

Uskrsna poruka mons. Marina Baristića

OBITELJ - TEMELJ ŽIVOTA I ZAGLAVNI KAMEN DRUŠTVA

Draga braće i sestre, milost vam i mir Gospodina našega Isusa Krista koji je svojom smrću smrt pobjedio i uskrsnućem nam darovao život vječni!

1. „Kamen koji odbaciše graditelji, postade kamen zaglavni. Gospodnje je to djelo: kakvo čudo u našim očima,” pjevamo u uskrsnom psalmu dok slavimo Kristovo uskrsnuće. Živimo na kamenitom dijelu Lijepe naše. Kamen je pratičac našega življenja od prvog koraka do grobnog počinka. Kamen je nijemi čuvar naše povijesti, kulture i identiteta. Važni su nam povijesni natpisi i spomeni uklesani u kamen, ali za nas, za našu nacionalnu povijest i za čitav ljudski rod, najvažniji je uskrsli Krist – zaglavni kamen kojega su njegovi suvremenici odbacili, a kojega se i u drugim vremenima pokušavalo odbacivati. Usprkos tome postao je temeljem i smislom osobe i obitelji, društva i povijesti. Mjesto i značenje Isusa Krista za naš život i čitav kozmos, na svoj način izrazio je i sv. Ivan Evanđelist. On je Alfa i Omega (usp. Otk 22,13) - kamen temeljac i zaglavni kamen.

Značenje i simboliku zaglavnog kamena promatramo na nadvratnicima naših domova, crkava, a osobito na kupolama naših katedrala. Zaglavni kamen sve drži i svemu daje čvrstoću. Divne kupole bi se urušile da nema zaglavnog kamena koji je često oku nevidljiv, a opet o njemu sve ovisi jer on čuva ljepotu i sve drži uzgor.

2. Braće i sestre, događaj prvog dana u tjednu, prazan grob i otkotrljani grobni kamen, rukopis je Božje desnice. To su izvanjski povijesni znako-

vi, tiki svjedoci čudesne pobjede života i istine, pravde i ljubavi. Svjedoci praznoga groba i navjestitelji Gospodnjega djela osvjetjavaju događaj Kristova uskrsnuća simbolikom zaglavnog kamena. Uranjujući u otajstvo Kristova uskrsnuća, učenik Ivan pred praznim grobom, zahvaćen novošću uskrslog Gospodina, reći će: Sve postade po Njemu i bez Njega ne postade ništa. (usp. Iv 1,2-3) Na tom tragu, papa u miru Benedikt XVI. otajstvo Kristova uskrsnuća naziva konačnim skokom i najvećim preobraženjem povijesti.

3. Raspeti i uskrsli Gospodin postade pobjednik, spasitelj čija pobjeda ne stvara žrtve i ranjene. Lice Božjeg milosrđa, kako ga nazva papa Franjo, poistovjetio se i prihvatio sve odbačene i prezrene, svih vremena i kultura, sve one koji su postali otpadom sebičnosti, profita, nepravde i moći. Zaglavni kamen – Isus Krist je odbačen te prepoznaće sebe i svoju odbačenost: u otpadu nerođene djece, u otpadu viška radne snage, u progonjenima i lišenima ljudskog dostojanstva, u siromašnima, u odbačenima na rubu društva, u nepravedno osuđenima. Raspeti i uskrsli Gospodin želi svima nama u Crkvi i u društvu otvoriti oči i otkotrljati kamen sa srca kako bismo svakog čovjeka prepoznali u njegovom neotudivom dostojanstvu djeteta Božjega. Osoba u bilo kojoj dobi i bilo kojem stanju nikada ne smije biti otpad. Raspeti i uskrsli Krist je najsnaznija obrana dostojanstva svakoga čovjeka.

4. Premda smo krhki i slabici, glina i prašina, ali po vjeri i krštenju povezani sa Isusom Kristom - zaglavnim kamenom, i sposobljeni snagom Njegova Duha, pozvani smo biti živo i čvrsto kamenje, svjedoci novosti u braku i obitelji, Crkvi i društvu.

Ljubav i radost, nadu i snagu svoga uskrsnuća, naš brat i Gospodin ne ostavlja u prošlosti niti odgađa za svršetak zemaljskog života. Pobjedu svoga uskrsnuća dijeli s nama i nju daruje već ovdje i sada. Ta nas pobjeda prati do konačne punine.

Isus Krist - zaglavni kamen divnog Božjeg plana stvaranja i ostvarenja života, svojim križem i uskrsnućem trajno osnažuje naše nosive stupove, koji u povezanosti s Njime, postaju, na svoj način, zaglav-

ni kamen. Za obitelj se s pravom može reći da je temelj života i zaglavni kamen društva.

5. Braćo i sestre, u godini smo Božjeg milosrđa. Milosrđe je materinski jezik obitelji. Dubinska psihologija prvotnu funkciju jezika ne vidi u komunikaciji, već u želji biti i ostati u zajedništvu s onima koji su nam bliski i koji nas prihvaćaju. Svojim riječima zapravo približavamo i zadržavamo zajedništvo s drugima. To osobito dolazi do izražaja u molitvi, gdje Bog od „On“ prelazi u „Ti“, u odnos bliskosti. Materinski jezik milosrdne ljubavi, povezanosti s Gospodinom i međusobno uči se i doživljava osobito u obiteljskoj molitvi. Molitva nam otvara srca i horizonte našega rasta u ljudskosti i svijesti zajedničkog nam Božjeg očinstva i našeg međusobnog bratstva. Pod zajedničkim obiteljskim krovom nalazimo prostor i oslon milosrdne ljubavi ne samo za glavu, već i za dušu i srce.

6. Obitelj je doista temelj i zaglavni kamen društva: zajedništva u različnosti muškarca i žene, odraslih i djece, djeda i bake, oca i majke, brata i sestre. U čudesnom Božjem planu obitelj je Gospodnje djelo. Ta mala ali snažna zajednica postade i mora biti zaglavnim kamenom svih širih i većih kupola: Crkve i društva, katedrala i sabornica, gospodarstva i politike, zakonodavstva i kulture. Samo obitelj može biti zaglavni kamen života, naše obnovljene biološke i duhovne budućnosti. U obitelji živimo s drugima i za druge, u njoj postajemo zreliji i bolji ljudi. U obitelji doživljavamo povjerenje koje izvire iz lica oca i majke; ohrabrenje za prvi osmeh i novi korak; susrećemo temeljne društvene i ujedno religiozne termine - brata i sestruru, oca i majku. U obitelji živimo zahvalnost i solidarnost koje nas otvaraju gostoprимstvu i priateljstvu, jednom širem društvenom zajedništvu. Obitelj nam daje ime, uključuje nas u svoju povjesnu memoriju, svijest i identitet. Obitelj, znak i sakrament raspete i uskrsele ljubavi, sveti je prostor otvorenosti životu i pobjede života nad smrću. Svako normalno društvo koje želi biti na strani života i budućnosti, u obitelji vidi, ne samo zaglavni kamen, već i model društva. Svjedoci smo nekih glasova koji žele obitelj vidjeti kao otpad i arheološki relikt prošlosti. Svi ti pokušaji ledima su okrenuti budućnosti. Dakako, samo obitelj, utemeljena na zajedništvu muškarca i žene, zaglavni je kamen budućnosti ljudskog roda.

Stoga smo pojedinačno i zajedno, kao vjernici i građani, pozvani i dužni ukloniti sve oblike grobnih kamenja s naše budućnosti. Pomozimo obiteljima da budu snažne pred tolikim izazovima i

ostanu neovisne pred agresivnim pritiscima raznih ovisnosti. Čemu služe tolike kockarnice i kladionice koje se podižu uz naše škole, pored crkava, pa i pokraj dječjih vrtića? Nisu li to grobnice duše i tijela? Ne pokapajmo, već podižimo našu mladost!

7. Dok govorimo o obitelji mislimo na konkretnu obitelj, a to je tvoja obitelj dragi oče i majko! Obitelj je zajednički dom – temelj i tema na kojoj se možemo i trebamo svi naći. Ona je zaglavni kamen hrvatske neovisnosti. Vrijeme je, braćo i sestre, da od pojedinačnih kritika i prigodnih riječi odgovorno pristupimo ovom zagлавnom kamenu društva. Ulažući u obitelj, sebe spašavamo. Zar nam obitelj smije postati periferija, od vremena do vremena tema propovijedi ili samo zgodan materijal u izbornoj kampanji?

Svjesni smo da živimo u pluralnom društvu, ali naše razlike ni u kom slučaju ne smiju biti protiv obitelji. Okrenuti leđa obitelji sa njezinim poteškoćama i izazovima može postati još jedan oblik odbacivanja zaglavnog kamena života i društva. Stoga budimo, ne samo iskreni i odgovorni, nego nježni i milosrdni prema svojoj i svim obiteljima. Milosrđe, koje papa Franjo vidi kao lijek i terapiju obitelji i društva, znak je Kristova uskrsnuća na djelu u nama i među nama.

8. Poštovana braćo i sestre, u uskrsnom ozračju najavljujem i podsjećam vas na nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji kojemu će biti domaćin naša Splitsko-makarska nadbiskupija 2018. godine u Solinu. To znakovito mjesto kolijevka je nacionalnog rađanja i krsnog preporođenja naše hrvatske obitelji. Već sada usmjerimo našu pažnju i molitve za obitelj kako bismo svi, vjernici i građani, Crkva i društvo, prepoznali obitelj kao temelj i zaglavni kamen naše budućnosti.

9. Uskrsli Gospodine, zaglavni kamenu Božjeg stvaranja i ostvarenja života i povijesti, ljudskog roda i kozmosa, u povezanosti s Tobom osnaži sve naše nosive zaglavne kamene života i društva, učvrsti svaku našu obitelj.

Braćo i sestre, Kristovi vjernici i svi ljudi dobre volje, slavimo i hvalimo Boga Oca zbog radosti Kristova i našega uskrsnuća. Gospodnje je to djelo: kakvo čudo u očima našim! Stoga izričem vama i svima u obitelji Crkve i svim ljudima dobre volje čestitku za sretan Uskrs evanđeoskom radošću: Krist, uskrsnu! Aleluja! Doista uskrsnu! Aleluja! Aleluja!

mons. Marin Barišić
splitsko-makarski nadbiskup

DOKUMENTI

Poruka Svetog Oca Franje za korizmu 2016. „Milosrđe mi je milo, a ne žrtva (Mt 9, 13). Djela milosrđa u jubilejskom hodu”

Draga braćo i sestre,

1. Marija - slika Crkve koja evangelizira zato što je evangelizirana

U buli najave Jubileja uputio sam poziv da se „korizmu u ovoj jubilejskoj godini živi intenzivnije kao povlašteno vrijeme u kojem će se slaviti i iskusiti Božje milosrđe” (Misericordiae vultus. Lice milosrđa, 17). S pozivom na slušanje Božje riječi i na sudjelovanje u inicijativi „24 sata za Gospodina” htio sam istaknuti da na prvome mjestu treba biti po božno slušanje Božje riječi, napose one izrečene po prorocima. Božje milosrđe je naime navještaj svjetu: ali taj je navještaj svaki kršćanin pozvan osobno iskusiti. To je razlog zbog kojeg ču u korizmi slati misionare milosrđa da budu za sve konkretni znak Božje blizine i oprštanja.

Pošto je prihvatile Radosnu vijest koju joj je uputio arkanđeo Gabriel, Marija je, u Magnificat, proročki opjevala Božje milosrđe kojom ju je Bog unaprijed izabrao. Nazaretska Djevica, Josipova zaručnica, postaje tako savršena slika Crkve koja evangelizira zato jer je Duh Sveti, koji je njezino djevičansko krilo učinio plodnim, nju samu evangelizirao i neprestano je evangelizira. U proročkoj tradiciji, milosrđe je naime usko povezano, već na etimološkoj razini, upravo s majčinskom utrobom (rahamin) kao i s velikodušnom, vjernom i suosjećajnom dobrotom (hesed), koja se očituje u bračnim i rodbinskim odnosima.

2. Božji savez s ljudima: povijest milosrđa

Otajstvo Božjeg milosrđa otkriva se tijekom povijesti saveza između Boga i njegova naroda Izraela. Bog se, naime, uvijek pokazuje bogat milosrđem, spremam u svakoj prilici izliti na svoj narod nježnost i suosjećanje koji izviru „iz njedara”, osobito u naj-

dramatičnijim trenucima kad narod svojom nevjedom prekida vezu saveza i savez treba čvršće utvrditi u pravdi i istini. Posrijedi je prava i istinska drama ljubavi, u kojoj Bog igra ulogu oca i iznevjerjenog zaručnika, dok Izrael igra ulogu nevjernog sina/kćeri i zaručnice. Upravo obiteljske slike – kao u Hošteu slučaju (usp. Hoš 1-2) – pokazuju do kojeg se stupnja Bog želi vezati uz svoj narod.

Ta drama ljubavi postiže svoj vrhunac u utjelovljenom Sinu. U njemu Bog izljeva svoje beskrajno milosrđe u tolikoj mjeri da ono postaje „utjelovljeno milosrđe” (Misericordiae vultus. Lice milosrđa, 8). Kao čovjek, Isus iz Nazareta je naime po svemu dijete Izraela i to dotle da utjelovljuje onaj savršeni posluh Bogu koji se traži od svakog pripadnika izraelskog naroda u Shema, koji je i danas srž Božjeg saveza s Izraelom: „Čuj, Izraele! Gospodin je Bog naš, Gospodin je jedan! Zato ljubi Gospodina, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom!” (Pnz 6, 4-5). Božji Sin je Zaručnik koji čini sve ne bi li pridobio ljubav svoje Zaručnice, uz koju ga veže bezuvjetna ljubav koja postaje vidljivom u svadbi s njom u vječnosti.

To je živo srce apostolske kerygme, u kojoj Božje milosrđe ima središnje i temeljno mjesto. Ona je „ljepota Božje spasiteljske ljubavi očitovane u Isusu Kristu umrlom i uskrslom” (apost. pob. Evangelii gaudium. Radost evanđelja, 36), onaj prvi navještaj koji „moramo uvijek iznova slušati na razne načine i koji se mora uvijek iznova naviještati u katehezi” (isto, 164). Milosrđe dakle „izražava način na koji Bog postupa s grešnikom, nudeći mu novu priliku da prizna svoj grijeh, za njega se pokaje, obrati se i vjeruje” (Misericordiae vultus, 21), ponovno uspostavljajući, upravo na taj način, odnos s njim. U Isusu raspetom Bog ide tako daleko da želi doći do grešnika bez obzira koliko se ovaj od njega udaljio, upravo tamo gdje se izgubio i udaljio od njega. I

to čini u nadi da će moći tako konačno raznježiti otvrđnulo srce svoje Zaručnice.

3. Djela milosrđa

Božje milosrđe preobražava čovjekovo srce i daje mu iskusiti vjernu ljubav i tako ga ospozobjava da i on sam bude milosrdan. Uvijek je novo čudo da se Božje milosrđe može širiti u životu svakog od nas, potičući nas na ljubav prema bližnjemu i oživljavajući ono što tradicija Crkve naziva tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Ona nas podsjećaju da se naša vjera izražava u konkretnim i svakodnevnim djelima kojima je cilj pomoći našem bližnjemu u tijelu i u duhu: hraniti ga, odjenuti, utješiti, odgojiti. Zato sam izrazio želju „da kršćanski narod, tijekom Jubileja, razmišlja o tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Na taj će se način probuditi naša svijest, koja je previše često uspavana pred dramom siromaštva. Ulazimo također sve više u srž evanđelja, gdje Bog siromašnima na poseban način iskazuje svoju milosrdnost” (isto, 15). U siromahu, naime, Kristovo tijelo „ponovno postaje vidljivo u tijelu mučenih, ranjenih, bičevanih, pothranjenih, progananih... kako bismo ga prepoznali, dotakli i za nj se brižno skrbili” (isto). Nečuven je i skandalozan misterij činjenica da se u povijesti nastavlja patnja Nevinog Jaganjca, tog gorućeg grma nezaslužene ljubavi pred kojim možemo poput Mojsija samo izuti obuću (usp. Izl 3, 5); to više kad je siromah brat ili sestra u Kristu koji trpe zbog svoje vjere.

Pred tom ljubavlju snažnom poput smrti (usp. Pj 8, 6), najbjednijim se siromahom pokazuje onaj koji ne prihvata da ga se takvim promatra. Vjeruje da je bogat, ali je zapravo najsilniji od svih siromaha. On je to zato što je rob grijeha, koji ga tijera da koristi bogatstvo i moć ne zato da služi Bogu i drugima, već zato da zatomi u sebi duboku svijest da i on sam nije ništa drugo već siromašni prošjak. I što su veća moć i bogatstvo kojim raspolaze, to većom može postati ta lažna zasljepljenost. On ide čak tako daleko da ne želi ni vidjeti siromašnog Lazara koji prosi pred vratima njegove kuće (usp. Lk 16, 20-21), koji je slika Krista koji u siromašnima prosi naše obraćenje. Lazar je mogućnost obraćenja koju nam Bog pruža a koju možda ne vidimo. A ta zasljepljenost ide ruku pod ruku s oholim delirijem svemoći, u kojem zlokobno odzvanja onaj đavolski „bit ćete kao bogovi” (Post 3, 5) koji je korijen svakoga grijeha. Taj delirij može poprimiti također društvene i političke oblike, kao

što su to pokazali totalitarizmi 20. stoljeća, i kao što to pokazuju ideologije jednoumlja i tehnologijom, koji teže tome da učine Boga nevažnim a čovjeka svedu na mnoštvo koje treba instrumentalizirati. Mogu to danas pokazati također strukture grijeha vezane uz model lažnog razvoja utemeljenog na idolatriji novca, koja dobrostojeće pojedince i najbogatija društva čini ravnodušnima prema sudbini siromašnih, te im zatvaraju svoja vrata i ne žele ih čak ni vidjeti.

Korizma u ovoj jubilejskoj godini je, dakle, za sve pogodno vrijeme da mogu konačno izaći iz svoje egzistencijalne otuđenosti zahvaljujući slušanju Božje riječi i djelima milosrđa. Ako tjelesnim djelima milosrđa dotičemo Kristovo tijelo u braći i sestrama potrebitim hrane, odjeće, stana, pohoda, duhovna djela – savjetovati, poučavati, opravštati, opominjati, moliti – izravnije se dotiču naše grešnosti. Zato se tjelesna i duhovna djela nikada ne smije razdvajati. Naime, upravo dotičući u bijedniku tijelo raspetog Isusa grešnik može primiti na dar svijest da je on sâm siromašni prošjak. Na taj način i „oholi”, „moćni” i „bogati” o kojima se govori u Magnificat imaju priliku osjetiti da su nezasluženo ljubljeni od Raspetoga, koji je također za njih umro i uskrsnuo. Jedino je u toj ljubavi odgovor na onu žed za neprolaznom srećom i ljubavlju koju se čovjek zavarava da može utaziti idolima znanja, moći i posjedovanja. Ali uvijek ostaje opasnost da, zbog sve veće zatvorenosti Kristu, koji u siromahu nastavlja kucati na vrata njihova srca, oholi, bogati i moćni na kraju sami sebe osude na pad u onaj vječni bezdan samoće koji je pakao. Eto zašto iznova odzvanja za njih, kao i za sve nas, ozbiljna Abrahamova opomena: „Imaju Mojsija i Proroke! Njih neka poslušaju!” (Lk 16, 29). Taj će nas djelatni posluh pripraviti na najbolji način za proslavu konačne pobjede nad grijehom i smrću sada već uskrslog Zaručnika, koji želi očistiti svoju Zaručnicu, u iščekivanju njegova dolaska.

Nemojmo izgubiti ovo vrijeme korizme pogodno za obraćenje! Molimo za to obraćenje po majčinskom zagovoru Djevice Marije, koja je prva, pred veličinom Božjeg milosrđa koje joj je bilo besplatno darovano, prepoznala vlastitu malenost (usp. Lk 1, 48), priznavši se poniznom službenicom Gospodnjom (usp. Lk 1, 38).

*Iz Vatikana, 4. listopada 2015.
Blagdan svetog Franje Asiškog
Papa Franjo*

Poruka pape Franje za 50. svjetski dan sredstava društvene komunikacije

Komunikacija i milosrđe: plodni susret

Draga braćo i sestre!

Sveta godina milosrđa poziva nas razmišljati o odnosu između komunikacije i milosrđa. Crkva, ujedinjena s Kristom, živim utjelovljenjem Milosrdnoga Boga, pozvana je živjeti milosrđe kao prepoznatljivo obilježje čitavog svog bića i djelovanja. Ono što govorimo i kako to govorimo, svaka riječ i svaki čin morao bi izražavati Božje suosjećanje, nježnost i oprاشtanje prema svima. Ljubav je, po svojoj naravi, komunikacija; vodi prema otvaranju i dijeljenju a ne odvajanju od drugih. I ako su naše srce i naši čini nadahnuti ljubavlju, Božjom ljubavlju, naša će komunikacija biti nositeljicom Božje snage.

Kao Božja djeca pozvani smo komunicirati sa svima, bez iznimke. Na osobit način, jezik i djelovanje Crkve trebali bi prenositi milosrđe, tako da se dotaknu srca osoba i podupre ih se na putu prema punini života, koju je Isus Krist, poslan od Oca, došao donijeti svima. To znači da mi sami moramo biti spremni prihvatići u nama i širiti oko nas toplinu Majke Crkve, kako bi se Isusa upoznalo i uzljubilo; onu toplinu koja daje opipljivost riječima vjere i koja u propovijedanju i svjedočenju pali „iskru” koja ih oživjava.

Komunikacija ima moć graditi mostove, potpopmagati susret i uključivanje, obogaćujući tako društvo. Kako je lijepo kad osobe pažljivo biraju riječi i geste i tako se trude izbjegići nerazumijevanja, ozdraviti ranjeno sjećanje i graditi mir i sklad. Riječi mogu podići mostove među ljudima, obiteljima, društvenim skupinama i narodima. I to kako u fizičkom tako i u digitalnom okruženju. Zato neka naše riječi i djela budu takvi da nam pomažu izaći iz začaranih krugova osuđivanja i osvete, koji i dalje zarobljavaju pojedince i narode i koji dovode do toga da se ljudi služe porukama mržnje. Riječ Kristova učenika, naprotiv, trebala bi nastojati pomoći ljudima rasti u zajedništvo i, čak i u slučajevima kad treba odlučno osuditi zlo, nikada ne bi smjela prekidati odnos i komunikaciju.

Želim zato pozvati sve ljude dobre volje da otkriju da milosrđe ima moć ozdraviti prekinute odnose i vratiti mir i sklad obiteljima i zajednicama. Svi znamo na koji način stare rane i dugotrajne srdžbe mogu zarobiti osobe i sprječiti komunikaciju i pomirenje. A to vrijedi također za odnose među narodima. U svim tim slučajevima milosrđe može po-

krenuti novi način govora i razgovora, kao što je to tako rječito izrazio Shakespeare kada je rekao: „Milosrđu je svojstveno to da nije prisilno. Silazi s neba na zemlju poput blagotvorne kiše. To je dvostruki blagoslov: i za onoga koji ga daje i za onoga koji ga prima” (Mletački trgovac, Čin IV, Scena I).

Poželjno je i da jezik politike i diplomacije bude nadahnut milosrđem, koje nikada ništa ne smatra izgubljenim. Apeliram prije svega na one koji imaju odgovornosti na institucionalnom i političkom polju i u oblikovanju javnog mnijenja, da uvijek budno paze kako govore o onima koji misle ili rade drukčije, kao i prema onima koji su možda pogriješili. Lako je podleći napasti iskorištavanja takvih situacija za raspirivanje vatre nepovjerenja, straha i mržnje. Treba, naprotiv, imati hrabrosti da se usmjeri osobe prema procesima povjerenja. Upravo ta pozitivna i kreativna smjelost pruža prava rješenja na drevne sukobe i mogućnost postizanja trajnog mira: „Blago milosrdnjima: oni će zadobiti milosrđe! [...] Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvatiti!” (Mt 5, 7-9).

Kako bih samo želio da naš način komuniciranja, kao i naša služba pastira u Crkvi, nikada ne odražavaju oholu i triumfalnu nadmoć nad neprijateljem i ne obezvrjeđuju one koje duh svijeta smatra gubitnicima i otpadom! Milosrđe može pomoći ublažiti protivštine života i pružiti toplinu onima koji su upoznali samo hladnoću suda. Neka način naše komunikacije bude takav da nadiće logiku koja jasno dijeli grešnike od pravednika. Možemo i moramo osuđivati situacije grijeha – kao što su nasilje, korupcija, izrabljivanje i drugo – ali ne možemo osuđivati osobe, jer samo Bog može zaviriti u dubinu njihova srca. Naša je zadaća opomenuti one koji grijese i prokazati zlo i nepravednost određenih ponašanja, kako bi se oslobođilo žrtve i podiglo one koji su pali. Ivanovo Evanđelje nas podsjeća da „istina će vas oslobođiti” (Iv 8, 32). Ta istina je, u konačnici, sám Krist, čije je krotko milosrđe mjerilo za naš način navještanja istine i osuđivanja nepravde. Naša je prvenstvena zadaća podupirati istinu s ljubavlju (usp. Ef 4, 15). Jedino riječi izgovorene s ljubavlju i praćene krotkošću i milosrđem mogu dotaknuti naša grešna srca. Oštре ili moralističke riječi i postupci dovode u opasnost da dodatno otude one

koje želimo privesti obraćenju i slobodi, jačajući njihov osjećaj odbacivanja i obrane.

Neki misle da je vizija društva ukorijenjenog u milosrđu beznadno idealistična ili pretjerano pustljiva. Ali pokušajmo se prisjetiti svojih prvih iskustava odnosa u krilu obitelji. Roditelji su nas više ljubili i cijenili zbog onog što jesmo no zbog naših sposobnosti i postignuća. Roditelji žele najbolje za svoju djecu, ali njihova ljubav nije nikada uvjetovana postizanjem tih ciljeva. Obiteljski dom je mjesto gdje je čovjek uvijek dobrodošao (usp. Lk 15, 11-32). Želim potaknuti sve da promatraju ljudsko društvo ne kao prostor u kojem se stranci natječu i pokušavaju se probiti na vrh, već prije svega kao dom ili obitelj gdje su vrata uvijek otvorena i gdje se svi osjećaju prihvaćenima.

Zato je od temeljne važnosti slušati. Komunicirati znači dijeliti, a dijeljenje zahtijeva slušanje, prihvaćanje. Slušati je nešto mnogo više od čuti. Čuti se odnosi na primanje informacije; slušati, međutim, upućuje na područje komunikacije i traži blizinu. Slušanje nam omogućuje zauzeti ispravan stav, a ne samo biti pasivni gledatelji, slušatelji, potrošači. Slušati znači također biti sposobni dijeliti pitanja i sumnje, prijeći neki put rame uz rame s nekim, oslobođiti se svake umišljenosti o svemoći i staviti ponizno svoje sposobnosti i svoje darove u službu općeg dobra.

Slušati nije nikada lako. Ponekad je lakše praviti se gluhi. Slušati znači posvetiti pozornost, željeti razumjeti, prosuditi, poštivati tuđu riječ. Slušanje uključuje neku vrstu mučeništva, žrtvovanja samih sebe u kojem se obnavlja čin kojeg je učinio Mojsije pred gorućim grmom: izuti sandale na „svetom tlu” susreta s drugim koji mi govori (usp. Izl 3, 5). Znati slušati je neizmjerna milost, to je dar za koji trebamo moliti da bismo se zatim naučili provoditi ga u djelo.

I elektronska pošta, SMS poruke, društvene mreže i interaktivni razgovori više korisnika putem Interneta (chat) mogu biti potpuno ljudski oblik komunikacije. Nije tehnologija ta koja određuje je li komunikacija autentična ili ne, već ljudsko srce i njegova sposobnost da koristi dobro sredstva koja mu stoje na raspolaganju. Društvene mreže mogu olakšati uspostavu odnosa s drugima i promicati dobro društva ali mogu također dovesti do daljnje polarizacije i podjele među osobama i skupinama. Digitalni svijet je trg, mjesto susreta gdje možemo jedni druge milovati ili ranjavati, voditi korisnu raspravu ili provoditi moralni linč. Molim da nas ova jubilejska godina, življena u milosrđu, „učini otvorenijima za dijalog kako bismo jedni druge bolje upoznali i razumjeli; neka ukloni svaki oblik zatvorenosti i prijezira i odagna svaki oblik nasilja i diskriminacije“ (Misericordiae vultus, 23). Internet nam pomaže da budemo bolji građani. Pristup digitalnim mrežama za sobom povlači odgovornost za bližnjega kojeg, istinu, ne vidimo ali je stvaran i ima svoje dostojanstvo koje treba poštivati. Internet se može mudro koristiti za izgrađivanje zdravog društva otvorena dijeljenju.

Komunikacija, njezina mjesta i njezina oruđa pomogli su mnogima da prošire svoje obzore. To je Božji dar i ujedno velika odgovornost. Sviđa mi se definirati tu moć komunikacije kao „bliskost“. Susret između komunikacije i milosrđa je plodan u mjeri u kojoj rađa bliskost koja pokazuje brigu, tješi, ozdravlja, prati i slavi. U podijeljenom, rascjepkanom i polariziranom svijetu komunicirati s milosrđem znači pridonijeti dobroj, slobodnoj i solidarnoj bliskosti između Božje djece i braće u čovještvu.

*Iz Vatikana, 24. siječnja 2016.
papa Franjo*

Poruka pape Franje za 53. svjetski dan molitve za duhovna zvanja

Crkva – majka zvanja

Draga braće i sestre!

Kako bih želio da tijekom ovog izvanrednog Jubileja milosrđa svi krštenici dožive radost pripadnosti Crkvi i otkriju da se kršćanski poziv, baš kao i svako pojedino zvanje, rađa u krilu Božjeg naroda i dar je Božjeg milosrđa! Crkva je dom milosti, a to je „tlo“ gdje zvanje niče, raste i donosi plod.

Iz tog razloga pozivam sve vas da, o 53. Svjetskom danu molitve za duhovna zvanja, razmišljate o apostolskom zajedništvu i zahvaljujete za ulogu zajednice na putu zvanja svakog pojedinca. U buli najave izvanrednog Jubileja milosrđa podsjetio sam na ono što je Beda Časni rekao o pozivu svetog Mateja: „Miserando atque eligendo“ (Misericordiae vultus 8). Gospodinovo milosrdno djelovanje

oprašta naše grijeha i otvara nas novom životu koji se konkretizira u pozivu na naslijedovanje i poslanje. Svako zvanje u Crkvi ima svoj izvor u Isusovu samilosnom pogledu. Obraćenje i poziv su dva lica iste medalje i ostaju trajno uzajamno povezani kroz cijeli život učenika misionara.

Blaženi Pavao VI. u svojoj apostolskoj pobudnici Evangelii nuntiandi opisao je različite korake u procesu evangelizacije. Jedan od tih koraka je pripadnost kršćanskoj zajednici (usp. br. 23), onoj zajednici od koje smo mi sami primili svjedočanstvo vjere i jasan navještaj Gospodinova milosrđa. Ta pritjelovljenost kršćanskoj zajednici obuhvaća u sebi cjelokupno bogatstvo crkvenog života, osobito sakramente. Doista, Crkva nije samo mjesto u koje vjerujemo, već je to također predmet naše vjere; zbog toga u Vjerovanju molimo: „Vjerujem u Crkvu”.

Božji se poziv zbiva posredstvom zajednice. Bog nas poziva da postanemo dijelom Crkve i, nakon što postignemo određeni stupanj zrelosti u njoj, on nam daje točno određeni poziv. Zvanje je put kojim se kroči zajedno s braćom i sestrama koje nam je Gospodin dao: to je poziv koji odiše zajedništvom. Crkvena dinamika poziva je protulijek ravnodušnosti i individualizmu. Ona uspostavlja zajedništvo u kojem je ravnodušnost pobijedena ljubavlju, jer zahtijeva da izademo iz sebe samih i stavimo svoj život u službu Božjeg nauma, prigrlujući povijesne okolnosti njegova svetog naroda.

Na ovaj Dan posvećen molitvi za duhovna zvana, potičem sve vjernike da preuzmu svoj dio odgovornosti u pogledu brige i razlučivanja zvana. Kad su apostoli tražili nekoga da zauzme mjesto Jude Iškariotskog, sveti Petar je okupio stotinu i dvadeset braće (usp. Dj 1, 15); a kod izbora sedmorice đakona okupila se skupina učenika (usp. 6, 2). Sveti Pavao je dao Titu točno određene kriterije za izbor prezbitera (usp. Tit 1, 5-9). I dan-danas kršćanska zajednica je uvijek prisutna u razlučivanju zvana, u njihovoj izgradnji i njihovoj ustrajnosti (usp. Apost. pobud. Evangelii gaudium, 107).

Zvana se rađaju u Crkvi. Od prvog trenutka kada se zvanje javi, nužno je imati odgovarajući „osjećaj” za Crkvu. Nitko nije pozvan isključivo za određeni kraj, za neku skupinu ili crkveni pokret, već za Crkvu i za svijet. „Jasni znak autentičnosti neke kavezme njezina je crkvenost, njezina sposobnost da se skladno uklopi u život svetoga Božjeg naroda za dobro sviju” (isto, 130). Odgovarajući na Božji poziv, mladi čovjek osjeća kako se širi njegov crkveni

obzor, pred očima mu se otvara mnogolikost kavezmi i kadar je poduzeti objektivnije razlučivanje. Zajednica, na taj način, postaje kuća i obitelj gdje se zvanje rađa. Kandidati sa zahvalnošću promatraju to posredovanje zajednice kao nezaobilazni element za svoju budućnost. Uči poznavati i ljubiti braću i sestre koji slijede put različit od njihova; a te veze jačaju u svima zajedništvo.

Zvana rastu u Crkvi. Tijekom izgradnje kandidati za različita zvana trebaju sve bolje upoznavati crkvenu zajednicu, nadilazeći ograničene poglede koje svi na početku imamo. U tu je svrhu korisno poduzeti neko apostolsko iskustvo zajedno s ostatim članovima zajednice, kao na primjer: u društvu dobrog vjeroučitelja naviještati kršćansku poruku; iskusiti evangelizaciju periferije zajedno s nekom od redovničkih zajednica; otkriti blago kontemplacije kroz iskustvo života u klauzuri; bolje upoznati misiju ad gentes u kontaktu s misionarima; s dijecezanjskim svećenicima produbiti iskustvo pastoralna užupama i biskupijama. Za one koji su već u izgradnji, crkvena zajednica ostaje uvijek temeljno odgojno okruženje, prema kojem se osjeća zahvalnost.

Crkva podupire zvana. Nakon konačnog opredjeljenja, naš put zvana u Crkvi ne završava, već se nastavlja u našoj spremnosti na služenje, u našoj ustrajnosti i trajnoj izgradnji. Onaj tko je posvetio svoj život Gospodinu spremjan je služiti Crkvi gdjegod je to potrebno. Misija Pavla i Barnabe je dobar primjer te spremnosti služiti Crkvi. Poslani od Duha Svetoga i antiohijske zajednice u misiju (usp. Dj 13, 1-4), vratili su se toj istoj zajednici i ispriječili što je Gospodin učinio po njima (usp. Dj 14, 27). Misionare prati i podupire kršćanska zajednica, koja uvijek ostaje ključna referentna točka, kao vidljiva domovina koja pruža sigurnost onima koji su na putu prema vječnome životu.

Među pastoralnim djelatnicima posebnu važnost imaju svećenici. Po njihovoј se službi uprisutnjuje Isusova riječ, koji je rekao: „ja sam vrata ovcama [...] Ja sam pastir dobri” (Iv 10, 7.11). Pastoral zvana je temeljni dio njihove pastoralne službe. Svećenici prate one koji traže svoje zvanje, kao i one koji su već posvetili život služenju Bogu i zajednici.

Svi su vjernici pozvani postati svjesni crkvenog dinamizma zvana, kako bi vjernička zajednica mogla postati, po primjeru Blažene Djevice Marije, nalik majčinu krilu koje prihvata dar Duha Svetoga (usp. Lk 1, 35-38). Majčinstvo se Crkve očituje u ustrajnoj molitvi za zvana i odgojnem radu i praćenju svih onih koji osjećaju Božji poziv. Crkva

to majčinstvo izražava također pažljivim odabirom kandidata za svećeničku službu i posvećeni život. Konačno, Crkva je majka zvanja stalnom potporom onih koji su posvetili svoje živote služenju drugima.

Molimo Gospodina da svima onima koji su na putu zvanja podari duboki osjećaj pripadnosti Crkvi te da Duh Sveti u pastirima i svim vjernicima osnaži duh zajedništva, razlučivanja i duhovnog očinstva i majčinstva.

Milosrdni Oče, koji si dao svoga Sina za naše spasenje i trajno nas podupireš darovima svoga Duhom, daj nam žive, gorljive i radosne kršćanske zajednice, koje su izvori bratskoga života i koje kod

mladih bude želja da se posvete Tebi i djelu evangelizacije. Podupri te zajednice u njihovu nastojanju da ponude odgovarajuću katehezu zvanja i puteve posebnog posvećenja. Udjeli mudrost potrebnu za razlučivanje zvanja, tako da u svemu sja veličina tvoje milosrdne ljubavi. Neka Marija, Isusova Majka i odgojiteljica, zagovara za svaku kršćansku zajednicu, da, postavši plodnom po Duhu Svetom, bude izvor pravih zvanja u službi svetoga Božjeg naroda.

Iz Vatikana, 29. studenoga 2015.

Prva nedjelja došašća

Franjo

Poruka u povodu završetka Godine posvećenog života i prigodom Dana posvećenog života 2016. Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica

„Ususret svakoj osobi”

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu,

drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Pri kraju smo Godine posvećenog života koja je započela 30. studenoga 2014., a njezin je završetak određen za 2. veljače 2016. U Hrvatskoj su kroz to razdoblje održani brojni susreti. Tako su redovnici, redovnice i druge Bogu posvećene osobe sudjelovali u Drugom nacionalnom susretu hrvatskih katoličkih obitelji na Trsatu, a u Zagrebu je održan susret mladih redovnica i redovnika. Redovnički dani održani su ove godine na više mjesta nego što je to do sada bio slučaj, a u okviru Redovničkih dana u Zagrebu s prigodnim je predavanjem gostovao i tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, mons. José Rodríguez Carballo. Središnji događaj Godine posvećenog života u Hrvatskoj bio je Nacionalni susret redovnika, redovnica, Bogu posvećenih laika i laika vezanih s redovničkim zajednicama u Hrvatskom nacionalnom svetištu u Mariji Bistrici. Ovi susreti, kao i brojni drugi projekti i pothvati, poput redovničkog benda i medijskoga praćenja, omogućili su veću prisutnost redovništva i drugih Bogu posvećenih osoba u javnom životu. Kroz godinu posvećenog života više je redovničkih zajednica proslavilo svoje godišnjice osnutka ili druge važne događaje svoje povijesti, a u tijeku je proslava 800. obljetnice dominikanskoga reda, dok će franjevcii ove godine proslaviti 800. obljetnicu Porcijunkulskoga oprosta.

2. Na kraju Godine posvećenog života dobro je promisliti je li zajedničkim trudom, zalaganjima i projektima došlo do pozitivnog pomaka u životu i djelovanju Bogu posvećenih osoba u svjetlu postavljenih ciljeva: sa zahvalnošću se sjetiti nedavne prošlosti, s nadom prigriliti budućnost i sa strašću živjeti sadašnjost. Osim toga, bilo bi dobro vidjeti je li se pomak dogodio i na drugim razinama, primjerice, u kojoj su mjeri redovnici i laici posvećeni u svijetu krenuli prema rubovima, prema svima koji su u potrebi ili u Crkvi i društvu zapostavljeni. Ova pitanja mogu ostati na razmišljanje svakoj zajednici, ali i svakoj Bogu posvećenoj osobi.

3. Sretna je okolnost da je završetak Godine posvećenog života obilježen početkom Izvanrednog jubileja milosrđa koji je započeo 8. prosinca 2015., a trajat će do 20. studenoga 2016. Osobito se redovnici, redovnici i ostale Bogu posvećene osobe trebaju osjetiti pozvanima navješćivati svima Božje milosrđe. Ako je, kako kaže papa, „milosrđe postalo živo, vidljivo i dosegnulo svoj vrhunac u Isusu iz Nazareta” (Misericordiae vultus, 1), onda oni koji su odlučili iz bližega naslijedovati stope Isusa Krista, postaju vidljivi znakovi toga živoga milosrđa u današnjem svijetu. Da bi se to moglo dogoditi, potrebno je najprije osobno prepoznati na sebi samome djelovanje Božjega milosrđa. Potrebno je prepoznati se od Boga zamilovanim, utjecati se njegovoj nježnoj ljubavi i dozvoliti da on mijenja i preobražava. U tu svrhu valja još snažnije naglasiti važnost pomirenja

unutar zajednica i pomirenja s Bogom u sakramenu pomirenja. Za svakog redovnika, redovnicu i laika posvećenog u svijetu ovaj Izvanredni jubilej trebao bi biti poticaj na osobno obraćenje. Ovo iskustvo milosrdnoga Boga ne smije međutim ostati zatvoreno u životu pojedinca ili zajednice, nego ga valja komunicirati prema van. Papa u buli kojom je najavio Izvanredni jubilej milosrđa kaže: „Crkva ima zadatak naviještati Božje milosrđe, to živo srce evanđelja, koje na svoj način mora doprijeti do srca i umova svake osobe. Kristova zaručnica mora se ugledati na Sina Božjega, koji ide ususret svima bez iznimke. U ovo vrijeme, kada se Crkva posvećuje zadaći nove evangelizacije, temu milosrđa treba uvijek predlagati s novim zanosom i novim pastoralnim djelovanjem.” U nastavku papa dodaje da Crkva „vlastitim riječima i djelima mora prenositi milosrđe, kako bi dotaknula srca svih ljudi i potaknula ih da ponovno pronađu put koji vodi k Ocu” (Misericordiae vultus 12). Evo zadatka za redovnike, redovnice i ostale Bogu posvećene osobe.

4. Kroz Izvanredni jubilej milosrđa ostaje svima mogućnost da se uključe u različita događanja na razini pojedinih biskupija, u svojim zajednicama, svjedočeći uvijek milosrdno lice Oca koji poziva čovjeka, nalazi izgubljene, tješi ozalošćene, opraska grešnicima i pomaže svima. Bit će, međutim, prilike i za javno i zajedničko svjedočenje. Raduje nas što su kao zaštitnici ovog Jubileja odabrana dvojica redovnika: sveti Pio iz Pietrelcine i naš sveti Leopold Bogdan Mandić. Tijela ovih dvaju svetaca bit će izložena na štovanje u bazilici sv. Lovre izvan zidina od 3. do 5. veljače i u bazilici sv. Petra u Rimu od 6. do 11. veljače 2016., a tijelo svetog Leopolda Bogdana Mandića bit će, od 13. do 18. travnja 2016., također izloženo u župnoj crkvi svetog Leopolda Bogdana Mandića u Zagrebu i u zagrebačkoj katedrali. Pozivamo stoga sve redovnike, redovnice i ostale Bogu

posvećene osobe da, koliko je u njihovim mogućnostima, obilježe ovaj događaj.

5. Kad govorи o željenim plodovima Izvanrednog jubileja milosrđa, papa Franjo kaže: „Kako samo želim da nadolazeće godine budu prožete milosrđem, da bismo išli ususret svakoj osobi, noseći Božju dobrotu i nježnost!” (Misericordiae vultus 5). Ići ususret svakoj osobi! Bogu posvećene osobe u središtu svoga zanimanja, svoga djelovanja, ali i svojih misli i svojih molitava, trebaju na prvom mjestu imati osobu. Važna su pravila, propisi, zahtjevi reda ili družbe, no ne smiju zamagliti pred našim pogledom osobu kojoj smo poslani i u kojoj prepoznajemo Isusa Krista. U svojim osobnim susretima s drugima i u djelovanju cijele zajednice valja izbjegći napast da osobu zanemarimo ili čak povrijedimo pokušavajući je smjestiti unutar naših očekivanja. Ići ususret svakoj osobi! To znači ususret svakome, bez ograničenja. Valja izbjegći napast da svoje djelovanje tako ograničimo na samo jednu naciju, samo jedno područje, samo pripadnike Crkve.

6. Neka Izvanredni jubilej milosrđa bude prigoda svim redovnicama, redovnicima i ostalim Bogu posvećenim osobama da najprije iskuse blizinu Boga „bogatog milosrđem”, a onda da i sami postanu navjestitelji i navjestiteljice, djelitelji i djeliteljice milosrđa svim ljudima i svakoj osobi. Neka to bude novi korak koji neće završiti s krajem Jubileja, nego će se nastaviti i kroz nadolazeće godine. S tim mislima od srca vam želimo blagoslovjen Dan posvećenog života i milosrđem ispunjenu godinu Jubileja.

O blagdanu Obraćenja sv. Pavla, 25. siječnja 2016.

*Uime Vijeća HBK za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života:
mons. Mate Uzinić, predsjednik;
uime HKVRPP: fra Jure Šarčević, predsjednik*

(Dokumenti su preuzeti od Informativne katoličke agencije i HBK)

PRIGODNE PROPOVIJEDI

Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski

Biskupsko ređenje mons. Jure Bogdana - konkatedralna crkva Sv. Petra, Split, 27. veljače 2016.

1. Braćo i sestre općeg svećeništva po sv. krštenju, braćo svećenici po milosti reda prezbiterata, braćo po daru i odgovornosti biskupstva, poštovani predstavnici društvenih vlasti i institucija, dragi časnici, dočasnici, vojnici, policajci i svi vi, draga braćo i sestre u Domovini i inozemstvu koji nas pratite posredstvom Hrvatske televizije, Hrvatskoga katoličkog radija i Radio Marije, sve vas srdačno pozdravljam!

Svećani zaziv Duha Svetoga, čitanje bule Petra naših dana - pape Franje, brojna prisutnost nositelja crkvenih i državnih uloga kao i nazočnost rodbine, prijatelja i puka Božjega svjedoči o važnom i uzvišenom događaju za našu Crkvu i domovinu Hrvatsku: a to je ređenje mons. Jure Bogdana, novoimenovanog Vojnog ordinarija. Zato srdačno pozdravljam Tebe, dragi don Jure! Vjerujem da ćeš, ono što je dosadašnji prvi ordinarij mons. Juraj Jezerinac uspješno započeo i vodio, i Ti isto tako nastaviti unaprjeđivati skrb i dušobrižničku ulogu Vojnog ordinarijata u izgradnji našega društva.

2. Don Jure, potječeš iz malih, ali slavnih Poljica. Rođen i kršten, pozvan i zaređen si za svećenika na naslov Splitsko-Makarske nadbiskupije. Zahvalni smo za Tvoje pastoralno i odgojno djelovanje u našoj Nadbiskupiji i ponosni na Tvoje dugogodišnje rektorsko služenje Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima u Rimu.

Određen poljičkim geografskim podnebljem i duhovnim ozračjem, nosiš u sebi gene bogoljublja, čovjekoljublja, domoljublja. Poput čvrstog mosorskog dolita odlikuje te ustrajnost i toplina otvorenosti, gostoprимstva, uslužnosti, posvećene pažnje i vremena za druge. Onaj koji Te je u skrovitom Docu prepoznao i pozvao u svoje svećeništvo, uputio Ti je poziv u pozivu na veće i dublje prijateljstvo. Ponekad Ga ne razumijemo ili ne čujemo dobro, ali On zna navratiti i ne zaboravlja svoje. Danas ulaziš u Crkvu kao svećenik don Jure, a biskupskim ređenjem izaći ćeš s većim „činom“ – darom punine svetog reda, kao apostol i otac koji je brat, prijatelj i učitelj.

3. Sigurno se pitaš - Što ću biti? Tko je biskup? Na ta pitanja i mi, Tvoja starija braća, trudimo se davati svoj osobni, zreliji odgovor. Umirovljeni papa Benedikt XVI.

reče: „...svjestan sam da lada Crkve nije moja, nije naša, nego je Njegova. On je sigurno vodi i po ljudima koje izabire.“

Sveti Grgur Veliki upozorava da u ovoj službi čovjek trajno treba biti svjestan svoje nedostojnosti. Na to nas podsjeća i svako euharistijsko slavlje. I svakodnevni zivot molitve časoslova: „Bože u pomoć mi priteci! Gospodine pohiti da mi pomogneš!“ U obredu biskupskega ređenja, u pitanjima Crkve, svjesni sebe, naše slabosti ali i Božje milosti, na kraju upita isповijedamo svoju vjeru: „Hoću, s Božjom pomoću!“ „Deus facit, homo fit!“, reče sv. Irenej. Bog te nastavlja stvarati, čovječe, trajno rasteš!

4. Riječ Božja, koja nam je naviještena uvodi nas u dar i otajstvo biskupske služenja. Krist je izvor i temelj našega poziva i poslanja. Prorok Izaja, u prvom čitanju osvjetljava proročko poslanje. Životvornom snagom Duha Svetoga pozvan si u Godini milosrđa Božjega biti pastir i prorok Dobroga Pastira, Lica Božjeg milosrđa, biti prvi promicatelj tjelesnih djela milosrđa i navjestitelj duhovnih djela praštanja, pomirenja, spasenja. Milosrđe Božje je, kako naglašava Papa Franjo, jedina terapija i lijek današnjeg sebičnog, zatvorenog, samodostatnog, nasilnog svijeta i društva. Samo milosrdna ljubav lijeći, ozdravljati, uskršava, spašava. I papa Franjo Te je pozvao u buli imenovanja, koju smo netom čuli, da svoju biskupsku službu vršiš „marljivo, mudro, razborito i iznad svega s ljubavlju, koja je osobita krepost pastira, jer pastirsku službu onoliko vršimo koliko volimo.“

5. Tko je i kakva je služba biskupa, najbolji odgovor pruža Onaj koji nas poziva, Onaj čija je Crkva i u čije ime djelujemo. On nam u današnjem evanđelju otkriva istinu o nama, Njegovim učenicima - apostolskim nasljednicima, i istinu o samom sebi: „Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas.“ (v. r. 16) Isus Krist svjedoči ljubav kojom Ga ljubi Otac i kojom On sam ljubi nas svoje učenike. „Kao što je mene ljubio Otac, tako sam i ja ljubio vas.“ Ljubav rađa prijatelje, a ne sluge. Dragi don Jure, polaganjem ruku u apostolskom nasleđu, snagom Duha Svetoga, ruke zareditelja i braće biskupa vidljivi su znak Kristove produžene ruke u vremenu, znak Njegova milosnog dara prijateljstva, blizine, ohrabrenja,

povjerenja. U vojnoj-časničkoj strukturi, gdje se poštuje zapovijed, još bolje će razumjeti ovu Gospodinovu jedinu i novu zapovijed: „Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio... Ovo vam zapovijedam: da ljubite jedni druge.” (Iv 15,12.17) Prije negoli izda zapovijed, Krist primjer daje.

6. Da bismo trajno ostali u Njegovoj ljubavi, izvoru slobode, potrebno je Njega slušati, valja nam dopustiti da Njegova riječ boravi u našem životu, trebamo u njoj pronaći duhovni krov nad glavom. Zato će, brate, danas nad tvojom glavom biti otvoreno Evanđelje da ga slušaš, takoreći, srcem u uhu, da budeš jutarnja straža - prorok Radosne vijesti, da budeš neumorni navjestitelj Krista raspetoga i uskrsloga. Riječ Božja ozdravlja naše uho, oko i srce, da možemo dobro čuti, jasno vidjeti i s ljubavlju svjedočiti milosrđe Božje. Saslušati drugoga znak je uvažavanja i jedan vid milosrđa. Slušanje Riječi Božje uključuje socijalnu i društvenu, humanu i liturgijsku dimenziju. Neka Tvoje prijateljstvo s Dobrim Pastirom i ljubav prema braći i sestrama uvijek raste iz prijateljstva i ljubavi otvorena Evanđelja.

7. I simbolika obreda ređenja uvodi nas u narav biskupske službe. Prsten koji biskup prima znak je vjerne zaručničke ljubavi prema Crkvi. No ipak, moramo biti svjesni da je Gospodin jedini Zaručnik svoje Crkve. On je iz ljubavi za nju razapet i uskrsnuo. Biskup je u ulozi Zaručnikova prijatelja, poslužitelj, a ne gospodar Božjega milosrđa. To govori i Tvoje biskupsko geslo: „Sve na veću slavu Božju!” Biskupski štap simbol je obrane drugih, a ne od drugih, u duhu Gospodinova primjera: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje.” (Iv 15, 13) Štap je zapravo produžena ruka bližnjima u nevolji. Zato je na vrhu savijen, da se zaustavimo i prgnemo nad nevoljama braće i sestara, da se mogu što bolje uhvatiti rukom za štap, ustati i hoditi!

8. Don Jure, Tvoja biskupija zahvaća sve dimenzije Domovine: kopno, more i nebo. Stoga pozdravljam sve ovdje nazočne vjernike Vojnog ordinarijata. Poslije demokratskih promjena i u slobodnoj Hrvatskoj vojnike, policajce i časnike doživljavamo svojima. Čak se može reći da su oni jedna od religioznijih i humanijih kategorija društva koja zavrđuje visoko poštovanje. To su svojevrsni redovnici i redovnice koji časno vrše svoju službu, nose uniformu i polazu prisuagu. Već u Novom zavjetu toliki rimski časnici u Isusu iz Nazareta otkrivaju Radosnu vijest Kraljevstva Božjega koje daleko nadviše svako nacionalno kraljevstvo, kao i međunarodno Rimsko Carstvo.

9. Sjetimo se rimskog časnika koji dolazi Isusu i moli za ozdravljenje svoga služe. Nazočni ga preporučuju govoreci: „Dostojan je da mu to učiniš, jer voli naš narod,

i sinagogu nam je sagradio.” (Lk 7, 4-5) Brine se čak za svoga slugu, brani interes malog čovjeka i uvažava različitost. I na tuđem terenu ovaj časnik ostaje na terenu ljudskosti. Ali ono što je zadivilo Isusa jesu časnikove riječi koje on u tom susretu s Isusom izgovara, a mi ih pokušavamo učiniti svojima na svakom euharistijskom slavlju: „Gospodine, nisam dostojan da uđeš pod krov moj... nego reci riječ da ozdravi sluga Tvoj... Ta i ja, premda sam vlasti podređen, imam pod sobom vojnike, pa reknem jednomu: ‘Idi!’ – i on ode, drugomu: ‘Dođi!’ – i on dođe, a sluzi svomu: ‘Učini to!’ – i učini.” (LK 7, 6.8-9) A Isus zadivljen njegovim logikom reče onima koji su išli za Njim: „Kažem vam, ni u Izraelu ne nađoh tolikevjere.”

A kako ne spomenuti i onog drugog rimskog časnika s dugim iskustvom razapinjanja osuđenika koji, dok promatra Krista kako umirući opršta svima, potresen priznaje: „Zaista, ovaj bijaše Sin Božji!” (Mk 15,39) Nikakvo čudo da je i prvi kršćanin, obraćeni paganin - nežidov - upravo rimski časnik Kornelije sa svojom obitelji. (Dj 10)

10. Gospodo vojnici i redarstvenici, nasljednici ste ovih časnih svetopisamskih likova. Čestitam vam na novom biskupu Juri! Brate Jure, čestitam i Tebi na plemenitim ljudima i dobrom vjernicima koji će zajedno s Tobom i Tvojim suradnicima još više doprinositi svijesti zajedništva, odgovornosti, poštenja i poštivanja propisa u našem društvu, a osobito živjeti svoju otvorenost i usmjerenošću prema onoj jedinoj i trajnoj Kristovoj zapovjedi ljubavi.

Neka Te riječi imenovanja pape Franje i molitva sabrane Crkve Duhu Svetom obdari mudrim srcem koje zna slušati. Slušati Riječ Božju i saslušati čovjeka. Želimo da Tvoje biskupsko služenje prate mudre riječi jednog duhovnika: „Ako usporiš, zaustavit će se; ako se obeshrabriš, uplašit će se; ako sjedneš, zaspavat će; ako dvojiš, postat će beznadni; ako kritiziraš, razarat će. Ali ako ideš ispred, preteći će te; ako daš ruku, život će dati, i ako moliš, postat će sveti.”

11. A ti Djevice Marijo, Majko apostolskog zajedništva, Gospe Velikog hrvatskog krsnog zavjeta, zaštitnice našeg Vojnog ordinarijata, koja si u svom životu pažljivo slušala i s ljubavlju u srcu pohranjivala Riječ Božju, prati biskupa Juru i sve nas biskupe, da milosni dar, snagom Duha Svetoga, trajno bude djelatan u našem pozivu i poslanju; da poput Tebe, Majko, danas i svakodnevno mognemo reći svoj fiat - Ego me Gospodine! Da u ovoj svetoj Godini milosrđa, mi, pastiri, vjernici s vama, a za vas biskupi, vama i među vama, draga braća i sestre, budemo prepoznatljiv znak Lica Božjeg milosrđa. Tako neka bude, molimo te Gospodine. Amen!

Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski

Svetkovina Uskrsnuća Gospodinova – Katedrala sv. Dujma

1. Draga braće i sestre, rođenje djeteta u obitelji, rođenje života, uvijek je velika radost za majku, oca i svu rodbinu. U toj radosti naviru tolika pitanja: Je li dijete zdravo? Kako će se razvijati? U kakvim će društvenim okolnostima odrastati? Čemu se može nadati? Jednostavno – što će biti od ovoga djeteta? Ova pitanja o životu i budućnosti postavljaju i sami roditelji o svom životu. Štoviše, svaki čovjek traži smisao svoga života. Kada se čovjek rodi, možemo nagađati o njegovoj budućnosti kakva će biti, ali jedno je sigurno: Zemaljski život nam je ograničen i smrt odnosi pobjedu nad životom. Smrt je bolna. Teški, grobni kamen stavlja završnu točku na našu životnu avanturu. Grobni kamen je grub prekid jedne životne priče koja ostaje neispričana. I to je iskustvo svakoga čovjeka.

2. S takvim i sličnim osjećajima dolazi Marija Magdalena na Isusov grob. Svjesna je nemilosrdne stvarnosti grobnog kamenja, koji joj se čini kao tragičan završetak Isusovoga djelovanja. Vidjela je doduše da je Isus „prošao zemljom čineći dobro i ozdravljujući sve“ (Dj 10, 38), ali na kraju i On završi u hladnom, kamenom grobu. No, grobni je kamen – odvaljen! Nema ga! Dignut je s groba! Shrvana tugom, Marija Magdalena u odvaljenom kamenu i praznom grobu vidi znakove da je Isusovo tijelo ukradeno. Zatim pristižu Petar i onaj drugi učenik u velikoj žurbi, ali i oni samo konstatiraju vidljive činjenice: grob je prazan, tijela nema, samo povoji i ubrus leže svijeni u grobu.

3. Evanđelje trijezno i bez uljepšavanja opisuje reakciju Isusovih učenika na uskrsnuće. Sviest o smrti toliko je snažna, a događaj uskrsnuća tolika je novost, da čak i oni koji su Isusa izbliza pratili, ne shvaćaju što se zabilo: „Jer oni još ne upoznaše Pisma da Isus treba da ustane od mrtvih“ (Iv 20, 9), kaže evanđelist. Mi današnji kršćani, koji čitamo Pisma, koji smo čuli „što se događalo po svoj Judeji, počevši od Galileje“ (Dj 10, 37), kako mi stojimo pred ovim događajem? Hladna stvarnost grobnog kamena opterećuje i srce suvremenoga čovjeka. Nije nam moguće odvaliti taj kamen. Ali to i ne moramo, jer grobni je kamen već odavno dignut – Krist ga je odvalio svojim uskrsnućem! Božja svemoguća ljubav je to učinila za nas. Grob je prazan, povoji složeni, ubrus svijen. Treba razbistriti pogled za tu stvarnost poput onoga dru-

gog učenika koji je prvi stigao na grob: „Tada uđe i onaj drugi učenik koji prvi stiže na grob i vidje i povjerova.“ (Iv 20, 8). Isus nas poziva i ovoga Uskrsa da uđemo dublje i vidimo dalje i povjerujemo osobno.

4. Isus mijenja naš pogled da bolje vidimo stvarnost: Onako kako je na Golgoti promijenio pogled obraćenog razbojnika. Unatoč okrutnim činjenicama i neizbjegnoj situaciji, video je više od drugoga razbojnika koji je bio pod istom osudom, video je da je Isus onaj koji je jači od smrti i grobnoga kamena. Tako će Isus promijeniti pogled Marije Magdalene kako bi postala blagovjesnica uskrsnuća. Isus će razbistriti i Petrov pogled kako bi ovaj – čuli smo u prvom čitanju iz Djela apostolskih – ispravno posložio sve činjenice i tako mogao navijestiti Radosnu vijest svemu svijetu: neka svi spoznaju da je Isus Krist naš život, naša radost i naša nada!

Odvaljen grobni kamen i prazan grob otvaraju nam pogled prema jednom drugom Kamenu o kojem Crkva pjeva u današnjem slavlju: „Kamen koji odbaciše graditelji postade kamen zaglavni. Gospodnje je to djelo: kakvo čudo u očima našim!“ (Ps 118, 22-23). Krist je kamen temeljac i zaglavni kamen života, Alfa i Omega roditelja i rođenih.

5. Značenje i simboliku zaglavnog kamena promatramo na nadvratnicima naših domova, crkava, a osobito na kupolama naših katedrala. Zaglavni kamen sve drži i svemu daje čvrstoću. Divne kupole bi se urušile da nema zaglavnog kamena koji je često oku nevidljiv, a opet o njemu sve ovisi jer on čuva ljestvu i sve drži uzgor.

Braće i sestre, događaj prvog dana u tjednu, prazan grob i otkotrljani grobni kamen, rukopis je Božje desnice. To su izvanjski povijesni znakovi, tihi svjedoči čudesne pobjede života i istine, pravde i ljubavi. Svjedoci praznoga groba i navjestitelji Gospodnjega djela osvijetliše događaj Kristova uskrsnuća simbolikom zaglavnog kamena. Uranjajući u otajstvo Kristova uskrsnuća, učenik Ivan, zahvaćen novošću i važnošću uskrslog Gospodina, reći će: Sve postade po Njemu i bez Njega ne postade ništa (usp. Iv 1,2-3). Na tom tragu, papa u miru Benedikt XVI. otajstvo Kristova uskrsnuća naziva konačnim skokom i najvećim preobraženjem povijesti.

6. U drugom čitanju iz Poslanice Kološanima, sveti Pavao uvodi nas u otajstvo krštenja kojim po-

stajemo dionici Kristove smrti i uskrsnuća. Kristovo uskrsnuće otkriva smisao ljudskoga života. Rođenje djeteta ne znači ulazak još jednoga bespomoćnog pi-juna u nemilosrdnu igru patnje i umiranja, nego početak jedne životne priče koja će naći svoje ispunjenje u Bogu. Prirodno je bojati se smrti, ali za onoga tko je s Kristom umro grijehu i zlu, tjelesna smrt nije tragedija nego prijelaz u puninu života. Upravo se to događa u krštenju: uranjanjem u vodu odnosno polijevanjem vodom, suukopani s Kristom umiremo jednom načinu životu – onom iz perspektive grobnoga kamena –, a izlazimo obnovljeni, očišćeni, spremni na nov život koji je utemeljen u Kristu i teži k Njemu kao svome zagлавnom kamenu.

7. To je razlog zašto kršćanski roditelji žele svome novorođenom djetetu predati ono najdragocjenije što imaju – a to je radosna vijest života. Krštenjem dijete ulazi u zajedništvo onih čiji je zagлавni kamen Krist. Kao što se tjelesno rođenje događa u obitelji, tako je dolično i prikladno da se naše preporođenje iz vode i Duha Svetoga također događa u obitelji – Crkvi. Duhovno preporođenje i samim roditeljima otvara pogled prema širem roditeljstvu, prema izvoru svakog očinstva i majčinstva. Po rođenju u Duhu, Božje očinstvo daje smisao svakom drugom roditeljstvu. Tek u novom, duhovnom sinovstvu, svi mi, majka, otac, djeca, možemo izgovoriti onaj zajednički: Oče naš. Stoga, uskratiti svome djetetu krštenje i odgoj u bogatstvuvjere, značilo bi ostaviti dijete bez hrane i odjeće, bez zraka i materinskoga jezika, značilo bi prepustiti svoje čedo na milost i nemilost hladnoj logici grobnoga kamena. Na krštenju djeteta roditelji izražavaju svoju spremnost da će dijete odgajati u vjeri. Time obitelj postaje kućna Crkva, Crkva u malome, iz koje raste Crkva u punome smislu, Božja obitelj, Kristovo otajstveno Tijelo. Preko obitelji Crkva ostvaruje i svoje poslanje da bude sol zemlje i svjetlo svijeta.

8. Obitelj je doista temelj i zagлавni kamen Crkve i društva: zajedništva u različitosti muškarca i žene, odraslih i djece, djeda i bake, oca i majke, brata i sestre. U čudesnom Božjem planu obitelj je Gospodnje djelo. Ta mala, ali snažna zajednica, postade i mora biti zaglavnim kamenom svih širih i većih kupola: Crkve i društva, katedrala i sabornica, gospodarstva i politike, zakonodavstva i kulture. Samo obitelj može biti zaglavni kamen života, naše obnovljene biološke i duhovne budućnosti. U obitelji živimo s drugima i za druge, u njoj postajemo zreliji i bolji ljudi. U obitelji doživljavamo povjerenje koje izvire iz lica oca i majke; ohrabrenje za prvi osmjeh i novi korak; su-

srećemo temeljne društvene i ujedno religiozne termine - brata i sestru, oca i majku. U obitelji živimo zahvalnost i solidarnost koje nas otvaraju gostoprимstvu i prijateljstvu, jednom širem društvenom zajedništvu. Obitelj nam daje ime, uključuje nas u svoju povijesnu memoriju, svijest i identitet. Obitelj, znak i sakrament raspete i uskrsle ljubavi, sveti je prostor otvorenosti životu i pobjede života nad smrću. Svako normalno društvo koje želi biti na strani života i budućnosti, u obitelji vidi, ne samo zagлавni kamen, već i model društva.

9. Svjedoci smo nekih glasova koji žele obitelj vidjeti kao otpad i arheološki relikt prošlosti. Svi ti pokušaji leđima su okrenuti budućnosti. Dakako, samo obitelj, utemeljena na zajedništvu muškarca i žene, zagлавni je kamen budućnosti ljudskog roda. Stoga smo pojedinačno i zajedno, kao vjernici i građani, pozvani i dužni uklanjati sve oblike grobnih kamenja s naše budućnosti. Pomozimo obiteljima da budu otvorene životu, da budu snažne pred tolikim izazovima i ostanu neovisne pred agresivnim pritiscima raznih ovisnosti. Zato se pitamo: Čemu služe tolike kockarnice i kladionice koje se podižu uz naše škole, pored crkava, pa i pokraj dječjih vrtića? Nisu li to grobnice duše i tijela? S čitavim svijetom zgražamo se i osuđujemo nedavne okrutne i podmukle napade na europske gradove. Nisu li kockarnice i kladionice također jedan tihi, prešutni i opasni napad na našu sredinu? Ne pokapajmo, već podižimo našu mladost! Mi, roditelji, djeca i svi ljudi danas zajedno s Marijom Magdalrenom, Petrom i apostolima pristupimo i uđimo u stvarnost novoga života u Kristu. Razbistrimo svoje poglede i prepoznajmo u Kristu naš život, našu radost i našu nadu!

10. Uskrsli Gospodine, zagлавni kamenu Božjeg stvaranja i ostvarenja života i povijesti, ljudskog roda i kozmosa! U krštenju si nas pridružio svojoj smrti i uskrsnuću. S nama dijeliš pobjedu života nad smrću. Daruj nam milost da u protivštinama svakodnevno-ga života ostanemo povezani s Tobom, naslonjeni na Tebe, naš zagлавni kamen. Svojim uskrsnućem, Gospodine, ulaziš u naše obitelji i domove. Unesi radost života u naša srca i u naše odnose. Budi radosna nuda za sve obitelji i njihovu djecu. Ohrabri sve mlade koji se pripremaju ući u brak i osnovati svoju obitelj. Neka i njihova otvorenost životu bude uskrsni znak naše obnovljene budućnosti. Osnaži sve nosive zaglavne kamene života i društva. Učvrsti, ohrabri i blagoslovi naše obitelji, Domovinu i čitav svijet! Amen. Aleluja.

DOPISI IZ ORDINARIJATA

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana 2016.

Br. 20/16

13. siječnja 2016.

Poštovani župnici, poglavari i poglavarice redovničkih zajednica,

Uskoro započinje Svjetska molitvena osmina za jedinstvo kršćana koja se održava u već uobičajenom terminu od 18. do 25. siječnja 2016. pod geslom POZVANI NAVIJEŠTATI SILNA DJELA GOSPODNE (1 Pt 2, 9). U tom povodu svim je župnicima dostavljena prigodna knjižica Molitva za jedinstvo kršćana 2016. u izdanju Kršćanske sadašnjosti i Vijeća HBK-a za ekumenizam i dijalog.

Uključimo se, osobito tih dana, u zajedničke molitve i nastojanja Katoličke Crkve i svih drugih Crkava i kršćanskih zajednica da svi koji priznaju Krista i nazivaju se njegovim imenom prevladaju raskole i podjele te napreduju na putu prema punom jedinstvu. Za vrijeme Molitvene osmene nastojite u misnim slavljima i pobožnostima (molitva vjernika, klanjanje, nagовори) iznijeti pred Gospodina ovu važnu nakanu.

Središnje ekumensko slavlje za Splitsko-makarsku nadbiskupiju koje će predvoditi naš nadbiskup mons. Marin Barišić održat će se u petak, 22. siječnja u katedrali sv. Dujma s početkom u 17 sati. Obavijestite o tome svoje vjernike i pozovite ih da nam se pridruže u molitvi kako bi se ispunila Kristova želja „da svi budu jedno kao što si ti Oče u meni i ja u tebi”.

Iskreni pozdrav u Gospodinu.

dr. Nediljko A. Ančić, pastoralni vikar

Spomen sv. Josipa u misnom kanonu

Br. 64/16

2. veljače 2016.

Poštovana braćo svećenici!

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije na svome 51. redovitome plenarnom zasjedanju, održanom u Zagrebu od 10. do 12. studenoga 2015., a u skladu s otpisom Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata br. 154/15. od 12. kolovoza 2015., donijeli su odluku da se prihvaci i potvrđeni hrvatski tekst spomena svetoga Josipa, zaručnika Blažene Djevice Marije, u Drugoj, Trećoj i Četvrtoj euharistijskoj molitvi primjenjuje u svim slavljima euharistije, prema sljedećim obrascima:

u Drugoj euharistijskoj molitvi:

„Molimo te, smiluj se svima nama,
da zavrijedimo biti sudionici vječnoga života
s blaženom Bogorodicom Djemicom Marijom,
s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
s blaženim apostolima i svima svetima ... „

u Trećoj euharistijskoj molitvi:

„Učinio nas Duh Sveti vječnim darom za tebe
da zadobijemo baštinu s tvojim odabranicima:

s blaženom Djevicom Bogorodicom Marijom,
 s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
 s blaženim apostolima tvojim i slavnim mučenicima ... „

u Četvrtoj euharistijskoj molitvi:

„Oče blagi, daj svima nama, djeci svojoj,
 da s blaženom Djevicom Bogorodicom Marijom,
 s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
 s tvojim apostolima i svetima ... „

Priopćujući vam gore navedeno, potičem nas da se u liturgiji pridržavamo zakonito odobrenih obrazaca i tekstova bez svojevoljnog improviziranja te i na taj način pokažemo zajedništvo s Crkvom.

Mons. Miroslav Vidović, generalni vikar

Korizmena rekolekcija za svećenike

Br. 82/16

8. veljače 2016.

Poštovana braćo svećenici, papa Franjo je ovu godinu proglašio Godinom Božjeg Milosrđa i u buli „Lice Milosrđa” tumači nam tu svoju odluku te daje brojne smjernice, poticaje i upute kako bismo se na nadbiskupijskoj, župnoj i osobnoj razini što bolje uključiti u proslavu Jubileja Milosrđa. O tome smo raspravljali i na nedavno održanim sjednicama Prezbiterskog i Pastoralnog vijeća naše nadbiskupije. U pripremi je čitav niz konkretnih pastoralnih aktivnosti a o nekim vidovima ovoga Jubileja želimo zajedno razmišljati na početku korizmenog vremena.

Zato Vas sve pozivam na našu zajedničku korizmenu duhovnu obnovu koja će se održati u srijedu 17. veljače 2016. u Duhovnom centru i Marijanskom svetištu u Vepricu.

- 09,30 Pokorničko bogoslužje i ispit savjesti, fra Kristian Stipanović,
- 10,00 Euharistijsko slavlje, predvodi i propovijeda nadbiskup mons. Marin Barišić
Liturgijsko pjevanje animira mo. Šime Marović.

Radni dio

- 11,15 Tema: Sakrament pomirenja - pred Licem Milosrđa.
Don Alojzije Bavčević, *Ispovjednik – posrednik milosrđa*
G. Neven Matijević, *Pokornik u slavlju pomirenja*
Knjižica i preklopnica za ispovijed
Rasprava
- 12,15 Kratka obraćanja:
Obavijesti i napomene iz Ordinarijata, generalni vikar mons. Miroslav Vidović
Zaključne osvrt i preporuke, nadbiskup mons. Marin Barišić
- 13,00 Zajednički objed

Ako je netko zbog važnih razloga spriječen, molimo da nas o tome unaprijed obavijesti.

Radujem se Vašem dolasku i suradnji.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Nadbiskupovo pismo na početku korizme u Jubilejskoj Godini milosrđa

Draga braćo svećenici, redovnici i redovnice, braćo i sestre u Kristu!

„Isusova poruka milosrđa za mene, ponizno kažem, to je najsnažnija Gospodinova poruka” - tako kaže papa Franjo u svojoj knjizi Božje je ime Milosrđe. Svojom bulom Lice milosrđa Sveti Otac je najavio i 8. prosinca 2015. otvorio Sveta vrata – Vrata milosrđa na bazilici sv. Petra u Vatikanu. Ove jubilarne godine Papa je napravio još jedan iskorak te je odredio da mjesni biskupi u svojim katedralama i svetištima otvore Vrata milosrđa kako bi jubilej doista bio blizu svima.

Tako smo 13. prosinca 2015. svečano otvorili Vrata milosrđa na našoj Prvostolnici, a potom i u tri naša marijanska svetišta: u Sinju i Vepricu (20. prosinca 2015.) te u prasvetištu Gospe od Otoka u Solinu (27. prosinca 2015.).

Božje je ime Milosrđe! Milosrđe je prvi Božji atribut. Nema životne situacije iz koje ne možemo izići. Pozvani smo Božje milosrđe uvijek iznova naviještati, s novim zanosom i novim pristupom. Bula Lice milosrđa, kao i knjiga Božje je ime Milosrđe iskustvena su životna razmišljanja pape Franje koja nas vode dublje u otajstvo Božjeg milosrđa pred čije lice želimo ove korizme stupiti skrušena i radosna srca kao pojedinci i zajednica.

Želimo da Božje milosrđe nađe svoje mjesto u našim srcima te po nama kršćanima, dobije i društvenu dimenziju.

Draga braćo i sestre, saslušavši prijedloge članova Prezbiteralnog vijeća naše Nadbiskupije, a kako bismo što bolje duhovno i pastoralno svjedočili Godinu milosrđa, pripravili smo određene prigodne materijale koje ćemo dostaviti svim župama:

- Prigodna knjižica o sakramentu pomirenja „Dajte, pomirite se s Bogom!” (teološki, duhovni i pastoralni vid), s pokorničkim bogoslužjem i obrascima ispita savjesti.
- Preklopnica, u tri varijante za djecu, mlade i odrasle, s pojedinačnim redom pomirenja i ispitom savjesti.
- Za svaki korizmeni petak uz pobožnost Križnog puta župnici će dobiti kratka razmatranja uz temu grijeha, oprاشtanja, ispovijedi, pomirenja i povezana s misnim čitanjima toga dana.
- U okviru vjeronauka u školama obraditi će se tema o milosrđu literarno i likovno.
- Tiskovni ured Nadbiskupije pripremit će prigodni serijal na temu tjelesnih i duhovnih djela milosrđa koje ćemo emitirati u sklopu redovite emisije na TV Jadranu.
- Neka se održe župne misije o temi Božjeg milosrđa uz proslavu zaštitnika župe.
- Powerpoint prezentacija o Papinoj buli Lice milosrđa (pripremio gosp. Petar Jurčević) može se prezentirati u okviru župnih susreta mladih, roditelja, obiteljskih zajednica...
- Tamo gdje postoje pojedine župne skupine vjernika, na mjesечnim susretima neka se prouči bula Lice milosrđa i upozna knjiga Božje ime je Milosrđe.
- Akcija 24 sata za Gospodina predviđena je u petak uoči Cvjetnice, prilagođena našim mogućnostima, osobito po gradovima, uz određeni duhovni program i priliku za ispovijed.
- Na portalu Nadbiskupije otvorena je rubrika Godina milosrđa koja će davati informacije o događajima i susretima na ovu temu te stavljati prigodne materijale.

- Svi dekanati naše Nadbiskupije pozvani su hodočastiti u našu Katedralu u devetnici sv. Dujmu.
- Ove svete Godine organizirat ćemo nadbiskupijsko hodočašće od 11. do 18. rujna 2016. pod nazivom Tragom Božjeg milosrđa, a koje uključuje posjet bazilici sv. Petra i audijenciju sa papom Franjom te posjet drugim svetištima u Italiji koja su osobito vezana uz temu milosrđa.

Draga braćo svećenici, osobito smo mi, zaređeni službenici Crkve, u ovoj jubilarnoj godini pozvani otkrivati svoj svećenički identitet kako bismo, kao isповједnici i još više kao svjedoci, bili vjerodostojni znak Očeva milosrđa. Neka nam sv. Leopold Bogdan Mandić i sv. Padre Pio budu uzori i zagovornici da svi pokornici u nama prepoznaju i osjete Očevo Lice milosrđa.

Braćo i sestre, želim vam svima plodonosnu korizmu te sretnu i blagoslovljenu Godinu milosrđa. Neka nas zapljesne val milosrđa koji će se preko nas širiti do naših bližnjih i do svih ljudi dobre volje u našoj sredini!

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

*mons. Marin Barišić,
splitsko-makarski nadbiskup i metropolit*

U Splitu na Pepelnici, 10. veljače 2016. godine. (92/16)

Usklađivanje ure početka sprovodnog obreda na Lovrincu

Poslano svim svećenicima e-mailom

8. ožujka 2016.

Poštovana braćo svećenici!

Dugi niz godina vladala je jedna vrsta nejasnoće oko termina početka sprovodnih obreda na splitskom groblju Lovrinac. Bilo je i više pokušaja rješenja te situacije te je konačno u razgovoru s odgovornim osobama iz poduzeća Lovrinac d.o.o. Split dogovoreno da će od 1. ožujka 2016. termini sprovoda oglašeni u dnevnom tisku i drugim medijima biti usklaćeni s terminom početka crkvenog obreda. Dakle, vjerski obred sprovoda u oproštajnoj dvorani mrtvačnice na Lovrincu započinje točno u uru koja je navedena u osmrtnici.

Ovu smo obavijest već poslali splitskim dekanima koji su o tome izvjestili svećenike ovih dekanata.

Budući da na gradskom groblju Lovrinac sprovode obavljuju i drugi svećenici koji nisu župnici splitskih dekanata te s obzirom da je bilo već nekoliko slučajeva nepridržavanja gore navedenog, ovim putem obavještavamo sve svećenike na području Splitsko-makarske nadbiskupije da je ova promjena već stupila na snagu s početkom ovoga mjeseca ožujka te molimo sve svećenike koji budu obavljali sprovode na gradskom groblju Lovrinac da se ovoga drže kako ne bi dolazilo do nesuglasica i neugodnih situacija.

Zahvaljujući Vam na suradnji i razumijevanju, najiskrenije Vas pozdravljam u Gospodinu.

Mons. Miroslav Vidović, generalni vikar

Misa posvete ulja i milostinja Velikoga petka

Br. 170/16

16. ožujka 2016.

Draga braćo svećenici!

Dok se približavamo Velikom tjednu, dopustite mi da vas podsjetim i pozovem na dva važna momenta.

1) VELIKI ČETVRTAK – Dan ustanove svetoga reda

Veliki je četvrtak dan ustanove svetoga reda. Tog ćemo se dana pridružiti zajedničkoj molitvi Crkve te ćemo obnoviti obećanja koja smo dali na svome ređenju i zajedničkim euharistijskim slavlјem iskazati zahvalnost Isusu Kristu – Velikom Svećeniku za Božji dar svećeništva njegovoj Crkvi i svakomu od nas osobno. Pred nama je, dakle, naš vrlo važan susret pa vas sve pozivam da u njemu aktivno sudjelujemo.

U liturgiji Velikoga četvrtka, Misa posvete ulja zauzima vrlo važno mjesto. Tada posvećujemo i blagoslivljamo ulje za sakramente koje ćemo tijekom ove godine pomazanjem dijeliti našim vjernicima. Svetu misu slavit ćemo u Katedrali na Veliki četvrtak u 10 sati. Ponesite albu, pojas i štolu bijele boje. Priprava za misu je u crkvi sv. Filipa Nerija, a potom slijedi procesija s pjevanjem do katedrale.

Župnici će nakon euharistijskog slavlja uzeti posvećena ulja za svoje župne potrebe, a dekani za potrebe dekanata. Nakon ovih obreda sví ste srdačno pozvani na zajednički objed u Nadbiskupskom sjemeništu u 12 sati.

Najiskrenije molim svu braću svećenike, dijecezanske i redovničke, da dođu i sudjeluju u ovomu važnom danu u liturgijskoj godini. K tome, potičem sve župnike grada Splita da na ovo slavlje pozovu svoje župljane kako bi i oni sudjelovali u zajedničkoj molitvi za svoje svećenike.

2) VELIKI PETAK – Milostinja za potrebe Svetе Zemlje

Milostinja Velikog petka oduvijek je bila znak naše solidarnosti s braćom i sestrama koji tiho i vjerno skrbe za mjesta našega spasenja u Svetoj Zemlji. Često možemo čuti o nepravdama, poniznjima, a u posljednje vrijeme i strašnim progonima koje doživljavaju kršćani u zemljama Bliskog Istoka. Dok molimo snagu Duha Svetoga za njihovu vjernost i ustrajnost, učinimo sve da osjete našu bratsku ljubav.

U tom smislu nakon uskrsnih blagdana što prije donesite 50% od prikupljene milostinje Velikoga petka u Računovodstvo Nadbiskupskog ordinarijata kako ne bismo kasnili s odgovorom ljubavi na velike potrebe naše braće i sestara u Svetoj Zemlji.

Želim vam svima obilje Božje milosti po korizmenim pobožnostima i duhovnoj pripravi za Uskrs, uz iskreni pozdrav u Gospodinu.

Mons. Marin Barišić, nadbiskup

Priopćenje Nadbiskupskog ordinarijata Splitsko-makarske nadbiskupije o kanonskom statusu don Ivana Grubišića

Br. 199/16

31. ožujka 2016.

Uvidjevši da je ispunio sve uvjete koji su mu bili određeni kaznenom mjerom obustave – suspenzije čina vlasti reda, iz siječnja i veljače 2012. god., don Ivan Grubišić je zatražio od svoga Ordinarija da mu kanonska kazna bude povučena.

Budući da su se objektivno promijenile okolnosti koje su dovele do izricanja kanonske kazne obustave – suspenzije čina vlasti reda dr. don Ivanu Grubišiću, svećeniku Splitsko-makarske nadbiskupije, zbog teškog kršenja crkvene discipline i ustrajnoga neposluha, tj. budući da je na demokratskim izborima u Republici Hrvatskoj, koji su održani u prosincu 2015. god., izabran novi saziv Sabora u kojem don Ivan Grubišić više nije zastupnik i budući da je predao pisanu ostavku na članstvo u Gradskom vijeću Grada Splita te budući da je uvjerio dijecezanskog biskupa da se više neće aktivno baviti politikom, splitsko-makarski nadbiskup mons. dr. Marin Barišić potpisao je Dekret kojim je **otpustio kaznu obustave – suspenzije čina vlasti reda don Ivanu Grubišiću**. Ta odluka stupila je na snagu na Veliki četvrtak, 24. ožujka ove godine, na dan kada Crkva slavi ustanovljenje sakramenata euharistije i svetog reda.

Devetnica sv. Dujmu

Br. 196/16

30. ožujka 2016.

Poštovani gospodine dekane!

Velečasni župničel!

Kao što smo najavili prigodom nadbiskupijskih svećeničkih susreta u Vepricu, u ovoj Godini milosrđa željeli bismo da sve župe preko svojih dekanata hodočaste u našu splitsku Prvostolnicu. Prigodom otvaranja Jubileja milosrđa, a po želji Svetog Oca pape Franje, na svim katedralama svijeta otvorena su sveta vrata – Vrata milosrđa. Do sada su sveta vrata bila otvarana samo na četiri velike rimske bazilike, a ovoga je Jubileja Papa dao privilegij da svaka katedrala bude povlašteno mjesto primanja oprosta.

Jubilejsko hodočašće u katedralu povezali smo s hodočašćem nebeskom zaštitniku naše Nadbiskupije, svetom Dujmu. Tako smo u devetnici svetom Dujmu (od 28. travnja do 5. svibnja) omogućili svim našim župama da organizirano po dekanatima hodočaste u našu Prvostolnicu.

U privitku Vam šaljemo raspored Devetnice svetom Dujmu. Molimo sve dekane i sve župnike da se ozbiljno zauzmu i organiziraju ovo hodočašće. Htjeli bismo da ono bude doista svečano – izražaj naše osobne vjere u zajednici vjernika. Oko tehničkoga dijela organizacije dolaska i prijema hodočasnika, molimo Vas da se javite katedralnom župniku don Tomislavu Ćubeliću.

Dok Vam zahvaljujemo na suradnji, rado Vas očekujemo.

Iskreni pozdrav u Gospodinu.

Mons. Marin Barišić, nadbiskup

DEVETNICA 2016.

**SV. MISE, KONCERTI I PREDAVANJA
U PRVOSTOLNICI SV. DUJMA
28. travnja – 5. svibnja**

**U Godini milosrđa u Prvostolnicu hodočaste vjernici
iz dekanata Splitsko-makarske nadbiskupije**

**Četvrtak, 28. travnja
19 sati**

KATEDRALNI I KONKATEDRALNI DEKANAT
Sv. misa: Mješoviti zbor župe sv. Pavla ap. – Pujanke
Propovijeda: Don Ivan Čotić
Koncert: *Mješoviti pjevački prvostolni zbor sv. Dujma*

**Petak, 29. travnja
19 sati**

OMIŠKI I POLJIČKI DEKANAT
Sv. misa: Muški zbor župe sv. Mihovila ark. – Kostanje
Propovijeda: Don Ljubo Bodrožić
Koncert: *Mješoviti pjevački zbor mladih Gospe od Zdravlja*

**Subota, 30. travnja
19 sati**

NERETVANSKI I BIOKOVSKI DEKANAT
Sv. misa: Mješoviti zbor župe sv. Stjepana – Opuzen
Propovijeda: Fra Vinko Prlić
Koncert: *Mandolinski sastav Sanctus Domnio*

**Nedjelja, 1. svibnja
19 sati**

CETINSKI I KLIŠKI DEKANAT
Sv. misa: Mješoviti zbor župe sv. Mihovila ark. – Dugopolje
Propovijeda: Don Stipe Ljubas
Koncert: *Crkveni pučki pjevači iz Kučina i Mravinaca*

**Ponedjeljak, 2. svibnja
19 sati**

IMOTSKI DEKANAT
Sv. misa: Mješoviti zbor župe sv. Mihovila – Proložac
Propovijeda: Fra Kristian Stipanović
Predstavljanje knjige: *Dajte, pomirite se s Bogom – Sakrament isповједи u Godini milosrđa*
Dr. Nediljko Ante Ančić

**Utorak, 3. svibnja
19 sati**

TROGIRSKI I KAŠTELANSKI DEKANAT
Sv. misa: Mješoviti zbor župe Uznesenja BDM – Kaštel Lukšić
Propovijeda: Don Vinko Sanader
Okrugli stol: *Caritas u Godini milosrđa*
Voditelj: dr. Ante Mateljan

**Srijeda, 4. svibnja
19 sati**

SOLINSKI DEKANAT
Sv. misa: Muški zbor župe sv. Martina – Vranjic
Propovijeda: Don Ranko Vidović
Koncert: *Mješoviti zbor Gospe Fatimske*

**Četvrtak, 5. svibnja
19 sati**

MAKARSKI DEKANAT
Sv. misa: Mješoviti zbor župe sv. Stjepana – Brela Donja
Propovijeda: Don Pavao Banić
Koncert na orguljama: *Prof. Josipa Leko (Leipzig)*

**Petak, 6. svibnja
18 sati**

U OČNICA
Otvorenje moćnika sv. Dujma
Svečana Večernja
Propovijeda: O. Anto Gavrić, provincijal dominikanaca

**Subota, 7. svibnja
10 sati**

SVETKOVINA SVETOГA DUJMA
OBIŠAŠĆE I SV. MISA
Predvodi mons. Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH

IZ ŽIVOTA SPLITSKO-MAKARSKE CRKVE

Svetkovina Marije Bogorodice u splitskoj prvostolnici

„Na početku svake nove godine jedni drugima želimo da bude sretna. Bog je izvor novosti i sreće koja preko nas i s nama biva prisutna u našoj stvarnosti. Neka sve naše želje budu prijevod Božjeg blagoslova, a naša srca dostoјna mjesta preko kojih će Gospodin naše vrijeme učiniti novim, sretnim i blagoslovljenim”, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić na svetkovinu Marije Bogorodice, Novu godinu, predvodeći svečano euharistijsko slavlje u katedrali sv. Dujma. U koncelebraciji je bilo nekoliko svećenika među kojima i novoimenovani vojni biskup mons. Jure Bogdan te katedralni župnik don Tomislav Ćubelić.

U prigodnoj homiliji naglasio je da smo, u godini koja je pred nama i tijekom cijelog života, pozvani biti blagoslov jedni drugima i blagoslivljeni jedni druge. „Blagoslov bi uvijek trebao biti u našim srcima kako bismo bolje vidjeli svoj život, svojega bližnjeg i svijet u kojem živimo. Onda će nam godina biti nova i sretna, ako budemo blagoslov. Bog, koji je izvor blagoslova, blagoslovio nas je u svome Sinu, a Majka Marija pred tim blagoslovom čini ono što bi trebao svatko od nas: pohranjivati sve događaje u svome srcu i zahvaljivati. Vrednujmo protekle događaje u sadašnjosti da bi i budućnost bila bogatija”, kazao je mons. Barišić.

Nadbiskup se osvrnuo i na Svjetski dan mira te vjernicima preporučio da pročitaju poruku pape Franje „Pobijedi ravnodušnost i osvoji mir” u kojoj Papa ističe da Bog nije ravnodušan prema nama, nego vidi patnje svojega naroda te da i mi ne smijemo biti ravnodušni prema svojim bližnjima i prema zbivanju u svijetu. Nadbiskup je ukazao na brojne sukobe, progonaštva i siromaštvo te upozorio da ne smijemo biti dio globalne ravnodušnosti, već da od ljubavi, suosjećanja i solidarnosti učinimo program svojega života i pravilo u odnosima s drugima. Spomenuvši brojne obitelji, prosvjetne, zdravstvene i medijske djelatnike, udruge i volontere, kazao je kako je njihova briga za čovjeka znak nove kulture solidarnosti i zauzimanja. „Papa Franjo poručuje da smo u duhu Jubileja Božjega milosrđa svi pozvani prepoznati na koji se način ravnodušnost očituje u našem životu i konkretno pridonijeti poboljšanju svijeta koji nas okružuje – počevši od obitelji, susjedstva i radne sredine.” Na samom je kraju nadbiskup svima zaželio s Gospodinom blagoslovljenu i sretnu novu godinu.

Euharistijsko slavlje završeno je himnom „O dođi, Stvorče, Duše Svet”, a misu je pjevanjem uzvelio mješoviti prvostolni zbor sv. Dujma pod ravanjem mo. don Šime Marovića. (Kristina Bitanga)

Misa zahvalnica za trajni odlazak JNA iz Splita

Prigodom 24. obljetnice odlaska nekadašnje Jugoslavenske narodne armije (JNA) iz Vojne luke „Lora” u Splitu, župnik splitske katedrale sv. Dujma, don Tomislav Ćubelić, predvodio je 4. siječnja u splitskoj pravoslavnoj svečanu misu zahvalnicu.

Don Tomislav je u svojoj propovijedi istaknuo hrabrost hrvatskih branitelja te njihovu važnosti za suvremenu hrvatsku povijest: „Izdržati, a ostati ipak svoj, graničilo je bez patetičnog pretjerivanja, s neshatljivom hrabrošću i nesvakidašnjim junaštvom. Branitelji su kralježnica hrvatskoga naroda jer je svaki bio beskrajno spremjan i sposoban za žrtvu i bio okrenut prema budućnosti. Vojnik JNA otiašao je zbog hrabrosti hrvatskoga branitelja koji je imao pravo na pobjedu”, kazao je Ćubelić te naglasio kako gledajući iz ljudske perspektive i mjereno ljudskom logikom moći, sve je upućivalo na to da se ne ćemo moći oduprijeti svekolikim silama zla. „Nemjerljiva je moć onoga koji vjeruje u dobro i pravedno i koji se iz tog uvjerenja bori i žrtvuje. Žrtve su teške i bolne. One su na istini. A mi?” zapitao se Ćubelić i nastavio: „Suvremeni čovjek i u mojoj narodu ne živi od istine, niti radi za istinu. Puno je lažnih profetova u mojoj narodu, zamagljena je istina o identitetu i nevjerljivoj hrabrosti branitelja. Biti hrabar u svakidašnjici znači izdržati teret da budemo „svoji”, nepotkuljivi i nepokolebljivi, da imamo vlastiti put i cilj.” Ćubelić je zatim kazao kako se bez žrtve ni-

šta veliko ne događa niti stvara. „Svetlo istine čeka nas tek kad prođemo kroz vrata kušnji, jer tako se provjeravamo u svojim postojanostima. Tko bez trpljenja može postati cijelovit čovjek? Tko bez napora može dohvati ljepotu istine? Iznad križa vidi se nebo. Stepinac je nebo vidio i kroz olovne oblake nad Hrvatskom, koji se još nisu razišli. Malo smo ili nedovoljno učili i naučili od svoje povijesti i njezinih velikih ljudi, ostali smo zatvoreni i svjesno nas zatvaraju da se bavimo prošlošću po tuđim receptima. Povijest i njezini branitelji trebaju nam posvijestiti sadašnjost, a sadašnje nam ponašanje određuje budućnost”, kazao je Ćubelić.

Odluku o trajnom obilježavanju tog datuma svetom misom zahvalnicom u splitskoj katedrali donijelo je Gradsko vijeće 24. prosinca 2001. godine. (Ivica Luetić)

Svetkovina Bogojavljenja u katedrali sv. Dujma

„Bogojavljenje je prepoznavanje očitovanoga Boga u Betlehemsom Djetu. Ova svetkovina nije samo individualna i obiteljska radost, radost jednog naroda i kulture, već radost čitavoga svijeta. Pridružujući se mudracima, i mi tragamo za Betlehemskim

Djetetom, svjetлом, nadom i spasenjem svijeta, i nosimo mu sebe, svoje poteškoće, tame i ispravnosti, cijeli svoj život”, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić na svetkovinu Bogojavljenja, 6. siječnja, predvodeći svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje u splitskoj katedrali sv. Dujma.

Po drevnom običaju Crkve na svetkovinu Bogojavljenja, odmah poslije navještaja Evandželja, proglašava se svetkovanje Vazma i tijek liturgijske godine. Tako je svečanim napjevom proglašeno vrijeme svetkovanja Uskrstnoga Gospodinova i ostalih velikih blagdana.

Nadbiskup je u homiliji pojasnio da Evandželje govori o mudracima nazvanim Baltazar, Melkior i Gašpar koji su se došli pokloniti Betlehemsom Djetu, a generacije su proučavale tradiciju i tragale za njihovim porijeklom i pozadinom njihova puta.

Podsjetivši okupljene na proroštvo starozavjetnog poganskog proroka Bileama da će se od Jakova, od Izraela, podići zvijezda, te na kraljicu Sabe koje je hodila u Izrael kralju Salomonu, nadbiskup je kazao da su ljudi oduvijek poznavali proroštva i tražili mudrost drugih naroda te da se i u tome nalazi pozadina pohoda triju mudraca. Tome je pridodao i unutarnje traganje svakog pojedinca za višim smislim, svjetlom. „Traganje mudraca za ‘novim kraljem’ uznenirilo je mnoge, a posebno kralja Heroda koji je smatrao da je sve dao svome narodu i da im ne treba novi kralj. No, mudraci su se borili protiv egoizma i nadmoći te su tražili kralja koji služi, a ne vlasta, kralja koji daje svjetlo, a ne tamu i koji svjedoči za život, a ne smrt”, naglasio je nadbiskup i nadodao da su se mudraci mogli obeshrabriti činjenicom da su ‘domaći’ ostali ravnodušni pred ovim događajem o kojem su čitali bezbroj puta, a oni iz daleka putuju da se poklone i da slave, ne rođenje djeteta, već rođenje utjelovljenog Boga. No, nisu se prepustili indiferentnosti, već su nastavili svoj hod za svjetlom. „Mudraci nam danas svjedoče da život nije pasivnost i da ne smijemo razočarani i uplašeni čekati budućnost izbjegavajući promjene, već da u svom životu trebamo probuditi oduševljenje i zauzetost. Ne smijemo biti statični, nego trebamo izići iz sebe, pokrenuti se, otkrivati horizonte i živjeti svoj život u punini.” Nadbiskup je istaknuo da su mudraci put do Krista čitali iz dviju knjiga, prva je knjiga prirode koja nema glasa ni slova, ali ima tih i govor, a druga je Sveti pismo u koju je umotana Božja riječ, utjelovljeni Bog. Kazao je kako su i nama dostupne obje knjige, no da ipak ostajemo nepromijenjeni.

Mons. Barišić spomenuo je da je po predaji postojao i četvrti mudrac Artaban koji je krenuo zajedno s preostalima, no putem se zaustavlja i pomagao bolesnima, siromašnima, robovima i napuštenima te nije stigao na vrijeme u Betlehem. Njegova potraga za Kristom trajala je sve do Jeruzalema i Kristove smrti na križu. „Artaban je zasigurno mislio da je promašio svoj život i da nije uspio upoznati Krista, no on ga je svakodnevno pronalazio i prepoznavao u onima kojima je njegova pomoć bila najpotrebnija”, kazao je nadbiskup i nadodao da su životi mudraca poziv svakom od nas da im se pridružimo. Vjernike je pozvao da se u služenju bližnjima ugledaju na Artabana, a po vjeri u Pisma na tri mudraca. „Nije dovoljno puko iščitavanje Svetoga pisma. Božja riječ mora nas pokretati i mijenjati. Osim u Pismu, Krista možemo dodirivati u svojim bližnjima, njihovim problemima i poteškoćama, siromaštvu te duhovnim i tjelesnim ranama. Tu je Krist, i tu mu se možemo pokloniti i dati mu ono najvrjednije od sebe, svoje vrijeme, molitve i sposobnosti”, zaključio je nadbiskup.

Prije svečanog blagoslova nadbiskup je uputio čestitku svima koji slave Božić po julijanskome kalendaru, pravoslavcima i katolicima istočnog obreda. „Ne zaboravite im i vi uputiti svoju čestitku jer smo svi kršćani, to je naš Božić – isti događaj, samo drugi datum”, poručio je nadbiskup i zaželio da radost svetkovine Bogojavljenja unese svjetlo u naš život. Za vrijeme euharistijskoga slavlja pjevanje je predvodio mješoviti prvostolni zbor pod ravnanjem mo. don Šime Marovića. (KB)

Božić u Splitu po julijanskom kalendaru

Vjernici Makedonske pravoslavne crkvene (MPC) općine „Sveti Naum Ohridski” u Splitu svečanom su liturgijom 7. siječnja proslavili Božić po julijanskom kalendaru. Svečana pjevana liturgija, na kojoj su članice društva „Makedonija” u Splitu pjevale makedonske božićne pjesme, održana je u crkvi sestara Službenica milosrđa – Ančela u Splitu. Liturgijsko slavlje predvodio je protojerej MPC-a u Hrvatskoj Kirko Velinski, a slavlju je u ime Katoličke Crkve naznačio predsjednik Vijeća za ekumenizam Splitsko-makarske nadbiskupije, pastoralni vikar mons. dr. Nediljko Ante Ančić.

Tijekom večernjega liturgijskog slavlja vjernicima je pročitana božićna poslanica arhiepiskopa

ohridsko-makedonskog Stefana i Svetog arhijerejskog sinoda Makedonske pravoslavne Crkve. Na kraju liturgijskoga slavlja protojerej Velinski zahvalio je mons. Ančiću što je svojom nazočnošću uveličao blagdansko božićno ozračje te time dao podršku Makedoncima koji žive u Splitu i okolicu da ustraju u svojoj vjeri. Velinski je zahvalio i sestrama

Službenicama milosrđa – Anćelama na velikodušnom ustupanju bogoslužnog prostora.

Božić po julijanskom kalendaru proslavili su i vjernici na svečanoj liturgiji u pravoslavnoj crkvi sv. Save u Splitu, gdje je bogoslužje predvodio protomjesešnik Srpske pravoslavne crkvene općine u Splitu Slavoljub Knežević u koncelebraciji s protojerejem stavroforom Nikolom Škorićem. (IL)

Sjednica Prezbiterorskoga vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije

Sjednica Prezbiterorskoga vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije pod vodstvom nadbiskupa mons. Marina Barišića održana je 16. siječnja u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu. Na sjednici su se okupili svećenici Splitsko-makarske nadbiskupije, članovi Prezbiterorskoga vijeća, koji su izabrani glasovanjem svećenika u svojim izbornim jedinicama ili ih je pak imenovao nadbiskup.

Nakon uvodne molitve nadbiskup je pozdravio članove Vijeća podsjećajući ih na njihovu važnu zadaću i suodgovornost koju imaju za mjesnu Crkvu. Potom se generalni vikar, mons. Miroslav Vidović, osvrnuo na prošlu sjednicu Vijeća i zaključke koji su doneseni.

Poslije kratke rasprave o izmjenama nekih dijelova u Statutu Vijeća, pristupilo se raspravi o Okružnom pismu o sprovodnoj praksi koje je nadbiskup nedavno uputio svećenicima i vjernicima. Članovi Vijeća potvrdili su da je Okružnica vrlo pozitivno odjeknula među vjernicima, ali i svećenicima širom nadbiskupije. Ipak, i dalje ima prostora za korekcije i promjene pojedinih običaja vezanih uz sprovodnu praksu.

Središnja tema sjednice bila je usmjerenja na pastoralne pothvate Splitsko-makarske nadbiskupije u Godini milosrđa. U prvom je dijelu bilo govora o različitim mogućnostima poboljšavanja slavlja sakramenta pomirenja. Razvila se živa rasprava u kojoj su osobito svećenici koji su u neposrednom pastoralu iznosili svoja iskustva i poticaje da bi se vjernicima što bolje protumačila važnost kako same isповijedi, tako i priprave na ovaj sakrament. U tom je smislu pastoralni vikar mons. Nediljko Ante Ančić iznio niz pothvata koji bi mogli u tome pomoći: od izdavanja knjižice o sakramantu pomirenja i oprostima do prigodnoga letka na kojem će biti ispit savjeti za različite dobne skupine. Osim toga, u planu je i hodočašće vjernika Splitsko-makarske nadbiskupije u Godini milosrđa, kao i teološko-ka-

tehetski kolokvij za svećenike krajem veljače u Zagrebu. U drugom je dijelu ove točke generalni vikar iznio konkretne podatke o građevinskim i drugim materijalnim pothvatima u nadbiskupiji, osobito ističući karitativnu pomaganja siromašnima i potrebnima kroz nadbiskupijski Caritas.

Potom su članovi Vijeća mogli predložiti teme za svećeničku skupštinu koja će se održati u svibnju ove godine. Neki će teme za predavanja i raspravu dostaviti nakon što se posavjetuju sa svećenicima svoga dekanata ili svoje izborne jedinice.

Zatim je nadbiskup objavio imenovanje Zbora savjetnika koji se sastoji od sedam članova koji savjetuju nadbiskupa u važnim pitanjima za mjesnu Crkvu, ali imaju i ključnu ulogu u slučaju sprječene ili ispražnjene biskupske stolice.

Na završetku je sjednice nadbiskup zahvalio članovima Prezbiterorskoga vijeća na njihovim prijedlozima te još jednom sve potakao da zauzetije žive Godinu milosrđa u sredinama u kojima djeluju. Susret je završio zajedničkim ručkom u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata. (Ratomir Vukorepa)

Ćakula s duhovnikom: „Kome je potrebno milosrđe?”

Prva ovogodišnja „Ćakula s duhovnikom” održana je 17. siječnja u Studentskom pastoralnom centru „Bl. Ivan Merz” na Kampusu. Tema je susreta bila „Kome je potrebno milosrđe?”. Uz duhovnika Ureda za pastoral mladih don Mihaela Provića sudjelovalo je dr.sc. Edvard Punda, duhovnik Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu i profesor na KBF-u pri katedri dogmatskoga bogoslovija.

Don Edvard je tumačio odnos milosrđa i ljubavi kod sv. Tome Akvinskog, koji daje prednost milosrđu nad ljubavi, i obratno, jer jedno bez drugoga ne može. Također je govorio o evandeoskoj prisposobi o milosrdnom ocu. Kratko je objasnio što je jubijej, koje posebnosti ovaj jubilej nosi i koliko je važno milosrđe a time i oprost.

Na samome kraju obratio se don Mihael Prović koji je uputio zahvale prvenstveno don Edvardu i

ostalima koji su sudjelovali u razgovoru. Susret je glazbeno animirao studentski bend studentskog pastoralnog centra Bl. Ivan Merz na Kampusu. (Ante Marević)

Blagdan Gospe Ranjene u Konkatedrali sv. Petra

Blagdan Gospe Ranjene svečano je proslavljen 17. siječnja u konkatedrali sv. Petra u Splitu. Središnje euharistijsko koncelebrirano slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. „Ne znam da je itko tako duboko doživio fizičke i duševne boli i patnje kao Majka Marija, ne samo svoje nego i Sina svoga. I danas to proživiljava zbog nas, njenih sinova i kćeri. Ona naše patnje i boli usmjerava prema Kristu koji ih preobražava, a njegova žrtva po ljubavi daje im smisao”, kazao je nadbiskup u uvodu pozdravivši okupljene vjernike.

U prigodnoj homiliji nadbiskup je kazao da se svaki čovjek u svom životu susreće s fizičkom boli i duševnom patnjom te da je ljudski pitati se zašto je to tako i gdje je tu Bog. Pojasnio je kako patnja i bol mogu proizaći iz nekoliko izvora. Prvi je priroda koja nam često donese oluje, poplave, vrućine i druge vremenske neprilike. Potom je izvor u društvu jer su ljudski odnosi nerijetko popraćeni problemima i nasiljem. Na koncu, bol i patnja izvor mogu imati u srcu svakog čovjeka. „Kako je majka priroda postala mačeha? Zašto je povijest svakog društva, pa tako

i našeg hrvatskog, puna nemira i sukoba? Zašto su sukobima puni naši obiteljski odnosi? Patimo li zbog uspjeha moga bližnjega i tako gušimo život u sebi? Prijhvata li naše društvo, naše obitelji i mi Gospodina i želimo li mu biti blizu? Čovjek snosi veliki dio odgovornosti za ove boli i patnje zbog načina na koji živimo u svojoj slobodi”, istaknuo je.

Mons. Barišić je naglasio kako je i Majka Marija kroz čitav svoj život bila izložena patnji, boli i rana, te da je ‘mač boli’, koji joj je probadao srce, bio bijeg u Egipat, gubljenje Sina u masi te njegova pat-

nja i smrt na križu. „Danas svijetom putuju milijuni izbjeglica i puno je danas izgubljenih sinova i kćeri koji hode putovima koji ne vode u život. Puno je više duševnih nego fizičkih boli i toliko je roditelja i majki koji danas pate. Majke se prepoznaju u Mariji i Marija u majkama danas”, istaknuo je nadbiskup i nadodao kako roditelji najbolje znaju da je fizička bol koju proživljavaju njihova djeca puno lakša od duševne boli roditelja koju uzrokuje patnja njihova djeteta. „Gotovo je lakše podnijeti fizičku bol nego onu koja pogarda dušu i gdje je izvor brat čovjek jer ta nas bol ranjava i blokira, čini nas poraženima, po niženima i suvišnima. Je li vrijeme, posebno u ovoj jubilarnoj Godini milosrđa, da iščitamo svoje srce i naše obiteljske i druge odnose pa pokušamo tražiti od Boga novo srce?” upitao je nadbiskup i kazao

kako moramo izlijeciti svoje srce i naše odnose te u životu zaživjeti ono što svakodnevno izgovaramo u molitvi Oče naš: ‘oprosti nama dugove naše kako i mi oprštamo dužnicima našim’. „Pokušajmo i mi svoje duševne i tjelesne rane liječiti pristupom i srcem Gospe Ranjene, da zdravlje koje nam je Gospodin dao bude u nama, našim odnosima, društvu i cijelom svijetu da bismo imali zdravo tijelo u zdra vrom duhu”, zaključio je nadbiskup Barišić i svima zaželio zdravlje duše i tijela te radost pomirenja i zajedništva.

Na kraju misnoga slavlja riječi zahvale nadbiskupu i svim župljanima uputio je župnik don Radojko Vidović. Slavlje su pjesmom obogatili mladi iz glazbenoga sastava „Konkatedrala” i župni mješoviti zbor pod ravnanjem Mirka Jankova. (KB)

Udruga osoba s invaliditetom „Prijatelj” iz Metkovića s nadbiskupom Barišićem

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u 18. siječnja u zgradici Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu članove Udruge osoba s invaliditetom „Prijatelj” iz Metkovića. Nadbiskup je Barišić u svibnju 2014. godine, za vrijeme svojega posjeta Metkoviću, posjetio prostorije Udruge „Prijatelj”, upoznao se s članovima i njihovim aktivnostima i pozvao ih na uzvratni posjet u Split, a svoje obećanje da će se pozivu odazvati, članovi Udruge su ovim posjetom i ispunili.

U ugodnom razgovoru upoznali su nadbiskupa s novostima u Udrudi te ostvarenim projektima. Naglasili su da svojim djelovanjem žele doprinjeti izgradnji društveno-gospodarskog sustava u kojem će se osobe s invaliditetom tretirati tako da će se, i u radu i u socijalnoj skrbi, uvažavati njihove potrebe i poštovati njihovo ljudsko dostojanstvo. Nadbiskup Barišić pohvalio je njihov rad i zahvalio im je što promiču i štite prava osoba s invaliditetom. Upoznao ih je s povijesti Splitsko-makarske nadbiskupije, katedrale sv. Dujma i zgrade Nadbiskupskog ordinarijata, koju im je i osobno pokazao. U znak zahvalnosti na gostoprimgstvu i potpori Metkovčani su nadbiskupu poklonili suvenire iz vlastite proizvodnje, rehabilitacijske radionice: raspelo koje je izradio njihov samouki kipar Dario Dodig, kipiće

sv. Liberana, sv. Ivana Pavla II., Gospe Lurdske i anđela Gabrijela (po uzoru na kip iz svetišta u Vepriću). Članovi Udruge posjetili su i splitsku prvostolnicu, a susret je završio zajedničkim ručkom.

Udruga osoba s invaliditetom „Prijatelj” Metković (UOSI Prijatelj) neprofitna je i nevladina udruga koja obavlja socijalno-humanitarne djelatnosti od važnosti za osobe s invaliditetom. Svrha osnivanja Udruge bila je okupiti osobe s tjelesnim invaliditetom i učlaniti ih u Udrugu, privući pomažuće članove i volontere i na taj način senzibilizirati javnost da kao zajednica počnu stvarati bolje životne uvjete za osobe s invaliditetom. Do sada je u Udrugu učlanje-

no 220 članova, osoba s invaliditetom, pomažućih članova i volontera.

Udruga je osnovana 20. lipnja 2003. godine u Metkoviću. U veljači 2004. godine postala je članicom Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida (HSUTI), a u lipnju 2005. godine članicom Mreže udruga osoba s invaliditetom Dalmacije. Djeluju na području Metkovića i Opuzena te četiriju općina s pripadajućim naseljima (Slivno, Pojezerje, Kula Norinska i Zažabljе) s ukupno 25 000 stanovnika. Na

ovom području registrirano je 526 osoba s invaliditetom, a od toga 119 djece i mlađih do 18 godina.

Kao nastavak dugogodišnjeg humanitarnog i društvenog rada Udruge osnovana je socijalna zadruga „Prijateljica“ koja svojim djelovanjem potiče zapošljavanje marginaliziranih skupina i Zaklada „Neretvansko srce“ kroz koju se pruža pomoć socijalno ugroženim osobama, osobama s invaliditetom, starijim i nemoćnim osobama, studentima slabijeg imovinskog stanja te obiteljima s više djece. (KB)

Proslava blagdana sv. Fabijana i Sebastijana u Kaštel Novom

Župa sv. Petra u Kaštel Novom svečano je 20. siječnja proslavila blagdan svojih suzaštitnika – sv. Fabijana i Sebastijana. Proslavi blagdana prethodila je devetodnevna priprava.

Glavno euharistijsko slavlje predvodio je don Damir Bistrić, župnik Kaštel Štaflića uz koncelebraciju ostalih svećenika. Don Damir je u svojoj homiliji istaknuo kako nam u današnje vrijeme Fabijan i Sebastijan mogu biti pravi primjeri ustrajnosti u svjedočenju kršćanske vjere. Današnji je čovjek u potpunosti duhovno osiromašen i na vjetrometini različitih novih progona stava ukoliko želi istinski živjeti svoju vjeru.

U siromaštvu lagodnoga života, ukoliko se živjeti u Božjoj radosti, trajno smo izvrgnuti strelicama ubojite snage svijeta, vlasti i vlastodržaca koje nas nikako, ukoliko smo ucijepljeni u Krista, ne ranjavaju. Sv. Fabijan i Sebastijan upućuju nas na zajedništvo isповijedanja vjere i u duhu ljubavi i

milosrđa Božjega potiču nas da se u vjeri ispunjamo milošću njegova bogatstva, istaknuo je don Damir.

Na koncu je župnik don Dario Čorić zahvalio svim prisutnima, a svečano euharistijsko slavlje završilo je cijelivanjem relikvija sv. Fabijana i Sebastijana. (Mario Žuvela)

Predstavljanje knjige pape Franje „Božje ime je Milosrđe“

Na konferenciji za medije u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu upriličeno je 20. siječnja prvo hrvatsko predstavljanje knjige pape Franje „Božje je ime Milosrđe“. Knjigu su predstavili splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić te dr. sc. Miro Radalj i mr. sc. Petar Balta, direktor i glavni urednik nakladne kuće Verbum. Knjiga, koja je istovremeno objavio 21 izdavač u 86 zemalja među kojima je i hrvatsko izdanje u nakladi Verbuma, javnosti je prvi put predstavljena u Vatikanu 12. siječnja.

Dr. sc. Miro Radalj, direktor nakladne kuće Verbum, istaknuo je da im je ukazana velika čast što su odabrani da na hrvatskom jeziku objave knjigu te da

su radosni što su dobili privilegij posredovati poruku milosrđa između pape Franje i svih duša unutar i izvan Crkve. Dr. Radalj je kazao kako je ovo iznimna knjiga iznimnog pape te da je za nju vladao iznimno medijski interes i oduševljenje prije i nakon objavljanja, čemu svjedoči i podatak da je prvo hrvatsko izdanje rasprodano u tri dana u 3 000 primjeraka. „Je li razlog tome dobra medijska priprema, opća prihvatanost pape Franje, forma razgovora koja je bliža širokom krugu ljudi ili tema milosrđa koja je svima razumljiva i prihvatljiva? Odgovor nije jednoznačan i krije se u svakom od ovih razloga, no važno je naglasiti da nije milosrđe prihvaćeno zbog pape Franje, nego je papa Franjo toliko prihvaćen zbog milosrđa koje je u temelju njegova pontifikata”, kazao je dr. Radalj.

Prvi čitatelj hrvatskog izdanja, mons. dr. sc. Marin Barišić, u svom je govoru kazao kako papa Franjo svakodnevno kroz svoj govor i djelovanje razrađuje temu milosrđa Božjega koje smatra najsnažnijom Kristovom porukom. „Knjiga se čita s lakoćom i može doprijeti do uha i srca svakoga čovjeka. No, vjerujem da nije dovršena, nego je na svakome od nas da ju dovrši ispisujući iskustvo Milosrđa u vlastitom životu”, zaključio je nadbiskup i zaželio da knjiga nađe odjek u svima nama, da nam pomogne

otkriti Božje milosrđe i ohrabriti nas da preko našeg života Milosrđe upoznaju i drugi.

Glavni urednik nakladne kuće Verbum, mr. sc. Petar Balta, kazao je kako je ova knjiga pravi biser koji je publika prihvatile s oduševljenjem. „Čitatelj ima dojam kao da osobno priča s papom Franjom, a dinamika razgovora omogućuje nam da svako pitanje proživimo osobno i tako dobijemo odgovor na najdublja pitanja našega srca.” Mr. Balta je istaknuo da ova knjiga donosi najdublje nakane Papina srca i otkriva koji su razlozi što njegov pontifikat izgleda upravo ovako te da je knjiga namijenjena svima.

U knjizi „Božje je ime Milosrđe”, nastaloj u razgovoru s poznatim vatikanistom Andreom Torniellijem, papa Franjo obraća se jednostavnim i izravnim riječima svakomu muškarцу i svakoj ženi na planetu te uspostavlja povjerljiv osobni dijalog, a u središtu je tema koja mu je najviše na srcu – milosrđe – oduvijek glavni temelj njegova svjedočenja, a sada i njegova pontifikata. Želja je knjige da dopre do onoga dijela nespokojnoga i ranjenoga čovječanstva koji traži da ga se prihvati, a ne da ga se odbacuje: do siromaha i marginaliziranih, zatvorenika i prostitutki, ali i do dezorientiranih i onih koji su daleko od vjere, do homoseksualaca i rastavljenih. (KB)

Solinski svećenici na prijemu kod gradonačelnika Bobana

Gradonačelnik Blaženko Boban sa suradnicima, dogradonačelnicima Daliborom Ninčevićem i Josipom Tokićem, upriličio je 20. siječnja u zgradi gradske uprave tradicionalni prijem za župnike solinskih župa.

Prijemu su nazočili upravitelj pravosvjetišta Gospe od Otoka i dekan solinskoga dekanata don Ranko Vidović, župni kapelan Gospe od Otoka don Mislav Šaškor, vranjički župnik don Ivan Matković, dok su se zbog obveza župnici don Ante Matešan, don Filip Pavić i don Nikola Bodrožić ispričali.

Gradonačelnik je i ovom prigodom zahvalio svećenicima na suradnji koja se očituje u organizaciji prigodnih manifestacija, realizaciji brojnih projekata te je još jednom naglasio važnost suradnje Grada i solinskih župnika jer upravo su oni ti koji imaju direktnе kontakte sa stanovništvom, te mogu ukazati na potrebno djelovanje Grada u određenim segmentima gdje su ona neophodna kao što su socijalna osjetljivost.

Župnici su se osvrnuli na stanje u svojim župama i na crkvenu statistiku te najavili planove za tekuću 2016. U svom obraćanju dekan solinskoga dekanata don Ranko Vidović s posebnom radošću najavio pripreme Trećega nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji 2018. u Solinu, te kako se župa već priprema za jedan tako velik i veličanstven događaj. „Najavio bih kako će se tada okruniti draga Gospa zlatnom krunom, darom puka, nadbiskupije i grada, u znak naše zahvalnosti na svemu dobrom”, kazao je don Vidović i istaknuo kako je Solin primjer u kojem je suradnja Grada i Crkve iznimno dobra

i konstruktivna. Zavalio je Gradu u ime solinskih svećenika naglasivši kako će se uspješna suradnja solinskih župa s Gradom nastaviti i u budućnosti.

Don Ivan Matković, župnik Svetog Martina iz Vranjica, zahvalio je ovom prilikom na pomoći Građa u sanaciji zvonika, te upozorio na veliki pad nataliteta u ovom malom solinskom mjestu. Nadalje, solinski su svećenici upozorili na očuvanje okoliša oko župnih dvorišta, prvenstveno upozoravajući

na očuvanje Gospina otoka, hrvatskoga prasvetišta, zamolivši solinsko građanstvo da kućne ljubimce, zbog velikoga broja djece koja se na tom području igraju, odmaknu sa zelene površine ne samo zbog čistoće, već i zdravlja.

Gradonačelnik je na kraju druženja svećenicima uručio prigodne poklone te najavio nastavak intenzivne suradnje usmjerene prije svega na dobrobit naših građana. (Radojka Bućan/solin.hr)

Sjednica Pastoralnoga vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije

Pod predsjedanjem splitsko-makarskoga nadbiskupa mons. Marina Barišića 20. siječnja u Vijećnici Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu održana je treća sjednica Pastoralnoga vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije. Pastoralno je vijeće savjetodavno tijelo mjesne Crkve sastavljeno od svećenika, ali i vjernika laika – stručnjaka iz različitih područja.

Kao molitveni uvod u Sjednicu poslužila je Molitva pape Franje za Godinu Milosrda. Potom je nadbiskup pozdravio nazočne članove osobito ističući važnost ovoga Vijeća u Godini Milosrda u kojoj se Sjednica i događa. „Vjerujem da je ovo vrijeme kairos za evangelizaciju, da osvježimo naša redovita pastoralna zauzimanja, ali i da hrabrije iskoraknemo naprijed.”

Pastoralni se vikar mons. Nediljko Ante Ančić osvrnuo na prošlu sjednicu Vijeća i zapisnik. Zaključio je da se većina pastoralnih planova uspjela realizirati. Posebno je istaknuo proširenje i nadogradnju zaručničkih tečajeva, imenovanje novog voditelja Ureda za pastoral obitelji, osnivanje obiteljskih zajednica po župama, pojednostavljivanje procesa za dokazivanje nevaljanosti ženidbe, nadbiskupijsko hodočašće u Španjolsku i mnoge druge planirane pothvate koji su se uspjeli ostvariti u protekloj godini.

Budući da je Godina milosrda bila središnja točka ove sjednice, svi su nazočni članovi dobili u ruke bulu najave izvanrednog jubileja milosrda „Lice milosrda” koja je svojevrsni temelj za pastoralne planove u ovoj godini. Uslijedila je živa rasprava u kojoj su članovi Vijeća iznosili svoje prijedloge kako što bolje iskoristiti ovo milosno vrijeme i pokazati Lice Božjega milosrda kako praktičnim vjernicima, tako i onima koji su se udaljili od Crkve. Važan je naglasak stavljen i na slavlje sakramenta ispovijedi, na potrebu pojačavanja aktivnosti župnih caritasa te na župnu katehezu i školski vjerouauk. General-

ni vikar mons. Miroslav Vidović potakao je članove Vijeća na akciju „24 sata za Gospodina” koju preporučuje i papa Franjo u spomenutoj buli. Istaknuto je da će nadbiskup uskoro izdati Okružnicu svećenicima i vjernicima o Godini milosrda, a pripremit će se knjižica o sakramentu pomirenja i oprostima te prigodni letak na kojem će biti ispit savjeti za različite dobne skupine.

Članovi Vijeća pozdravili su inicijativu da Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji bude baš u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, i to u prasvetištu Gospe od Otoka u Solinu. Voditelj Ureda za pastoral obitelji don Tomislav Ćubelić predstavio je i prošireni tečaj predbračnih pouka za zaručnike te program cjelovitog spolnog odgoja Teen Star koji se već počeo provoditi. Istakao je i potrebu osnivanja obiteljskih zajednica u svim župama u kojima je to moguće.

Potom je gđa Nataša Bulić iz agencije „Ichtis travel” predstavila okvirni program hodočašća Splitsko-makarske nadbiskupije u Rim u Godini milosrda koje je planirano za rujan.

Na završetku je sjednice nadbiskup zahvalio članovima Vijeća na njihovim savjetima i prijedlozima te još jednom sve potakao da zauzetije žive Godinu milosrda u sredinama u kojima djeluju. Susret je završio zajedničkom večerom u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata. (RV)

Susret Hrvatskog nadzemlja: „Šta će mi Crkva?”

U pretijesnoj velikoj dvorani Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu, preko 700 mladih sudjelovalo je 20. siječnja na prvom susretu mladih Splitsko-makarske nadbiskupije u 2016. godini s aktualnom temom „Šta će nam Crkva?“.

Na pitanje koje danas zabrinjava Katoličku Crkvu, odgovor je dao gost predavač, dubrovački biskup, msgr. Mate Uzinić. Biskupovom izlaganju prethodila je pjesma „Ja sam biskup Mate“ u izvedbi Hrvatskoga nadzemlja kojom su biskupa na simpatičan način predstavili publici.

Msgr. Mate Uzinić istaknuo je da najveći problem leži u činjenici da veliki broj vjernika ne živi svoju vjeru, mladi odlaze iz Crkve već nakon svete krizme i pretvaraju je u razlog za zabavu, politika se uvlači na oltare te je Crkva umjesto nad drugima nagnuta nad sobom. U duhu pape Franje pozvao je mlade da izidu na periferiju i spašavaju duše braća i sestara koji su potrebni Božje blizine. „Ne smijemo biti indiferentni jedni prema drugima, već jedni drugima trebamo pomoći vratiti se na pravi put koji nas vodi u nebo k Bogu Ocu.“

Mladima je posao poruku da se ne stide biti dio Crkve, već da se na njima vidi da su kršćani te da

budu kritični prema Crkvi, da joj pošalju znak kako bi ona trebala biti jer Crkva poput mladih predstavlja mladost čovječanstva, ne kronološki, već po tom što nije dovršena i oblikovana te se može mijenjati na dobro.

Na kraju je zaključio da nam je Crkva neophodna jer kao što riba ne može plivati, a da nije u vodi, ili ptica letjeti, a da nije u zraku, tako ni kršćanin ne može ostati kršćanin bez Crkve.

Hrvatsko nadzemlje je i ovoga puta pripremilo susret bogat sadržajima te je tako prikazan dokumentarac kojim se željelo ispraviti sliku o Crkvi i prikazati je onakvom kakva ona uistinu jest, iako se vrlo često na to zaboravlja i ne dolazi do izražaja ono što Crkva predstavlja u svijetu. Drugim filmom, parodirajući neke od poznatih holivudskih horor filmova, Hrvatsko nadzemlje nastojalo je prenijeti poruku o važnosti Crkve za zajednicu i za pojedinca. Pri tome su se poslužili nekim stereotipima o Crkvi, ali i realnim situacijama s kojim se pojedinac susreće u doticaju s religioznom institucijom.

Cijeli susret pjesmom je pratilo glazbeni sastav „Sperantes“ iz splitske župe Meje. (Marija Vuković).

Ekumensko slavlje u Splitu

U okviru Molitvene osmene za jedinstvo kršćana koja se održava od 18. do 25. siječnja pod geslom „Pozvani naviještati silna djela Gospodnja“ (1 Pt 2, 9), glavno ekumensko slavlje za Splitsko-makarsku nadbiskupiju održano je u splitskoj katedrali sv. Dujma 22. siječnja.

U nazočnosti predstavnika Makedonske pravoslavne crkvene općine sv. Nauma Ohridskoga u Splitu, predsjednika Povjerenstva za ekumenizam i dijalog Splitsko-makarske nadbiskupije dr. Nediljka Ante Ančića i vjernika, ekumensku Službu riječi

predvodio je splitsko-makarski nadbiskup dr. Marin Barišić.

Na početku molitvenoga slavlja nazočne je pozdravio dr. Nediljko Ante Ančić. Istaknuo je da današnje podjele i raskoli u Crkvi nisu u skladu s voljom Božjom, nego su odraz ljudskih taština, krivnje i propusta te da su žalac u tijelu Crkve koji podsjeća da moramo prevladati podjele i težiti za jedinstvom svih koji nose kršćansko ime. „Jedan je Bog i Otač sviju, jedan je Sin Božji Spasitelj. Jedan je Duh Sveti životvorac i posvetitelj. Jedna je vjera, jedno krštenje, jedna nada u vječni život. Jedna je Crkva Božja, znak i sredstvo spasenja. Zato moramo uvijek i znova moliti da se ostvari Kristova želja da svi budemo jedno”, kazao je dr. Ančić.

Prvo čitanje pročitala je pripadnica Makedonske pravoslavne crkvene općine koja u Splitu djeluje od 1992. godine.

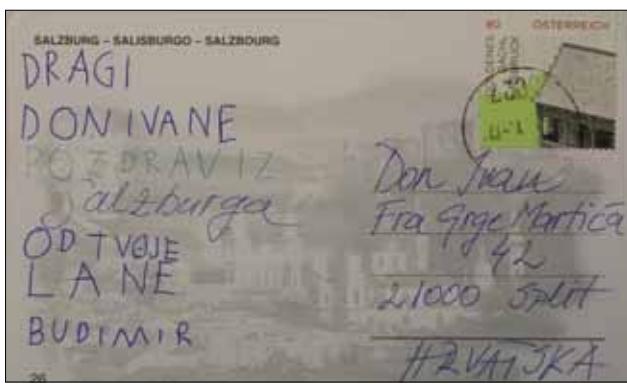
„Okupili smo se u prostoru naše katedrale koja je nijemi svjedok brojnih povijesnih događanja među kojima ima i žalosnih i tužnih. Progon kršćana bio je težak događaj, no ima i još tužnijih i žalosnijih, a to su raskoli i podjele među kršćanima u Kristovoj Crkvi”, kazao je nadbiskup Barišić u prigodnoj homiliji. Naglasio je da se ovim podjelama pokušalo podijeliti nedjeljivo te da su čak pogani rimski vojnici shvaćali važnost cjelovitosti Isusove haljine pa ju nisu razdijelili među sobom. Spomenuo je da i oni koji proganjaju kršćane danas ne pitaju jesmo li katolici, pravoslavci, anglikanci i dr., već nas vide u

cjelovitosti, jedinstvu i zajedništvu, da smo Kristovi. „Ova rana još nije zacijelila i zato je ova molitva za jedinstvo kršćana radostan događaj koji se odvija u cijelome svijetu.” Nadbiskup je istaknuo kako sebi moramo posvijestiti da živimo dostojanstvo sinova i kćeri Božjih te da iz toga proizlazi imperativ da budemo brat i sestra bližnjima. „Mi smo sol zemlje i svjetlo svijeta. Pozvani smo zajedno svjedočiti divna i čudesna djela Božja te svoj hod i jedinstvo u različitosti graditi na Kristu, našem temelju”, kazao je nadbiskup i zaželio da ova molitva svima da hrabrosti da se približimo Kristu, pa čemo okupljeni oko zajedničkog središta, jedinstvo lakše ostvariti.

Na kraju je nadbiskup zahvalio svima koji su se okupili na molitvi, posebno predstavnicima Makedonske pravoslavne općine sv. Nauma Ohridskoga. Ekumensko slavlje pjevanjem je uveličao bogoslovski zbor. (KB)

Ministranti sa Sućidra darovali 25.800 kuna za liječenje svoje župljanke Lane

Po završetku se Božića svake godine po župama odvija blagoslov obitelji. Tako je bilo i u Župi sv. Andreje apostola na Sućidru u Splitu gdje je župnik don Ivan Ćotić, uz pomoć don Vedrana Torića, pohodio obitelji u svojoj župi. Desna ruka u blagoslovu bili

su im ministranti, i to njih 28. No, na Sućidru je blagoslov obitelji već tradicionalno prigoda da se učini dobro djelo.

Naime, svećenici u blagoslovu ne uzimaju novac, a župljani svoju godišnju „redovinu” donose tijekom čitave godine, kada i ako uopće mogu. Ipak, ministranti uz slatkiše i čokolade od većine župljana dobiju nešto novca, a većina prikupljenog novca svake godine ide za neku humanitarnu svrhu. Ove su godine skupljeni novac ministranti darovali za liječenje svoje župljanke, male Lane. Lana se, već duže vremena, lijeći od teške bolesti skupocjenim terapijama koje ne pokriva naš HZZO. Oporavak ide sporo, ali rezultati su vidljivi. Za liječenje Lane župnik je s ministrantima uplatio na žiro račun 25.800 kuna darovanoga novca darežljivih župljana.

„Sretni smo bili vidjevši je prije mjesec i pol dana u crkvi na sv. misi. Do suza nas je ganula prije par dana i primljena Lanina kartolina iz Salzburga. Lana, hvala ti! Volimo te, i za tebe se molimo dragom Bogu da se što prije vedra, vesela i zdrava vratiš k nama”, kazali su ministrali.

„Godišnji pohod, blagoslov obitelji, za svakog je svećenika, pastoralnog djelatnika, iako fizički na-

porno i iscrpljujuće, posebno milosno vrijeme. Ovo ‘milosno’ nije samo spomenuto kako bi lijepo zvučalo. Zaista, milosno je, i to u doslovnom smislu riječi jer nam pruža prigodu da učinimo i koje milosno djelo”, kazao je župnik don Ivan Ćotić ističući da je tijekom prosinca svaka obitelj na dar dobila dvanaestolinski kalendar s motivima iz župne crkve, koji je tiskan prigodom 25. godišnjice ustanove župe. (KB)

Međuškolska vjeronaučna olimpijada za Splitsko-makarsku nadbiskupiju

Međuškolska natjecanja iz vjeronauka za osnovnu školu u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji održana su 22. siječnja u sedam osnovnih škola. Tema natjecanja bila je „Brak i obitelj u Božjem naumu”. Na natjecanju su sudjelovale 53 ekipe od četiri učenika. Svaki je učenik samostalno rješavao pisani test kojim je mogao osvojiti 100 bodova, tako da je ekipa mogla ostvariti maksimalno 400 bodova.

Najveći broj bodova (398) osvojila je ekipa OŠ „Sućidar” iz Splita koju je pripremao don Ivan Ćotić. Drugo mjesto s osvojenih 379 bodova dijele ekipa OŠ „Trilj” iz Trilja koju je pripremala Vesna Tadić i ekipa OŠ „Zmijavci” iz Zmijavaca pod vodstvom Andrijane Bagarić.

Na srednjoškolskom natjecanju održanom u Nadbiskupijskoj klasičnoj gimnaziji u Splitu sudjelovalo je 17 ekipa. Najuspješnija je bila ekipa III. gimnazije iz Splita s osvojenih 359 bodova koju je pripremala Ana Gelo. Drugo mjesto osvojila je Franjevačka klasična gimnazija iz Sinja s 343 boda pod vodstvom Silvije Vučković, a treće mjesto Srednja škola Ivana Lucića iz Trogira s 339 bodova pod vodstvom Anite Vuletin.

Na nadbiskupijskom natjecanju, koje će se održati 19. veljače u 10 sati u OŠ „Stjepan Radić” u Imotskom, sudjelovat će dvadeset i jedna najuspješnija ekipa iz osnovnih škola i deset najuspješnijih ekipa iz srednjih škola. (Josip Periš)

Studentska duhovna obnova

U Studentskom domu „Dr. Franjo Tuđman” na Kampusu u Splitu održana je 24. siječnja duhovna obnova pod nazivom „Gospodin me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglašiti sužnjima oslobođenje (Lk 4,18-19)”. Duhovnu obnovu predvodio je prof. dr. sc. don Mladen Parlov, profesor na KBF-u u Splitu pri katedri povijesti kršćanske literature i kršćanskoga nauka.

Duhovna je obnova započela ispitom savjesti i sakramentom isповijedi. Svetu misu predvodio je don Mladen uz koncelebraciju don Michaela Provića, studentskoga kapelana. U propovijedi je don Mladen istaknuo kako nas Bog želi i ljubi. Bog je u Isusu Kristu čovjeku rekao „da” i po primjeru Isusa Krista vidimo da ljubav, kad je odbačena, ne preostaje joj ništa drugo, nego da trpi.

Pokorničko je bogoslužje i euharistijsko slavlje glazbeno animirao studentski bend Studentskog pastoralnog centra „Bl. Ivan Merz” na Kampusu. (Ante Marević)

Proslava blagdana Obraćenja svetog Pavla na Pujankama

Splitska župa sv. Pavla apostola na Pujankama proslavila je blagdan Obraćenja sv. Pavla, zaštitnika i patrona župe 25. siječnja. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović u suslavljusu župnikom don Božom Renjićem, župnim vikarom don Ivanom Marićem i sedmoricom svećenika.

„Pavlovo obraćenje jedno je od najznačajnijih obraćenja u povijesti Crkve. Savao, progonitelj kršćana, postao je novi čovjek – Pavao, navjestitelj Kristove blage radosne vijesti i za Krista je mučenički prolio krv. U našem vremenu tjeskobe, socijalne, egzistencijalne i svake druge nesigurnosti potrebno nam je bogoljublje, čovjekoljublje i domoljublje po uzoru na naše svece, posebno našega sv. Pavla. Potrebno nam je obraćenje, ili kako Pavao kaže, unutarnje Božje prosvjetljenje”, kazao je župnik don Renjić na početku slavlja pozdravivši okupljene svećenike i vjernike te čestitavši svima blagdan župnog zaštitnika.

U prigodnoj je homiliji mons. Vidović kazao kako, za razliku od nekih svetaca, o sv. Pavlu imamo dovoljno podataka da bismo rekonstruirati gotovo čitav njegov život, pa možemo reći da nam je blizak, jedan od nas. „Upravo ta činjenica, da ga dobro poznajemo sa svim njegovim manama prije događaja na putu u Damask, pomaže našoj (ne)vjeri u Isusa Krista koji je učinio da Pavao nakon toga događaja bude novi čovjek. Na njegovu životnom primjeru vidimo moć Isusove milosrdne ljubavi koja mekša i grije najtvrdja i najhladnija srca”, kazao je propovjednik. Pojasnio je kako je Savao bio „veliki vjernik”, nacionalno osvišten, obrazovan i situiran te toliko zaslijepljen svojom slikom savršena vjernika i čovjeka da nije bilo druge nego mu skroz oduzeti vid, oslijepiti ga kako bi polako učio gledati Božjim pogledom i Isusovim očima na Boga Oca Stvoritelja, na sebe samoga i na svoje bližnje, ali i na one koje je smatrao dalnjnjima, drugčijima, paganima i vrijednjima progona.

Spomenuvši jubilejski logo Godine milosrđa koji na neki način također ocrtava Pavlovu stvarnost i

njegovo obraćenje, ali i našu stvarnost, mons. Vidović je naglasio da smo slijepi dokle god gledamo samo svojim očima i pogledom, a da to možda i ne znamo, pa nam se događa da zbog sljepoće pate naši odnosi u braku, prema djeci i starijima, mlađi ne zasnivaju obitelji i ne rađaju djecu, sve koji se ne slažu s nama vidimo neprijateljima, država je opustošena i kao društvo ne gledamo prema naprijed. „Slijepi smo jer ne ljubimo dovoljno. Ljubimo selektivno i one koji to, prema našim kriterijima, zasljužuju. No, Krist je ostavio sakramente kao lijek našoj sljepoći.”

Mons. Vidović je istaknuo da sv. Pavla događaj obraćenja nije automatski učinio svetim i savršenim, već da je još puno puta Pavao morao padati i ustajati, krotiti svoju naglu i žestoku narav, ali je znao da uistinu vidi samo onda kad vidi svoj grijeh i kad vidi da ga Isus od njegove grješnosti može spasiti. „Tko je onda obraćenik? Obraćenik je grješnik. Obraćenik je onaj koji vidi da mora mijenjati svoj pogled prema Bogu, prema bližnjemu i prema sebi gledajući pogledom milosrdne ljubavi kojom je On nas pogledao. Svetac nije onaj koji misli da je savršen i pravedan. Svetac

je onaj koji vidi da je svaki dan potreban obraćenja”, zaključio je propovjednik i zamolio Krista da nam svima otvori oči i da progledamo, da nas u našem svijetu obasja svojim svjetлом i podari nam susret sa svojom prisutnošću te nam da živu vjeru, otvoreno srce i veliku ljubav prema svima, ljubav koja je sposobna obnoviti nas i čitav svijet.

Pred kraj je misnoga slavlja mons. Vidović blagoslovio novi župni barjak sv. Pavla i Gospe od Ružarija, župne suzaštitnice. Slavlje je pjesmom obogatio mješoviti župni zbor pod ravnanjem prof. Mihaele Maslov. Za proslavu su se župne svetkovine župljani pripremali trodnevnicom od 22. do 24. siječnja, pobožnostima i misom u 18 sati. Prvu večer misu je predvodio župni vikar don Ivan Marić, drugu večer don Ante Rako, treću župnik don Božo Renjić, a propovijedao je đakon don Ante Gabrilo. (KB)

Sjednica Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja

Sjednica Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja, pod predsjedanjem predsjednika Vijeća splitsko-makarskoga nadbiskupa Marina Barišića, održana je 26. siječnja u zgradici Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Okupili su se nadbiskupijski i biskupijski odgojitelji, rektori bogoslovija, te animatori za pastoral duhovnih zvanja različitih redovničkih zajednica.

Nakon uvodne molitve i pozdravnih riječi nadbiskup Barišić zahvalio je s. Meri Gotovac za predan dugogodišnji angažman kao tajnice u Vijeću te predstavio novu tajnicu i nove članove. Potom se razgovaralo o nadolazećim susretima sjemeništaraca, bogoslova i odgojitelja. Svi su se sudionici tijekom susreta osvrnuli na dosadašnju djelatnost u pastoralu zvanja te vrednovali susret animatora za zvanja koji je prošle godine (rujan 2015.) održan na Košljunu. Angažman u pastoralu duhovnih zvanja zahtijeva poznavanje realne situacije mladih u Hr-

vatskoj. Nužno je poznavati kako njihovo duhovno, tako i socijalno stanje. Stoga se u tom vidu planira u Lužnici organizirati susret animatora od 20. do 22. rujna. Također, vrednujući dosadašnju organizaciju Nedjelje Dobrog Pastira, predloženo je časopis „Susret“ objediniti kao zajednički projekt HKVRPP-a i Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja, preko kojega bi do biskupija, nadbiskupija te redovničkih zajednica stizali prigodni materijali. (IKA)

Salezijanaci na Kmanu proslavili blagdan sv. Ivana Bosca

Salezijanska župa Marije Pomoćnice na splitском Kmanu proslavila je 31. siječnja blagdan sv. don Ivana Bosca, utemjeljitelja Družbe salezijanaca (SDB). Središnje misno slavlje predvodio je don Tihomir Šutalo koji je u središte svoje homilije stavio radost.

„Svi smo pozvani na radost i želimo biti radosni, posebno djeca. Zato nam je don Bosco toliko blizak. On je živio i svjedočio radost. Ne samo radost igre i druženja, već radost s Kristom, radost koja je plod čista srca, jer je naše srce stvoreno za Isusa, a ne za grijeh”, kazao je don Šutalo. Pojasnio je kako Bog želi da svaki čovjek jednoga dana bude u nebu, a posebno djeca koja će u nebu biti najveća, stoga Isus i upozorava odrasle da ne sablažnjavaju djecu i ne sputavaju ih na putu do radosti s Kristom. Obraćajući se djeci riječima don Bosca koje je uputio sv.

Dominiku Saviju i ostalim dječacima u oratoriju, propovjednik je istaknuo da je radost put do autentične svetosti te da, ukoliko žele biti sveti, moraju biti radosni, pobožni i marljivo raditi i učiti. „Budite sveti i svoj put svetosti započnite danas. Budite radosni i budite apostoli radosti dijeleći Kristovu radost s drugima.“

Na samom je kraju zahvalu don Tihomiru Šutalu uputio ravnatelj oratorija don Mirko Barbarić. Po završetku misnoga slavlja, koje je pjesmom animirao dječji zbor, vjernici su mogli poljubiti relikviju sv. don Bosca.

Župa se za proslavu pripremala trodnevicom od četvrtka 28. do subote 30. siječnja misama u 19 sati. Prvi dan trodnevnice, 28. siječnja, svetu je misu predvodio don Mirko Barbarić, pjevali su mladi iz VIS-a Gloria. Drugog dana, 29. siječnja, svetu misu, na kojoj su pjevala djeca iz osnovne škole i dječji zbor, predvodio je don Nikola Zubović, a nakon mise bilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Posljednjega dana trodnevnice, 30. siječnja, misu je predvodio don Anto Adžamić, a pjesmom ju je obogatio župni mješoviti zbor. Nakon mise upriličen je prigodni duhovno-kulturni program u župnom Omladinskom centru „Ivan Pavao II.“. (KB)

Djelatnici Caritasa iz Sarajeva posjetili Bračno i obiteljsko savjetovalište Splitsko-makarske nadbiskupije

Od 11. do 13. studenoga 2015. u Caritasu Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu stručna djelatnica Bračnog i obiteljskog savjetovališta (BiOS) u Splitu mr. spec. Maja Jakšić održala je trodnevni stručni seminar na temu „Strahovi roditelja u odgoju djece“. Nakon vrlo uspješnog i korisnog seminara za roditelje i djelatno osoblje Caritasa, dogovoren je posjet i edukativni susret u splitskom savjetovalištu što je i ostvareno 26. siječnja 2016. g.

Susretu su nazočili splitski domaćini – mr. spec. Maja Jakšić, mr. sc. don Boris Vidović i dr. med. Anita Strujić Vladanović, voditeljica savjetovališta. Iz Sarajeva su stigli mr. sc. sestra Kata Ostojić, ravnateljica Caritasovih vrtića i gđa Dragana Peka-Guska, zamje-

nica ravnateljice, te predstavnice odgajateljica Dječjeg vrtića „Sveta Obitelj“ iz Sarajeva.

Tema je susreta bila „Međusobna potpora i osnaživanje djelatnika unutar radne organizacije“. Glavno stručno izlaganje održala je teologinja i realitetni psihoterapeut Maja Jakšić, a don Boris Vidović obradio je temu s duhovno-psihološkog aspekta. O tome kako pronaći smisao u naizgled besmislenim životnim situacijama govorila je voditeljica BiOS-a Anita Strujić Vladanović. Djelatnici splitskoga savjetovališta pozvani su da u svibnju održe dvodnevni stručni seminar u prostorima Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije za roditelje i djelatnike vrtića „Sveta Obitelj“ (A. Strujić Vladanović)

Molitveno bdijenje povodom zatvaranja Godine posvećenog života

Povodom zatvaranja Godine posvećenoga života, u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić predvodio je 31. siječnja molitveno bdijenje za redovnike i redovnice u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. Godina posvećenog života koju je proglašio papa Franjo i koja je otvorena 30. studenoga 2014. godine završava na blagdan Svjećnice, 2. veljače 2016. godine.

Više od 200 redovnika i redovnica, novaka i redovničkih pripravnika okupljenih iz Splita i okolnih mjeseta prisjećali su se sa zahvalnošću i u molitvenom ozračju svojih početaka kako bi s nadom priglili budućnost i s još većim oduševljenjem živjeli svoju sadašnjost. Služba riječi bila je satkana od svetopisamskih čitanja i dijelova iz pismene ostavštine utemeljitelja pojedinih redovničkih družbi sluge Božjeg Josipa Stadlera, sv. Marije Krucifikse, sv. Ignacija Loyole, bl. Marije Terezije od sv. Josipa, sv. Vinka Paulskog, bl. Marije Petković, majke Franziške Lechner, majke Klare Žižić, sv. Dominika, sv. Frane Asiškoga i sv. Benedikta.

„Okupili smo se večeras da bismo zahvalili Gospodinu za radosnu vijestu koju životom i radom svjedoče osobe posvećenoga života. Zahvalni smo i za povijesti vaših utemeljitelja i vaših redova te za bogatstvo vaše prisutnosti u našoj Crkvi i narodu. U godini koja je za nama trudili smo se s većim žarom živjeti sadašnjost i većom nadom i povjerenjem gledati u budućnost. No njezin završetak ne znači kraj naših propitkivanja, već početak, stoga vjerujem da

ćemo se svi zajedno tijekom Godine milosrđa koju smo nedavno započeli, još više zauzimati da s oduševljenjem živimo svoje posvećenje i služenje Bogu u braći ljudima“, istaknuo je nadbiskup.

Okupljenim redovnicama i redovnicima obratio se i njihov delegat za Splitsko-makarsku nadbiskupiju fra Petar Lubina. „Jesmo li osjetili pomak na bolje u svojem životu i radu? Je li se on dogodio i na drugim razinama? Sigurno bi se dalo učiniti mnogo više“, kazao je fra Lubina i nadodao da, unatoč tome što je Godina posvećenoga života zaključena, navedena pitanja ostaju na razmišljanje svakoj redovničkoj zajednici i svakom pojedincu.

Tekstove za molitveno bdijenje priredio je fra Damir Volarević, a čitali su ih predstavnici pojedinih družbi. Bdijenje je popraćeno pjesmom redovnika i redovnica kojima je ravnala s. Mirta Škopljanc Mačina uz klavirsku pratnju fra Frane Bosnića. (KB)

Nadbiskup Barišić čestitao izborniku Babiću i igračima na osvojenoj medalji

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić uputio je izborniku Željku Babiću, njegovu stručnom timu i svim igračima Hrvatske rukometne reprezentacije čestitku na osvojenoj brončanoj medalji na Europskom prvenstvu u Poljskoj.

U čestitci nadbiskup ističe kako je izbornik Babić s pomlađenom reprezentacijom postigao neočekivani uspjeh kojemu se raduju svi građani Lijepe Naše. „Čestitam Vam na razradi i primjeni onoga temeljnog ljudskog pravila ‘Ora et labora’, a koje u Vašem stručnom, športskom prijevodu, gospodine izborniče, glasi ‘Igraj, moli i vjeruj!’. Ovim geslom ohrabrili ste i sve one koji ne prate šport, ali se svakodnevno susreću s tolikim izazovima i poteškoća-

ma na polju svoga života. I u rezultatskom porazu pobjeđivala je Vaša vjera i nada da se može bolje uz geslo ‘Treniraj, moli i vjeruj!’. Neka Vas ono prati na putu prema još većem sjaju Olimpijskih igara i Svjetskoga prvenstva”, stoji u čestitci.

Na kraju je čestitke mons. Barišić spomenuo Neretvu, rodni kraj izbornika Babića i svoj rodni kraj naglašavajući da je Neretva uvijek bila plodna sredina vrsnih rukometnih virtuoza. „Kad iz bogatoga rasadnika izniknu novi Ćavar, Goluža, Dominiković, Obrvan, Kaleb, Jurković, Čupić... i mnogi drugi, bit će još svjetlijih odličja, zasluženoga ponosa i radosnog slavlja svih krajeva Lijepe Naše.” (KB)

Tribina i predstavljanje knjige „Drame biblijskih i suvremenih obitelji”

Tribina na temu „Drame biblijskih i suvremenih obitelji” održana je 1. veljače u organizaciji splitske podružnice Hrvatskog katoličkog liječničkog društva u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu. Povod susreta bilo je obilježavanje Dana života te nedavno objavljivanje knjige slovenskog autora Stanka Gerjolja „Drame biblijskih obitelji” na hrvatskom jeziku u izdanju ‘Crkve u svijetu’. Gost susreta bio je prof. dr. don Mladen Parlov, a moderatorica Danijela De Micheli Vitturi, spec. obiteljske medicine.

Dr. Parlov je najprije progovorio o biblijskom govoru o životu u Starom i Novom zavjetu te o zaštiti života danas, posebno se osvrćući na pad nataliteta, abortus, genetski inženjerинг pri umjetnoj oplodni, eutanaziju i sl. Istaknuo je kako je Crkva uvijek za zaštitu ljudskoga života od prirodnog začeća do naravne smrti te da je svaki život jednakovrijedan i potreban uvažavanja.

Potom je predstavio knjigu „Drame biblijskih obitelji” koja je puna primjera o izgradnji obiteljskih odnosa, a za koju smatra da je jedna od najljepših knjiga obiteljske tematike koja je dostupna na hrvatskom jeziku. Navodeći primjere poteškoća u odnosu Abrahama i Sare, Izaka i Rebeke te njihovih sinova Ezava i Jakova, Josipa i njegove braće i drugih, autor odgovara na probleme nevjere, oprav-

stanja, puberteta, konflikata, privilegija u obitelji, smicalica, neplodnosti, smrti i drugih, koje muče i suvremene obitelji. „Autor nam otkriva biblijske obitelji u četiri naraštaja, njihove odnose i poteškoće te načine na koji se mogu nadići. Po njima iščitava što proživljava i suvremena obitelj u odnosima muža i žene, djece i roditelja te svih njih prema Bogu te se u njoj mogu pronaći dobri savjeti kako nadvladati životne poteškoće. Knjiga je poučna i nadahnjujuća za sve obitelji, bilo da žive svoje blagoslovljene dane ili proživljavaju teškoće”, istaknuo je dr. Parlov.

Susret je pjesmom obogatio zbor Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić” pod vodstvom s. Lidije Matijević. (KB)

Blagdan Svjećnice i Dan posvećenog života u Splitu

Blagdan Svjećnice – Prikazanja Gospodinova i Dan posvećenog života za redovnike i redovnike na području Splitsko-makarske nadbiskupije svečano je proslavljen 2. veljače. Katedralni župnik i povjerenik za obitelj don Tomislav Ćubelić predvodio je obred blagoslova svjeća u crkvi sv. Dominika, potom svečanu procesiju s upaljenim svjećama u kojoj su sudjelovali brojni svećenici, redovnici i redovnice, bogoslovi, kandidatice i vjernici laici, te euharistijsko slavlje u splitskoj prvostolnici sv. Dujma.

Uvodeći u slavlje, nadbiskupski delegat za redovnike i redovnice fra Petar Lubina podsjetio je da se na blagdan Svjećnice zaključuje Godina posvećenoga života u kojoj su bili pozvani sa zahvalnošću prisjetiti se svoje prošlosti kako bi s nadom prigrili budućnost i s još većim oduševljenjem živjeli svoju sadašnjost. „Ovim ne završava naše posvećenje. Ne bojmo se jer na putu nismo sami. Bog želi kroz Izvanredni jubilej milosrđa na poseban način biti s nama kako bismo svoje posvećenje živjeli još izobilnije. Mi, koji smo ostavili sve što smo imali i njega odlučili iz bližega naslijedovati, postali smo na osobit način vidljivi tragovi milosrđa Božjega u svijetu u kojem živimo, i to je jedna od naših pro-

ročkih uloga u današnjem svijetu”, istaknuo je fra Petar nadodavši kako je potrebno, da bismo to mogli, osjetiti da smo od Boga ljubljeni, prepustiti se njegovoj ljubavi i dobroti te dopustimo da nas on mijenja i preobražava na svoju sliku. Zaželio je da to bude novi korak tijekom Godine milosrđa, kako bi još oduševljenije živjeli svoje posvećenje i služenje Bogu u braći ljudima.

U homiliji je don Tomislav Ćubelić kazao kako je Crkva proglašila Godinu posvećenog života kako bi se redovnici i redovnice, svećenici, ali i svi vjernici zagledali u svoju dubinu i promotrili što nose u sebi jer biti posvećen Bogu znači živjeti iz izvora Kristove osobe. „Utemeljitelji vaših redova, sv. Dominik, sv. Frane Asiški, sv. Benedikt, sl. Božji Josip Stadler, sv. Marija Krucifiksa, sv. Ignacije Loyola, sv. Vinko Paulski i mnogi drugi, vidjeli su Crkvu drugačjom od one u koju su zatekli i htjeli su je učiniti boljom i prepoznatljivijom. To je i u nama trebala probudi-

ti Godina posvećenog života – želju da život u redovničkim, svećeničkim i svim ostalim kršćanskim zajednicama bude drugačiji i bolji od onog kakvog smo ga zatekli. Jesmo li u tome uspjeli?” Citirajući papu Franju kada govorio da mnogi pokušavaju pobjeći od drugih i naći zaklon u ugodi privatnosti, odbacujući stvarnost društvenog aspekta evanđelja, kazao je kako starac Šimun svima može biti putokaz da se može drugačije i bolje. Istaknuo je kako je Šimun prepoznao dijete Krista te da mu se tim susretom ispunila životna želja pa je i sam rekao da ga Bog može otpustiti u miru. Starac je cijeli život čekao susret s Bogom kojeg je vjerom prepoznao i životom svjedočio. S Kristom je kompletirao život i nije ga strah smrti jer kada životno susrete Krista čovjek može i živjeti i poći u miru. „Koja je naša želja? Što nas ispunja? Susret s Kristom ili materija? Živimo li u miru i bojimo li se smrti? Šimun nije nesretran u čekanju kao mi, već čeka stabilno i nadom, uvjeren da ga Duh Božji vodi. Mi ne znamo životu, vjeri, istini i svjedočanstvu dati vremena. Naše molitve naliče na naše žurbe. Nemamo strpljenja stajati niti čekati pred Bogom jer smo zatrpani stvarima, brigama, kućama i poslom. A teško Boga prepoznati ako ne odvojimo vrijeme”, upozorio je don Ćubelić izrazivši bojazan da su svjetnost, profanost, sekularizacija i tehnika daleko više ušli u živote pojedinaca i zajednica nego što su se posvećenim životom oblikovali ljudi koje im je Bog povjerio. „Jesmo li uspavani kao apostoli u Gestemanskom vrtu dok se u svijetu odvija drama? Jesmo li navikli na samostane, župne kuće, ritam ustajanja i obredna ponašanja, a radost svjedočanstva nam nije prepoznatljiva? Ukoliko jesmo, moramo se hitno probuditi”, naglasio je propovjednik.

Čestitajući Dan posvećenih osoba u svoje i u ime splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića koji je u Dubrovniku na proslavi blagdana sv. Vlaha, don Ćubelić je redovnicama i redovnicima poručio da budu radosni i hrabri jer je sadašnjost i budućnost na svima njima. Pjevanje je predvodio zbor redovnica i bogoslova pod ravnanjem mo. s. Mirte Škopljanc Maćine. (KB)

Kliški uskoci na Prikazanje Gospodinovo u crkvi Gospe od Dobrića

Blagdan Gospodinova prikazanja u hramu, Svjećnica – Kandelora, svečano je proslavljen 2. veljače u staroj splitskoj crkvi, svetištu Uskočke Gospe od Dobrića s tradicionalnim hodočašćem i ophodom članova povijesne postrojbe „Kliški uskoci”. Svečano euharistijsko slavlje za hodočasnike u povodu 479. obljetnice prenošenja Gospine slike iz Klisa u splitsku crkvu predvodio je upravitelj svetišta don Ivan Lendić u koncelebraciji s kliškim župnikom don Mirom Šestanom i umirovljenim don Ivanom Marijanom Čagalj. Misu je pjesmom obogatio mješoviti župni zbor crkve Uznesenja BDM iz Klisa pod ravnanjem s. Anite Perkušić.

U homiliji je don Lendić najprije govorio o Klisu kao povijesnom i znakovitom mjestu koje je palo u turske ruke 1537. godine i koji je sve do današnjih

dana trajno zapečatio snažne veze između starodrevnog Klisa i svetišta Uskočke Gospe na Dobriću. Kazao je kako su uskoci predvođeni kapetanom i knezom kliškim Petrom Kružićem nakon punih 25 godina teških bitaka, nakon kojih Turci ipak osvajaju Klis, s narodom se povukli prema Splitu, a zatim prema drugom uskočkom uporištu Senju. Odani svojoj vjeri iz kliške župne crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije ponijeli su veliku sliku Bogorodice s Djetetom, koju su pohranili u svetište Uskočke Gospe na Dobriću, gdje se i danas čuva nad glavnim oltarom od kararskog mramora, nabavljenog u Milatu i postavljenom 1877. godine kao zavjetni spomen na burna minula stoljeća.

„Prema predanju, tu sliku su u drugoj polovici 15. stoljeća, u zbjegu pred Turcima u Klis sa sobom donijeli hrvatski prebjezi iz Bosne te unatoč potjerivanju iz svojih ognjišta uspjeli su očuvati kršćansku vjeru i kulturu i pod turskim osvajačima”, kazao je upravitelj svetišta Uskočke Gospe don Lendić, te istaknuo kako zahvaljujući uskočkoj herojskoj požrtvovnosti, koju su povremeno potpomagali tada živući rimski pape, Klis je u europskoj povijesti ostao zapisan zlatnim slovima kao posljednji bastion obrane Zapada i branik cjelokupne kršćanske civilizacije. (IL)

Nova zborka pjesama don Ivana Lendića

U svetištu Gospe od Dobrića predstavljena je na blagan Svjećnice, 2. veljače, nova zborka pjesama „Iz jave i sna” don Ivana Lendića, upravitelja svetišta. Izdavač su zbirke „Naša ognjišta” iz Tomislavgrada, a glavni urednik fra Mirko Bagarić. Osvrt na zbirku napisao je prof. dr. mons. Drago Šimundža, a likovno je opremio don Marijan Ivan Čagalj koji je ujedno i predstavio knjigu.

Knjiga je nadahnuta autorovom životnom stvarnošću, svećeničkim iskustvom, a sadrži 46 pjesme, većinom s liričnim i raznolikim rodoljubnim motivima u kojima dominira vjerska tematika. U predgovoru je, mons. Šimundža, između ostalog, o knjizi napisao: „Radi se, mahom, o misaonoj građi

i vjerskoj tematiki. Naslovi su doduše različiti; međutim, osnovne mu se opcije i poetske refleksije svode na duboka povjerenja i emotivne doživljaje religiozne stvarnosti. U tom ćemo obzoru ponovno spomenuti nekoliko naslova, primjerice: „Na putu prema Tebi”, „Tamo gdje se prostire nebo”, „Svjetlo o Mariji Bistrici”, „Pjesma nebesa”, „Golgota”, „Bezgrešnoj”, „Prolaznost”, „Preobraženje”, „Na kraju staze”.” Između mene i Tebe”. Mons. Šimundža je zatim napisao kako svaka od tih pjesama ima svoj sadržaj i svoje vrijednosti koje se dobrim dijelom izjednačuju sa završnim stihovima iz pjesme „Između mene i Tebe”, koju je uputio Bogu. (IL)

Proslava sv. Blaža u Žeževici

Procesijom s crkvenim i državnim barjacima te tradicionalnim misnim slavlјem, župljeni Sv. Jurja mučenika u Žeževici proslavili su blagdan sv. Blaža 3. veljače.

Mnoštvo župljana i vjernika iz okolnih župa okupilo se na koncelebriranom misnom slavlju koje je

predvodio gvardijan samostana Gospe od Zdravlja u Splitu fra Jakov Begonja. U svojoj nadahnutoj propovijedi fra Jakov je govorio o mučeničkom životu i smrti sv. Blaža, pod čiji se zagovor danas utječu kršćani diljem svijeta. „Prigrlivši teško breme biskupske časti u vrijeme najžešćih progona kršćanstva, uložio je sav svoj trud, pa i sami život, u obranu i širenje kršćanstva, kazao je fra Jakov Begonja.

Središnjem slavlju prethodila je misa zadušnica za sve pokojne bratime sv. Blaža iz Žeževice, koju je služio žeževački župnik don Mladen Ivišić. Bratimi su i ove godine bili okosnica proslave blagdana njihova zaštitnika, pa je tako tradicionalno iz ruku predsjednika bratima Slobodana Eremuta i ostalih članova bratovštine svoj djeci podijeljen suhi kolač i naranča, a priređen je domjenak i za sve ostale. Uoči blagdana održana je trodnevna duhovna priprava u mjesnoj crkvi sv. Jure na Orju. (Mladen Nejašmić)

Održan evangelizacijski seminar „Susret sa živim Bogom”

Splitska podružnica zajednice „Molitva i riječ“ organizirala je od 5. do 7. veljače u velikoj dvorani dominikanskoga samostana u Splitu evangelizacijski seminar na temu „Susret sa živim Bogom“.

Voditelji seminara bili su vjeroučitelji Ivica Lulić, Robert Šimić i Veronika Galić te teologinja Ana Perišić. Kroz tri dana okupljenima su govorili o četiri razdoblja: prvo, tko je čovjek; drugo, kakav je Bog; treće, kako živjeti i maknuti sve ono što prijeći da možemo slobodno vjerovati – grijeh, rane i idole; te četvrto, kako prihvati te egzistencijalno i osobno probuditi sve darove koje smo po sakramentima primili. Istaknuli su da kršćanin sve potrebno prima u sakramentima, ali „kao da nismo svjesni da sve blago koje tražimo živi u našoj duši po sakramentima“.

Zajednica „Molitva i riječ“ djeluje u Hrvatskoj od 1975. godine, a službeno je u Crkvi i društvu registrirana od 1993. godine. Utemeljitelj zajednice je prof. dr. Tomislav Ivanićić, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, ujedno i osnivač metode za pružanje duhovne pomoći potrebnima, nazvane hagioterapija. Danas zajednica postoji i djeluje u desetak europskih zemalja, a duhovnu pomoć metodom hagioterapije pružaju stručno educirane i sposobljene osobe u 35 zemalja diljem svijeta. Cilj djelovanja ove studijske zajednice je moralna preobrazba društva

koja se provodi putem seminara, tribina i konferenciјa. Radom, osobito s mladima, u skupinama i drugim aktivnostima sudionike se educira o duhovnoj strukturi čovjeka i njezinim zakonitostima, te ih se dovodi do prihvatanja ljestvice pozitivnih životnih vrijednosti. Pruža se individualna duhovna pomoć metodom hagioterapije te se ospozobljavaju i stručno usavršavaju osobe za navedeni rad. Od 2009. zajednica izdaje i časopis „Hagiohr“, edukativni dvomjesečnik o antropološkoj medicini – hagioterapiji. Godine 2010. osnovali su i zakladu „Hagioterapija“ koja za cilj ima istraživanje antropološke dimenzije čovjeka te razvijanje antropološke medicine u okviru koje se metodom hagioterapije radi na temeljnog ozdravljenju čovjeka. Zajednica „Molitva i riječ“ u Splitu djeluje još od 1995. godine, gdje redovito organizira tribine i seminare. (KB)

Djeca proslavila Dan života

Bračno i obiteljsko savjetovalište Splitsko-makarske nadbiskupije (BiOS) već dvanaestu godinu organizira svečanu proslavu Dana života uoči prve nedjelje u veljači. Veliku dvoranu splitskoga Nadbiskupskog sjemeništa 6. veljače su ove godine ispunile mnoge obitelji i djeca iz Splita i okolice te svojom radošću i razigranošću slavili ljepotu života.

U programu su nastupila djeca Dječjega vrtića „Kaštele“ koji su izveli predstavu „Rajski vrt“, dječja skupina KUD-a „Dalmacija“ iz Dugoga Rata koji su se predstavili plesnom točkom „Splitska kvadrilj“, Plesni studio „Školjkice“ čije su djevojčice otplesale „Kolping polku“ i „Sretan rođendan“, a Udruga „Sunce“ pripremila je izložbu radova djece s cerebralnom paralizom.

Posebno je dojmljivo bilo svjedočanstvo obitelji Ružice i Josipa Vukašinovića iz Velike kod Požege,

koji su roditelji šesnaestoro djece. Na proslavu Dana života u Split su sa sobom poveli njih sedmero, njihov tamburaški orkestar. Zajedno su otpjevali dvije pjesme, a potom posvjedočili o radosti života. Istanuli su kako oni nisu učinili ništa posebno, već su izvršili obećanja dana na oltaru, da će biti vjerni i primati dar života. (KB)

Prvi molitveni susret za duhovna zvanja

Ured za pastoral duhovnih zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije pokrenuo je novi projekt – molitvene susrete za duhovna zvanja. Susreti će se održavati jednom mjesечно, svakog drugog ponedjeljka u mjesecu, za vrijeme akademske i školske godine. Prvi susret, pod geslom „Učitelju, gdje stanuješ?“ održan je 8. veljače u kapeli Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu. Susret su animirali splitski sjemeništarci, a voditelj je bio don Jure Bjeliš, povjerenik za duhovna zvanja i ravnatelj splitskog sjemeništa.

„Započinjemo s molitvenim susretima za nova duhovna zvanja svjesni da duhovni poziv dolazi od Boga, da je njegov dar. Na nama je samo da molimo. Stoga su na ove susrete pozvani svi koji žele moliti

za nova svećenička i redovnička zvanja, a posebno oni mladi koji razmišljaju o duhovnom pozivu“, kazao je na početku euharistijskoga slavlja don Jure Bjeliš predstavljajući novi projekt Ureda za pastoral duhovnih zvanja. Istaknuo je kako je uz molitvu cilj susreta predstaviti svećenički poziv i karizme svih redovničkih zajednica u nadbiskupiji, kako bi se njihovim svjedočenjem i uz duhovnu pratnju mladima pomoglo shvatiti koji je njihov životni poziv.

U prigodnoj homiliji don Bjeliš je naglasio da je molitva temelj za pastoral duhovnih zvanja te da je cijela Crkva pozvana moliti ‘Gospodara žetve da posalje radnike u žetu svoju’. Kazao je kako je svaki poziv osoban te da je na taj Božji zahvat svaki pojedinac pozvan odgovoriti slobodno i iskreno. „Ne bih rekao da je danas prisutna ‘kriza zvanja’ jer Bog zove uvijek. Radije bih govorio o ‘krizi odaziva’ jer mladima je danas teško odlučiti se za bilo koju životnu odluku, a posebno za posvećeni život. Puno je tu socioloških elemenata na koje mi ne možemo utjecati, no ipak možemo nešto učiniti. Možemo moliti i radosno svjedočiti svoje poslanje“, zaključio je don Bjeliš.

Susret je završio klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. (KB)

Spomendan bl. Alojzija Stepinca na Trsteniku u Splitu

Župa sv. Ivana Krstitelja na Trsteniku u Splitu svečano je proslavila 9. veljače spomendan svojega nebeskog suzaštitnika bl. Alojzija Stepinca. Središnje euharistijsko slavlje, kao i trodnevnu duhovnu pripravu, koja je prethodila proslavi, predvodio je isusovac pater Smiljan Miličević uz koncelebraciju župnika don Ivana Simunića.

Na dan proslave, dopuštenjem Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu, moći bl. Alojzija Stepinca stavljene su u novi relikvijar i izložene puku na štovanje.

U glavnom oltaru župne crkve, gdje su moći blaženika do sada bile pohranjene, ostavljena je kutijica s pismom blađopokojnog kardinala Franje Kuharića. Po završetku su misnoga slavlja okupljeni vjernici mogli cijelivati i dodirnuti relikvijar s blaženikovim moćima.

Osvrćući se u homiliji na evanđeoski odlomak koji govori o pšeničnom zrnu koje donosi obilat plod ako pavši na zemlju umre, p. Miličević je pšenicu usporedio s mučenicima i kazao da mučenička krv uvijek postane sjeme novih kršćana i novih kršćanskih plodova, stoga i život bl. Stepinca i njegova mučenička smrt donose plodove. „Ista je poruka Evandjela kardinalu Stepincu u II. svjetskom ratu, misionaru u Africi i nama danas. Svi smo pozvani biti pšenica. Moramo imati svijest da je život na ovom svijetu prolazan te da zemljom moramo hoditi vođeni evanđeoskim razmišljanjima da bismo baštini život vječni. Moramo biti tu za svoje bližnje i za Boga. Mi možda ne živimo u vremenu i prostoru u kojem se od nas traži krv, ali traži se svakodnevna predanost i svjedočan-

stvo vjere. U tome nam je bl. Stepinac pravi primjer kakvi bismo trebali biti u životu i za što se trebamo boriti”, naglasio je propovjednik. Vjernike je pozvao da se mole bl. Stepincu i da se vode njegovim duhom kako bi mogli biti pšenica koja će jednog dana biti uzdignuta u nebo.

Pred kraju euharistijskoga slavlja, koje je pjevanjem uzveličao mješoviti župni zbor, riječ zahvale p. Miličeviću uputio je župnik don Ivan Simunić. Župnik je kazao da su Stepinčev život, smrt i služenje

Bogu i bližnjemu „stvarnosti koje nas diraju, koje diraju cijelu našu Crkvu i naš narod. Dodiri koji su vidljivi na njegovu grobu dodiri su istine koja oslobađa, nade koja krijepi, ljubavi koja raduje. I tko želi dodirnuti hrvatsku dušu, osjetiti najlepše odlike našega naroda, može to učiniti dodirom blaženikova groba, njegovih zemnih ostataka i moći jer znamo da je upravo on Božji dodir hrvatskih nadanja i liječnički dodir našim ranama.” Pozvao je vjernike da se na spomendan bl. Stepinca sjete svih vjernih pastira naše Crkve, biskupa, svećenika, redovnika i redovnica te odanih vjernika koji su unatoč ljudskim slabostima svoj život izložili za vjeru i domovinu.

Po završetku je župnik za petnaest svojih župljana podijelio članske iskaznice Zajednice štovatelja „Bl. Alojzija Stepinca” s osobnom porukom postulatora kauze za proglašenje svetim bl. Stepinca mons. Jurja Batelje. Kako je bl. Stepinac poznat kao ljubitelj djece kojima je radio dijelio bombone, bombone su dobila i djeca s Trstenika koja su prisustvovala proslavi. (KB)

Stepinčevu u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu

U organizaciji Hrvatske udruge Benedikt, povodom spomendana blaženog Alojzija Stepinca, 9. veljače u prepunoj kapeli Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu, održana je večernja sveta misa koju je predvodio prof. dr. sc. don Mladen Parlov. Slavlje je pjesmom obogatio mješoviti zbor Nadbiskupske klasične gimnazije pod vodstvom s. Lidiye Matijević.

U nadahnutoj propovijedi o bl. Stepincu, mučeniku za vjeru i narod, don Parlov je kazao kako je blaženik bio znatno osporavan i kroz povijest Katoličke Crkve što potvrđuje kako nema svetice ili sveca koji u svom djelu za vrijeme i poslije života nije bio osporavan od pojedinih skupina unutar Crkve ili izvan nje. „Ta je ‘kazna’ zahvatila i bl. Alojzija Ste-

pinca što dokazuje da se upravo Stepinac ubraja ne samo među velikane u hrvatskom narodu, nego i u velikane Katoličke Crkve". Na kraju je zaključio da bi se i svaki pojedinac trebao pridržavati gesla kojega je bl. Stepinac zagovarao „U tebe se Gospodine uzdam".

Po završetku je svete mise u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa prikazan dokumentarni film „Pravednik Stepinac" redatelja Jakova Sedlara i scenarista pok. don Živka Kustića koji cijelovito govori o blaženiku Alojziju Stepincu, ali i o događajima ključnim za hrvatski narod u 20. stoljeću. (IL)

Čakula s duhovnikom: „Jubilej milosrđa i mladi"

U Studentskom domu „Dr. Franjo Tuđman" 9. veljače održana je „Čakula s duhovnikom". Susret, za razliku od prethodnih, nije imao posebnoga gosta predavača, već su predstavljene aktivnosti Ureda za pastoral mladih te studentskih katoličkih udruga i njihovih aktivnosti u Godini milosrđa. Predstavljanje je započeo Mladen Jurić, voditelj KMNL-a „Ivan Pavao II.", a potom su se izmjenjivali mladi iz Hrvat-

skog nadzemlja, SKAC-a. Duhovnu glazbenu scenu na području grada Splita i okolice predstavio je Mate Pocrnjić. Predstavljena je i manifestacija „Splitska pasija" KUD-a Podstrana. Ideja je ovoga projekta uprizoriti Muku Gospodnju na ulicama grada Splita. Ured za pastoral mladih predstavio je novi projekt studentskog vjeroučenja koji će se svakog tjedna održavati u studentskoj kapelici na Kampusu. (MA)

Pepelnica u splitskoj prvostolnici

Na Čistu srijedu – Pepelnici, 10. veljače, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović predvodio je koncelebrirano misno slavlje s obredom pepeljanja u splitskoj prvostolnici sv. Dujma.

U prigodnoj homiliji mons. Vidović je kazao kako ni jedna korizma nije ista jer, iako smo mi ranjeni grijehom koji rađa smrt i zbog toga smo potrebni svakodnevnog obraćenja, drugačije su naše životne okolnosti. Ipak, ova korizma je posebna jer ju živimo unutar Jubileja milosrđa. Spomenuvši da je papa Franjo u buli najave Jubileja „Lice milosrđa" svima uputio poziv da se „korizma u ovoj jubilejskoj godini živi intenzivnije kao povlašteno vrijeme u kojem će se slaviti i iskusiti Božje milosrđe", naglasio je da je ova korizma doista povlašteni trenutak za

sve ljude kako bi upoznali i u svoj ljepoti i sjaju ugledali lice Božjeg milosrđa - Isusa Krista.

„Svaki kršćanin pozvan je osobno iskusiti navještaj milosrđa jer kao ljudi i kao vjernici nosimo Božje milosrđe upisano u svoj genetski kod. Dio smo otajstva i povijesti Božjega milosrđa koje je bilo prisutno i onda kad je zemlja bila prazna. Naš odnos s Bogom je ljubavna drama u kojoj je Bog redovito iznevjerjen od nas. Ta ljubav svoj vrhunac postiže u utjelovljenu Božjega Sina. U Isusu Kristu Bog izlijeva svoje beskrajno milosrđe u tolikoj mjeri da ono postaje utjelovljeno i opipljivo", istaknuo je mons. Vidović i nadodao da Bog milosrđe izražava i na način na koji se odnosi prema grješniku koji ima priliku priznati svoj grijeh, pokajati se i obratiti, a to se može iščitati i iz obreda pepeljanja. „Pepeo nas podsjeća da smo svi tek prah zemaljski, ali riječi ‘obratite se i povjerujte evanđelju’ podsjećaju nas da se Bog tom prahu uvijek smiluje."

U nastavku homilije pojasnio je da je papa Franjo na Pepelnici u čitav svijet poslao misionare milosrđa da budu svjedoci Božjega milosrđa prema čovjeku, posebno u sakramantu pomirenja. Naglasivši da svako tko je doživio milosrđe u svom životu može biti svjedok i misionar milosrđa, propovjednik je kazao da Božje milosrđe preobražava čovjekovo srce i daje mu iskusiti vjernu ljubav koja ga ospozavljava da i sam postane milosrdan. „Korizma je vrijeme molitve, posta i bratske ljubavi. Naoružani time možemo ispravno činiti duhovna i tjelesna dje-

la milosrđa. Korizma u Jubileju milosrđa je vrijeme da konačno izidemo iz svoje egzistencijalne otuđenosti i obratimo se. Uzor u vjeri i potpunom predanju neka nam bude Blažena Djevica Marija koja prihvata, svjedoči i živi Božje milosrđe”, zaključio je mons. Vidović i pozvao da na početku korizme,

poput Majke Marije, priznamo vlastitu malenost i učinimo se poniznima jer jedino poniznima može zasjati Lice milosrđa.

Misno je slavlje pjevanjem uzveličao katedralni zbor i bogoslovi. (KB)

Korizmeno molitveno bdijenje za nerođenu djecu „40 dana za život”

S prvim danom korizme, na Pepelnici, 10. veljače 2016. godine u 6:30, ispred novog rodilišta KBC-a Firule u Splitu, započela je nova četrdesetnica za najmanje i najneviniye – nerođenu djecu, u organizaciji molitvene inicijative „40 dana za život”. Posebna nakana ove korizme je molitva za djecu s Downovim sindromom jer 9 od 10 djece kojima je prenatalnom dijagnostikom utvrđen Downov sindrom, budu pobačeni.

Molitva će trajati do 20. ožujka 2016. godine. Moli se svaki dan od 6:30 do 18:30, a od subote u 6:30 do nedjelje u 18:30 moli se neprestano.

Uz 40 dana molitve i posta za prestanak pobačaja, za iscjeljenje rana majki i očeva koji su pristali na pobačaj, za obraćenje medicinskog osoblja koje ga vrši i svih koji zagovaraju pobačaj, pred bolnicama je organizirano miroljubivo bdijenje, ne kao protest ili bunt, već kao posljednji znak nade majaka koje dolaze s namjerom da pobace te kao znak

Božje ljubavi i milosrđa koji poziva na obraćenje sve one koji čine i podržavaju pobačaj. Također, cilj je osvješćivanje lokalne zajednice i cijele države o potrebi zaštite nerođenog života i problemu pobačaja. Trudnicama se nudi duhovna, moralna i materijalna pomoć. (KB)

„Djeca Oca milosrđa” – literarno-likovni natječaj

Povodom Svete godine Božjega milosrđa, na prijedlog i poticaj Splitsko-makarske nadbiskupije, Katedetski ured organizira literarno-likovni natječaj za učenike osnovnih i srednjih škola na temu „Djeca Oca milosrđa”.

Katedetski ured poziva vjeroučiteljice i vjeroučitelje da u okviru vjeroučiteljske nastave potaknu učenike na izradu literarnih i likovnih radova na temu milosrđa kao temelja kršćanskog života. Isto tako, pozvani su svi učitelji i učiteljice razredne nastave kao i drugi nastavnici i profesori (posebno Hrvatskoga jezika i Likovne kulture) da se uključe u ovaj natječaj i animiraju učenike u izradi radova na temu kršćanskoga milosrđa.

Natječaj je otvoren od 10. veljače (početak korizme) do 15. svibnja 2016. (Duhovi – završetak uskrasnoga vremena).

Literarni i likovni radovi trebaju biti inspirirani milosrđem kao temeljem kršćanskoga života. Iako je otajstvo milosrđa neiscrpno, navodimo nekoliko okvirnih tema koje učenicima mogu biti smjernica u stvaralaštvu: Isus Krist je lice Očeva milosrđa; Duhovna i tjelesna djela milosrđa; Godina milosrđa u mojoj župi; Življenje milosrđa u obitelji; Sveci – svjetionici milosrđa; Milosrđe je više od samilosti; Milosrdnici među nama; O sakramentu isповijedi ili pomirenja; Oprاشtanje ne može zaobići; Drugo ime za milosrđe...

Literarni radovi mogu biti u raznim vrstama i izričajima i u raznim likovnim tehnikama i formatima. Svaki rad treba imati naslov, ime i prezime autora i mentora, razred, ime i adresu škole. Za likovni rad potrebno je navesti i tehniku.

Radove je potrebno najkasnije do 15. svibnja 2016. poslati elektroničkim putem na e-adresu: katehetski.ured@st.t-com.hr ili poštom na adresu: Katehetski ured, Poljana Kneza Trpimira 7, 21000 Split, p.p. 328, s naznakom „za natječaj”.

Najuspješniji radovi, prema ocjeni povjerenstva, bit će nagrađeni, a širi izbor odabralih literarnih i likovnih radova bit će objavljen u prigodnom zborniku. (Katehetski ured)

Blagdan Gospe Lurdske u KBC Split

Na blagdan Gospe Lurdske i na 24. Svjetski dan bolesnika, 11. veljače, pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Nedjeljko Ante Ančić predvodio je euharistijsko slavlje u splitskom Kliničkom bolničkom centru na Firulama, u koncelebraciji s bolničkim kapelanom don Tomislavom Topčićem i rektorom Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu don Borisom Vidovićem.

Pozdravivši sve nazočne liječnike i liječnice, medicinske sestre i ostalo bolničko osoblje, pacijente i članove njihovih obitelji, mons. Ančić je kazao kako su početak korizme i blagdan Gospe Lurdske povezane važnom porukom. „Na Pepelnici smo pozvani ‘obratiti se i povjerovati evanđelju’, te kroz molitvu, post i djela ljubavi otvoriti Bogu svoje srce i dopustiti mu da vodi naš život. Kada se Gospa ukazala Bernardici, također je pozvala na obraćenje, molitvu i dobra djela, prema svima, a posebno onima koji trpe. Zato je i papa Ivan Pavao II. proglašio ovaj dan Danom bolesnika, a to je zapravo dan svih nas jer svi prije ili kasnije trpimo i susretnemo se s bolešću”. Govoreći o Lurdskoj koju je postalo jedno od najvažnijih hodočasničkih mjesta, propovjednik je naglasio kako se ondje događaju brojna čuda poput tjelesnih ozdravljenja, ali i onih važnijih i većih, ozdravljenja duše.

„Bog nam je dao zadaću čuvati zdravlje i život, zato moramo zahvaliti svima koji se po obiteljima, domovima i bolnicama brinu za bolesne. Bolnice jesu lječilišta ali su i mesta patnje, straha i negativnih misli. Stoga je tu, uz medicinsku pomoć, potrebna i duhovna pomoći jer vjera pruža utjehu i nadu, ali i pomoći bližnjih jer nije dobro da čovjek bude sam, posebno kada je u patnji”, istaknuo je i pozvao da sve poteškoće i боли iznesemo pred Boga jer Isus zna kakav je naš život, proživio ga je u svim dimenzijama osim u grijehu. Kazao je kako se Isus na križu predao u ruke Bogu, a to je pouzdanje i predanje potrebno i nama, posebno u trenucima patnje. Također, svoju Majku Mariju dao nam je da bude naša majka, da nas prati u svim životnim veseljima i nevoljama. „Svadba u Kani Galilejskoj pokazuje nam kako Marija osjeća ljudske nevolje i potrebe koje potom iznosi Kristu. Ona i danas sve potrebe svoje djece donosi pred svoga Sina i vodi nas k njemu.” Na samom kraju pozvao je okupljene vjernike da se poput Marije potpuno pouzdamo u Boga i svoj život i naše bolesti, po njenom zagovoru, predamo Kristu.

Već tradicionalno, slavlje su pjesmom obogatili bogoslovi, a misi je prethodila molitva krunice koju je predmolilo Društvo katoličkih medicinskih sestara i tehničara – ogrankak Split. (KB)

Župa Dobranje – Bijeli Vir proslavila blagdan Gospe Lurdske

Župa Dobranje – Bijeli Vir jedina je u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji posvećena Gospo Lurdskoj. Blagdan svoje nebeske zaštitnice vjernici ovoga malog mjesta kraj Metkovića svečano su proslavili 11. veljače u crkvi u Bijelom Viru. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Antonio Maravak, OFM, župni vikar Čudotvorne Gospe Sinjske u Sinju. U koncelebraciji su bili svećenici Neretvanskoga dekanata na čelu s župnikom i dekanom, prečasnim kanonikom don Stipom Jerkovićem. Misi je prethodila tradicionalna procesija s urešenim kipom Gospe Lurdske u kojoj je sudjelovalo župni zbor, djeca, svećenici te župljani i brojni hodočasnici.

U prigodnoj homiliji fra Antonio je kazao kako blagdan Gospe Lurdske budi u nama spomen na Lurd, mjesto Gospina ukazanja, ali i na čudesne događaje, ozdravljenje osoba koje su se okupale u vodi što teče iz tamošnjeg izvora. „To mjesto je mjesto susreta sa životnom realnošću, mjesto ozdravljenja. I mi tražimo Lurd svojega života, za sebe i svoje najmilije. Tražimo izvor života. No, svjesni smo da svi ne možemo biti u Lurd. Naš Lurd je sada i ovdje, oko Marije Isusove majke koju smo izabrali za suputnicu na životnome putu, u bolesti i zdravlju. Marija nam želi pokazati da naučiti živjeti znači također naučiti i trpjeti. Na svom putu do vječnosti i ona je mnogo trpjela, zato je ona zdravlje bolesnih i utjeha žalosnih.”

Propovjednik je naglasio da danas mnogi boluju od raznih bolesti duše i tijela, stoga se bolest ne može promatrati samo pod vidom liječenja, već se nužno traži i suočavanje s pitanjem trpljenja. „Samo u Isusu iz Nazareta mi kao vjernici možemo pronaći snagu i odgovore na životna pitanja. Susresti bolesnika koji je sebe i svoje boli povjerio Isusu znači susresti nadu, unutarnji optimizam koji ne dopušta mjesto očaju”, istaknuo je i pojasnio kako u Evangeliju čitamo da je Isus ozdravio one koji su išli za njim, koji su ga se dotakli i koji su vjerovali u njegovo iscjeliteljsku riječ. „Na temelju ove činjenice mo-

žemo izvući dva zaključka. Prvi: za Isusa su zdravlje i ovozemaljski prolazni ljudski život velika vrijednost koju treba čuvati i za koju se treba brinuti. On ozdravlja bolesne, čak i oživljuje mrtvace. U tom je smislu čovjek dužan brinuti se za svoje i tuđe zdravlje, a to znači koristiti se svim onim sredstvima koja mu pomažu i izbjegavati ona koja mu štete. Drugi zaključak: Isus ne želi stvoriti sliku o sebi kao o nekomu tko isključivo rješava ljudske zdravstvene i druge životne probleme, stoga zdravlje za njega nije najveća ljudska vrijednost. Jer svi bolesnici koje je ozdravio opet su u svoje vrijeme od nečega oboljeli i umrli.” Fra Antonio je zaključio da je bez povjerenja u Kristovu milost teško shvatiti poruku koju je Marija u Lurd uputila djevojčici Bernardici: „Ne obećavam da će vas učiniti sretnima na ovom, nego na drugom svijetu”, te pozvao vjernike da u svim životnim nevoljama zazivaju Majku Mariju.

Na kraju misnoga slavlja okupljene župljane i hodočasnike pozdravio je župnik don Stipe Jerković. Župnik je uputio zahvalu predvoditelju slavlja, braći svećenicima, svima koji su pridonijeli svečanosti slavlja kao i svim štovateljima Gospe Lurdske. Župa se za proslavu pripremala trodnevnicom od ponedjeljka do srijede (8. – 10. veljače) misama i molitvom Gospine krunice. (KB)

Splitski Isusovci proslavili blagdan Gospe Lurdske

Blagdan Gospe Lurdske svečano je proslavljen kod isusovaca u Splitu u crkvi Presvetog Srca Isusova na Manušu. Središnje misno slavlje predvodio je p. Ivan Vinkov SI, kapelan i voditelj centra za duhovno-psihološku pomoć u Opatiji.

U svojoj nadahnutoj propovijedi prisjetio se lurdskih ukazanja i na temelju Gospinih riječi govorio o molitvi, pokori i obraćenju. Nakon mise predvodio je procesiju sa svjećama oko isusovačke rezidencije. P. Vinkov je predvodio i trodnevnu pripravu uoči blagdana te tijekom svoga boravka u Splitu obavio i mnoge osobne razgovore s vjernicima koji su tražili posebnu duhovnu pomoć.

Kako se na blagdan Gospe Lurdske obilježava i Dan bolesnika, tog dana služeno je još pet misa nakon kojih je bio blagoslov prisutnih bolesnika i molitva za sve bolesne. Od 12 do 16:45 vjernici su mogli sudjelovati na klanjanju pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, a čitav dan mogli su pristupiti sa-

kramentu isповijedi. Svaka vjernička duša otišla je s Manuša okrijepljena Božjom milošću i potaknuta da vjernije živi svoj kršćanski poziv i svjedočenje Božje ljubavi u današnjem svijetu. (P. Stipo Balatinac, SI)

Stručni skup za vjeroučitelje pripravnike i njihove mentore

Budući da se znatno povećao broj vjeroučitelja pripravnika, osobito onih koji obavljaju jednogodišnje stručno vjeroučiteljsko osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa i čija stažiranja započinju tijekom cijele školske godine, Katehetski ured Split-sko-makarske nadbiskupije u suradnji sa splitskom podružnicom Agencije za odgoj i obrazovanje odlučio je organizirati dva sadržajno ista stručna skupa godišnje za vjeroučitelje pripravnike i njihove mentore, jedan u rujnu početkom školske godine, a drugi u veljači sredinom školske godine.

Tako je uz već održani stručni skup u rujnu prošle godine, u prostorijama Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu, održan 13. veljače ponovljeni stručni skup za nove pripravnike i njihove mentore na okvirnu temu „Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita“. Na skupu je sudjelovalo 35 vjeroučitelja uglavnom iz Split-sko-makarske nadbiskupije.

Nakon kratke molitve, mr. sc. don Josip Periš, predstojnik Katehetskog ureda Split-sko-makarske nadbiskupije, prigodnim riječima pozdravio je sudionike skupa, a nakon toga održao je prvo predavanje na temu „Profesionalni i duhovno-vjernički identitet vjeroučitelja“. Istaknuo je da je školski vjeroučitelj samo jedan od oblika katehetskoga poslanja Crkve, dakle, bitno crkveni čin, ali ujedno i proces koji izgrađuje Crkvu. Stoga je pozvao vjeroučitelje na ozbiljno i odgovorno obavljanje vjeroučiteljske službe, uključivanje u crkvenu zajednicu te trajno usavršavanje i rast u različitim dimenzijama: općeljudskoj, duhovno-vjerničkoj, teološkoj, didaktičko-metodičkoj i psaho-pedagoškoj. Mr. Periš osobito je naglasio važnost osobe vjeroučitelja kao najvažnijega čimbenika vjeroučiteljnog procesa, stavljajući

naglasak na njegovu trostruku dimenziju: biti, znati i znati činiti.

Drugo predavanje na temu „Ostvarivanje pravničkog staža i polaganje stručnog ispita” održala je Sabina Marunčić, viša savjetnica za vjeroučenje u Agenciji za odgoj i obrazovanje, u kojem je upoznala vjeroučitelje pripravnike i njihove mentore s pravima i obvezama tijekom stažiranja te sa svim relevantnim informacijama vezanim za stažiranje i polaganje stručnog ispita. Vjeroučitelje pripravnike i njihove mentore potaknula je na ustrajan i marljiv rad kroz svakodnevno pripremanje za nastavu i prihvatanje svih obveza koje donosi vjeroučiteljski poziv.

Nakon stanke uslijedile su pedagoške radionice na temu „Planiranje i izvođenje vjeroučiteljske nastave”, koje su održale Mirjana Vučica, vjeroučiteljica savjetnica u Zdravstvenoj školi u Splitu i Sabina Marunčić. Vjeroučitelji su u manjim skupinama promišljali o didaktičkim varijablama u planiranju i programiranju te o različitim vidovima praćenja nastavnog sata s obzirom na sadržajnu, didaktičko-metodičku i komunikacijsku razinu. Na kraju pedagoške radionice pokušali su osvijestiti koje elemente svog rada trebaju razvijati i koje kompetencije trebaju stjecati i unaprjeđivati. (Sabina Marunčić)

Blagoslovljene postaje križnog puta u župi Solinskih mučenika

U Župi Solinskih mučenika u Solinu 14. veljače generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović predvodio je euharistijsko slavlje za vrijeme kojeg je blagoslovio postaje križnog puta akademskog slikara Hrvoja Peruzovića.

Novopostavljeni križni put rađen je tehnikom akrilika na platnu. Postaje su veličine 50 x 60 cm, u okvirima zlatne boje. Uz četrnaest postaja križnoga puta umjetnik je, u dogovoru s župnikom, dodao i petnaestu postaju – uskršnucu Isusa Krista. „Ovo nije prvi križni put kojeg sam izradio, no inspiracija je za svaki isti jer dolazi kroz meditaciju i razmatranje Isusova puta koji potom pokušam rekonstruirati. Svatko se može poistovjetiti s križnim putem jer je patnja neizostavni dio života svakog čovjeka”, kazao je g. Peruzović.

„Svaki križni put lijepo je i važno umjetničko djelo, no svoju pravu vrijednost dobiva u pobožnosti, u molitvi križnog puta”, istaknuo je mons. Miroslav Vidović prilikom blagoslova postaja pozivajući okupljene vjernike da kroz korizmu prisustvuju pobožnostima križnog puta te moleći pred postajama sagledavaju svoj život jer križni put, put Isusa Krista, je put u nebo.

Osvrćući se na evanđelje o Isusovoj kušnji u puštinji, mons. Vidović je u prigodnoj homiliji istaknuo da je upravo korizma vrijeme naše puštinje u koju smo pozvani otići, ne da bismo pobegli od svojih problema i kušnji, već da se suočimo s njima i sa svime što nas opterećuje. Raslojavajući tri kuš-

ne kojima je Krist bio kušan, naglasio je da Krist nije povjerovao lukavosti āavla koji zlo lijepo upakira uvjeravajući nas da svoje životne uloge trebamo dokazivati, da dobar cilj opravdava sva sredstva, da nam je za vjeru potrebno čudo i sl., već je ostao vjeran Bogu. „Dok ulazimo u pustinju, koja uz suočavanje sa samim sobom treba biti i naš rast u vjeri, ugledajmo se na Isusa Krista, njegov hod kroz pustinju, suočavanje s kušnjama i izbjegavanje napasti. Slijedimo njegov primjer i budimo poslušni Ocu nebeskom koji će nam na vjernost i poslušnost uvijek uzvratiti nagradom nebeskog blaženstva”, zaključio je mons. Vidović.

Vjernicima se obratio i župnik don Ante Matešan koji je uputio zahvalu mons. Vidoviću, g. Hrvoju Peruzoviću i svojim župljanima za pomoć i podršku pri postavljanju postaja novog križnog puta. Misno je slavlje pjesmom uzveličao župni zbor. (KB)

Bračni susreti u Splitu

U organizaciji Hrvatske zajednice bračnih susreta, od 12. do 14. veljače u kući sestara Anćela na Kamenju u Splitu, održan je seminar „Bračni susret“. To je vikend-tečaj komunikacije i duhovna obnova za sve parove koji žive u sakramentalnom braku kao i za one koji žive posvećenim životom. Bračni parovi imali su priliku i za obnovu sakramenta braka.

Vikend vode tri za to stručno osposobljena bračna para i jedan svećenik, a u Splitu su to bili Andja i Ivica Veža, Marija i Mirko Perinović, Milena i Branko Vrlić te vlc. Antun Zec. Njihova uloga bila je da dijeljenjem svoga iskustva sudionicima pomognu otkriti njihovo iskustvo u temeljnim ljudskim potre-

bama i vrednotama. Na tečaju u Splitu sudjelovalo je 9 novih parova.

Cilj je seminara naučiti bračne parove kako raditi na poboljšanju odnosa u braku i obitelji te osvijestiti važnosti svetoga sakramento ženidbe i sakramenta svetoga reda. Seminar je koncipiran tako da se kroz radionice parove nauči međusobnoj komunikaciji u novom svjetlu, a pomaže i svećenicima u komunikaciji sa svojim župljanima koji su njihova obitelj.

Hrvatska zajednica bračnih susreta organizira i vikend tečaj za zaručnike. Više o njihovom radu možete saznati na www.hzbs.hr. (KB)

Korizmena rekolekcija svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije

Oko 130 svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije, u zajedništvu s nadbiskupom Marinom Barišićem, okupilo se 17. veljače u marijanskom svetištu i Duhovnom centru Veprić na korizmenoj rekolekciji.

Susret je započeo molitvenim dijelom u kapeli Milosrdnog Isusa. Pokorničko bogoslužje i ispit savjesti predvodio je fra Kristian Stipanović, imotski gvardijan. Razmišljao je o predanom življenju svećeničkoga poziva kroz riječi izrečene na prezbiterском ređenju: „Budi svjestan onoga što

ćeš činiti, provodi u djelo ono što ćeš obavljati i život svoj suobličuj otajstvu križa Gospodnjega”.

Potom je euharistijsko slavlje predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem i upraviteljem svetišta don Mijom Šurlinom. Nadbiskup je u središte svoje homilije stavio Božje milosrđe kazavši kako je milosrđe srce evanđelja i lijek za sve rane čovječanstva koje smo u Godini milosrđa na poseban način pozvani nanovo otkriti. Naglasio je kako je papa Franjo svojim pristupom, blizinom i svjedočanstvom aktualizirao temu milosrđa, no da su o njoj govorili i prethodni pape, posebno Ivan Pavao II. kroz svoju encikliku „Dives in Misericordia” i ustanovljenjem Nedjelje Božjeg milosrđa. Posluživši se slikom neposlušnoga proroka Jone, nadbiskup je progovorio o svećenicima koji su ponekad umorni, razočarani i prestrašeni, no i preko njih Bog dijeli svoje milosrđe. „S obje smo strane Božjeg milosrđa, u dvostrukoj ulozi, primatelji i djelitelji. I mi smo grješnici, pokornici, i potrebni milosrđa. Primljeno milosrđe formira nas i čini sposobnima biti sredstvo Božjeg milosrđa. Nadam se da će nam ova rekolekcija pomoći osvijestiti da smo poslužitelji Božjeg milosrđa”, zaključio je mons. Barišić.

U velikoj dvorani svetišta, na radnom dijelu susreta, razmišljalo se o temi „Sakrament pomirenja - pred Licem milosrđa” u okviru koje je o isповjedniku kao posredniku milosrđa izlaganje imao duhovni asistent svetišta don Alojzije Bavčević, a o pokor-

niku u slavlju pomirenja, g. Neven Matijević. Don Alojzije Bavčević posvjedočio je kako doživljava sakrament isповједи te govorio o molitvi prije i nakon isповijedanja, o primjerenu mjestu, vremenu i odjeći za isповijed, o odgovarajućim pokorama, sajetima, nemogućnosti odrješenja i pitanju životne isповijedi. Svoje iskustvo kao penitenta posvjedočio je g. Matijević koji je u izlaganju između ostalog nagnasio koliko je bitno da pokajnik osobno prihvati dar Božjega milosrđa kojeg dobiva po isповijedi.

Nakon rasprave je generalni vikar mons. Miroslav Vidović svećenike upoznao s obavijestima iz Nadbiskupskog ordinarijata, posebno s brojnim smjernicama, poticajima i uputama kako bi se na nadbiskupijskoj, župnoj i osobnoj razini još intenzivnije uključili u proslavu Jubileja milosrđa. Između ostalog je svećenicima najavio prigodnu knjižicu o sakramentu pomirenja „Dajte, pomirite se s Bogom!” (teološki, duhovni i pastoralni vid), s pokorničkim bogoslužjem i obrascima ispita savjesti te preklopnicu u tri varijante za djecu, mlade i odrasle, s pojedinačnim redom pomirenja i ispitom savjesti. Takođe je, najavljeno i nadbiskupijsko hodočašće u Rim u Godini milosrđa koje će se održati od 11. do 18. rujna 2016. godine.

U zaključnoj je riječi nadbiskup Barišić zahvalio svima koji su organizirali i sudjelovali u rekolekciji. Susret je završio zajedničkim objedom u prostorima svetišta. (KB)

Susret Hrvatskog nadzemlja: „Valentinovo s Nadzemljem”

Hrvatsko nadzemlje u suradnji s Uredom za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije organiziralo je 17. veljače u velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu susret za mlade na temu „Valentinovo s Nadzemljem”. Već tradicionalno, susret s temom Valentinova nije imao standardnu strukturu kao ni gosta, već je bio zabavnog karaktera.

Susret je bio u znaku tri muško-ženska para koja su sudjelovala u zanimljivim igrama. Parovi su kroz igre pokazali koliko se dobro poznaju i slažu, ali i koliko se snalaze u vještina inače tipičnima za suprotni spol pa su svi okupljeni imali priliku na pozornici vidjeti djevojke koje su pokazale koliko su vješte s nogometnom loptom (i to pokazavši zavidne vještine!), dok su se momci natjecali tko će oguliti više krumpira. Osim što su parovi pokazali kako se

izvrsno slažu, nasmijali su cijelu dvoranu i dobro se zabavili, a za sve to na kraju su i nagrađeni ovisno o plasmanu.

Nadzemlje je ovaj mjesec obogatilo susret s čak četiri filma u kojima su se, između ostaloga, dotalnuli ljubavnih očekivanja koja gaje mladi parovi,

ali i „surove realnosti” koja je vrlo simpatično prikazana te je izazvala val smijeha. Pjesmom je susret popratio novoosnovani VIS „Veritas” koji pjeva ne-

djeljom na studentskim misama na sveučilišnom Kampusu u Splitu. (Duje Gale)

Nova uprava splitske provincije Školskih sestara franjevki

Redoviti provincijski kapitul Školskih sestara franjevki Krista Kralja Provincije Presvetog Srca Isusova sa sjedištem u Splitu održan je u provincijalnom središtu na Lovretu od 15. do 19. veljače 2016. godine. Kapitulom pod geslom „Ja sam s vama!” (Mt 28,20) predsjedala je vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović. Posljednjega dana kapitula, u petak, 19. veljače, izabrana je nova Provincijska uprava.

Za provincijsku predstojnicu izabrana je s. Andreja Nazlić. Provincijalna zamjenica i prva savjetnica je s. Tamara Bota. Za drugu savjetnicu izabrana je s. Željka Čeko, za treću s. Sanja Stojić, a za četvrtu s. Senka Jenjić, izvješteno je putem mrežnih stranica provincije.

Slavlje kapitula završeno je predstavljanjem nove Provincijalne uprave zajednici u samostanskoj kapeli, obredom predavanja provincijskog znakovlja dosadašnje provincijalne predstojnice s. Leonke

Bošnjak Čovo novoizabranoj provincijalnoj predstojnici s. Andreji Nazlić i prisegom u zajedništvu s članicama novoga Provincijalnog vijeća.

Na kapitulu je sudjelovala trideset i jedna sestra, koje su zastupale cijelu Provinciju, tj. sestre iz Hrvatske, Njemačke, Italije i DR Konga. (IKA)

Tjedan braka u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji

U organizaciji Bračnog i obiteljskog savjetovališta Splitsko-makarske nadbiskupije i Župe sv. Pavla apostola na Pujankama u Splitu je od 7. do 14. veljače održan Tjedan braka koji se, već tradicionalno, održava ususret Svjetskom danu braka. Nizom predavanja i svjedočanstva govorilo se o važnosti i

svetosti braka, o problemima na koje nailaze bračni parovi, kao i o načinima na koji se potешkoće mogu nadići.

Prvog dana, 7. veljače, župnik don Božo Renjić izrazio je radost što je, u izazovnim vremenima kada su i brak i obitelj u krizi, Župa sv. Pavla domaćin ovom važnom događaju koji će svima približiti ljepotu bračnog zajedništva. Predstojnik Ureda za obitelj Splitsko-makarske nadbiskupije don Tomislav Ćubelić kazao je da se u životu ništa tako krivo ne razumije i živi kao lju-

bav. „Ako ste u svemu sretni, a u braku ne, to je veliki životni problem. No, ako vam je u svemu teško i puni ste problema, a u braku ste sretni, sve možete nositi s lakoćom”, istaknuo je don Ćubelić i zaključio da je Tjedan braka izvrsna prilika svim supružnicima da preispitaju svoje bračne odnose.

Svakog dana u župnoj crkvi na Pujankama služila se misa, a potom je u župnoj dvorani bio obiteljski susret i predavanje. Tjedan braka svojim predavanjem „Dragocjeno dobro braka i obitelji” otvorio je predstojnik Ureda za obitelj Zagrebačke nadbiskupije dr. sc. Vice John Batarelo.

Dr. Batarelo je kroz svoje predavanje govorio o braku kao prekrasnom zajedništvu na kojem se mora neprestano raditi. Istaknuo je da se je za sretan brak, uz molitvu i međusobno poštivanje, potrebno dobro poznavati, a to je moguće samo ukoliko supružnici otkriju i prihvate da, kao muškarci i žene, različito razmišljaju i djeluju. S tom spoznajom lakše je nadići svakodnevne sitne probleme i brak postaje lakši i radosniji.

U ponedjeljak, 8. veljače, bračni par Helica i Andrija Jurić koji su u braku 30 godina, imaju petero djece i četvero unučadi. Govorili su na temu „Zajedno u dobru i zlu, zdravlju i bolesti”, a naglasak su stavili na ono ‘zajedno’. Svjedočeći snažan utjecaj vjere na njihov brak i obitelj, istaknuli su da je ključ njihove sreće da svaki partner ljubi prvi i da puno i brzo oprštaju jedan drugome. Također su okupljenima iznijeli svoja iskustva iz zajednice Djelo Marijino – Pokret fokolara, obiteljskim poteškoćama i odgoju djece.

U utorak, 9. veljače, prof. Dragan Lisica održao je predavanje „Obitelj i dijete s jezično-govornim teškoćama – iskustvo jednog logopeda”. Okupljenima je približio oblike i uzroke jezično-govornih teškoća te dao neke od savjeta koji roditeljima mogu biti korisni, od kojih je istaknuo da supružnici trebaju međusobno podijeliti teškoću u zajedničkom razgovoru i u molitvi te da je jako važno puno vremena provoditi s djetetom.

U srijedu, 10. veljače, bračni par Milena i Branko Vrlić govorili su na temu „Obitelj, mala Crkva” i istaknuli da obitelj postaje mala crkva kada ljubav ispunjena žrtvom prebiva u obitelji. Govorili su potrebi empatije, blagoslovljanja i otvorenosti jedni za druge, o važnosti povjerenja i uvažavanja, o vjeri i zaključili da ljubav nisu samo osjećaji, već da je ljubav odluka.

U četvrtak, 11. veljače, don Ante Rako održao je izlaganje „Nemogućnost razrješivosti kršćanskog braka”. Govorio je u kontekstu nedavno održane Sinode o obitelji, a naglasak je bio na nerazrješivosti crkvenog braka i na mehanizmima koje Crkva nudi

kao pratinju i pomoć obiteljima u današnjim kriznim vremenima. Navodeći neke od primjera s Crkvenog interdijecezanskog suda u Splitu gdje je sudac, mr. Rako je okupljenima približio razloge za proglašavanje braka nevaljanim ili nepostojećim. Istog dana bračni par Marija i Davor Šošić, govoreći o temi „Taj čudesni dar života”, predstavili su Inicijativu „40 dana za život” koja je i ove korizme organizirala molitveno bdijenje za život pred splitskim rodilištem. Šošići su progovorili i o svojem putu od upoznavanja i zaljubljenosti do zaručništva i braka.

U petak, 12. veljače, don Tomislav Ćubelić razložio je temu „Brak još uvijek ima smisla”. Govorio je o biblijskom vidu braka i svetosti sakramenta ženidbe, naglasio je da iako je današnje društvo i svijest stvorilo preduvjete da se ljudski odnosi sve više fragmentiraju, uredan brak i skladna obitelj za mlađe ljude i dalje predstavljaju najvažnije vrjednote. Zaključio je da je brak doživotno gradilište te da su parovi pozvani svakodnevno raditi na svojem odnosu.

Bračni par Marija i Goran Luketa predstavili su „Fertility Care – Split”, program koji pruža pomoć parovima kod neplodnosti i koji je parovima dostupan u sklopu rada Bračnog i obiteljskog savjetovališta Splitsko-makarske nadbiskupije.

U subotu, 13. veljače, bračni par Danijela i Bruno Petrušić govorili su na temu „Brak i obitelj – radost života” i prisutne su proveli kroz sedmogodišnji život njihove obitelji koju krasiti četvero djece. Svjedočili su o predbračnoj čistoći, molitvi, volontiranju i poteškoćama, posebno financijskim. Poseban naglasak stavili su na ulogu i mjesto Gospodina u njihovoj obitelji.

Posljednjeg dana, u nedjelju, 14. veljače, na Svjetski dan braka, održana je svečana misa na kojoj je 68 parova obnovilo svoje bračne saveze. Misu je predvodio don Bože Renjić koji je u homiliji istaknuo da se brak temelji na ljubavi te da je ljubav supružnika plodna, usmjerena prema novom životu. „Zagrljam svoje međusobne ljubavi oni postaju roditelji i dobivaju djecu. Slično se i Crkva širi tako što vodi ljude k vjeri i krštenjem ih povezuje s Kristom.” Spominjući teške okolnosti u kojem žive obitelji danas, župnik je pozvao bračne parove da se natječu tko će se više žrtvovati jedno za drugo, tko će više poštivati i ljubiti jedno drugo, tko će više oprštati jedno drugome i tko će više moliti jedno za drugo. (KB)

Duhovne vježbe za splitske i zadarske sjemeništarce

U svetištu Majke Božje Lurdske u Vepricu od 17. do 20. veljače održane su duhovne vježbe za tridesetak sjemeništarca Nadbiskupijskoga sjemeništa Zmajević iz Zadra i Nadbiskupskog sjemeništa iz Splita, a predvodio ih je mons. Ratko Perić, mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski.

Na duhovnim su vježbama prisustvovali odgojitelji zadarskog sjemeništa: prefekt don Ante Dražina i duhovnik don Stanislav Wielinski te odgojitelji splitskog sjemeništa: ravnatelj don Jure Bjeliš i duhovnik don Mato Brečić.

Susret je započeo zazivom Duha Svetoga te razmatranjem o slijepom prosjaku Bartimeju. Uz redovite zajedničke molitvene točke, kao što su klanjanje, časoslov i sveta misa te vrijeme za osobno razmišljanje i molitvu, sjemeništarci su tijekom tri dana svojim promišljanjima i pisanim odgovorima na biskupove upute aktivno sudjelovali

na razmatranjima. Tako je u svojim razmatranjima biskup Perić na vrlo zanimljiv način aktualizirao Božju riječ govoreći o milosrdnom Samarijancu, odnosu svećeničkih glavara prema Isusu, o izgubljenom sinu, profilu farizeja i carinika, izgubljenom mladiću te o odnosu dara i rada. Osobito je dojmljiva bila nadahnuta propovijed o Stepincu kao odgovornom i primjernom školarcu. U petak je bio put križa po brdu iznad špilje te pokorničko bogoslužje i sveta isповijed.

Duhovne su vježbe završile svečanom misom zahvalnicom u kapelici te ručkom u blagovaonici svetišta gdje se mons. Ratku Periću uime svih odgojitelja i sjemeništaraca zahvalio ravnatelj splitskog sjemeništa don Jure Bjeliš, najavljujući i neke nove zajedničke susrete dvaju sjemeništa. Zahvalni Bogu i njegovim darovima koje su primili preko voditelja, sjemeništarci su obnovljena duha nastavili svakodnevni sjemenišni život. (Mato Brečić)

Nadbiskupijska vjeronaučna olimpijada za osnovnu školu i natjecanje iz vjeronauka za srednje škole

Nadbiskupijska vjeronaučna olimpijada za učenike osnovnih škola i natjecanje iz vjeronauka za učenike srednjih škola održani su 19. veljače 2016. godine, u Osnovnoj školi „Stjepan Radić“ u Imotskom. Tema ovogodišnjeg natjecanja bila je „Brak i obitelj u Božjem naumu“. Nakon dvije prethodneazine, školskoga i međuškolskog natjecanja, u završ-

nom natjecanju na nadbiskupijskoj razini sudjelovala je 21 osnovnoškolska i 10 srednjoškolskih ekipa.

Na početku natjecanja škola domaćin upriličila je prigodni kulturno-umjetnički program u gradskoj kino-dvorani.

Natjecateljima, njihovim mentorima i svim nazočnim gostima riječ dobrodošlice uputila je Monika Pavlović Grabovac, prof., ravnateljica najveće

škole u Splitsko-dalmatinskoj županiji OŠ „Stjepan Radić“. Istaknula je kako je čast biti domaćin natjecanja iz vjeronauka te zahvalila svima koji su pomogli pri organizaciji. Izrazivši zadovoljstvo temom, kazala je da zdrave obitelji odgajaju djecu u čestite i odgovorne pojedince te stvaraju pretpostavke za opstanak škola, naroda i čovječanstva. Okupljene je pozdravio i fra Kristian Stipanović, gvardijan, župnik i dekan u Imotskom koji je čestitao sudionicima na stečenom znanju te ih pozvao da svoje talente iskoristite za svoje dobro i za cijelog naroda te da se raduju s onima koji budu najbolji. Dobrodošlicu je u ime grada Imotskog uputio Grgo Nikolić, pročelnik za kulturu koji je svima zaželio da uživaju u ljepotama i posebnostima grada. Prigodne govore održali su i predstojnik splitske podružnice Agencije za odgoj i obrazovanje Vlade Matas, prof., i pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti Splitsko-dalmatinske županije Tomislav Đonlić.

Pozdravnu riječ uputio je i don Josip Periš, predstojnik Katohetskoga ureda Splitsko-makarske nadbiskupije koji je izrazio nadu da su natjecatelji zapamtili ono najvažnije, da je brak zajednica muškarca i žene te da je obitelj temeljna stanica svakog zdravog društva. Svima je prenio i pozdrave splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića koji nije mogao prisustvovati natjecanju, a koji je učenicima poručio da je ponosan što je, zahvaljujući njihovom radu, Splitsko-makarska nadbiskupija godinama najbolja iz vjeronaučnih natjecanja u cijeloj Hrvatskoj.

Predsjednik Povjerenstva g. Nikola Milanović upoznao je natjecatelje s pravilima tijekom natjecanja te pojasnio da je tema odabrana zbog svih problema koje obitelji prolaze danas, te da je cilj bio na temelju Svetoga pisma i crkvenih dokumenata doći do izvora, do onog što je Bog naumio s brakom i obitelji.

Nakon uvodnog dijela uslijedilo je natjecanje koje se sastojalo od tri dijela, pisanih testa, tombola i kviza „Tko želi biti Isusov milijunak?“. Prvom

krugu natjecanja, pisanim ispitom znanja, učenici su pristupili pojedinačno, a kao grupa mogli su osvojiti maksimalno 60 bodova. Po završetku testa oko 140 sudionika okrijepilo se hranom i pićem te su pod vodstvom učitelja škole domaćina posjetili Muzej i župnu crkvu franjevačkog samostana u Imotskom, Crveno i Modro jezero i tvrđavu Topalu. Za to su vrijeme članovi Povjerenstava i mentori ispravljali njihove testove.

Prije nastavka natjecanja, po prvi put na vjeronaučnoj olimpijadi, održan je i revijalni program koji su pripremili domaćini.

Drugom krugu natjecanja pristupile su sve ekipe, a na tomboli su mogli osvojiti 20 bodova koji su se pribrajali već osvojenim bodovima s pisanih testa te se tako dobilo po pet najboljih ekipa iz osnovne i srednje škole. Oni su pristupili završnom krugu natjecanja, kvizu „Tko želi biti Isusov milijunak?“ u kojem su predstavnici svih pet ekipa istovremeno pisali odgovore na zadana pitanja kojima su mogli osvojiti od jednog do četiri boda. Na sve su tri razine učenici pokazali visoku razinu pripre-

mljenosti i usvojenog znanja tako da je natjecanje bilo neizvjesno do samoga kraja.

Među osnovnoškolskim ekipama prvo mjesto osvojila je ekipa Osnovne škole „Sućidar“ iz Splita pod vodstvom mentora don Ivana Čotića s osvojenim 97,75 bodova. Drugoplasirani su bili učenici Osnovne škole „Zmijavci“ s mentoricom Andrijanom Bagarić (95,25 bodova), a treće mjesto osvojili su natjecatelji Osnovne škole „Tučepi“ s mentoricom Marinom Šimić (95 odova).

U kategoriji srednjih škola prvo mjesto osvojili su učenici III. gimnazije Split pod vodstvom mentorce Ana Gelo s osvojenim 91 bodom. Drugo mjesto osvojila je splitska V. gimnazija „Vladimir Nazor“ s mentorom Antonom Majićem (90,5 bodova), a treće mjesto Srednja škola Ivana Lucića iz Trogira mentrice Anite Vučetić (89,75 bodova).

Predstojnik Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije don Josip Periš čestitao je pobjednicima i zahvalio vjeroučenicima, njihovim mentorma, domaćinima i članovima Povjerenstva. Svim

Pasionska igra „Muka Gospodina našega Isusa Krista” u Kaštel Gomilici

Župljeni Sv. Ante iz Knina tradicionalno kroz kroz ko- rizmu izvode pasionsku igru „Muka Gospodina na- šeg Isusa Krista” po župama u Hrvatskoj i BiH. Prvu ovogodišnju izvedbu odigrali su u Župi sv. Jeronima u Kaštel Gomilici 19. veljače.

U prepunoj župnoj crkvi vjernici su tako mogli vidjeti uprizorenju Posljednju večeru, Kristovu Muku u Getsemaniju, Judinu izdaju, Isusovo uhiće- nje od strane židovskih vojnika, Petrovo zatajivanje, suđenje pred židovskim svećeničkim vijećem, su- đenje pred Pilatom i razapinjanje na Križ. Glumci amateri predstavu pripremaju mjesecima pod vod- stvom redatelja Ante Nadomira Tadića Šture.

Župljeni Sv. Jeronima, kao i župnik don Ante Ćotić, nisu skrivali oduševljenje predstavom koja je još jednom potvrdila prijateljstvo između ove dvije

equipama podijelio je priznanja o sudjelovanju na natjecanju, a prvih pet posebno je nagrađeno knji- gama. (KB)

župe, započeto prije nekoliko godina kroz humani- tarne akcije. (KB)

U Župi sv. Nikole u Metkoviću održana tribina u Godini milosrđa

„Što nam donosi Jubilarna godina milosrđa” – naslov je tribine koju je 20. veljače u Pastoralnom centru o. Ante Gabrića u Župi sv. Nikole u Metko- viću predvodio dr. don Edvard Punda, prof. KBF-a u Splitu. Ovo je prva u nizu tribina koje će se u ovoj župi održavati kroz Godinu milosrđa.

„U ovoj izvanrednoj Jubilarnoj godini milosrđa papa Franjo ističe da čovjeku ništa nije tako potrebno kao Božje milosrđe, jer bez milosrđa nikada ne možemo sebe do kraja prihvatići”, rekao je u uvodnom dijelu prof. Punda. Citirajući riječi iz knjige pape Franje „Božje je ime milosrđe” i knjižice „Po- niznost”, naglasio je poniznost pape Franje koji se priznaje grješnikom kojemu se Bog smilovao, a pri- znati sebe grješnikom može onaj tko je bliže Bogu i koji zna da ga Bog ljubi takvog kakav jest te da mu je u Isusu Kristu sve oprošteno. „Nekada smo toliko opterećeni nepravdama koje nam drugi čine, da sami postajemo nepravedni. Put kršćanstva je sma- trati druge većima od sebe. Krist od nas traži milosr- đe i ne osuđuje nas zato što smo nemilosrdni prema

drugima. Takvi smo jer nismo do kraja iskusili da je Bog milosrdan. Ponizan i mudar čovjek je onaj koji zna da može učiniti grijehi i da, ako Bog digne ruku s njega, neće biti dobar, a mi smo često uvjereni u svoju pravednost”, istaknuo je dr. Punda i nadodao da Bog kršćanina nije oslobođio nepravdi, nego mu je dao put kako podnosići nepravdu.

S. Marijana Cvitanović svjedočila je kako je djeci na vjerouaku u školi ispričala da Isus s križa opras- ťa grijeha onomu kojemu svećenik nije dao odrje- šenje te kako djeca prihvataju i razumiju Godinu milosrđa.

Na samom kraju zahvalu prof. Pundi izrekao je župnik don Davor Bilandžić koji je najavio i nared- nu mjesечnu tribina koja će se održati 15. ožujka. Predavač će biti don Hrvoje Dragun, župnik iz Opuzena. Također je istaknuo da će, po završetku ovog ciklusa tribina u listopadu, biti organizirano hodo- čašće župljana u Padovu na grob sv. Leopolda Man- dića. (AM)

U Splitu zaređen novi vojni biskup, mons. Jure Bogdan

U splitskoj je konkatedralnoj crkvi sv. Petra 27. veljače za novoga vojnog ordinarija u Republici Hrvatskoj zaređen mons. Jure Bogdan, svećenik Split-sko-makarske nadbiskupije. Biskupsko geslo novoga biskupa je „*Omnia ad maiorem Dei gloriam*” (Sve na veću slavu Božju).

Misnom slavlju prethodila je svečana procesija u kojoj su sudjelovali brojni svećenici i biskupi. U pratnji mons. Bogdana bio je mons. Pavao Banić, župnik Sv. Marka u Makarskoj i kanonik Prvostolnog kaptola u Splitu, inače rodom iz Donjeg Doca kao i novi biskup. Drugi pratitelj je vicerektor Hrvatskog papinskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, svećenik Varaždinske biskupije vlc. Marko Đurin.

Uz glavnog zareditelja splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića i suzareditelje, zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića i dosadašnjega vojnog biskupa Jurja Jezerinca, u koncelebraciji su bili i apostolski nuncij u RH nadbiskup Alessandro D'Errico, predsjednik BK-a BiH vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić, predsjednik HBK-a zadarski nadbiskup Želimir Puljić, te još 33 hrvatska nadbiskupa i biskupa, kao i biskupi iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, Austrije, Slovenije i Slovačke; svećenici pitomci Hrvatskoga papinskog zavoda sv. Jeronima u Rimu kojima je mons. Bogdan donedavno bio rektor, kao i predstavnici drugih papinskih rimskih zavoda, predstavnici drugih vojnih ordinarijata, direktor Međunarodnog vojnog hodočašća, vojni i policijski kapelani, te ostali svećenici. Euharistijskom slavlju nazočili su i predstav-

nici političkog, kulturnog, znanstvenog i gospodarskog života Hrvatske, Dalmacije i grada Splita, kao i predstavnici rodnog mjesta biskupa Bogdana, veleposlanici Hrvatske i Bosne i Hercegovine pri Svetoj Stolici, te rodbina i prijatelji novoga biskupa.

Uvodeći u euharistijsko slavlje, nadbiskup je Ba-rišić istaknuo da se „Crkva Božja u hrvatskom naru-du danas radosno otvara i svečano slavi novi Božji dar za njezin rast”. Nakon službe riječi, u kojoj je prvo čitanje pročitao zapovjednik HRM komodor Predrag Stipanović, psalam pjevalo Ivan Bošnjak, prof., drugo čitanje čitao Jure Bogdan, nečak imeno-vanoga biskupa mons. Bogdana, te evanđelje đakon don Ante Gabrilo, uslijedio je sam obred ređenja.

Puk predvođen zborom otpjevao je himan „O dođi Stvorče, Duše Svet”, nakon čega je fra Mar-ko Medo, TOR svećenik vojnog ordinarijata u RH, glavnom zareditelju predstavio izabranika. Potom je nuncij Alessandro D'Errico pročitao bulu o imenovanju koju je napisao papa Franjo 30. studenoga 2015., a u kojoj između ostalih piše: „Molimo za te, ljubljeni sine, po zagovoru Blažene Djevice Marije obilne darove Duha Tješitelja, da njima pomagan mogneš vršiti službu vlastitu vojnom ordinariju marljivo, mudro, razborito i iznad svega s ljubavlju, koja je osobita krepost pastira, jer pastirsku službu onoliko vršimo koliko volimo. Neka svjetlo i mir Kristov budu uvijek s tobom i s predragim vojnim kapelanimi i tebi povjerenim vjernicima u dragoj Hrvatskoj.”

Homilija mons. Barišića na str. 12.

Nakon homilije mons. Jure Bogdan izrekao je svoja obećanja: da će milošću Duha Svetoga, sve do smrti vršiti službu što mu je od apostola povjerena i što će mu se polaganjem ruku predati, da će vjerno i ustrajno propovijedati Kristovo evanđelje, da će poklad vjere, što je po predaji još od apostola uvijek i svugdje sačuvan u Crkvi, čuvati čistim i cjelovitim, da će Kristovo Tijelo, njegovu Crkvu, graditi i trajno ostati u njegovu jedinstvu sa zborom biskupa, pod vlašću nasljednika blaženoga Petra apostola, da će vjerno iskazivati posluh nasljedniku blaženoga Petra apostola, da će kao dobar otac brinuti za sveti Božji narod, zajedno sa svojim suradnicima u službi prezbiterima i đakonima, i upravljati ga na put spašenja. Također je obećao da će radi imena Gospodinova, biti ljubazan i milosrdan prema siromasima i tuđincima i prema svima koji oskudijevaju, da će kao dobar pastir tražiti zalutale ovce i ponovno ih dovoditi Gospodnjem ovčinjaku, te da će se moliti bez prestanka svemuogućemu Bogu za sveti narod i besprijeckorno obavljati službu vrhovnog svećeništva. Potom se izabranik prostro na tlo, a narod je pjevao litanije Svih svetih predvođen bogoslovima Klementom Radosoljićem i Lovrom Juragom.

Uslijedilo je polaganje ruku i molitva ređenja, pri čemu je izabranik kleknuo pred glavnoga zareditelja mons. Barišića, koji je u tišini položio ruke na glavu izabranika, a potom su isto učinili i drugi biskupi u znak kolegijalnog čina cijelog biskupskoga zbora koji prima novoga člana. Ujedno je to znak blagoslova i snage Duha Svetoga, ali i poruka: „Nisi sam, ja sam s tobom”, a biskup se otvara Duhu Svetom koji sve čini novim. Zatim je glavni zareditelj položio otvoreni evanđelistar nad glavu izabranika, te izmolio molitvu ređenja. U nastavku je svetim uljem krizmom u znaku križa pomazao glavu novozaređenom biskupu, te mu predao evanđelistar da evanđelje naviješta riječju i životom.

Nadbiskup je Barišić biskupu Bogdanu na ruku stavio prsten s motivom starokršćanskog križa iz 6. st. koji je pronađen u Donjem Docu, a dar je biskupove rodbine s očeve strane. Stavio mu je i mitru, koja je s misnicom i štolom dar rodbine novoga biskupa s majčine strane. Također je novom biskupu predan štap, dar braće i sestara novoga biskupa, a potom je novozaređeni biskup simbolično sjeo na stolac ispred oltara, a okupljeni su ga pozdravili pljeskom. Dok je zbor pjevao skladbu „Na slavu Božju”, nadahnutu geslom novozaređenog biskupa, za koju je tekst napisao don Ante Mateljan, a glazbu Šime Marović, biskup Bogdan je s glavnim zarediteljem, suzarediteljima, i s prisutnim biskupima razmijenio cjelov mira. Prsni križ (pektoral) novome su biskupu darovali svećenici-studenti i poglavari iz Hrvatskog papinskog zavoda sv. Jeronima u Rimu. Svom su novom biskupu vojni i policijski kapelani darovali kalež koji se koristi u misi ređenja. Nakon popričesne molitve, otpjevan je himan „Tebe Boga hvalimo” za vrijeme kojeg je novozaređeni biskup, uz pratnju mons. Barišića i suzareditelja prošao kroz crkvu dijeleći svoj blagoslov.

Pred kraj misnog slavlja, u ime Hrvatske biskupske konferencije novome biskupu čestitao je njezin predsjednik zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Posebno je zahvalio biskup Jurju Jezerincu za odano i vjerno obnašanje službe prvog vojnog ordinarija u teškom i zahtjevnom vremenu. Čestitajući novome vojnome ordinariju, nadbiskup Puljić je rekao da preuzima pastoralnu skrb u vojnoj biskupiji koja se rađala u teškom vremenu obrane domovine, te prije nego je dekretom Svetе Stolice bila osnovana, ona je već bila zaživjela petogodišnjom službom „ravnateljstva za dušobrižništvo vojnika” koje je vodio mons. Jezerinac, a koji je nakon potписанog „Ugovora između Svetе Stolice i Republike Hrvatske”, 20. ožujka 1998. imenovan prvim vojnim ordinarijem u RH. Nadbiskup je Puljić istaknuo i simboliku što je Vojna biskupija pod zaštitom Gospe Velikoga Hrvatskog Krsnog Zavjeta čiji se pralik čuva u Muzeju u Splitu. „U ime kolega hrvatskih biskupa, želim Vam srdačnu dobrodošlicu u zbor naše biskupske konferencije. Budite nam dobar suradnik i mudar savjetnik”, istaknuo je predsjednik HBK-a, dodajući: „Neka Vas Marija, Majka Crkve i majka biskupa i svećenika prati svojim zagovorom i pomaže u odgovornoj službi poučavanja i odgajanja u vjeri. Ona je uljevala sigurnost i snagu našim hrabrim braniteljima, pa su s krunicom oko vrata stali na braniku domovine. A sveti Jure, neustrašivi Božji vitezi kojega ste stavili i u svoj grb, zaštitnik vitezova i

vojnika, ratara i pastira, neka Vas krijepi da naviješta-te trajne i vječne vrjednote pred suvremenim krivim antropologijama i ideologijama koje i danas šire poluistine o čovjeku i svijetu". U ime hrvatskih biskupa nadbiskup Puljić darovao je biskupu Bogdanu sliku sa Zrinjevcem iz Zagreba.

Riječ zahvalnosti izrekao je i dosadašnji apostolski administrator Vojnoga ordinarijata biskup Juraj Jezerinac. „Ovo je trenutak milosti kojom dragi Bog dodiruje jednu svoju ljubljenu zajednicu, Crkvu koja se nalazi u hrvatskoj vojsci i policiji. Ova je milost njegov dodir, a dodir je vidljiv po izboru, imenovanju, posvećenju i postavljanju novoga vojnog ordinarija mons. Jure Bogdana”, rekao je biskup Jezerinac. Osvrćući se pak na svoju službu vojnoga biskupa, kazao je da je vrijeme njegova služenja vrijeme početaka Vojne biskupije, mnogih pitanja, dilema, promišljanja i traženja, vrijeme oblikovanja Vojnog ordinarijata, stvaranja suodnosa s redovitim crkvenim dijecezama i mjesnim biskupima, vrijeme prvih sustavnih pastoralnih dodira s vojnicima, časnicima i dočasnicima, policajcima, osobljem osobito dvaju ministarstava (obrane i unutarnjih poslova); vrijeme nade, posrtaja, optimizma i osobito velikog pouzdanja u ljudsku dobrotu i duboku potrebu Boga u onima zbog kojih je ustanovljena i postoji

Vojna biskupija. „Vrijeme je to kada se kao duboka bol osjećala rana naših hrvatskih branitelja, rana koja je krvarila toliko i tako da joj kraja nismo vidjeli. Ipak, sve ovo bilo je meni i mojim suradnicima izvor nade, govor o smislu postojanja ove biskupije kao i prostor u kojem smo smjeli i mogli zagrliti toplinom Božjega srca sve što je kruta stvarnost Domovinskog rata prouzročenog srpskom agresijom i hladnim ljudskim srcima učinila.” Biskup je posebnu zahvalu izrekao dosadašnjim suradnicima, vojnim i policijskim kapelanicima, Samostalnom odjelu za potporu MORH-a i Samostalnoj službi MUP-a za suradnju, kao i svim vojnicima i policajcima, djelatnicima Ministarstava obrane i unutarnjih poslova, svim suradnicima, kao i onima koji su s njim i za njega molili.

Svim okupljenima obratio i novi vojni ordinarij Jure Bogdan koji je na početku svojega govora zahva-

lio Bogu na svemu dosadašnjem u životu: na zdravim kršćanskim korijenima iz Donjega Doca, na domu i hrvatskoj domovini, na Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, na svim ljudima koje je Božja providnost stavila na njegov životni put, na daru vjere, na daru svećeničkog zvanja, na mnogim dobrima kojima ga je Gospodin u životu obilno obdario. Prisjetio se potom mnogih odgojitelja i nastavnika, od djetinjstva do svećeničkog i biskupskog ređenja, no s posebnom zahvalnošću i s osjećajima duboke zahvalnosti spomenuo je svoje duhovne učitelje čiji zemni ostaci počivaju u kripti konkatedralne crkve, a to su dvojica splitsko-makarskih nadbiskupa Frane Franjić i Ante Jurić. K tomu je dodao kako su mu primjeri „mučenika evanđelja i vjernosti Petrovu nasljedniku” – bl. Alojzije Stepinac, neslomivi karakter biskupa Ćirila Banića, mučenik svete potvrde bl. Miroslav Bulešić, te mnogi hrabri pastiri i svjedoci vjere u XX. Stoljeću – bili i jesu poticaj kako živjeti i svjedočiti svoju vjeru, u zgodno i nezgodno vrijeme. Nadalje, biskup Bogdan

je izrekao zahvalu papi Franji na imenovanju, kao i zareditelju i suzarediteljima, te svim hrvatskim i drugim biskupima koji su mu u službi Zavoda sv. Jeronima i iskazivali veliko povjerenje, a danas u biskupstvu, moleći se Duhu Svetome na njega položili ruke. Izrekao je i zahvalu svim prisutnima, a posebno svećenicima studen-

tim, sadašnjima i bivšima iz Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima, kao i kolegama, rektorima članovima Kolegija papinskih zavoda u Rimu na čelu s predsjednikom rektorm Kanadskog papinskog zavoda p. Erickom Silvestreom.

„Novu životnu dionicu pozvan sam evanđeoski živjeti i kršćanski svjedočiti u Vojnome ordinarijatu u Republici Hrvatskoj u eklezijalnom zajedništvu s univerzalnom Crkvom. Moj glavni zadatak je dušobrižnička skrb za vjernike katolike pripadnike oružanih snaga i redarstvenih službi Republike Hrvatske. Računam u prvome redu na moje svećenike iz Vojnog ordinarijata koji su danas ovdje u koncelebraciji i koji su svoju ljubav, sinovsko poštovanje i odanost prema svome novom biskupu iskazali kaležom s kojim smo danas slavili presvetu euharistiju. Računam na sve vojниke, časnike i redarstvenike s njihovim obiteljima. U molitvenoj zahvalnosti za

svaki Božji dar u životu, s posebnim poštovanjem spominjem se danas svih hrvatskih branitelja, kako živih tako i preminulih. U mojoj biskupskoj službi računam na sve ljude dobre volje kojima je stalo do boljatka i duhovnog napretka naše zemaljske domovine. Uvijek s jasnim ciljem: per visibiliam ad invisibilium! Izgrađivati živu Crkvu, čestite zrele katolike koji će biti kvasac dobra u ovome svijetu, ‘duša ovoga svijeta’, odlični građani hrvatskog društva”, poručio je biskup Bogdan, te zaključio: „Želio bih biti pastir, otac i brat povjerenih mi duša, dnevno snažen Božjom riječju i tijelom njegovim, u Duhu Drugoga vatikanskoga sabora koji je zaključen prije 50 godina, u duhu kanona Kristove Crkve „sub Petro et cum Petro”. U novoj bih službi želio biti predvodnik Božjega naroda koji mi je povjeren, u duhu i stilu Božanskog učitelja. Želim da Božja riječ bude svjetiljka mojim stopama i svima koji su povjereni mojoj pastirskoj skrbi. Zahvaljujem svima koji ste na bilo koji način pridonijeli današnjem slavlju, poglavito vama koji nas preko elektroničkih medija povezujete s mnogima koji nisu s nama u ovoj kon-

katedralnoj crkvi. Molite se za mene. A ja, u biskupskoj službi, Bože sačuvaj da bih se ičim dičio osim križem Gospodina našeg Isusa Krista po kojem nam je spasenje i otkupljenje. Moje poslanje povjeravam Majci Crkve, Gospi od Milosti, Presvetoj Djevici. Omnia ad maiorem dei gloriam. Sve na veću slavu Božju”, rekao je na kraju biskup Bogdan.

Potom je izrekao tri blagoslovna zaziva, te svima udijelio blagoslov. Euharistijsko slavlje zaključeno je pozdravom domovini himnom „Lijepa naša”; te pozdravom Nebeskoj Majci s pjesmom „Zdravo Djovo”.

Euharistijsko slavlje pjevanjem je uveličao združeni zbor koji su činili mješoviti prvostolni zbor sv. Dujma, Split, mješoviti zbor konkatedrale sv. Petra, Split, mješoviti zbor Župe Gospe Fatimske, Blatine-Škrage, Split, Mješoviti zbor Župe sv. Marka – Makarska, Klapa HRM „Sv. Juraj” i Klapa Hrvatske policije „Sv. Mihovil”. Pjevanjem je ravnao mo. don Šime Marović, kapelnik splitske prvostolnice i kanonik Prvostolnog kaptola, Split, a na orguljama je pratilo prof. Mirko Jankov. (KB)

Biskup Jure Bogdan predvodio misu u Katedrali

Novozaređeni vojni biskup mons. Jure Bogdan dan nakon svog biskupskog ređenja, 28. veljače, proslavio je mladu biskupsku misu u splitskoj prvostolnici sv. Dujma. U koncelebraciji su bili splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić, apostolski nuncij mons. Petar Rajić i mons. Martin Vidović te četrdesetak svećenika, među kojima su bili i studenti Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu.

Na početku je slavlja okupljene pozdravio mons. Barišić i zaželo im dobrodošlicu u najstariju katedralu na svijetu. „Ovo je velik dan za sve nas, i dostoјno je, dragi naš Jure, da si za ovo slavlje izabrao baš splitsku prvostolnicu. Tu si zaređen za đakona i svećenika, a tu i danas kao časnik Isusa Krista još dublje ulaziš u njegovo otajstvo”, istaknuo je. Spomenuo je kako prva trideset i četiri biskupa koji su predsjedali splitskom biskupijom nisu bili rođeni na njenom teritoriju. Taj niz prekinut je „domaćim sinovima” mons. Franom

Franićem, mons. Antonom Jurićem i mons. Marinom Barišićem. Ponosno je istaknuo da je nadbiskupija danas toliko bogata da je darovala svoje svećenike za biskupe drugima, spomenuvši pritom mons. Martina Vidovića, dubrovačkog biskupa mons. Matu Uzinića i novozaređenog vojnog biskupa mons. Juru Bogana. Čestitavši još jednom mons. Bogdanu zaželio je da mu zagovor sv. Dujma i svih Solinskih mučenika pomogne da bude svjedok Kristova križa i uskrsnuća.

U prigodnoj se homiliji mons. Jure Bogdan najprije osvrnuo na Evandelje dana u kojem Isus govori o dva događaja iz „crne kronike”: prvi je zločin rimskoga prokuratora Poncija Pilata koji je ubio skupinu Galilejaca za vrijeme molitve u Hramu dok su prinosili žrtve, a drugi je građevinska malverzacija u jeruzalemskom gradskom predjelu Siloamu, kada se kula urušila i ubila 18 osoba. Kazao je kako se radi o jednom od najtežih tekstova cijele Biblije koji nam bez okolišanja kaže da su svi grješnici zaslužili smrt, ne zato što je Bog zloban, nego zato što je pravedan. Mons. Bogdan primjećuje da je teško spojiti ovo Evandelje s temom Božjeg milosrđa o kojoj smo pozvani posebno razmišljati u ovoj Svetoj godini milosrđa. „Tu nam može pomoći Isusova prisopoda o smokvi u vinogradu. Smokva izgleda zdrava, ali ne donosi ploda. Gospodar vinograda želi je posjeti, no njegov sluga vinogradar moli da se smokvi da dodatno vrijeme kako bi donijela plod. U vinogradaru možemo prepoznati samoga Isusa preko kojega Bog svome narodu pruža posljednju priliku za obraćenje. Upravo u ovome je Božje milosrđe: Božji odgovor na čovjekov grijeh je Isus Krist. U njemu Bog pokazuje svoje milosno Lice, otkriva nam da smo na putu u propast, kako bi nas spasio i vratio na pravi put. Bez prepoznavanja vlastitoga grijeha ne možemo iskusiti Božje milosrđe”, istaknuo je.

Govoreći o svojoj povezanosti sa splitskom katedralom, kazao je da se ne možemo nalaziti u ovoj metropolitanskoj pravoslavničkoj katedrali, i ne diviti se Božjim čudesnim djelima. „Ovdje se od sedmog stoljeća isprijava vjera u Marijino uznesenja na nebo. Ovdje su u vrijeme kralja Tomislava održani splitski sabori. Ovdje su korijeni i temelji hrvatske kršćanske kulture. Ova katedrala čuva spomen na Solinske muče-

nike, one iste mučenike kojih relikvije se nalaze i u Rimu u krstionici sv. Ivana Lateranskog. A Solinski mučenici u nekom smislu predstavljaju kleričku i laičku Crkvu: uz biskupa Dujma i njegove suradnike đakona Septimija i svećenika Asterija, ističu se obrotnik Staš (Anastazije), ali i četvorica vojnika: Antiohijan, Gajan, Telije i Paulinjan. Rado danas, na mojoj prvoj misi nakon biskupskog ređenja, u ovoj starodnevnoj katedrali ističem da su među prvim kršćanskim mučenicima na ovim prostorima Lijepe Naše bili i vojnici. Antiohijan, Gajan, Telije i Paulinjan vlastitom krvlju svjedočili su svoju pripadnost Kristu. Postali su i ostali uzor kršćanima, i svakako putokaz današnjim vojnim i redarstvenim službenicima.” Mons. Bogdan je zaključio da iskustvo Božjega naroda u pustinji, svjedočanstvo Solinskih mučenika i tolikih drugih svjedoka vjere sve do naših dana, nisu tek primjeri iz neke daleke prošlosti već su poticaj nama koji se također nalazimo u svojim pustinjama da prihvatajmo Božji poziv na obraćenje tražimo Krista i suočićimo se njemu, kako bismo i mi donijeli i donosili obilat plod.

Na samom kraju misnog slavlja, koje je pjesmom obogatio katedralni zbor pod ravnateljem mo. don Šime Marovića, nadbiskup Marin Barišić pojasnio je kako su biskupski prsni križ i prsten mons. Bogdana izrađeni po uzoru na križ isklesan na staroj oltarnoj ploči koja se danas nalazi na zidu katedrale sv. Dujma. Prsni križ dar je mons. Barišića, a prsten je dar kanonika Prvostolnog kaptola u Splitu. „Kada osjetiš na leđima križ, neka ti ovaj prsni da snagu, a ovaj prsten neka te podsjeti da su tvoji splitsko-makarski svećenici uvijek uza te”, zaključio je mons. Barišić. (KB)

Završetak duhovnih vježbi u svakidašnjem životu kod splitskih isusovaca

U crkvi Presvetog Srca Isusova kod isusovaca na Manušu u Splitu 28. veljače svećano je obilježen završetak petomjesečnih ignacijskih duhovnih vježbi u svakidašnjem životu. Od 48 prijavljenih do kraja je vježbi ustrajalo 40 vjernika.

Zahvalno misno slavlje predvodio je p. Stipo Balotinac, magister isusovačkih novaka i superior splitske rezidencije. U koncelebraciji su bili isusovci koji su sudjelovali u duhovnim vježbama kao pratitelji: p. Radojko Karaman, p. Franjo Pšeničnjak i p. Smiljan Miličević. „Okupili smo se da bismo za-

hvalili Bogu za vrijeme koje je za nama i za duhovne vježbe koje smo prošli. Možda sada razmišljate kako svjedočiti Krista u svom životu i hoćete li moći i daљe nastaviti bez naše pomoći. No, ne bojte se, niste sami jer Gospodin je uvijek s vama”, kazao je u uvođu p. Balotinac.

Govoreći u homiliji o Isusovoj priповijesti o neplodnoj smokvi koju donosi Evanđelje dana, kazao je kako se kroz tu priповijest može promatrati i završene duhovne vježbe te pozvao okupljene da se zapitaju hoće li nakon vježbi biti duhovno plodni ili će ostati stari, truli i duhovno iscijeđeni vjernici. Prisjetio se i nekoliko tema koje su obrađene za vrijeme vježbi, pa je tako progovorio o temeljima odnosa prema Bogu, o grijehu, zastranjenu i padovima, o upoznavanju Kristova života i konkretnom implementiranju njegovih poruka u vlastitom životu, o Isusovoj muci i patnji u našem životu, o uskr-

snuću i potpunom predanju Gospodinu. „Pozvani ste svjedočiti Krista u današnjem svijetu. To je ono za što vas je Bog svojim poticajima izabrao da dođete na ove duhovne vježbe. On računa na svakoga od vas i u imu u vas potpuno povjerenje”, zaključio je p. Balotinac.

Po završetku misnog slavlja druženje je nastavljeno uz prigodni domjenak u prostorijama Rezidencije i Novicijata Družbe Isusove na Manušu u Splitu.

Duhovne vježbe sv. Ignacija Lojolskog traju pet mjeseci. Polaznici svaki dan imaju jedno razmatranje od 60 minuta. Tako tjedno prođu pet vježbi, šesti dan je ponavljanje, a sedmi zajedničko razmatranje. Svaki tjedan jedan je zajednički sastanak, a također jednom tjedno polaznici razgovaraju po pola sata sa svojim pratiteljem. (KB)

Novi vojni biskup Jure Bogdan u Svetištu Gospe Sinjske

Mons. Jure Bogdan, novi vojni biskup u Republici Hrvatskoj, predsjedao je euharistijskim slavlјem u svetištu Gospe Sinjske 29. veljače 2016. Dva dana nakon biskupske ređenja u splitskoj konkatedrali, mons. Bogdan je došao u Sinj „kao hodočasnik, da zamoli Gospu za svoju budućnost kao biskup, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj“. Koncelebrirali su fra Joško Kodžoman, provincijal Provincije Presvetog Otkupitelja, fra Petar Klapež, gvardijan i čuvar svetišta, fra Ante Bilokapić, sinjski župnik, v.lč. Marko Đurin, vicerektor Hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, svi svećenici iz Zavoda te svećenici iz sinjskog samostana. Bilo je ukupno 40 svećenika, a crkva je bila popunjena. Liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti župni zbor, a đakonirao je fra Dujo Jukić. Bila je nazočna i gđa Kristina Križanac, obnatajica dužnosti gradonačelnika, kao i predstavnici Viteškog alkarskog društva.

Novi vojni biskup posebno se prisjetio svojih redovitih hodočašća Gospoj Sinjskoj: Otkako sam krenuo u malo sjemenište davne 1969. godine, svake godine sam hodočastio Gospoj Sinjskoj. U mladosti to je bilo pješice, ili iz rodnog mjesta ili kasnije iz

Splita. Tako sam nastavio i kao svećenik. Nastojao sam da taj moj zavjet bude diskretan, što je moguće više anoniman, kad nisu gužve i kad je u svetištu mirno. Dolazeći kao sjemeništarac i bogoslov, u susretu s braćom franjevcima koji su bili u svome redovničkome ruhu što je svetištu davalo poseban ton, svetište sam doživljavao kao privilegirano mjesto susreta Boga i čovjeka, pod okriljem nebeske majke.

Hodočašće biskupa Bogdana i svećenika iz Hrvatskog zavoda u Rimu događa se u godini kada se u Svetištu slavi 300. obljetnica od krunjenja Gospo-

ne slike (1716.-2016.). Svako hodočašće sa sobom nosi vlastite potrebe i želje upravljene Gospo. Prema vlastitim riječima, novi vojni biskup u RH došao je zahvaliti Gospo Sinjskoj za mnoge stvari u životu kao svećenik, ali i moliti ju za vlastitu budućnost kao biskup, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj.

Na kraju euharistijskog slavlja obratio se fra Petar Klapež, istaknuvši u ime otaca franjevaca posebnu zahvalnost mons. Bogdanu što dva dana nakon biskupskog ređenja slavi misu zajedno sa svećenicima iz sinjskog samostana i sa svećenicima iz Hrvatskog

zavoda sv. Jeronima u Rimu, upravo pod okriljem Čudotvorne Gospe Sinjske „s kojom ste – zajedno sa svojim roditeljima – povezani od ranog djetinjstva, a kojoj već toliko godina iz zahvalnosti za primljene milosti hodočastite i njoj se molite”. U ime okupljenog naroda Božjeg i franjevaca o. gvardijan je Biskupu darovao sliku Gospe Sinjske. Poslije zajedničke molitve pred milosnim likom Gospe Sinjske i prijema u samostanu, svećenici i vojni biskup Bogdan posjetili su Muzej Sinjske alke. (Frano Doljanin)

Završeni Dani o. Ante Gabrića u Metkoviću

U rodnoj župi o. Ante Gabrića, na 101. obljetnicu njegova rođenja, u nedjelju, 28. veljače, u crkvi sv. Ilijе, dvije mise predslavio je vicepostulator njegove kauze o. Antun Volenik u koncelebraciji sa župnikom fra Petrom Gulićem. Vicepostulator je predstavio i večernju misu u metkovskoj Župi sv. Nikole biskupa.

Dani o. Ante Gabrića u Metkoviću, koji su počeli 22. veljače, obilježeni su brojnim manifestacijama, a završili su u GKS-u predstavom „Preko reda” MAK-a (Metkovskog amaterskog kazališta) prema tekstu Gorana Matića, u režiji Jolande Tudor, koja je indirektno povezana s o. Gabrićem, te humanitarnom prodajom knjižica „Naš otac Ante Gabrić” OŠ Stjepana Radića i rukotvorina učenika Srednje škole Metković te izložbom likovnih radova učenika Srednje škole „Od Neretve do Bengalije”.

OŠ „Stjepana Radića” s 963 učenika uključila se programom „Ocu Anti s ljubavlju”, likovnim i literarnim aktivnostima, izložbenim panoima, projekcijom filmova o o. Gabriću te radijskom emisijom učenika i učitelja posvećenoj obljetnici rođenja o. Gabrića i svim aktivnostima koje je škola napravila kroz proteklu godinu. S obzirom na nekoliko tisuća pisama koje je napisao neumorni misionar o. Ante, u znak zahvalnosti bio je organiziran i literalni natječaj „Najljepše pismo o. Anti”. Prvo mjesto u natječaju osvojila je Amanda Čopić. Prikazan je i film o životu „Tamo gdje palme cvatu” Ljiljane Bunjevac Filipović.

U OŠ „Don Mihovila Pavlinovića” početkom su tjedna učenici prvih razreda posjetili Pastoralni centar o. Gabrića, gdje su stalno izložene slike – svjedočanstva o životu o. Gabrića. Potom su održali radionicu „Iz Metkovića za Bengal” uz koordinatoricu prof. Katicu Vladimir. Bogati program završen je

glazbeno-scenskim izvedbama učenika koji je osmisnila č.s. Marijana Cvitanović, vjeroučiteljica, uz suradnike. Sastojao se od poezije, monologa, projekcije filma o o. Gabriću, te prigodnih pjesama pjevača zbara i pjevačke skupine „Borovčanke”.

U Srednjoj školi Metković programom „Mladi svome ocu Anti” održane su likovne radionice uz izložbu, te projekcije filmova o o. Anti, glazbeni recitali, kviz „Od Neretve do Bengalije”, te humanitarna prodaja radova učenika Srednje škole Metković za Zakladu oca Ante.

U prostorijama Udruge „Otcu Ante Gabrić“ uz djelatnike i štićenike Udruge prikazan je dokumentarac o životu i misionarskom radu o. Gabrića „Girđa Korači“ (Učinjih crkvu) u produkciji Glasa Koncila, redatelja Mije Gabrića, snimatelja Zvonimira Atletića, prema scenariju Luke Depola. Potom su učenici srednje škole izveli prigodan program uz predstavljanje o. Gabrića, recitacije pjesama, između ostalih „Od Neretve do Bengal“. Po završetku su svi nazočni zapjevali pjesmu „Tamo gdje palme cvatu“.

U prostorijama Volonterskog centra Dobra održana je radionica pod naslovom „Upoznajmo drugi dom o. Gabrića – Indiju“. Održano je predavanje te

predstavljanje i degustacija tradicionalnih indijskih jela.

S naglaskom na sadržaje usvojene na nastavi iz vjeronomuške, filozofije i hrvatskog jezika, učenici metkovske gimnazije s mentorima su priredili predavanje pod nazivom „Religija, filozofija i jezik u životu o. Ante Gabrića”. U čast o. Gabriću u Metkoviću je održana i biciklijada.

U Župi sv. Nikole biskupa u Pastoralnom centru o. Gabrića održano je klanjanje pred Presvetim za sve misionare. Križni je put također bio posvećen misionarima.

U rodnoj župi o. Gabrića, u crkvi sv. Ilike, nakon prvog dana trodnevnice koju je predvodio župnik fra Petar Gulić, mladi župe izveli su scenski prikaz „Naš Ante Neretvanski” autora Gorana Matića. Scenski prikaz izveli su i na nedjeljnoj misi.

Drugu večer trodnevnice, nakon mise koju je predvodio vicepostulator Sluge Božjeg o. Gabrića o. Antun Volenik, održan je koncert na kojem su nastupili mješoviti zbor Umjetničke škole Luke Sorkočevića Dubrovnik uz voditeljicu prof. Maju Marušić i mješoviti zbor IV. gimnazije „Marko Marulić” Split kojim ravnala prof. Tomislav Veršić, te su svojim nastupom oduševili brojne Metkovce. (AM)

Sveta misa i dokumentarni film povodom obljetnice rođenja oca Ante Gabrića

Na inicijativu Hrvatske udruge Benedikt i Društva Neretvana i prijatelja Neretve u Splitu, povodom 101. obljetnice rođenja poznatog hrvatskog misionara o. Ante Gabrića, 29. veljače u prepunoj kapeli Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu, održana je svečana večernja sveta misa, a potom je u sjemenišnoj dvorani prikazan dokumentarni film „Tamo gdje palme cvatu”.

Misno slavlje predvodio je don Mato Brečić, duhovnik sjemeništa u susavlju s don Borisom Vidovićem, don Edvardom Pundom, fra Domagojem Volarevićem i don Antonom Kelavom. Slavlje su pjesmom animirali sjemeništarci uz orguljašku pratnju s. Lidije Matijević.

U nadahnutoj propovijedi don Mato Brečić govorio je o životu i djelu „najsvjetlijeg misionarskog lika u hrvatskom narodu u XX. stoljeću”, o isusovcu misionaru u dalekoj Indiji o. Anti Gabriću. „Bog je među nama podigao velikog i jednostavnog čovjeka, koji je imao vjeru. Bog čini velika čuda s jednostavnim sredstvima, načinima koji su nama nevjerojatno jednostavni. Ante je bio Božje čudo. Rodio se prije 101 godinu i 1 dan. Sam je govorio da se spremao otici u franjevce, no providnost Božja pokazala je skroz drugačije namjere te je o. Ante posao u isusovce i, iako krhkog zdravlja, „zapalio” je Indiju”, istaknuo je don Brečić. Podsjetio je i da ga je Majka Terezija htjela postaviti poglavicom svog muškog odjela Misionara ljubavi jer su ga ljudi, posebno siromašni i bolesni, iznimno voljeli. Davao im je sve što je imao, patio i veselio se s njima. Jednom

je zgodom rekao: „Sve je slađe kad se dijeli, kad se daje. I darovi i život! A najslađe je kad sve možeš dati. To je poruka kalvarije.” „Istinski je suosjećao s narodom koji mu je bio povjeren. Neumorno je obilazio sela, kilometre i kilometre, što pješice, što biciklom. Govorio je: „Treba gorjeti i izgorjeti, a mi dimimo. Zašto će ja dimiti, molim vas lijepo? Gori, brate, pa potpuno izgori”, kazao je Brečić, te na kraju podsjetio kako se srce o. Gabrića ugasilo 20. listopada, na nosiljci, ali u pokretu – jer uvijek je bio u pokretu kao istinski pastir svojega stada.

Po završetku je mise u velikoj sjemenišnoj dvorani prikazan dokumentarni film „Tamo gdje palme cvatu” koji je snimila ekipa HRT-a. Redateljica i scenaristica je Ljiljana Bunjevac Filipović, a direktor fotografije i snimatelj je Branko Cahun. Filmu o ocu Anti Gabriću, snimljen je u Indiji u župi Mariapolly gdje je otac Ante proveo svoje posljedne godine života i svećeništva, te u njegovu rodnom Metkoviću. „Postao je Indijac i ostao Hrvat. Uvijek je govorio da ima dvije domovine, Hrvatsku i Indiju. Gradio je ceste, otimao zemlju Gangesu, podizao naselja, organizirao škole, propovijedao evanđelje u najudaljenijim krajevima Bengalske prašume. U Indiji je pokopan s grudom hrvatske zemlje i boćicom Jadranskog mora koje je ponio sa sobom kada je došao u Indiju, onako kako mu je i bila želja”, rečeno je u filmu. Na kraju je zaključeno kako je o. Gabrić bio najpoznatiji hrvatski misionar, a opet tako se malo o njemu zna. (IL)

Splitsko-makarska nadbiskupija izdala prigodne materijale o sakramenu pomirenja u Godini milosrđa

Splitsko-makarska nadbiskupija povodom Godine milosrđa pripremila je prigodne materijale o sakramenu pomirenja koji će biti dostavljeni svim župama. Vjernici će tako moći dobiti knjižicu o sakramenu pomirenja „Dajte, pomirite se s Bogom!“ te preklopnice s pojedinačnim redom pomirenja i ispitom savjesti za djecu, mlade i odrasle.

Knjižica „Dajte, pomirite se s Bogom!“ donosi teološki, duhovni i pastoralni vid sakramenta pomirenja te pokorničko bogoslužje i obrasce ispita savjesti. Tekstove su priredili don Alojzije Čondić, don Ante Mateljan, don Mladen Parlov i don Ivica Žižić. Materijale je grafički oblikovala Ana Kljaković-Gašpić.

Ispiti savjesti dostupni su i kao preklopnica u tri varijante za djecu, mlade i odrasle, s pojedinačnim redom pomirenja i ispitom savjesti. (KB)

‘Antićevo’ u Makarskoj

Antićevo u franjevačkoj crkvi u Makarskoj od 1. do 4. ožujka 2016. bilo je posvećeno milosrđu pod geslom „Časni sluga Božji otac fra Ante Antić – dječitelj Božjeg milosrđa“. Proslavu 51. obljetnice smrti služe Božjega oca fra Ante Antića 4. ožujka predstavio je fra Žarko Relota, gvardijan i župnik Sv. Frane

u Splitu. U slavlju su sudjelovali gvardijan fra Ante Čovo, dekan makarskog dekanata don Pavao Banić i još nekoliko svećenika.

Trođnevnicu uoči Antićeva predslavili su fra Ivan Jukić, don Ante Žderić i fra Miljenko Orljin. Svaku večer gvardijan fra Ante Čovo organizirao je kratku duhovnu obnovu koja je sadržavala prispopobu o milosrđu ili klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom ili krunicom Božanskog milosrđa ili križni put.

Nakon popričesne molitve fra Žarko Relota predmolio je molitvu za proglašenje blaženim oca fra Ante Antića i za milost

po njegovu zagovoru. Gvardijan fra Ante zahvalio je svim sudionicima slavlja, a posebno predvoditelju slavlja fra Žarku. Franjevački zbor pjevanjem je pridonio ljepoti slavlja. Za orguljama je bila Tanja Topić, a dirigirao je Mario Klarić. (FD)

Susret mons. Marina Barišića i s. Miroslave Bradica

Vrhovna glavarica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga s. Miroslava Bradica, za vrijeme kanonskog posjeta splitskoj Provinciji Navještenja Gospodinova, susrela se sa splitsko-makarskim nadbiskupom mons. Marinom Barišićem 3. ožujka u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu. Susretu je nazočila i s. M. Radoslava Kevo, glavarica Provincije Navještenja Gospodinova.

U ugodnom je razgovoru s. Miroslava ukratko upoznala nadbiskupa Barišića s Družbom, njezinom povijesti i karizmom te sadašnjim životom i djelovanjem sestara diljem svijeta koje svoje živote posvećuju osobama koje su u potrebi, posebno siromasima. Tako je bilo govora o aktivnostima sestara kroz prosvjetno-odgojne, socijalno-karitativne i zdravstvene i župske djelatnosti te djelatnostima u crkvenim i drugim ustanovama. Razgovarali su i o stanju u Crkvi i u svijetu, osobito o stanju ustanova

posvećenoga života u njihovim provincijalnim kućama u Hrvatskoj i inozemstvu. Osim toga dotakli su se i drugih aktualnih tema iz djelokruga sestara na području nadbiskupije. (KB)

Proslava 1164. godišnjice prvog spomena imena Tugare

Tugare, malo mjesto pokraj Omiša, proslavilo je 1164. godišnjicu prvog spomena imena Tugare u Povelji kneza Trpimira, najstarijem sačuvanom spomeniku hrvatskoga prava. Nastala 4. ožujka 852. godine na latinskom jeziku, Trpimirova darovnica najstarija je isprava s dvora nekog od hrvatskih vladara i ujedno prva domaća isprava u kojoj se spominje hrvatsko ime.

Svečano euharistijsko slavlje 4. ožujka u župnoj crkvi Porođenja Blažene Djevice Marije, predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. U susavlju su bili župnik don Marinko Jurišin, poljički

dekan don Vlado Đuderija i ostali svećenici. Slavlju su prisustvovali predstavnici gradske i županijske vlasti, veliki poljički knez Petar Rodić i mali knezovi te brojni mještani ovog pitomog mjesta u slavnim Poljicima, kao i njihovi gosti.

„Na današnji dan prije 1164 godine dogodio se značajan događaj za našu povijest. Stoga je ovo je velik dan, ne samo za Tugare, već i za cijelu Hrvatsku. Ponišni smo na ovaj datum i sretan sam što ste ga upisali u duhovnu i kulturnu baštinu vašeg mjeseta jer narod koji ne vrednuje svoju povijest neće imati ni budućnost”, kazao je nadbiskup Barišić. Pojasnio je da se u poveljama uvijek navode važne osobe, mjesta i događaji, no kako Povelja kneza Trpimira ide dalje od raspodjele sredstava pa stvara i uređuje odnose među ljudima i među imanjima. Osvrćući se na Evandelje u kojem Isus pismoznancu govorio o dvije zapovijedi ljubavi, naglasio je da ta Isusova povelja o ljubavi govorи o temeljnном односу – ljubavi prema Bogu, na kojem se temelje svi drugi odnosi, prema bližnjemu i prema posjedima stvarima. „Knez Trpimir oslanja svoju povelju na ovu temeljnu, Božju povelju. Zato i piše da je vladar ‘po Božjoj milosti’. On je htio učiniti nešto dobro kroz svoju korizmu, u

kojoj je napisao Povelju. Odlučio je darivati i srediti odnose i vlasništva. I mi smo pozvani živjeti svoju korizmu, preispitati povelje svoga osobnog, obiteljskog i društvenog života i vidjeti koliko smo se udaljili od povelje radosne vijesti i evanđelja”, naglasio je. Mons. Barišić je istaknuo da je velika radost što je naša povijest zapisana u Povelji, no da se još više trebamo radovati jer je naša povijest i svatko od nas zapisan na nebesima. Zaželio je da Gospodin svoju povelju evanđelja učini trajnim tekstom našega osobnog, obiteljskog i narodnog življenja.

Župnik don Marinko Jurišin čestito je svim svojim župljanima Dan Tugara i ovu važnu obljetnicu te zahvalio svima koji su doprinijeli svečanosti slavlja, a posebno četirima pjevačkim zborovima iz Tugara: pučkim pivačima, mješovitom zboru, dječjem zboru

te bendu mladih koji su zajedno pjesmom obogatili proslavu.

Po završetku misnoga slavlja predavanje o povijesti Tugara održali su prof. dr. sc. don Slavko Kovačić i mr. sc. Vedrana Delonga.

Proslava ove velike obljetnice i Dana Tugara, koja se odvija pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović, nastavljena je i u subotu, 5. ožujka, prigodnim kulturno-umjetnički programom. U Domu na Dočinama nastupali su kulturno-umjetnička udruga „Tugare”, mješoviti zbor župe Tugare, zbor mladih Tugare, dječji zbor KUU Tugare, pučki pivači Tugare, klapa Tugarka, klapa Konistra i klapa Pasika, a Josip Ulić čitao je svoje autorske pjesme. Kroz oba dana u Domu na Dočinama mogla se razgledati izložba Ante Durakovića i Zorice Bulić. (KB)

Nadbiskupijski stručni skup za vjeroučitelje

U organizaciji Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije i Agencije za odgoj za obrazovanje održan je 5. ožujka drugi ovogodišnji nadbiskupijski stručni skup za vjeroučitelje u školi. U velikoj dvorani splitskoga Nadbiskupskog sjemeništa okupilo se 255 vjeroučitelja iz Splitsko-makarske nadbiskupije i Hvarske biskupije kako bi kroz dva tematska predavanje i jednu pedagošku radionicu sudjelovali u stručnom usavršavanju na okvirnu temu „Evanđelje milosrđa u nastavi vjeroučitelja”.

Nakon zajedničke molitve, koje su predvodile Sonja Čulić i Nevenka Grbeša, vjeroučiteljice u Osnovnoj školi Brda u Splitu, u rad stručnoga skupa sudionike je uveo don Josip Periš, predstojnik Katehetskog ureda.

Povezujući temu skupa s obilježavanjem godine božanskog milosrđa, predstojnik je podsjetio na poziv pape Franje svim vjernicima na život prožet konkretnim djelima milosrđa kroz osluškivanje potreba bližnjih. Posebnu ulogu u tome trebaju imati vjeroučitelji, usmjeravajući duhovno lutanje djece i mladih prema povratku u „kuću milosrdnog Oca”, bez izvanjskog robovanja krutim metodičko-didaktičkim pravilima, nego s milosrđem kao temeljnim stavom prema učenicima te vjerouaukom kao „školom istinskog milosrđa”.

Riječima podrške i ohrabrenja u pozdravnom govoru okupljenim vjeroučiteljima obratio se i splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić. Njegova poruka išla je u smjeru problematiziranja teme

milosrđa kao nečeg što nije površno, već nas pogađa u dubinu vjerničkog bića. Na primjeru izgleda službenog loga jubilarne godine nadbiskup je govorio o simbolici veze između Krista i grješnog čovjeka kojeg noseći na leđima oživljava i suočiće u jedinstvenom pogledu na Božju ljubav i milosrđe.

Nakon uvodnog dijela uslijedilo je prvo predavanje na temu „Božja milosrdna pravednost i pravedno milosrđe u Svetom pismu” koje je održao doc. dr. sc. Domagoj Runje, profesor biblijske teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu. Naglašavajući važnost svakodnevnog poniranja u biblijske tekstove, Runje je kroz svojevrsnu igru riječima svoje predavanje temeljio na poimanju milosrđa u Starom i Novom zavjetu. Polazeći od starozavjetnog biblijskog teksta (Iz 34,5-7), predavač je ukazao na uži i širi kontekst spomenutog teksta kroz sliku

milosrdnog i pravednog Boga koji istodobno ljubi i kažnjava. Na primjeru Mojsija biblijski pisac tako pokazuje svu dinamiku odnosa čovjeka prema Bogu kojega gleda licem u lice te mu unatoč svojim slabostima i sumnjama pristaje nesebično služiti. Božje pravedno milosrđe Isus ovdje pokazuje kroz nasljeđovanje rabinske tradicije koja kaznu primjenjuje u svrhu spašavanja, a ne oduzimanje života te davanja druge prilike kroz oprost, kajanje i obraćenje.

Nakon dinamične i zanimljive rasprave te obavijesti iz Katehetskog ureda uslijedila je kraća stanka te drugo tematsko predavanje na temu „Milosrđe u kršćanskom moralu i u socijalnom nauku Crkve“ koje je održao doc. dr. sc. Marijo Volarević, profesor na katedri moralne teologije na KBF-u u Splitu.

Kroz prizmu papinske enciklike „Veritatis splendor“, predavač se osvrnuo na kršćanski moral kao normativnu, a ne samo deskriptivnu kategoriju, u kojem na prvi pogled nema mjesta za milosrđe. Crpeći svoja načela iz Svetog pisma, i socijalni nauk Crkve svoju etičku dimenziju gradi na Isusovu milosrdnom odnosu prema čovjeku. Posebice se to odnosi na kritiku farizeja i pismoznanaca te njihove nedjelotvorne vjere koja je u suprotnosti s Kristovom zauzetosti prema zapostavljenima, odbačenima i ugroženima. Kako milosrđe ne bi ostalo na razi-

ni sažaljenja, moralna teologija kao i socijalni nauk Crkve, ukazuju na vršenje tjelesnih i duhovnih djela milosrđa kao temelja razvoja socijalne pravde među svim ljudima.

O konkretnim primjerima milosrđa kao sadržaju i metodi vjeronaučne nastave bilo je riječi na pedagoškim radionicama koje su vodili s. Marinela Delonga, Elena Jelčić Sulić, Edita Jerković, Krešimir Jurić, s. Vedrana Krstićević, Kristina Sršen, Marina Šimić, Marinko Tošić, Ana Gelo i s. Petra Šakić. Radionica se temeljila na pronalaženju vjeronaučnih tema koje govore o Božjem milosrđu, s naglaskom na izradu smjernica njihova izvođenja kroz molitveni uvod, korištenje službenog loga Godine milosrđa te povezivanja nastavne jedinice s konkretnim djelom milosrđa, župom kao „oazom milosrđa“, sakramentom pomirenja i svećima kao uzorima milosrđa.

Ovaj nadbiskupijski stručni skup za vjeroučitelje bio je i prilika za jedno kraće informiranje o novinama koje donosi Cjelovita kurikularna reforma. U tom smislu, Sabina Marunčić, viša savjetnica za vjeronauk pri Agenciji za odgoj i obrazovanje, pozvala je sve vjeroučitelje da se uključe u javnu raspravu o 52 reformska dokumenta koja će trajati od 22. ožujka do 14. travnja ove godine. (Petar Kelvišer)

Križni put ovisnika u Splitu

I ove je godine u gradu pod Marijanom upriličen križni put ovisnika na četvrtu korizmenu nedjelju, 6. ožujka. Križni put pod vodstvom don Jure Vrdoljaka i o. Jose Čirka organizirale su zajednice lječenih ovisnika i njihove obitelji. Uz njih se pobožnosti križnoga puta pridružio i velik broj vjernika.

Pobožnost je započela na splitskom Peristilu odakle su vjernici u molitvi išli prema katedrali svetoga Dujma. Posebno je značajan trenutak uspinjanja uz stube katedrale, gdje se već tradicionalno vjernici, klečeći u dubokoj tišini i molitvi, baš poput Krista uspiju na svoju Golgotu.

U katedrali sv. Dujma okupljeni su mogli čuti svjedočanstva života ovisnika i njihovih roditelja. Potom je uslijedilo klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. (KB)

Molitveni susret za duhovna zvanja

U kapeli Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu 7. ožujka održan je drugi molitveni susret za duhovna zvanja. Molitvu je predvodio duhovnik Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu don Edvard Punda zajedno s bogoslovima, koji su ovaj susret animirali i za vrijeme kojeg su svjedočili o svojem pozivu. Geslo ovog susreta bilo je „Smilova mu se te ga izabra” što je ujedno i biskupsko geslo pape Franje.

Na samom početku don Edvard je naglasio da nije toliko važan broj onih koji se odazovu na ova-kve susrete, već je bitno i poželjno da se iz njih rode konkretna zvanja i odluke. Nastavivši tumačiti geslo susreta, naglasio je kako smilovanje stoji u temelju zvanja. Svaki poziv koji se rodi jest Božje smilovanje. Bog pritom računa na naše slabosti, a možemo biti sigurni da će nam stalno pomagati u suočavanju s njima. U tom kontekstu je don Edvard naveo primjer Izraela koji se je hvalio svojim sposobnostima, ali se itekako hvalio i slabostima i grijesima.

Središnji dio ovog susreta bila su četiri svjedočanstva bogoslova. Prvi koji je svjedočio bio je Stanko Kaćunić, bogoslov na četvrtoj godini, koji je progovorio o svom iskustvu bogoslovije, dnevnoga reda, odgojitelja i časnih sestara s kojima živi. Potom je svoju životnu priču ispričao Roko Kaštelan, bogoslov na prvoj godini, koji se prisjećao svojih prvih doticaja s Bogom, otpada od Boga u bolesti i ponov-

nog pronalaska prije ulaska u bogosloviju. Marko Obradović, bogoslov druge godine, iznio je svoje iskustvo životne promjene i teškoća koje dolaze u prilagodbi na novi, drukčiji, organizirani život. Na koncu je svjedočio Ivan Lasić, bogoslov četvrte godine, ispričavši svoju duhovnu i obiteljsku avanturu koju je prošao tragajući za svojim životnim putem i ostvarenjem.

Nakon svjedočanstava don Edvard je, najavivši kratko klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, rekao da je klanjanje samo drukčiji način prisutnosti Božje koja je progovarala i kroz svjedočanstva bogoslova. Susret je završio pjesmom i kratkim pozdravom don Jure Bjeliša, ravnatelja Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu. (Vladimir Smoljo)

Završena Ministranska malonogometna liga „Ivan Merz“

Završnica Ministrantske malonogometne lige „Ivan Merz“ (MMNL) Splitsko-makarske nadbiskupije za sezonom 2014./2015. održala se 12. ožujka. U ovoj 13. sezoni lige bilo je prijavljeno 15 župnih

ekipa s područja nadbiskupije, a u završnicu je ušlo najboljih 8 ekipa. Od splitskih su se župa u završnici natjecale katedralna župa sv. Duje i župe s Pujanki, Brda, Sućidra, Kamena i Velog varoša, te solinske župe sv. Kaja i Gospe od tOoka.

Na odigravanju završnice na igralištu splitskog Nadbiskupskog sjemeništa skupilo se oko 200 ministranata, voditelja i župnika. Na samom početku prve utakmice molitvu je predvodio don Jure Bjeliš, ravnatelj sjemeništa koji je svim ekipama zaželio dobar uspjeh i podsjetio ih da svojim ponašanjem na igralištu i u cijelom životu svjedoče da su Kristovi.

Nakon odigranih utakmica četvrtfinala, u polufinalu su se sastale župe solinske župe sv. Kaja i Gospa od Otoka te župe sv. Duje i Sućidra. Treće mjesto osvojila je Župa sv. Kaja – Solin, koja je bila bolja od župe sa Sućidrom. Ministranti sa Sućidra osvojili su naslov „fair play“ ekipe za najkorektnije i najbolje ponašanje i igru kroz cijelu sezonu.

Pobjedu i prvo mjesto u finalu nakon uzbudljive utakmice je odnijela Župa Gospa od Otoka iz Solina, koji su bili bolji od katedralne župe sv. Dujma koja je osvojila drugo mjesto. Župa Gospa od Otoka ovu je sezonu po prvi put zaigrala u MMNL-u te su odmah

osvojili prvo mjesto. Za najboljeg igrača je proglašen Karlo Vodanović, ministrant župe sv. Dujma, a za najboljeg strijelca Zvonimir Čule iz Župe Gospe od Otoka, Solin.

Nagrade, pehare i medalje ministrantima je uručio generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović koji je čestitao svim ekipama i zahvalio im na trudu, kako na terenu tako i u njihovim župnim zajednicama. Ministrantima se poticajnim riječima obratio i voditelj MMNL Split Duje Gale, potaknuvši ih da se natjecanju pridruže i iduću sezonu. (KB)

Biblijsko bdijenje na Sućidru u Splitu

Već drugu godinu zaredom Župa sv. Andrije apostola na splitskom Sućidru organizira biblijsko bdijenje. Kroz pet dana i noći, od ponedjeljka do subote (5. – 12. ožujka), u župnoj crkvi neprestano se čitalo Sveti pismo. Geslo ovogodišnjeg biblijskog bdijenja bilo je „Utisnite ove moje riječi u svoje srce i u svoju dušu“ (Pnz 11,18).

Svakome od 222 čitača dodijeljen je po jedan odломak iz Biblije, a čitale su sve generacije, od djece do staraca. Posebno brojni bili su mladi koji su uglavnom čitali u terminima noćnog bdijenja. Uz čitače i vjernike koji su dolazili slušati Božju riječ, župljanji su organizirali i dežurstva, pa je 50-ak župljanja u crkvi boravilo od 22 sata do 7 sati ujutro. Tako je, službeno, u realizaciji bdijenja, sudjelovalo oko 300 župljanja.

„Kroz ovo je vrijeme crkva svetog Andrije na Sućidru bila svjetionik. Doslovno, jer je čitave noći crkva bila osvijetljena, no još važnije duhovno, jer je privlačila vjernike i one koji u snazi Božje riječi traže utjehu i nadahnuće“, istaknuo je župnik don Ivan Čotić naglašavajući da je tijekom ove dvije godine danonoćnog čitanja Biblije najmanje stotinu novih Biblija „ušlo“ u obitelji na Sućidru. Jedan od čitača, Emil Vrličak, kazao je kako je ovo bdijenje veliko bogatstvo za cijelu župu u kojoj se kao plod čitanja još više osjeća zajedništvo. „Svaki vjernik uglavnom poznaje Novi zavjet, no dobro je što se čita i Stari zavjet i psalmi kako bi nam i taj dio Biblije bio bliži. Zanimljivo je vidjeti koji ćemo dio Svetog pisam izvući i što nam Bog njime želi poručiti za naš život“. Župljanin Nedjeljko Tomićić posvjedočio je da je dežurajući po cijelu noć bio fizički umoran, no da je ipak cijeli dan bio poletan osjećajući prisutnost Duha Svetoga u njegovu životu i u obitelji.

Bdijenje je završilo misnim slavljem koje je predvodio župnik don Ivan Čotić. U propovijedi je naglasio kako nas ovogodišnjim geslom Gospodin zove da ne budemo samo nijemi i pasivni slušači, nego oni kojima će to sjeme Božje Riječi pasti na plodno tlo srca i roditi plodom. „Otvoreni Božjoj riječi koja je ‘duh i život‘, trebali bismo svojim svjedočenjem drugima djelom pokazati da slavimo živoga Boga očitovanog kroz Isusa Krista – živu riječ Božju“. Svoju je homiliju završio primjerom studenta teologije koji je na pitanje koji prijevod Biblije smatra da je najbolji i najtočniji, bez oklijevanja odgovorio: „Najbolji je onaj moje majke. Ona ne zna aramejski, niti grčki, a niti hebrejski, ali njezin kršćanski život bio je za mene najbolji od svih prijevoda.“ Na kraju mise uslijedio je blagoslov Biblija gdje je don Ivan ponao-sob blagoslovio svakog čitača i njegovu Bibliju.

Za vrijeme čitanja crkvu je izvana krasio veliki natpis s motom i vremenom čitanja, a svaki čitač i vjernik koji su dežurali dobili su prigodni šal koji će ih podsjećati na ovo milosno vrijeme provedeno uz Bibliju. (KB)

Nagradni izlet najuspješnijih ekipa na Vjeronaučnoj olimpijadi i natjecanju iz vjeronauka

Kao znak priznanja učenicima i njihovim mentorima Katehetski ured Splitsko-makarske nadbiskupije, pod vodstvom predstojnika don Josipa Periša, organizirao je 12. ožujka jednodnevno nagradno putovanje u Dubrovnik za sedam najbolje plasiranih ekipa iz osnovne i četiri najbolje ekipe iz srednje škole na nadbiskupijskim natjecanjima održanim 19. veljače ove godine u Osnovnoj školi „Stjepan Radić“ u Imotskom.

Četrdesetpetero učenika sa svojim mentorima i članovima Povjerenstva provedlo je ovaj dan na samom jugu Hrvatske, u Dubrovniku, gradu svjetski poznate spomeničke baštine i ljepote. Posjet „biseru Jadrana“ započeo je obilaskom 1940 metara dugih dubrovačkih zidina - simbola grada Dubrovnika. Pogled s ovog velebnog zdanja, velikog povijesnog značenja i ljepote, ostao je zapisan u sjećanju, ali i u brojnim zajedničkim fotografijama. Zidine zaokružuju kompleks mnogih crkava i spomenika čuvajući tako na ovim prostorima potpis vjere, nacionalnosti i kulture naših predaka. Ljepota vjerskog zajedništva među olimpijcima, stopljena s ljepotom sunčanog dana, govorila je o novim generacijama i nadi u očuvanje vjere pradjedova.

Uz stručno vodstvo gospođe Ivane Marić uslijedilo je razgledavanje bogate spomeničke baštine. Sam obilazak dubrovačkih znamenitosti, od crkve Navještenja Marijina do crkve Uzašašća Gospodinova, dozivao je u sjećanje Kristov život na zemlji koji je započeo najvažnijim dijalogom povijesti, a završio porukom da je Krist s nama „u sve dane do svršetka svijeta“.

Život s Kristom ostavio je trag i u Dominikanskom samostanu i Franjevačkom samostanu Male braće čija smo bogatstva pohodom otkrivali.

Na grobu slavnoga dubrovačkoga pjesnika Gundulića u franjevačkoj crkvi prisjetili smo se i njegove himne i posvete slobodi čije smo pravo značenje doživjeli u Spomen sobi poginulih hrvatskih branitelja u palači Sponza. Promatrajući slike i imena poginulih branitelja tijekom napada na Grad 1991./1992. godine, molitvom

smo im zahvalili za darovanu slobodu koja nam je donijela i ovaj nagradni izlet.

Posebnu dobrodošlicu osjetili smo u susretu s dubrovačkim biskupom mons. Matom Uzinićem koji je, s katedralnim župnikom don Stankom Lasićem, učinio sve za našu duhovnu, ali i tjelesnu okrjeput. Kroz kratki susret s biskupom shvatili smo značenje riječi gospođe Marić: „Don Mate je vaš i naš biskup. Hvala vam što ste nam ga dali!“

Za darovano zajedništvo učenici i njihovi mentorи zahvalili su Bogu sudjelujući na euharistijskom slavlju u baroknoj crkvi svetoga Vlaha, zaštitnika grada Dubrovnika.

Predvodeći euharistijsko slavlje, predstojnik don Josip Periš, pozvao nas je da i mi odgovorimo na pitanje koje je mučilo Isusove suvremenike: „Tko je Isus Krist za nas?“ Na kraju je don Josip poručio: „Isus je naš put, istina i život, on je naše uporište. Susretat ćete se s ljudima koji će vam osporavati vjeru u Krista, ali ne dajte se pokolebiti. Ono u čemu ste kršteni i interes koji ste pokazali u vjeronaučnoj olimpijadi govoriti da vam Isus Krist puno znači.“

Pohodili smo katedralu posvećenu Uznesenju Blažene Djevice Marije gdje nas je dočekao katedralni župnik don Stanko Lasić i upoznao s njenom bogatom povijesti.

Sa željom da ostanemo pravi učenici dobrog Oca, koji poštuje našu slobodu, ali za nas uvjek drži otvorena vrata svoje kuće, napustili smo Dubrovnik i uputili se svojim kućama. (Marina Šimić)

Hodočašće u svetište Sveti Križ na Čiovu

Pješačko hodočašće iz Splita u svetište Sv. Križa na Čiovu, već šestu godinu za redom, održano je 12. ožujka, u organizaciji zajednice Obnove u Duhu Svetome „Novo rađanje“. U posebne nakane korizmenog hodočašća ove godine uključene su sve nakane pro-life inicijative „40 dana za život“, čiji će sudionici iz cijele Hrvatske, imati zajednički, nacionalni susret u travnju, upravo u svetištu Svetog Križa.

Četrdesetak hodočasnika okupilo se u subotu ispred crkve Gospe Fatimske, gdje im je župnik sa Blatina don Pavao Piplica udjelio hodočasnički blagoslov. Pod zaštitom zajednice, Padre Pija, hodočasnici su se uputili ulicom Bruna Bušića, Velebitskom, preko ulice Domovinskog rata prema Brdima, kroz Dujmovaču do Solina pa starom kaštelskom cestom do Trogira, na Čivo. Pjevajući i moleći razmišljali su o Kristovoj muci i ranama koje su davne 1600. godine prokrvarile upravo na raspelu na Čiovu.

„Naše hodočašće je posebno jer hodamo kroz naselje, i to po danu. Vjerujemo da smo tako živo svjedočanstvo živoga Krista. Tridesetak kilometara kroz naseljene kvartove Splita, Solina, Kaštela, Trogira i Čiova, pjevamo, molimo, a hodočasničku kolonu predvodi drveno raspelo koje barem na trenutak ulazi u našu svakodnevnicu opterećenu brigama ovoga svijeta, i poziva na obraćenje i molitvu. Ugleđavši kolonu molitve, ljudi se zaustavljaju u hodu, vožnji, izlaze na svoje balkone, muškarci skidaju kape, radnici na trenutak zaustave svoje alate, te ih sama naša molitva, pjevanje i pogled na raspetoga Krista potaknu da naprave znak križa“, kazali su sudionici.

Već tradicionalno na polovici puta hodočasnike čeka okrjepa koju su pripremili članovi zajednice Dobri Pastir. U svetištu se hodočasnicima pridružila zajednica Krvi Kristove, kao i drugi hodočasnici

koji su došli organiziranim prijevozom. Vrhunac hodočašća bilo je misno slavlje koje je predvodio don Pavao Piplica. Prisjećajući se svojih dana koje je u svetištu Sv. Križa provodio još kao sjemeništarac, okupljene je u propovijedi uveo u školu križa i približio duboki smisao drva na kojem visi raspeti Krist. „Krist nas je dočekao raširenih ruku. Vidim da niste izgubili svježinu koju ste imali na polasku, već je na vašim licima bio još jači sjaj zbog susreta s Onim koji nas je krvlju svojom oprao, s našim raspetim Spasiteljem koji je izvor svega života“, istaknuo je don Piplica.

Svetište Svetog Križa na Čiovu jedno je od gotovo zaboravljenih hrvatskih svetišta u kojem su Isusove rane na raspelu prokrvarile na Veliku subotu 1600. godine. Papa Eugen IV. dodijelio je potpuni oprost od 7 godina svima koji na blagdan Kristova Uzašašća na nebo pohode tu istu crkvu, ispovijede se, pomole i ostave milodar za potrebe crkve. Od vremena kad se dogodilo čudo Križa datira blagdan „suhi petak“ – dan kada se suše Isusove rane. Tada prior pomaže rane pamukom, a onda tim pamukom blagoslivlja puk. To je prvi petak nakon Uzašašća. Zahvaljujući hodočasničkim molitvama, ovo je zaboravljeno hrvatsko svetište oživjelo, a korizmeno hodočašće čašćenje Svetoga Križa postaje tradicija zajednice. (Tomislav Slavić)

Šesti splitski Planinarski križni put mladih (PKP_St)

U organizaciji Studentskog katoličkog centra Split (Skac_St) 12. i 13. ožujka 2016. održana je šesta planinarska pobožnost križnoga puta za mlade. Name, mladi Splita sudjeluju na ovoj pobožnosti jednom za vrijeme korizme i jednom na jesen.

Šesti Planinarski križni put mladih održan je od Solina cijelom duljinom rijeke Jadro do izvora, pa

obroncima Mosora do Poljica, te preko masiva poljičke planine do ušća Cetine u Omišu – oko 40 km.

U subotu, 12. ožujka, rano ujutro u Svetom Kaju u župnoj se crkvi okupilo oko 250 mladih iz Splita, ali i gosti iz Zagreba te ostatka Hrvatske, koji su, nakon uvodne riječi i blagoslova župnika don Nikole

Bodrožića, krenuli na put prema ostacima antičke Salone.

Postaje prvoga dana (oko 22 km) bile su: I. Amfiteatar, Salona / Sveti Kajo; II. Gospin otok – Solin; III. Šuplja crkva – Solin; IV. župna crkva sv. Ivana Krstitelja – Mravince; V. Sveti Petar – Mosor, Kučine; VI. Sv. Fabijan i Sebastijan – Žrnovnica; VII. Sv. Nikola – Lolići; VIII. Sv. Kliment – Gornje Sitno.

Pozdravne riječi u Dubravi izrekao je župnik don Jakoslav Banić koji je zajedno sa župljanim obje svoje župe (Gornje Sitno i Dubrava) dao veliki doprinos u organizaciji ovog 6. PKP-a. Mladi okupljeni u improvizirani PKP-bend animirali su svetu misu, ali i cjelokupni hod, svojim pjevanjem i sviranjem.

Nakon svete mise i klanjanja mladi su otišli do mjesne škole gdje su domaćini pripremili bogatu večeru za sve sudionike. Druženje se nastavilo i na mjestima noćenja, a to su bila: područna škola Dubrava (u sastavu OŠ Čišla), područna škola Gornje Sitno (u sastavu OŠ Žrnovnica), prostorije Mjesnog odbora Dubrava, Mjesnog odbora Gornje Sitno te župna kuća u Dubravi.

Ujutro je mlade probudila lagana kišica i jaki nalići bure, no to ih nije omelo da nastave svoj put. Okupivši se sa svih mjesta noćenja, a pridružili su se i još poneki hodočasnici pristigli iz Splita, nastavili su starom austro-ugarskom cestom prema Tugarama.

Postaje drugog dana PKP-a: IX. crkva Bezgrešnog začeća – Dubrava; X. Gospa od Karmela – zaseok Račnik, Tugare; XI. Sv. Roko – staro selo Ume, Tugare; XII. župna crkva PBDM – Tugare; XIII. Sv. Maksim – Poljička planina; XIV. Sv. Ante – staro selo Duće; XV. župna crkva sv. Mihovila – Omiš.

Radosno je ova velika kolona dosegla svoj cilj u središtu Omiša, u župnoj crkvi sv. Mihovila, gdje su zajedno s domaćim mladima i ostalim župljanima izmolili 15. postaju križnoga puta (uskrsnuće) te sudjelovali na svetoj misi na kojoj su koncelebrirali

don Mate Čulić, omiški župnik, fra Ante Vučković i pater Pero Marković koji su iznijeli cijeli ovaj dvodnevni put. Na samom su kraju u kratkom euharistijskom klanjanju zahvalili Gospodinu što ih je vodio i snažio na zahtjevnom putu.

Agape tj. završno slavlje uz večeru i pjesmu odvilo se u omiškom hotelu

„Plaža“ čiju su organizaciju iznijeli omiški mlađi, a pjesmom predvodili PKP-bend i organizatorice nedavnog 1. zadarskog PKP-a.

Mladi su pokazali kako ujedinjeni u Kristu mogu premještati planine, u sebi samima i jedni među drugima i tako pokazati ljubav, vjeru i nadu (3 kropicte koje su dobili na narukvicama, a nadamo se i srcima); pokazati jedno novo, mlado lice Crkve - radost ali i spremnost na žrtvu jer „tko ide za Križem, ide za Životom“. (Duje Drnas)

Korizmeni posjet nadbiskupa Barišića Makarskoj

Mons. Marin Barišić, već tradicionalno povodom nadMons. Marin Barišić, već tradicionalno povodom nadolazećih blagdana, na petu korizmenu nedjelju pohađa južni dio Splitsko-makarske nadbiskupije. S vjernicima u Makarskoj susreo se 13. ožujka. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je u katedrali sv. Marka, a u koncelebraciji su bili župnik don Pavo Banić, župni vikar don Ante Žderić i nadbiskupov tajnik don Nikola Mikačić.

„Pred svetkovinom smo Uskrsa. Blagdan je to najveće novosti te vrhunac povijesti spasenja i Božje ljubavi za nas. Ostajemo li mi pred tim otajstvom isti

stari ljudi ili će nas ta novost dodirnuti i promijeniti naš život?“ upitao je mons. Barišić i kazao kako nas Evandelje dana, o preljubnici koju su htjeli kamenovati, osobito uvodi u novost koju u naše živote unosi Krist. Pojasnio je da je ženu zatećenu u preljubu po Mojsijevu zakonu dozvoljeno kamenovati, no Isus poziva da prvi baci kamen onaj koji je bez grijeha, znajući da su svi grješni. „Isus ne želi ukinuti Mojsijev zakon, već u odnose unosi novost – Božje milosrđe te ženi opršta. Isus milosrdno pristupa svakom čovjeku, grješniku. Ne osuđuje ga, nego ga spašava i daje mu novi početak“, istaknuo je i nadodao da Isus osu-

đuje grijeh, zato i kaže 'idi i ne grijesi više', ali razdvaja grijeh od grješnika i čovjeku vraća dostojanstvo. Stoga i ovu ženu ne naziva grješnicom i prelubnicom, nego joj kaže 'ženo', a tako je nazivao i svoju majku.

U nastavku je nadbiskup Barišić kazao kako je upravo korizma posebno vrijeme u kojem smo pozvani iskrenije pogledati sebe i svoj život kako bismo uvidjeli da smo i mi ljudi s grijesima i manama. „Nažalost, često u svojim bližnjima vidimo puno pokvarenih, grješnih i nepoštenih ljudi za koje uvijek u rukama ili džepu imamo pripremljen kamen. No, ukoliko spoznamo vlastitu grješnost, pokajemo se i iskusimo Božju milosrdnu ljubav koja nam opršta i mijenja nas, tada ćemo i mi ispustiti iz ruku kamenja

pripremljena za druge.” Pojašnjavajući logo Godine milosrđa, koji zorno prikazuje Božju milosrdnu ljubav, naglasio je kako vjeruje da je žena iz evanđelja svoj život nastavila promijenjena jer tko iskusi Božje milosrđe gleda na bližnje i cijeli svijet Isusovim pogledom. Mons. Barišić je okupljene vjernike pozvao da očiste svoja srca da bi se ovog Uskrsa mogli susresti s Kristom kako bi, zahvaćeni Božjim milosrdjem, promijenili svoj pogled i svoj život.

Misno slavlje pjevanjem je obogatio katedralni zbor, a riječi zahvale nadbiskupu Barišiću uputio je župnik don Pavo Banić. Čestitao je nadbiskupu Uskrs naglasivši da vjernicima Makarske svojim dolaskom uvijek donese i duhovno osveženje. (KB)

Preduskrnsna duhovna obnova za redovnice grada Splita i okolice

U splitskom samostanu Gospe od Zdravlja 13. ožujka održana je preduskrnsna duhovna obnova za redovnice grada Splita i okolice. Biskupski delegat za redovnice fra Petar Lubina nakon pozdrava uveo je preko 150 okupljenih sestara u službu riječi ističući kako je „u vremenu u kojem živimo sve manje razumijevanja, dobrote, ljubavi i milosrđa, pa je zato sve više zavisti, nerazumijevanja, mržnje i nemilosrđa koji unose strah, nemir i beznađe”.

Pojasnio je da se zato „obitelji sve više zatvaraju bračnom zajedništvu jednog muškarca i jedne žene kao i rađanju, i postaju sve nemilosrdniji prema svojoj djeci, pa je sve više izranjene djece i mladih. Ako želimo i dalje biti djelotvoran znak Božjega djelovanja u Crkvi i svijetu, normalno je da sve više odbačenih traži nas i očekuje da ih prihvatimo, da postanemo uho onima koje drugi ne žele saslušati, da razumijemo one koje drugi ne žele razumjeti, da pokažemo ljubav onima koji nisu ljubljeni, da будемо savjetnici onima koji zdvajaju, učitelji neukima,

upućivači na pravi put grješnicima, utjeha žalosnima, oproštenje uvrijeđenima... Da bismo to uspjeli, tijekom Jubileja milosrđa pozvani smo najprije zaživjeti ispravan odnos prema Bogu i osjetiti njegovu dobrotu i ljubav.”

Nakon službe riječi prigodno razmatranje na temu „Ne plačite nada mnom!” (Lk 23, 28) održala je dr. s. Miljenka Grgić, splitska služavka Malog Isusa. Počela je povezujući Lukin evanđeoski tekst s 5. korizmenom nedjeljom poznatom u puku kao Gluha nedjelja. Preko primjera pobožnosti križnoga puta, Gospina plača i sličnih, posebno onih vezanih uz Muku Isusovu, na koje smo često navezani osjećajem, uvela je u problematiku zdrave kršćanske duhovnosti. Istaknula je kako smo redovito usmjereni na osjećaje i svoje suosjećanje s Isusom koji podnosi muku i Marijom koja u njoj sudjeluje, a ne na duhovnost: da živimo ono što vjerujemo, da učimo od Isusa i Marije kako se muka podnosi i njih naslijedujemo. Osrvnuvši se pritom na starozavjetnu zabranu

pravljenja kipova i slika, objasnila je njezin smisao i Božju volju tom zapovijedi kako se ne treba zadržavati na slikama i kipovima, na onomu što osjećamo i vidimo, nego na duhovnosti. Raščlanjujući zatim Lukin evanđeoski tekst (23, 26-31) rečenicu po rečenicu, a dijelove i riječ po riječ, zaustavila se na značenju i smisla Isusovih riječi jeruzalemskim ženama, da ne plaču nad njim, nego nad sobom i djecom svojom. Žene nisu ubrojene među „silno mnoštvo svijeta“ koje je za Isusom išlo, što znači da su to bili muškarci i žene koji su stajali uz vjerske i narodne vođe koji su se Isusu usprotivili, nego su bile one koje su se njima usprotivile i pošle za Isusom, što znači da su Isusa podržale. Poručujući im

da ne plaču nad njim, nego nad sobom i djecom svojom, znači da hoće da one nastave njegovu zadaću, spašavati svijet, dovoditi ga Bogu, za nj umirati. S. Miljenka primijenila je to Isusovo poslanje na načočne redovnice, Bogu posvećene, koje su jednako tako ostavile svijet i Bogu se posvetile, primjećujući da je i njihova zadaća danas u hrvatskom narodu ići na periferije, ljude dovoditi k Bogu, a takvih sigurno ima među hrvatskim redovnicama mnogo.

Po završetku razmatranja, nakon obavijesti i zaključka s blagoslovom, sestre su imale prigodu za sakrament pomirenja, pri čemu su im bili na raspolaganju franjevci iz samostana. (Petar Lubina)

Započele pripreme za 3. nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji Solin 2018.

Održan je prvi sastanak na kojem su razmatrani sadržajni vidovi i organizatorski planovi te različite druge pripremne radnje za najavljeni Treći susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će u organizaciji Splitsko-makarske nadbiskupije održati u Solinu 2018. godine. Kako je poznato, prvi takav susret upriličen je u Zagrebu u povodu pastoralnoga pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj 2011., a domaćin drugome susretu bila je Riječka metropolija 2015. godine u marijanskom svetištu Trsatu.

Spomenutom sastanku, što ga je 14. ožujka 2016. u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu inicirao i vodio nadbiskup mons. Marin Barišić, naznačio je biskup dubrovački i predsjednik Vijeća HBK-a za život i obitelj mons. Mate Uzinić, voditelj Ureda za život i obitelj HBK dr. Petar K. Hodžić, voditelj Ureda za pastoral obitelji Splitsko-makarske nadbiskupije don Tomislav Ćubelić, te pastoralni vikar dr. Nediljko A. Ančić.

Razmotrena su iskustva s prošloga susreta obitelji u Rijeci, rečeno je da su u izradi tematske katehe-

ze o očinstvu i majčinstvu te druge aktivnosti koje poduzima Ured za život i obitelj Hrvatske biskupske konferencije između pojedinih nacionalnih obiteljskih susreta. Istaknuta je potreba da se u suradnji s KBF-om u Splitu pokrene tečaj obrazovanja obiteljskih animatora koji su važni za organizaciju i uspjeh velikih obiteljskih susreta. U razgovoru je spomenut i čitav niz drugih pripremnih radnji koje za obiteljski skup u Solinu uskoro treba poduzeti i odrediti, počevši od datuma održavanja i točne teme skupa. Za uspješno medijsko praćenje skupa valja izraditi logotip, odabratи geslo i pjesmu/himnu, postaviti posebnu mrežnu stranicu na nadbiskupijskom portalu s informacijama o pripremama i događanjima povezanim s Nacionalnim susretom katoličkih obitelji i dr. Početak konkretnog rada na svemu tome bit će kada nadbiskup Barišić postavi organizacijsku strukturu te imenuje Organizacijski i Operativni odbor za pripremu Trećeg nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu 2018. (NAA)

Osma obljetnica preminuća službenice Božje Chiare Lubich

U prigodi 8. obljetnice preminuća službenice Božje Chiare Lubich, utemeljiteljice Djela Marijina – Pokreta fokolara, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je 14. ožujka euharistijsko slavlje u splitskoj katedrali sv. Dujma.

Misnom slavlju nazočili su članovi Pokreta fokolara Splitsko-makarske nadbiskupije koji su pje-

smom animirali slavlje. „Prisutnost karizme službenice Božje Chiare Lubich preko vas obogaćuje našu nadbiskupiju i cijeli svijet“, naglasio je nadbiskup Barišić u uvodu.

U homiliji je kazao kako je Chiara djelovala u teškim ratnim vremenima, no nije se povela logikom svijeta bježeći od strahota i poteškoća, već je slijedila

Božju logiku i odlučila pomagati bližnjima u vremenu i mjestu koje joj je Bog povjerio. „Svim kršćanima Chiara treba biti uzor u ovome – da hrabro svjedočimo prisutnost i snagu uskrslog Krista ovdje i sada i ljubimo drugoga dimenzijom križa”, istaknuo je i nadodao da je Chiara to mogla jer je izvor njena života i temelj njena rada bila Božja riječ. Spomenuo je i da je Chiara otvarala teme koje su zajedničke i dotiču sve kulture, vjere i nacije te je tako bila svjedok evanđelja jer upravo evanđelje ima univerzalnu poruku koja dotiče srca svih ljudi. „Ona je budila uspavanost u svojoj sredini, Crkvi i svijetu. Ostavila je dubok trag i primjer koji privlači i koji se, zahvaljujući vama, nastavlja. Potrebno je svjedočiti da smo jedna Božja obitelj i braća i sestre”, zaključio je nadbiskup i zaželio da i dalje uspješno prenose to veliko duhovno bogatstvo te da ih na tom putu podrži i ohrabri zagovor službenice Božje Chiare Lubich.

Chiara Lubich rođena je 1920. u Trentu u sjevernoj Italiji, gdje je 1943. osnovala katolički laički pokret fokolara, u Hrvatskoj poznat i pod nazivom

fokolarini. Umrla je u Rimu 14. ožujka 2008. godine u 88. godini života.

Fokolari njeguju duhovnost koja potiče ekumenizam, religijski dijalog i solidarnost u svim dijelovima društva. Pokret je raširen u 182 zemlje, osobito u Europi i Sjevernoj Americi. Djeluju i u Hrvatskoj od 60-ih godina prošloga stoljeća, gdje imaju razgranatu organizacijsku mrežu. Fokolarini se ubraju

među poznatije kršćanske pokrete 20. stoljeća. Prema statutu, na čelu pokreta i u budućnosti će biti žena, čime se želi naglasiti njegov laički karakter.

Za svoj rad Chiara Lubich dobila mnoge nagrade i počasne akademske titule,

između ostalog nagradu UNESCO-a za odgoj za mir 1996. te nagradu za ljudska prava Vijeća Europe 1998. U travnju 1999. godine posjetila je Hrvatsku, sudjelovala na „Susretu pokreta i crkvenih zajednica vjernika laika” u zagrebačkoj prvostolnici, koji je u prigodi njezina posjeta organizirala Zagrebačka nadbiskupija, te se susrela s biskupima Hrvatske biskupske konferencije. (KB)

Održana godišnja Skupština Hrvatske udruge Benedikt

Na svečanoj sjednici skupštine Hrvatske udruge „Benedikt”, koja je održana povodom 5. obljetnice postojanja i djelovanja udruge u ponедjeljak, 14. ožujka, u prepunoj velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu, po peti put zaredom izabran je za predsjednika Hrvatske udruge Benedikt dr. Vide Popović.

Tom su prigodom Vide Popović, Petar Rubić, Silvana Dragun, Ante Ljić, Nikola Milanović, fra Josip Marcelić i dr. don Mladen Parlov dobili zahvalnice za poseban doprinos djelovanja Hrvatske udruge Benedikt na očuvanju i promicanju hrvatskog nacionalnog i katoličkog identiteta.

Fra Josip Marcelić jedan je od inicijatora osnivanja Hrvatske udruge Benedikt i donedavno duhov-

nik Udruge Benedikt. Bio je i inicijator da se pod gesmom sv. Benedikta „Moli i radi” udruga nazove Hrvatska udruga Benedikt, te da bude svjetovna udruga, s vlastitim poslanjem i vlastitim ciljevima. Prof. dr. sc. don Mladen Parlov duhovnik je udruge i član Savjetodavnog vijeća.

Na početku sjednice predstavljena je knjiga „Hrvatska udruga Benedikt 2011. – 2016.”, koja na 180 stranica opisuje sve kulturne i vjerske aktivnosti koje je Udruga organizirala tijekom pet godina svojeg postojanja, a takvih je bilo više od 250. Knjigu je predstavio urednik don Mladen Parlov. U glazbenom dijeli programa sudjelovao je mješoviti zbor Nadbiskupske klasične gimnazije pod vodstvom s. Lidije Matijević. (IL)

Župa Kaštel Novi predstavila društvenu igru „Put prema Milosrdnom Isusu”

U Katoličkom domu u Kaštel Novom 14. ožujka održano je predstavljanje nove društvene igre „Put prema Milosrdnom Isusu”. Ova igra vjerskog, edukativnog, zabavnog i iznad svega milosrdnog karaktera, nastala je povodom Godine milosrđa, u suradnji vjeroučitelja i autora igre Marija Žuvele i Župe sv. Petra apostola u Kaštel Novom.

Vjeroučitelj Marijo Žuvele naglasio je da je cilj igre što prije doći do Milosrdnog Isusa te, uz zabavu, dublje upoznati svoju vjeru. „Bacajući kockicu, igrači se kreću po ploči te ovisno na koju boju stanu izvlače kartice i odgovaraju na pitanja o brojevima povezanim s vjerskim naukom, o Isusovim prisopodobama, o Isusovim najpoznatijim izrekama iz Evanđelja i o različitim liturgijskim predmetima.” Istaknuo je da nisu svi detalji igre određeni strogim pravilima jer se htjelo da i među igračima bude elemenata milosrđa.

Župnik don Dario Čorić kazao je da je igra odmah po izdavanju naišla na veliko zanimanje djece, mladih, ali i odraslih. Govoreći o Jubileju milosrđa, naglasio je kako smo u ovom vremenu pozvani posvijestiti prisutnost Božjeg milosrđa u svojem životu. Izrazio je nadu da će nas i ova igra na zabavan

način voditi do našega životnog cilja – Isusa Krista te pozvao igrače da se natječu tko će biti milosrdniji.

Na susretu je predstavljen i križni put don Darija Čorića na temu Božjega milosrđa. Okupljeni mladi su tako, nakon igre i zabave, prisustvovali i pobožnosti križnoga puta. Susret je pjesmom obogatio župni vokalno instrumentalni sastav „Snaga vjere”.

Igra „Put prema Milosrdnom Isusu” prilagođena je svim uzrastima djeci, mladima i odraslima te je može biti izvrstan poklon za rođendane, pričesti i krizme te obiteljsku zabavu. Igru i križni put može se kupiti u župi u Kaštel Novom ili naručiti preko župne Facebookove stranice. (KB)

Primanje među kandidate za đakonat i prezbiterat

U kapeli Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu 16. ožujka, predvodeći euharistijsko slavlje, splitsko-makarski nadbiskup msgr. Marin Barišić

podijelio je kandidaturu za đakonat i prezbiterat šestorici bogoslova na naslov Splitsko-makarske nadbiskupije te dvojici bogoslova na naslov Dubrovačke biskupije.

Novi kandidati za đakonat i prezbiterat Splitsko-makarske nadbiskupije su Pero Badrov, Domagoj Durđov, Jure Lovrinčević, Dino Prkut, Vladimir Smoljo i Ivan Zovko. Kandidati Dubrovačke biskupije su Robert Karačić i Tonći Ante Prizmić.

„Ovo je velik dan za svakog od vas, ali i dar za cijelu Crkvu. Ne prestano zahvaljujte Gospodinu na povjerenju koje ima u vas i molite ga za pomoć da službu možete vršiti s onom ljubavlju s kojom vam ju je on povjerio”, rekao je nadbiskup u uvodu, česti-

tavši odgojiteljima i čitavoj bogoslovnoj zajednici na ovom zajedničkom slavlju.

Govoreći u homiliji o služenju, rekao je kako „u životu možemo služiti sebi, drugim ljudima i raznim idolima, ali jedini koji je dostojan našega služenja je Gospodin“. Obraćajući se kandidatima koji svoj život vide u dimenziji služenja Bogu i braći ljudima, istaknuo je da služenje oslobađa čovjeka i vodi ga k osobnom ostvarenju. Pojasnio je da naša sloboda i autentičnost ovisi o unutarnjem stanju, a ne samo

izvanjskim okolnostima. Tako čovjek može biti zarođenik grijeha, no slobodu mu donosi Sin Božji, istaknuo je nadbiskup.

„Krist je idealan sluga koji je došao služiti, a ne da bude služen. On nas je naučio da je služenje izraz ljubavi. Da bi i vaša služba bila izraz slobode, ljubavi i osobnog ostvarenja, morate se ugledati na Krista i prema bližnjima imati njegov milosrdni pogled“, zaključio je mons. Barišić. (KB)

Susret Hrvatskog nadzemlja: „Grijeh volim, kad zaškripi molim?“

U korizmenom ozračju, u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu 16. ožujka, održana je nova tribina mladih Splitsko-makarske nadbiskupije pod nazivom „Grijeh volim, kad zaškripi molim?“

Kao gosta predavača, preko 700 prisutnih, ovoga je puta imalo priliku slušati mr. sc. don Jenka Bulića, inače profesora na splitskom KBF-u. U zanimljivom i sadržajnom predavanju ostavio je mlade u tišini, tišini koja pogada srca i ostavlja ljudе zamišljene, za što su ga mladi nagradili iznimnim pljeskom.

Don Jenko je istaknuo da grijeh vodi u podzemlje, a nadzemlje pak Kristu te da čovjek ne smije biti čvrsto prikovani za zemlju. Ono što je žalosno jest da svi, počevši od mlađih pa do starijih, tražimo Boga kada nam je potrebna njegova pomoć u životu, a kada smo u grijehu, udaljavamo se od Božje blizine. Gospodin je „za naše grijhe proboden, za opačine naše satrt“. Don Jenko pak nastavlja da je u današnjem svijetu grijeh postao „modus vivendi“, to jest način življenja, svakodnevica od koje se čovjek može spasiti jedino djelima i molitvom u kojoj će u dijaligu s Bogom pobjeđivati samoga sebe, a Gospodin kaže: „Spasit će se onaj tko ustraje do kraja“.

Naglasio je kako u borbi protiv grijeha nije važno koliko daleko ima do cilja, već koliko smo se udaljili od početka. Svoje predavanje završava Psalmom 139: „Pronikni me svega Bože, srce mi upoznaj, iskušaj me i upoznaj misli moje: pogledaj, ne idem li putem pogubnim i povedi me putem vječnim!“

Na ovom susretu domaćin, Hrvatsko nadzemlje, slavio je šestu godinu postojanja i animiranja mlađih Splita i okoline, a upravo je don Jenko Bulić bio povjerenik za mlade kada je Nadzemlje osnovano. Svoj šesti rođendan Nadzemlje je obilježilo nagradnom igrom kojom su simboličnim poklonima darovali šest djevojaka iz publike.

Nadzemljaši su ovoga puta pripremili prigodni film „Djevojko, ustani!“ kojim su pokazali bolnu i tešku borbu čovjeka za izlazak iz grijeha, te emotivni skeč „Put iskušenja“, izveden na kraju susreta, pokazano je da nas Isus, nakon što ga napustimo i nakon svih naših lutanja svjetom, nikada ne napušta. On je tu i uvijek će se boriti za svakoga pojedinca, jer On je za nas umro na križu. Zato u ovim svetim danima što su pred nama osvjestimo da nema toga što će Gospodina udaljiti on nas, jedino se mi možemo udaljiti od njega. Na kraju valja naglasiti citat Oscara Wilde-a: „Svaki svetac ima prošlost, a svaki grješnik budućnost“, te sam Isus kaže grješnici: „Idi i ne griješi više!“

Cijeli susret svojom pjesmom pratio je mladi bend VIS „Angelus“ iz župe Jesenice, a povjerenik za mlade Splitsko-makarske nadbiskupije don Michael Prović završio je susret svojom zahvalom i čestitkom Hrvatskom nadzemlju.

Sljedeći susret, na temu „Žena u Bibliji“, vodit će 20. travnja fra Domagoj Runje, profesor na KBF-u u Splitu. On će nam progovoriti o ženi s biblijskog gledišta i tako razbiti predrasude o ženi kao onoj koja je zapostavljena i koja ne vrijedi. (MV)

Obljetnica smrti splitsko-makarskih nadbiskupa Jurića i Franića

U povodu četvrte obljetnice smrti nadbiskupa Ante Jurića i devete obljetnice smrti nadbiskupa Frane Franića, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić predvodio je euharistijsko slavlje 17. ožujka u konkatedrali sv. Petra u Splitu, gdje u kripti leže njihovi zemaljski ostatci. U koncelebraciji je bilo sedam svećenika predvođenih generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem i konkatedralnim župnikom don Radojkom Vidovićem. Misno je slavlje svojim pjevanjem uveličao konkatedralni mješoviti zbor sv. Petra.

„Na današnji dan 2007. godine preminuo je naš nadbiskup mons. Frane Franić, a 20. ožujka 2012. godine, napustio nas je i naš nadbiskup mons. Ante Jurić. Obojica su preminula u korizmi i vjerujem da upravo vrijeme korizme najbolje opisuje njihovo djelovanje u teškim vremenima”, rekao je nadbiskup Barišić u uvodu. Istaknuo je da su ta dva velika učitelja i svjedoka vjere utkali svoje živote u našu mjesnu Crkvu te da su nam i danas blizu, ne samo po zemnim ostacima koji su u kripti konkatedrale, već i po duhovnom zajedništvu vjere, nade i ljubavi u otajstvu euharistije.

„Vrata splitske prvostolnice majstora Andrije Buvine iz 1214. godine prikazuju 28 slika iz Isusova života, a jedna od njih prikazuje apostolsko nasljeđe. Isus stavlja ruku na sv. Petra, pa on na idućeg nasljednika, a svaki od njih u ruci nosi svitak – Radosnu vijest. U tom apostolskom nasljeđu bilo je biskupa i nadbiskupa, ali za nas su nezaboravna ova dva naša suvremenika”, rekao je nadbiskup te upoznao okupljene vjernike sa životima nadbiskupa Franića i Jurića naglasivši da će se njihovo djelovanje još više vrjednovati s vremenske distance. Nadbiskupa Franića i Jurića usporedio je i s Abrahamom jer su, poput njega, bili čvrsti u vjeri i ostali vjerni savezu

s Bogom koji su htjeli utvrditi i u svom narodu te su sve dali da njihovi duhovni sinovi i kćeri ostanu vjerni Bogu i Crkvi. Spomenuo je kako je Abraham trebao žrtvovati svojega sina Izaka, no zbog vjernosti Bogu vraća mu ga i blagoslov te Abraham postaje otac mnoštva naroda. Biskup Franić i svećenik Jurić, koji je bio tadašnji ravnatelj sjemeništa, bili su po velikim pritiskom komunističke vlasti i ideologije koja je htjela nametnuti svoje uvjete. Oni su ostali vjerni Katoličkoj Crkvi pa je došlo do zatvaranja sjemeništa i bogoslovije 1956. godine. „I oni su žrtvovali svojega sina Izaka jer što su sjemeništa i bogoslovije nego prvorodenci mjesne Crkve, najvažniji. Naši svjedoci vjere Franić i Jurić zajedno su nosili ovaj križ beskompromisno i iz vjernosti Bogu po uzoru na bl. Alojzija Stepinca. Sjemeništarci i bogoslovi bili su smješteni diljem Hrvatske i živjeli su u teškim uvjetima, no Bog je tu žrtvu obilno blagoslovio. Splitsko-makarska nadbiskupija nikada u povijesti nije imala toliko duhovnih zvanja kao u to vrijeme, pa se biskupe Franića i Jurića može nazivati duhovnim ocima mnogih”, istaknuo je nadbiskup.

Na samom je kraju mons. Barišić zahvalio svojim prethodnicima na primjeru i pozvao okupljene vjernike da mole Gospodina da i nas učvrsti u vjeri kako bismo bili dostojni saveza koji su nam oni predali. (KB)

Korizmena duhovna obnova za mlade

Korizmena duhovna obnova za mlade pod naslovom „Vratite se k meni svim srcem svojim, jer ja sam nježnost sama i milosrdje” održana je 17. ožujka.

Organizatori duhovne obnove bili su Ured za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije i Katolički bogoslovni fakultet u Splitu. Duhovna obnova započela je razgledavanjem galerije Meštrović

Predstavljena knjiga „Leksikon katoličkih muških redova”

U velikoj dvorani samostana sv. Dominika u Splitu predstavljena je 17. ožujka knjiga „Leksikon katoličkih muških redova” autorice prof. Zdravke Krpine. Knjiga je izdana u nakladi sv. Antuna, Zagreb, te je prvo djelo ove vrste na hrvatskom jeziku.

U ime organizatora Ogranka Matice hrvatske iz Splita okupljene je pozdravila prof. Hicela Ivon, koja je zahvalila autorici na tom djelu koje predstavlja zanimljiv doprinos povijesti katoličkoga redovništva. O Leksikonu je govorila autorica Zdravka Krpina, profesorica hrvatskoga jezika i književnosti. Čitavu ovu složenu pastoralnu, teološku, misionarsku i eklezijalnu građu autorka je na 376 stranica klasificirala u 274 leksiografske natuknice, prema popisu „Papinskog godišnjaka“ („Annuario Pontificio“) koji navodi sve živuće ustanove posvećenoga života i družbe apostolskog života, odnosno one koji danas djeluju u svijetu, ne spominjući ugasle ili one koje pak Sveta stolica još nije priznala. Autorica je sročila nezaobilazan priručnik svima koji se bilo na koji način zanimaju za muške katoličke redove i družbe, a i svima koje zanima u općim crtama kakav je udio redovništva – monaškoga, prosjačkoga, modernoga – u životu Katoličke Crkve i kršćanstva uopće.

„Leksikon katoličkih redova“ prva je cijelovita knjiga koja donosi pregled svih postojećih redova, kongregacija i sekularnih instituta koji djeluju u Hrvatskoj i svijetu. Ono što ovu knjigu danas čini još značajnijom i aktualnijom je trenutak u kojem se pojavljuje, tj. koincidencija s nastojanjima pape Franje

pod stručnim vodstvom gđe Maje Šeparović, zatim je nastavljeno razgledavanjem Meštrovićeve Crikvine Kaštice uz stručno vodstvo gđe Zorane Jurić. Prisutni su razgledali umjetničko stvaralastvo Ivana Meštrovića, posebno njegov prikaz križnoga puta.

Fra Žarko Relota, župnik Sv. Frane na Obali, predvodio je pokorničko bogoslužje. U propovijedi fra Žarko je pozvao katoličku mladež da uvijek propovijeda istinu, te da se ne boji biti drugačija od drugih. Svetu misu animirali su studenti KBF-a. (MA)

da redovništvo, svećenike, kler, laike i opću Crkvu vrati izvorima duhovnosti i primarnog kršćanskog poslanja. „Zanimljivo je da niti brojne druge zemlje nemaju djelo takve vrste: čak ni Italija, koja se može pohvaliti velikom enciklopedijom o redovništvu, nema djelo ovako praktičnog obima u kojem bi bili navedeni ključni podatci o nastanku reda, ključnim osobama, ciljevima i djelatnosti, te čak i adresom generalne kurije svih postojećih katoličkih redova“, kazala je autorica. Govoreći o redu i redovničkom životu, Krpina je objasnila kako se u današnje vri-

jeme vjerske institucije dijele na vjerske redove, za koje se polažu veliki i nepodatni zavjeti, vjerske kongregacije, za koje se polažu jednostavniji zavjeti, i družbe bez zavjeta za koje se zavjeti ne polažu. „Članovi redova zavjetuju se velikim zavjetom, ali nije nužno da se zavje-

tiju svi, dovoljno je da se zavjetuje jedan od družbe. U okviru reda razlikujemo prvi red, koji potječe direktno od osnivača (npr. franjevci, dominikanci, karmelićani), drugi red, koji uključuje monahinje koje žele živjeti prema pravilima prvoga reda, i treći red, koji uključuje laike, koliko im njihov položaj dozvoljava, sudjeluje u pravilima i duhovnosti reda.“ Na kraju je autorica istaknula kako se nuda da će knjiga upotpuniti znanstveno-historiografsku građu o Crkvi te među laicima značajno proširiti spoznaje o povijesti, teologiji i djelovanju redova, u svrhu temeljnog obrazovanja o ovom važnom segmentu Crkvene općesvjetske duhovne i kulturne baštine. (IL)

Križni put „Od Gospe do Gospe”

Križni put grada Splita „Od Gospe do Gospe”, koji se tradicionalno održava u petak prije Cvjetnice, ove je godine upriličen 18. ožujka. Križni put s razmišljanjima pape Franje predvodio je generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović, a za križem se uputilo više stotina vjernika.

Pobožnost je započela u crkvi sv. Frane na Obali gdje je mons. Vidović u uvodnoj molitvi rekao da je križni put vapaj čovječanstva za mirom i pravednošću te mjesto gdje se najbolje razotkriva Božje milosrđe. Pozvao je okupljene vjernike da zajedno hode prema svjetlu križa i odazovu se pozivu Onoga koji nas ljubi. „Podimo zajedno put Kalvarije, hrabro i bez straha podmetnimo svoja leđa pod drvo križa, sjedinjeni logikom ljubavi koja nas spašava”.

Mons. Vidović prvi je ponio križ na svojim ravninama do Šperuna – staroga, nekada ribarskoga predjela Splita, gdje ga je predao puku na put dugačak više kilometara. Prolazeći preko marjanskih crkvica Velim varošom, do prve Vidilice, pa južnim padinama Marjana do Kašjuna, vjernici su se izmjenjivali predmoleći postaje i noseći križ. Nakon gotovo trosatnog hoda ispunjenog molitvom Gospine krunice i korizmenim pjesmama, vjernici su stigli do crkvice Gospe od Sedam Žalosti na Kašjunima, gdje je mons. Vidović predvodio euharistijsko slavlje u koncelebraciji sa župnikom Župe sv. Stjepana pod Borovima fra Žarkom Relotom i don Nikolom Mikačićem.

U propovijedi je rekao da ga raduje što je bilo puno onih koji su na ovom putu htjeli nositi drvo križa koje nas podsjeća na križ Gospodinov, no kako

je zanimljivo i bolno što u isto vrijeme bježimo kada se radi o našim životnim križevima. „Teško nam je nositi križ koji nije oku vidljiv. Kako se samo susprežemo kada treba ponijeti križ koji nije drven i uzmičemo kada treba podnijeti križ svoje bolesti, napuštenosti, starosti, nemoći i nepravde te križ svojih bližnjih – supružnika, djece i roditelja”, istaknuo je mons. Vidović i nadodao da je svaki dan prilika da uzmemо svoj križ i poděmo za Kristom.

Križni put grada Splita tradicionalno se naziva „Od Gospe do Gospe” jer je prije polazio od velovaroške Gospine crkve pa do Gospe od Sedam Žalosti. Marjan je nekada bio hodočasničko mjesto Splićana pun crkvica i kapela. Brojne crkvice razrušene su tijekom stoljeća, najviše u II. svjetskom ratu, pa je od ukupno 29 danas na Marjanu ostalo deset crkvića. To su: Sv. Križ u Velom varošu, Gospa od Soca u Varošu, Sv. Nikola na Gori, Gospa od Dobrog Svita (Savjeta), Gospe od Betlema, Sv. Jere, Sv. Jure na rtu Marjana, Sv. Benedikt, Gospa od Špinuta, Sv. Mande, Sv. Mikula na Stagnji i Gospa od Sedam Žalosti. (KB)

Blagoslov postaja Križnog puta na Gospinom Gradu u Sinju

U 300. obljetnici krunjenja slike Čudotvorne Gospe Sinjske održana je 18. ožujka molitva i blagoslov postaja križnog puta na Gospinu gradu. Okupljanje i uvodna molitva održana je kod starog Vatrogasnog doma. Nakon uvodne molitve u procesiji se veliki broj vjernika iz Župe Gospe Sinjske i Cetinskog dekanata zaputio prema prvoj postaji križnoga puta na Gospinu gradu. Obred blagoslova predvo-

dio je fra Josko Kodžoman, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja u Splitu.

Kod prve postaje – „Isusa osuđuju na smrt” – održana je posvetna molitva i blagoslov prve postaje. Istom ceremonijom za vrijeme molitve o. provincijal je blagoslovio svaku postaju. Molitvu križnog puta i meditativne tekstove predmolili su gvardijan i upravitelj svetišta fra Petar Klapež i župnik Župe

Gospe Sinjske fra Ante Bilokapić. Križ su, izmjenjući se, nosili muškarci iz vjerničkih zajednica Župe Gospe Sinjske. Uz gvardijana i župnika u molitvi križnoga puta prisustvovala su još jedanaestorica svećenika iz samostana Gospe Sinjske. Na blagoslovu i molitvi križnoga puta sudjelovao je u ime Grada Sinja dogradonačelnik Zlatko Ugrin, alkari i alkarski momci, dobročinitelji i akademski kipari koji su sudjelovali u projektu izrade postaja križnog puta.

Kod zavjetne crkve na Gospinu gradu provincijal fra Joško Kodžoman i gvardijan fra Petar Klapež uputili su riječi zahvale Gospinim štovateljima i dobročiniteljima svetišta kao i svim gradskim vlastima u Sinju koje su kroz 18 godina surađivale sa svetištem na ostvarenju ovog projekta. Riječi zahvale upućene su i Konzervatorskom uredu u Splitu, Ljevaonici umjetnina Ujević iz Zagreba i svim akademskim kiparima što su se odazvali

i svojim umjetničkim djelima doprinijeli da postaje križnog puta ugledaju svjetlo dana. U ime Grada Sinja prisutnima se obratio sinjski dogradonačelnik Zlatko Ugrin. Prije svečanoga blagoslova vjernici su ispjevali himnu Gospi Sinjskoj.

Sinjski franjevci su 1998. godine pokrenuli akciju izrade postaja križnog puta na stazi prema Gospinu gradu. Putem koji vodi od podnožja staroga grada Sinja do crkve na tvrđavi smješteno je 14 postaja križnoga puta. Svaka postaja rad je nekog od poznatijih hrvatskih umjetnika – akademskih

kipara, a to su: Mile Blažević, fra Duje Botteri, Kazimir Hraste, Kuzma Kovačić, Josip Marinović, Stipe Sikirica, Stjepan Skoko, Ante Starčević, Marija Ujević, Miro Vuco, Jure Žaja, Nikola Vrlić, Ivan Klapež i Vene Jerković. U kolovozu 2015. godine Grad Sinj u potpunosti je financirao i dovršio uređenje staze prema Gradu. (FD)

Kaštel Štafilić: Druga smotra korizmenih pučkih napjeva

Župa Kaštel Štafilić bila je 18. ožujka domaćin Druge smotre korizmenih pučkih napjeva pod nazivom „Tebe propeta molimo”, koju su i ove godine s ciljem očuvanja tradicije organizirali pučki pivači Donji Kaštili, koji su i otvorili koncert napjevom „U Gospodina mučenje”.

U prepunoj župnoj crkvi Bezgrešnog začeća BDM svu ljepotu tradicijskoga korizmenog pučkog pjevanja publici su, uz domaćine, predstavili mješoviti crkveni zbor Župe sv. Ivana Krstitelja iz Kaštel Starog, pučki pivači Gospe od Otoka iz Solina, te pučki pivači iz Tugara, dok je stihove korizmenih napjeva čitao vjeroučitelj Mario Žuvela.

Posjetitelji koncerta, kroz koji ih je provela Lucija Carev, tako su imali prigodu čuti neke od poznatih napjeva, poput „Puče moj”, koji su izveli Pivači Salone, koji su i poznati upravo po njegovanju tradicionalnih liturgijskih napjeva, te „Oči u oči” i „Tužno

jauče”, „Gorko plače majka Marija” Ivana pl. Zajca, kojima su se predstavili članovi mješovitog crkvenog zbora iz Kaštel Starog pod voditeljskom palicom Antonije Teskere.

Neke od tradicijskih napjeva svojeg kraja, koje s ponosom njeguju preko stotinu godina, kao što su „Puna tuge” i „Ispovidajte se”, predstavili su i pučki pivači iz Tugara pod vodstvom Frane Novakovića.

Svi oni, na sebi svojstven način, publici su predstavili pjesme koje govore o kalvariji i muci Isusovoj, pa tako i domaćini sa svojim voditeljem Stivnom Donkovim, koji su izveli napjeve iz Štafilića, Staroga i Novog – „Ispovidajte se”, „O bići priljuti” i „Poklon Svetom grobu”, dok su ovu večer, u kojoj je publika uživala, zaključili zajedničkim nastupom i svojevrsnom porukom „Ja sam uskrsnuće i život” Šime Marovića. (kastela.org)

Postavljanje u službu čitača i pratitelja u CBS-u u Splitu

U kapeli Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu na svetkovinu sv. Josipa, 19. ožujka, predvođeći euharistijsko slavlje, u kojem su uz bogoslovnu zajednicu sudjelovali članovi njihovih obitelji, rodjina, znaci i župnici, splitsko-makarski nadbiskup msgr. Marin Barišić podijelio je službe lektorata i akolitata bogoslovima Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu.

Službu čitača primila su šestorica bogoslova na naslov Splitsko-makarske nadbiskupije te dvojica bogoslova na naslov Dubrovačke biskupije. Novi lektori Splitsko-makarske nadbiskupije su Pero Badrov, Domagoj Durdov, Jure Lovrinčević, Dino Prkut, Vladimir Smoljo i Ivan Zovko. Novi lektori Dubrovačke biskupije su Robert Karačić i Tonći Ante Prizmić.

Službu pratitelja primila su četvorica bogoslova na naslov Splitsko-makarske nadbiskupije: Stanko Kaćunić, Danko Kovačević, Ivan Lasić i Slavko Mađor.

Nadbiskup se u homiliji osvrnuo na ove drevne i vrijedne službe unutar kršćanske zajednice, danas možda pomalo i previđene, naglašavajući važnost služenja kao nečega što upravo spada na bit roditeljstva koji su i sami primjer odgovornoga i požrtvovnog služenja djetetu, po uzoru na sv. Josipa. Zahvalivši i čestitavši roditeljima na daru ovih mladića koji su postali blago Crkve, nadbiskup je pozvao nove lektore na odgovornost u primljenoj službi čitača u liturgijskim slavlјima, u zadaći prenošenja riječi Božje slušateljima i doličnoj pripravi za službu čitanja. Poklonivši lektorima prigodno Jeruzalemsku bibliju, nadbiskup im je, skrenuvši pozornost na nadolazeće svete dane muke i pashe Gospodnje (Veliki tjedan), na srce stavio primjer i uzor dječaka Isusa, koji se po prilici u to doba rane mladosti su-

sreо sa Svetim pismom svojega naroda i o Pashi sa roditeljima uzišao u Jeruzalem, gdje je naučavao u Hramu kod stola riječi Božje.

Čestitavši novim akolitima primanje te vrijedne službe stolu Gospodnjem i stolu Crkve, i poklonivši im prigodno svezak Dokumenata Drugog vatikanskog koncila, nadbiskup ih je ohrabrio i osvrnuvši se na činjenicu da ta služba pratitelja pretpostavlja i veliko povjerenje u one koji je vrše jer ne prima se bilo tko u pratnju đakona i prezbitera u svetim euharistijskim obredima; ipak, ona je ujedno i nezasluženi dar i milost i onome tko je prima i čitavoj zajednici naroda Božjeg.

Misnom slavlju i ceremoniji podjele službi lektorata i akolitata prethodio je svečani susret u velikoj dvorani Centralnoga bogoslovnog sjemeništa, u kojoj su se odgojitelji i bogoslovi nagovorima, scensko-glazbenim prikazima i prigodnim filmom potrudili živo dočarati roditeljima i župnicima svakodnevnicu svojega života i pripreme za svećeništvo i rast u svetosti unutar njihove nove, velike obitelji – bogoslovije. Po završetku svečanoga misnog slavlja druženje je nastavljeno u opuštenom i slavljeničkom tonu u blagovaonici bogoslovije. (Danko Kovačević)

Proslava blagdana sv. Josipa u Dugom Ratu

Župa sv. Josipa u Dugom Ratu svečano je 19. ožujka proslavila blagdan svojega nebeskog zaštitnika, zaručnika Blažene Djevice Marije i zaštitnika očeva i radnika te hrvatskog naroda. Središnje euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić u koncelebraciji sa župnikom don Božom Ćubelićem, prvim župnikom u Dugom Ratu don Matom Čulićem i svećenicima Poljičkoga dekanata.

Misi je prethodila procesija po ovom malom priobalnom mjestu pokraj Omiša. Kip sv. Josipa nosili su predstavnici dobrovoljaca Domovinskoga rata, župnoga pastoralnog vijeća, župne katoličke malonogometne momčadi i KUD-a Dalmacija, a u procesiji su sudjelovali župljeni, vjernici okolnih mesta, te brojni hodočasnici i štovatelji sv. Josipa. Procesiju je prigodnom molitvom, obogaćenom razmišljanji- i svećenicima Poljičkoga dekanata.

ma bl. Alojzija Stepinca o sv. Josipu, animirao dr. don Ante Mateljan.

Mons. Barišić je u prigodnoj homiliji govorio o ulozi oca u obitelji. Rekao je da je danas teško biti otac jer se puno radilo na tome da se ta uloga degradira kako bi se lakše moglo manipulirati novim naraštajem koji, bez čvrstog oslonca u ocu, nema puno dodira sa svojim podrijetlom i tradicijom te nema jasne ciljeve za svoju budućnost. „Otac je bio meta i zato jer je to termin koji se upotrebljava i za najvećeg roditelja – Boga. Stoga se, dirajući u vrijednu zemaljskog oca, željelo iz naših obitelji otkloniti Oca nebeskog. Svatko od nas osjeća da je ovo polako ušlo i u naše domove. Koliko je obitelji koje svoje dane provode bez Boga? Koliko je samo očeva koji se osjećaju nevažnim, poniženima i odbačenima od svoje djece i supruge?” upitao je nadbiskup i potaknuo majke da u svojim obiteljima potvrde dostojanstvo oca, a djecu da u svom životu daju mesta i važnosti svojem ocu. Pozvao je očeve da preispitaju i potraže svoju ulogu u obitelji po uzoru na sv. Josipa.

U nastavku homilije nadbiskup je naglasio da bi nam sv. Josip danas ponizno govorio o Mariji, utjelovljenju Isusovu i svojoj ulozi oca, ali i o svim problemima i poteškoćama kroz koje je prolazila Sveta obitelj. Josip, Marija i Isus su o blagdanu Pashke išli u Jeruzalem i na tom putu Josip i Marija su izgubili Isusa koji je ostao u Hramu. Mons. Barišić je istaknuo da svim roditeljima Isus po svom odgovoru ‘Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?’ želi reći nešto važno. „Isus je htio reći da djeca nisu samo plod ljubavi roditelja, već da pripadaju i Bogu. Djeca su nam Božji dar koji nas vodi do izvora – Boga Oca. Nije li po-

trebno u naše obiteljske probleme unijeti dimenziju otvorenosti koja će ići do našeg krajnjeg cilja Boga i tako u naše živote nanovo uvesti one trajne vrijednote koje će mijenjati naše obitelji i naše društvo? Ako svaki dan u našem životu damo mesta Bogu, moći ćemo ponovno ocu, majkama i djeci dati ulogu koju zaslužuju, i tako će nam život biti bolji, kvalitetniji, sretniji i svetiji.” Nadbiskup je naglasio da je Uskrs najbolje vrijeme za takvo zajedništvo i pozvao okupljene da u svoje odnose unesu „jedini lijek našim poteškoćama i problemima – Božje milosrđe”.

Župa se za proslavu blagdana sv. Josipa pripremala kroz devet srijeda, a vrhunac pripreme bile su pučke misije na temu Božjeg milosrđa koje su, od 13. do 19. ožujka, predvodili don Mladen Parlov i don Edvard Punda, profesori na splitskom Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Na blagdan sv. Josipa župa u Dugom Ratu proslavila je i 35 godina blagoslova župne crkve te 25 godina procesije za župni blagdan. Na svim tim darovima, zahvalnost Bogu i sv. Josipu, izrekao je župnik don Božo Ćubelić na kraju misnoga slavlja. Čestitavši svima blagdan župnoga zaštitnika, riječi zahvale uputio je mons. Barišiću, braći svećenicima, predvoditeljima pučkih misija i svima koji su pridonijeli svečanoj i dostojanstveno proslavi. Župnik je čestitao i Dan općine Dugi Rat svim mještanima na čelu s načelnikom g. Jerkom Roglićem i suradnicima.

Za završetak misija otpjevan je hvalospjev „Tebe Boga hvalimo”, a potom je himnom „Lijepa naša” dana počast domovini. Proslavu blagdana sv. Josipa, kao i sve susrete pučkih misija, pjesmom je obogatio župni mješoviti zbor pod vodstvom Ljiljane Longin. (KB)

Duhovna obnova vjeroučitelja laika

Godišnja duhovna obnova, na koju se okupilo preko 100 vjeroučitelja laika Splitsko-makarske nadbiskupije, održana je 19. ožujka 2016. godine u nadbiskupijskom marijanskom svetištu Veprić posvećenom Majci Božjoj Lurdskoj.

U tijeku redovitosti vremena i obveza postoje i oni trenutci kada čovjek malo zastane kako bi se susreo sa samim sobom, otvorio srce i pronašao Boga u sebi. Veprić je izvanredan za takvo nešto jer u prvi plan stavlja Mariju kao putokaz služenja Bogu i njegovu planu spasenja. Dodatni poticaj i primjer osluškivanja Božje riječi dolazio nam je od sveca dana – svestog Josipa koji je s Marijom razmatrao jedinstvene događaje našega spasenja. Da bismo poput Josipa i Marije sjedinili ono kontemplativno i aktivno u jedinstveni vid služenja Bogu i ljudima, pomogao nam je animator duhovne obnove don Ivan Ćubelić, župnik Kraljice mira u Makarskoj.

Nakon susreta sa samim sobom, jasnije možemo vidjeti Kristovo lice i čuti njegovu riječ. Na tom je tragu bio duhovni nagovor i tumačenje odlomka iz Ivanova evanđelja o pomazanju u Betaniji. Don Ivan je pred nas stavio Martu kao uzor zahvalnosti i ljubavi prema Isusu, ali i kao odgovor na Isusovu gestu pranja nogu.

U dalnjem smo nagovoru bili potaknuti iskazati milosrđe u odgovornosti za druge. Prvo pitanje koje je čovjek uputio Bogu „Zar sam ja čuvan brata svojega?“ postalo je i naše pitanje. Odgovor nam dolazi od Boga.

Kako bismo drugima držali otvorena vrata i donijeli svjetlo, i sami smo kroz pokorničko bogoslužje i ispit savjesti otkrivali vlastitu tamu. Prošli smo kroz vrata milosrđa i našli se na mjestu povratka u Očevu kuću – u jednom od jubilejskih svetišta za dobivanje potpunog oprosta. U susretu sa samim sobom trebali smo u sebi pronaći rasipnoga sina što nije bilo baš jednostavno.

Pomirenji s Bogom i ljudima, okupili smo se, u najtešnjoj povezanosti s Kristom, na slavlju euharistije. Don Ivan Ćubelić stavio je pred nas lik svetog

Josipa kao uzor našeg odnosa prema Bogu i suradnika u djelu našeg otkupljenja. Kroz poticajne riječi homilije o Božjem ulasku u Marijin i Josipov odnos, mogli smo ispitati i naše odnose s Bogom i ljudima. U riječima duhovnog animatora otkrivali smo stvarnu veličinu svetoga Josipa. On je s Djesticom Marijom imao plan, čudio se, razmišljao i tražio rješenja koja ne ponižavaju, ne vrijeđaju već pružaju izvrstan primjer kako se s Bogom lako rješavaju stvari.

Nakon dara euharistije nastavili smo biti jedni drugima dar. Poznato je da stol drži obitelj na okupu. Za stolom postaju jasne i rane i ljepote u obitelji, baš kao što je to postalo jasno i nama kada smo se poput velike obitelji okupili na zajedničkom ručku. Umjesto zatvaranja u sebe, vidjelo se da smo zajednica koja je sposobna svijetu vratiti kvasac druželjubivosti. Da su životne sitnice boje života, prepoznali

smo na licu našega predstojnika kojega su vjeroučitelji u čast njegova imendana počastili tortama.

Kratko sabiranje između stabala u ovom prekrasnom marijanskom svetištu, bio je dodir s opipljivim znakom one životne snage

koju je Stvoritelj izlio u prirodu i u nas same. Stablo doziva u sjećanje i stablo spoznaje dobra i zla, ali i križ koji postaje sveto stablo među svim stablima. U tom je križu razlivena sva Božja ljubav i milosrđe, a mi smo je osjetili u pobožnosti križnoga puta koji su predmolili predstojnik don Josip Periš i vjeroučiteljica Matilda Mužinić.

Riječi nadahnute djelima milosrđa polako su skidale zastor s naše osobne stvarnosti i vodile nas k središtu. Tiha prisutnost u svakoj postaji križnog puta i naša učiteljica milosrđa bila je Blažena Djevica Marija.

Odlazak iz „hrvatskog Lurda“ i hod stazama dočaravao nam je životni put koji se često sastoji od zapeletih staza sve dok ne preobrazimo dušu i pronađemo Boga kao središte svojega života. Vjerujem da smo u tome uspjeli jer samo onaj tko preobrazi svoju dušu može preobraziti duše svojih učenika. (MŠ)

Cvjetnica u splitskoj prvostolnici

Na Cvjetnicu - Nedjelju Muke Gospodnje, 20. ožujka, koja uvodi u Veliki tjedan i pripremu za najveći kršćanski blagdan Uskrs, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je svečanu procesiju i euharistijsko slavlje u splitskoj katedrali sv. Dujma.

„Slavimo Isusov svečani ulazak u Jeruzalem koji je unio svježinu i novost u čitav grad. Svatko je od nas je jedna vrsta Jeruzalema i pozvani smo otvoriti Gospodinu vrata svoga srca i uvesti ga u svoj život, da bi mogao prošetati ulicama naših odnosa i zauzaviti se na trgovima naših stanja. Korizma i Veliki tjedan posebno je vrijeme u kojem imamo priliku rasti kao ljudi i kao vjernici te da pokušamo očima Božjem milosrđa vidjeti svoje bližnje i svoju stvarnost”, rekao je nadbiskup u uvodu nakon čega je na Peristilu blagoslovio maslinove grančice i vjernički puk.

Služba riječi i euharistijsko slavlje nastavljeno je u katedrali. U koncelebraciji su bili generalni vikar mons. Miroslav Vidović, pastoralni vikar mons. Nediljko Ante Ančić i ostali svećenici. Nakon otpjevanje Muke, nadbiskup Barišić je u prigodnoj homiliji rekao da se svaki pojedinac može vidjeti u nekoj od uloga iz Isusove Muke. Navodeći primjer Petra, koji može biti predstavnik svakoga od nas, istaknuo je da mu nije nedostajalo hrabrosti jer je posezao za oružjem i prvi govorio da Isusa neće izdati. „Petru nedostaje vjera, da ostane postojan i da može izdržati u svim poteškoćama. Imamo li mi dovoljno vjere ili smo samo hrabri? Svijet je isti i jučer i danas. To se najbolje vidi na primjeru Krista - osuđenog pravednika kojem stavljaju zastor na lice i udaraju ga rukama. Od čovjeka prave igru i zabavu zazivajući da pogodi tko ga je udario. Koliko je i danas pravednika kojeg udaraju brojne nepoznate ruke? I da-

nas se puno igra s malim čovjekom dokazujući tako moć i silu i spašavajući sebe u životnim nevoljama”, istaknuo je nadbiskup i pozvao okupljene da čitajući svoj život uvide žive li po logici tzv. dobrog ili zlog razbojnika. Pojasnio je da ‘dobri razbojnik’ na kraju ipak shvaća da je pobjeda u ljubavi i opruštanju, stoga mu Isus obećava plod svoje muke, smrti i uskršnja. „Isus obećava spasenje na suhom stablu križa koje nas podsjeća na ono zeleno stablo u raju, s kojeg je čovjek ubrao plod i sebe doveo na put degradacije. Iz ovog suhog stabla i iz ljubavi za nas, koja nam opašta grijehu, rađa se novi čovjek”. Mons. Barišić je zaključio da se iskrenim susretom pod križem u svakom od nas može roditi novi čovjek koji će biti nahranjen plodom sa stabla žrtve i ljubavi.

Nakon euharistijskoga slavlja, izlaganjem Presvetoga Oltarskog Sakramenta i procesijom po Periperu, koju je pjevanjem pratio katedralni zbor i bogoslovi pod ravnjanjem maestra don Šime Marovića, započelo je četrdesetosatno klanjanje. Klanjanje je u početku Velikoga tjedna drevni običaj koji se svake godine obavlja u svim župama Splitsko-makarske nadbiskupije, a u katedrali je po tradiciji trodnevno. (KB)

Dani kršćanske kulture

U palači Milesi u Splitu 12. ožujka svečano su otvoreni 12. Dani kršćanske kulture, a manifestaciju je otvorio splitsko-makarski nadbiskup mons. dr. sc. Marin Barišić koji je istaknuo: „Naša kršćanska kultura, kao ni jedna druga, otvorena je i univerzalnim vrijednotama i horizontima. To se očituje u obrani života i dostojanstva osobe, u slobodi, solidarnosti i zauzetosti za opće dobro”, naglasio je nadbiskup i nadodao da ova manifestacija unosi vrijednote ljud-

skosti i duhovnosti u cijelo naše društvo i predstavlja dijalog između Božje riječi i naše povijesti, našeg vremena i vječnosti, naše grješnosti i Božjeg milosrđa, naravi i nadnaravi. Dani kršćanske kulture su događaj koji pokušava unijeti dušu u naše društvo. Ovo naše vrijeme, ovo naše društvo ima potrebu lijepoga da ne padne u očaj i depresiju”, poručio je mons. Marin Barišić.

Ravnatelj manifestacije dr. sc. Miro Radalj izrazio je zadovoljstvo što se program 12. Dana kršćanske kulture odvija zahvaljujući uspješnoj suradnji s nizom institucija koje su se uključile u suorganiziranje programske sadržaja kojih će i ove godine biti šezdesetak u Splitu, Dubrovniku i Šibeniku tijekom jedanaest danas održavanja manifestacije.

„Manifestacija koja je pokrenuta 2005. godine u Splitu, proširila se na Dubrovnik i Šibenik, no svojim programskim sadržajima, sudionicima i karakterom prelazi okvire južne Hrvatske te poprima nacionalni značaj, o čemu svjedoči i to da se nakon desetljeća održavanja, drugu godinu zaredom odvija pod visokim pokroviteljstvo Predsjednice Republike Hrvatske”, istaknuo je Andro Krstulović Opara, savjetnik Predsjednice za društvene djelatnosti, koji je prigodom otvaranja istaknuo kako su Dani kršćanske kulture vrhunski festival, koji podsjeća na tradiciju i kulturni identitet cjelokupnog hrvatskog naroda.

Prigodnu riječ uputili su i izaslanik ministra kulture, g. Davor Trupković, župan Zlatko Ževrnja i g. Igor Baković u ime grada Splita. Po otvaranju manifestacije u palači Milesi upriličeno je i otvaranje izložbe o utjecaju komunističke propagande na stvaranje negativne slike o zagrebačkom nadbiskupu Stepincu, a izložbu je pod nazivom „Alojzije Stepinac u slici i riječi” otvorio rektor Hrvatskoga katoličkog sveučilišta dr. sc. Željko Tanjić.

U programu ovogodišnjih Dana kršćanske kulture filmom „Dominikanci u Hrvatskoj” Krešimira Čokolića obilježena je 800. obljetnica Dominikanskoga reda, a programom „Sveta vrata – vrata milosrđa” obilježena je Godina milosrđa, gdje su u prvom planu bila znamenita vrata splitske prvostolnice autora Andrije Buvine, kako u simboličnom tako i u umjetničkom smislu. Glazbeni program obilježio je niz zanimljivih glazbenih događanja s više stotina sudionika iz cijele Hrvatske te iz inozemstva, poput koncertne praizvedbe opere „Diva Grabovčeva” u

Dubrovniku, pasionskog oratorija „Zadnja postaja” mo. Ive Nižića u Splitu, oratorija na temelju hvarskog pučkog pjevanja „Kalvarija” u izvedbi Lada u Šibeniku i Dubrovniku itd. Zahvaljujući dugogodišnjoj uspješnoj suradnji s Muzejom hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, na jedan se dan splitski program preselio „U središte Hrvatske kneževine”, obilaskom arheoloških lokaliteta i zbirkama Gornjeg Muća, Biskupije i Knina. Muzeji Ivana Meštrovića svoj obol programu dali su kroz više zanimljivih programa - od izložbe „Ivan Meštrović: spomenik Grguru Ninskom u Splitu” u Galeriji Meštrović u Splitu do bogatog programa koji uključuje put križa s pučkim pjevanjem i sv. misu, predavanjem o tajni nedovršene kupole u crkvi Presvetog Otkupitelja – grobnici obitelji Meštrović u Ružiću - Otavicama te koncerta duhovne glazbe Gradskog pjevačkog zborra „Neuma” iz Drniša. Najviše publike privukle su tribine na kojima su gostovali međunarodni gosti, Magnus MacFarlane-Barrow, osnivač Marijinih obroka, organizacije koja hrani 1.100.000 djece diljem svijeta, te Francesco Vaiasuso

autor knjige „Moje opsjednuće” koji je progovorio o iskustvu opsjednuća i potpunom oslobođanju od zloga. U sklopu filmskog programa manifestacije prikazano je 11 vrijednih filmova, od čega 4 dokumentarna filma domaćih autora, jedan animirani film i 6 igralih filmova koji su progovorili o nekim važnim temama te posyjedоčili vrijednosti koje su u temeljima kršćanske kulture.

12. Dani kršćanske kulture svečano su zatvoreni u Splitu u utorak, 22. ožujka, u Dvorani Ivana Pavla II. u Nadbiskupskom ordinarijatu, gdje je domaćin bio splitskomakarski nadbiskup mons. Marin Barišić. Bogat program manifestacije Dani kršćanske kulture završen je svečanom dodjelom nagrade „Andrija Buvina” za iznimian doprinos kršćanskoj kulturi ovogodišnjem laureatu akademskom slikaru Josipu Botteriju Diniju.

„Ovaj završetak krase djela ovogodišnjeg dobitnika za izniman doprinos na polju ostvarenja kršćanske kulture”, rekao je nadbiskup Barišić te istaknuo: „Vjerujem da grad Split može biti ponasan, ne samo na naše povijesne umjetnike, kipare i djelatnike na polju kulture, nego i danas. Ne znam ima li koji grad danas toliko vrsnih umjetnika kao Split. Ponosni smo na to.” Govoreći o ovogodišnjem laureatu, istaknuo je: „Botteri je misionar kršćanske kulture s hrvatskim pečatom. Kršćanska kultura puna je univerzalnih humanih vrjednota dobrog, istinitog i lijepog, i vjerujem da je to obogatilo hodočasnike ovogodišnje manifestacije, od događanja do događanja, od postaje do postaje.”

Središnji čin svečanog zatvaranja manifestacije bila je dodjela nagrade „Andrija Buvina” za iznimani doprinos kršćanskoj kulturi, a obrazloženje dodjele nagrade u ime Savjetodavnog vijeća manifestacije pročitao je član Vijeća akademski kipar Kuzma Kovačić ističući: „Djela Josipa Botterija pripadaju najboljim ostvarenjima suvremenog hrvatskog slikarstva i suvremene sakralne slikarske umjetnosti uopće. Nagrada Dana kršćanske kulture „Andrija Buvina”, dvanaesta po redu, stoga dolazi u ruke Josipa Botterija po neosporno visokoj vrijednosti njegove osebujne slikarske umjetnosti usidrene u slikarsku i katoličku kršćansku tradiciju, povijest, kulturnu baštinu i nasljeđe hrvatskog naroda i podneblja. Kao čimbenik kontinuiteta i dionik obnove hrvatske sakralne umjetnosti, kao pronositelj njene vrijednosti u svijetu, kao čovjek čiji život i djelovanje svjedoče nesebično služenje drugima, svojoj sredini, domovini, čitavom društvu, zasluzio je primiti ovo visoko priznanje za iznimani doprinos kršćanskoj kulturi.”

Nagradu laureatu Josipu Botteriju uručio je ravnatelj manifestacije Miro Radalj, a po primitku nagrade Botteri je rekao: „Od samih početaka prepoznавanja mojeg umjetničkog poziva, otkrivaо sam

snagu sakralne umjetnosti. Promatrajući u crkvama Splita i dalje umjetnička djela, nicala je u meni čežnja da nekim novim likovnim jezikom ispričam svoj doživljaj objave. Moji prvi uzori bili su Andrija Buvina, prvi hrvatski likovni majstor, kojemu znamo ime; zatim Ivan Meštrović i Ivo Dulčić. Uz njih je kao slikarska konstanta uvijek bio prisutan Emanuel Vidović. To su sve čudesni umjetnički svjetovi koje su neumorno ostvarivali zaneseni i marni umjetnici i tako održavali taj fenomen kontinuiteta agiornamenta kršćanske objave, jer kršćanska objava ne pripada biblioteci i skupocjenim knjigama. Kršćanstvo je mnogo više od bilo kakvih programa. Kršćanin je čovjek poniznosti, dobrote i blagosti, otvorenog srca i goruće ljubavi za bližnjega... Umjetnicima ostaje biti uronjenima u tajnu nastanka novoga djela, očekujući jasnu nejasnoću koja pronalazi svoju pojavost i odcepljuje se od nas kao novo, i priključuje se svijetu duhovnih plodova, čudesnom svijetu svete umjetnosti.”

Zatvarajući ovogodišnje 12. Dane kršćanske kulture, ravnatelj manifestacije Miro Radalj izrazio je zahvalnost svima koji su pomogli njenom održavanju te čestitajući laureatu Botteriju istaknuo: „Ova je manifestacija svojevrsna duhovna obnova i uvod u uskrsno vrijeme. A upravo je naš sugrađanin i dobitnik nagrade ove godine kroz svoj umjetnički sadržaj i formu pomirio baštinsku i tradicionalnu, te suvremenu dimenziju ove manifestacije. Zahvaljujemo mu što nam je svojim životom uvijek bio primjer i poticaj.”

Cjelokupan program 12. Dana kršćanske kulture okupio je gotovo tisuću sudionika programa, angažiranih na različitim poljima kulture i umjetnosti, a šezdeset programa u Splitu, Dubrovniku i Šibeniku, koji su uključivali izložbe, tribine, koncerte, recitale, filmske projekcije, muzejske programe i drugo, privukao je više od deset tisuća posjetitelja. (Jelena Hrgović)

Uskrsna poruka nadbiskupa Marina Barišića predstavljena medijima

Splitsko-makarski nadbiskup i metropolit dr. Marin Barišić susreo se s novinarima i predstavio svoju uskrsnu poruku u utorak, 22. Ožujka, u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu.

(*Uskrsna poruka mons. Barišića na str. 1.*)

Čestitajući im Uskrs nadbiskup se s predstavnicima medija zadržao u kratkom razgovoru uz sok i kolače. (KB)

Završetak 40-osatnog klanjanja u splitskoj prvostolnici

„Na Cvjetnicu smo otvorili vrata svoje stvarnosti Gospodinu. Ušao je u naš životni prostor i želi s nama slaviti svoju Pashu. Otvorimo srce Ljubavi, da ga osposobi i postane dom Božjem milosrđu koje nam je prijeko potrebno, koje nas preporađa i čini onakvima kakvi bismo trebali biti”, rekao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, predvodeći euharistijsko slavlje na Veliku srijedu, 23. ožujka, u splitskoj prvostolnici sv. Dujma. Slavljen je završeno tradicionalno 40-satno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, započeto na Cvjetnicu. Drevni je to običaj koji se svake godine obavlja u svim župama Splitsko-makarske nadbiskupije, a u katedrali je po tradiciji trodnevno.

U concelebraciji je bilo više svećenika predvođenih prepozitom Metropolitanskog kaptola u Splitu mons. Nediljkom Antom Ančićem, generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem i katedralnim župnikom don Tomislavom Ćubelićem.

U propovijedi je nadbiskup stavio naglasak na prijateljstvo. Rekao je da se kroz prijateljstvo očituje kakvi smo ljudi, koliko smo iskreni i koliko nam je stalo do bližnjega. Nažalost, jer smo grješne nara-

vi pa često padnemo na testu prijateljstva, narod je stvorio uzrečicu ‘Čuvaj me, Bože, mojih prijatelja, jer se neprijatelja sam čuvam’. „Što se dogodilo Judi da je izgubio vjeru i povjerenje u Isusa? Ne znamo što ga je to razočaralo, ali svojim postupcima govori da mu Isus više ne znači. Juda prodaje prijatelja kao robu koja mu više ne treba. Oslanja se na one koji imaju slične interese i sigurnost traži u novcu”, nglasio je nadbiskup i pojasnio da se na primjeru Jude najbolje očituje misterij ljudske slobode.

Nasuprot Judi nadbiskup stavlja nepoznatu ženu u kući Isusova prijatelja Šimuna gubavca koja je na Isusovu glavu izlila dragocjenu pomast iz alabastrene posude. „Jedan teolog pjesnik ovaj je događaj naslovio kao ‘euharistijsko slavlje jedne žene’. Doista, za ovaj zahvalni čin ove žene i sam Isus kaže da je iz ljubavi”, rekao je nadbiskup i istaknuo da je Isus „za cijelo čovječanstvo i nas osobno dragocjena posuda i spasonosna mast koja se otvara i predaje za nas i od koje miriše novost i uskrslji život koji se rađa u susretu – tamo gdje ga se primi i gdje mu se dozvoli da nas polije svojom ljubavlju”. Nadbiskup je izrazio želju da ovih dana pozovemo Isusa da sjedne za stol našega srca, obitelji, života, ali i stol ovoga prostora i društva, jer to je stol za koji Gospodin želi sjesti sa svima, svojim prijateljima. „Neka u našim životima za Isusa uvijek bude mesta i neka ova snaga njegove ljubavi, iz ove razbijenosti, žrtve i predanosti, u naže živote donose novost koja će zahvatiti naša srca i sve naše odnose”, zaključio je nadbiskup Barišić.

Nakon euharistijskoga slavlja, koje su svojim pjevanjem obogatili bogoslovi, procesijom po Peripetu, završilo je četrdesetsatno klanjanje. (KB)

Misa posvete krizme i blagoslov bolesničkog ulja u katedrali

Ujutro Velikog četvrtka, 24. ožujka, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je misu posvete krizme i blagoslov bolesničkog ulja u splitskoj prvostolnici sv. Dujma. Svečanost je započela ispred crkve sv. Filipa Nerija odakle su se svećenici Splitsko-makarske nadbiskupije u procesiji za križem, predvođeni pjesmom bogoslova, uputili prema splitskoj prvostolnici gdje su slavili misu kojom su svečano proslavili svoj svećenički dan. Na taj dan ustanove euharistije svećenici su obnovili svoja sve-

ćenička obećanja, a nadbiskup je posvetio ulje za sakramente krštenja, potvrde, bolesničkog pomazanja i sv. reda.

Pozdravivši provincijala Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joška Kodžomana, generalnog vikara Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslava Vidovića, prepozita Metropolitankog kaptola u Splitu mons. Nediljka Antu Ančića, sve nazočne svećenike, njih oko 120, kao i one koji su bili spriječeni doći, redovnike i redovnice, bogoslove, sjemeništarcе te okupljeni vjernički puk, nadbiskup Barišić je izrazio radost zbog zajedništva i zahvalnost Bogu za veliki dar svećeništva. „Danas se sjećamo ustanove euharistije i svetoga reda, blagoslivljamo sveto ulje te se na osobit način sjećamo svojeg ređenja. Zahvalni Bogu za milost i poziva, molimo ga da nam da snage da još više živimo do stojanstvo tvoga dara”, rekao je nadbiskup.

Govoreći u homiliji o apostolskom nasljeđu, nadbiskup je pažnju najprije svratio na vrata splitske pravoslavne majstora Andrije Buvine iz 1214. godine, koja prikazuju 28 slika iz Isusova života. Jedna od njih prikazuje apostolsko nasljeđe. Isus stavlja ruku na sv. Petra, on na sv. Dujma koji dalje pruža ruku, te taj lanac poslanja seže do danas, a svaki od njih u ruci nosi jedan svitak – Radosnu vijest. „Ovaj dan nema samo vidljivi ljudski kontinuitet, već povezni-

cu ima u Duhu. Isti Duh koji je bio nad Isusom i koja ga je pomazao bio je na dan našega ređenja nad nama i pomazao je naše ruke i naša srca da možemo nastaviti djelo spasenja te braći i sestrama donositi novost radosne vijesti. Mi nemamo drugog programa, nego Isusov program”, istaknuo je. Nadodavši da Krist preko svećenika dolazi do svakog čovjeka, bez iznimke, nadbiskup je potaknuo braću svećenike da se izdignu iznad načela, principa, nauke, odredaba i obreda te stvarnost i bližnje gledaju očima milosrđa, a to će moći samo ako upoznaju Boga koji je izvor milosrđa. „U obitelji je sve utemeljeno na milosrđu, besplatnosti, sebedarju, žrtvi, praštanju i ljubavi. Kad bismo pokušali unijeti te vrline u svoje šire obitelji - župne zajednice, to bi nas učinilo svježima i bližima Bogu i čovjeku te bismo u sebi lakše prepoznali apostolsko nasljeđe. Ovo vrijeme Godine milosrđa pravo je vrijeme da se ohrabrimo i zajedno potražimo put milosrđa i bogatstvo života. Tada ćemo postati svećenici u kojima će ljudi vidjeti Krista”, naglasio je nadbiskup i zaželio da u njima neprestano gori grm poziva koji im je Gospodin dodijelio, kako bi bili blagoslov ovom vremenu i cijelom svijetu.

Na kraju misnoga slavlja nadbiskup je čestitao svim svećenicima njihov dan, osobito onima koji ove godine slave svoje svećeničke jubileje. (KB)

Misa Večere Gospodnje u katedrali sv. Dujma

„Apostoli kojima ćemo večeras oprati noge predstavljaju svakog od nas jer svi smo Kristovi učenici. Isus je oprao noge svojim učenicima, no taj čin za nas danas ima drugo značenje. Želimo ga zamoliti da nas opere od naših grijeha, sebičnosti i ograničenosti kako bismo mogli razumjeti taj njegova gesta ljubavi koji je toliko snažan da o njemu ovisi naš život i budućnost svijeta”, rekao je splitsko-makarski

nadbiskup Marin Barišić predvodeći spomen Posljednje večere na Veliki četvrtak, 24. ožujka, u splitskoj pravoslavni sv. Dujma. U koncelebraciji je bilo više svećenika na čelu s generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem.

Govoreći u homiliji o povijesnom okviru spašenja, nadbiskup je pojasnio kako je Isus sa svojim učenicima slavio istu onu Pashu koju slave Hebreji kao spomen oslobođenja iz Egipta. No Krist unutar toga saveza sklapa novi, neraskidivi savez u svojoj ljubavi i krvi te oslobađa čovjeka od grijeha. „Isus je rekao Petru i svakom od nas da ne razumijemo sve što čini, ali da ćemo shvatiti poslije. Doista, velik je to zalogaj za svakog od nas, ali ovo ‘poslije’ znači da Gospodin ima povjerenja u nas. Ovo ‘poslije’ se vjerojatno više odnosi na onaj konačni susret s njim kada ćemo u potpunosti shvatiti što je euharistija i otajstvo Božje ljubavi prema čovjeku”, istaknuo je i nadodao da je „najvažnije da je on s nama večeras, na ovom spomen-činu tog novog saveza. Mi imamo

komadić vremena i saveza, no on koji je njihov gospodar ima mogućnost tajanstvene i sakramentalne prisutnosti među nama.”

Nadbiskup je rekao da često svatko od nas razmišlja Petrovom logikom te da nam nije do toga što će se Isus poniziti pred nama, već nas straši što i mi i cijela Crkva moramo biti poput Mesije okrenuti prema služenju. „Da bismo to mogli, Krist nas mora očistiti i svojom ljubavlju i milosrđem ospasobiti. Ovaj dan i Isusova gesta je kamen temeljac na kojem

se treba graditi naša ljubav i služenje prema bližnjima. Ovo je peć koja se ne gasi, nego daje toplinu i svjetlo našim životima”, naglasio je nadbiskup i pozvao sve okupljene da pokušaju dublje ulaziti u to otajstvo ljubavi.

Po završetku homilije nadbiskup je oprao noge apostolima, koje su predstavljali vjernici različitih poziva i poslanja. Misu je pjevanjem obogatio katedralni zbor pod ravnateljem maestra don Šime Marovića. (KB)

Obredi Velikoga petka u splitskoj prvostolnici

Obrede Velikoga petka u splitskoj prvostolnici sv. Dujma predvodio je 25. ožujka splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić uz sudjelovanje više svećenika i u nazočnosti mnoštva vjernika. Nakon prostracije i šutnjom iskazane počasti Kristu umrlom na križu za spas svijeta, uslijedila je služba čitanja i pjevanje Muke, koju je otpjevao mješoviti katedralni zbor pod ravnateljem kapelnika maestra Šime Marovića. Prije ljubljenja križa, koje je pratilo pjevanje tradicionalne tužaljke „Puče moj” i obreda pričesti, uslijedila je homilija koju je izrekao katedralni župnik don Tomislav Ćubelić.

„Bogoslužje Velikog petka započeli smo šutnjom, a Crkva je predvidjela i razlaz u tišini. Kao ljudi vjere i mi večeras prolazimo kroz šutnju zatajenja i nijekanja Boga, šutnju kad ga ubijamo i razapinjemo na križ i šutnju zaborava njegove dobrote i milosrđa. Šutnja kao čin vjere ne oslobađa nas rijeći i djela svjedočenja. To je šutnja u kojoj bi trebala dozrijevati vjera u Isusa Krista umelog na križu za nas”, rekao je župnik na početku homilije i istaknuo da je u Kristovu križu, kao jedinstvenom povjesnom događaju, sažeta sva drama ljudskog stradanja i boli, ali i izlaz i rasplet jer Krist se na križu spustio do samog dna naših dvojbi i tjeskoba, uzeo ih na sebe i prožeо ih svojom božanskom nazočnosti i tako nam dao smisao i smjer. Naš odnos prema Kristu usporedio je kroz dva razbojnika raspeta s njim. „Lijevi razbojnik prolazi patnju

i agoniju smrti, a još uvijek ima snage za napad na Isusa Krista. To je model suvremenog svijeta – napad i ubojstvo Boga bez pauze. Može li drugačije? Razbojnik s desne stane ne traži oprost i ne iskazuje kajanje za svoj život, no traži od Krista da ga se sjeti. Gledajući u Krista, probudila se u njemu jaka vjera pa svu svoju nadu i povjerenje predaje Kristu. Zapravo, dao mu je sve jer drugo nije mogao ni dati kada ga je zlo iscrpilo. Preostala mu je samo ljubav i dobrota s križa”, pojasnio je župnik i istaknuo da je

snaga raspetog Krista toliko jaka da je na licu mjesta dvojicu teških razbojnika pretvorila u istinske svjedočke.

U nastavku je homilije ukazao na to da mi svake godine ispratimo Krista do Kalvarije i vraćamo se kući nepromijenjeni, da likove iz Muke znamo sve, a sebe ne vidimo

ni u jednom i pozvao da se ugledamo na rimskog satnika i pogani. Pojasnivši da je satnik bio promatrač na brojnim stratištima koji je video mnoštvo umirućih izbezumljenih od boli i patnje, naglasio je da je ovaj put video drugačije. „Muka razapinjanja i sramota poruga nisu ugasile ljubav i dobrotu u Kristovim očima. Sigurno se zapitao otkud toliko ljubavi u središtu nasilja? Otkud toliko blagosti pred ponorom smrti? Otkud oprost u srcu zla? Isusovo milosrđe i ljubav daje nadu i mijenja čovjeka. Satnik koji je otvrdnuo u zlu i nasilju, koji nije čuo ni jedan Kristov govor, nije video ni jedno čudo niti je sje-

dio s njim za istim stolom, ispod mrtvog tijela Isusa Krista imao je otvoreniji um od svih prisutnih na Kalvariji, osjetljivije srce od svih odbjeglih učenika i istaćanju svijest vjere od svih nas večeras. Krist mu je bio jedini okidač i pokretač vjere, a upravo to je nama upitno", istaknuo je don Ćubelić. Zaključio je da bismo mi rado Kristu prisjekli konopce što ga vežu za križ i tako ga slijedili sa sigurne udaljenosti i distance, da nas ne poprska njegova čista krv, bojeći se da ne podijelimo njegov put, istinu i život sa svo-

jim te pozvao sve okupljene da pustimo ovog Uskrsa Krista da ljubavlju s križa pomakne našu vjeru barem malo dublje.

Nakon obreda, po običaju splitske prvostolnice, vjernici su izišli na trg sa sjeverne strane katedrale, a pridružili su im se i vjernici koji su došli iz drugih gradskih crkava. Nadbiskup je izložio Presveti Oltarski Sakrament u pokaznicu te je uslijedio ophod po Peripteru katedrale, gdje je udijelio blagoslov gradu Splitu i cijeloj Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. (KB)

Uskrsno čestitanje redovnica nadbiskupu Barišiću

U Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu na Veliku subotu, 26. ožujka, upriličena je uskrsna čestitka predstavnici redovničkih zajednica u Splitu splitsko-makarskom nadbiskupu Marinu Barišiću.

U ime redovničkih zajednica u Splitu i Splitsko-makarskoj nadbiskupiji čestitku nadbiskupu izrazila je s. M. Radoslava Kevo, glavarica splitske Provincije Navještenja Gospodinova, Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga.

„Oče nadbiskupe, okupile smo se da bismo s vama podijelile radost Uskrsa i posvjedočile nadadarovanu uskrsnućem našega Spasitelja. Iza nas je Godina posvećenog života u kojoj smo na poticaj pape Franje pokušale sa zahvalnošću promotriti svoju prošlost i radosnije zaživjeti svoju sadašnjost kako bismo ispunjeni nadom odvažnije kročile u budućnost. Više puta i na razne načine i Vi ste bili svjedoci tih događanja. Pratili ste nas svojim blizinom, očinskom brigom i molitvom, poticajima i potporom. Pokazali ste nam koliko vam je stalo do autentičnih služenja naših zajednica i svake pojedine sestre", rekla je s. Radoslava naglašavajući da je nadbiskup

time dozvao u svijest svakoj sestri da ima povlašteno mjesto u Crkvi te da istinskim življenjem karizmi njihovih redova i družbi te uzajamnom suradnjom mnogo mnogo doprinijeti plodnjem životu i radu nadbiskupije. „Živimo i djelujemo u vremenu koje je vremenito problemima i raznim nemirima. To je stvarnost svijeta i naša stvarnost koju živimo i koja neminovno u pojedince i zajednice ulijeva strah, neizvjesnost i nesigurnost. Iako smo dio svega spomenutoga, poučeni blizinom Božjeg hoda s nama kroz našu povijest, ne želimo gubiti nadu i pouzdanje. Naše su oče i duh kroz pashalno otajstvo muke i smrti Kristove usmjereni prema Uskrsu, a iskustvo naše krhkosti, ograničenosti i sklonosti griješu otvara nas vrelu Božjeg milosrđa i daruje nadu", istaknula je s. Radoslava te nadbiskupu i svim njegovim suradnicima, redovnicama, kao i svim članovima Crkve u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji zaželjela sretan i blagoslovjen Uskrs u želji da vrelo Božjeg milosrđa koje nam je u ovoj Jubilarnoj godini na poseban način darovano, trajno obnavlja svakodnevno zajedničko služenje. U ime sestara nadbiskupu Bari-

šiću uručila je prigodni uskrsni dar, sliku „Milosrdni Otac”, djelo s. Zdravke Divić.

Nadbiskup je Barišić, zahvalivši na čestitkama i daru, rekao da je događaj Uskrsa u našem životu i zajednicama izvor bogatstva s kojeg iz godine u godinu možemo piti, a nikada presušiti ne će. „Uskrs je srce naše liturgije i radosne vijesti. Po uskrsnuću je u Isusu Kristu, Licu Božjem milosrđa, Božja ljubav za nas dosegla svoj vrhunac. Svaka vaša karizma jedna je iskrica u povijesti Crkve upaljena na topolini i ljubavi Uskrsa. To nosi Crkvu i danas”, istaknuo je nadbiskup i naglasio da prisutnost osoba posveće-

nog života svjedoči, a njihov rad još više uprisutnjuje raspetog Krista. Redovnicama je zaželio da budu prepoznatljivi i trajni znakovi Uskrsa u današnjem svijetu, a da bi to mogli potrebno je svaki dan piti s izvora i grijati se na vatri Uskrsa. Zahvalio je svim zajednicama na djelovanju u mjesnoj Crkvi koja svoje bogatstvo može mjeriti upravo po predanom redovničkom životu.

Čestitajući im Uskrs, nadbiskup je redovnicama darovao knjigu pape Franje „Božje je ime Milosrđe” i medaljice sa slikom loga Godine milosrđa, te je ostao s njima u razgovoru uz sok i kolače. (KB)

Vazmeno bdjenje u splitskoj katedrali sv. Dujma

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je obrede Vazmenoga bdjenja, 26. ožujka, u splitskoj prvostolnici sv. Dujma, čime je zaključeno Vazmeno trodnevnlje i započela proslava uskrsnuća Gospodinova. Svečani hvalospjev uskrsnoj svijeći otpjevao je don Ivan Urlić, a za vrijeme mise pjevao je katedralni zbor pod ravnjanjem mo. don Šime Marovića.

„Slavimo majku svih liturgija i središte kršćanske vjere - svetu noć Kristova uskrsnuća iz koje potječu sva druga slavlja. Sjetili smo se večeras Božje riječi od stvaranja do uskrsnuća, sve trenutke Božje intervencije u naš svijet, od stvaranja čovjeka do najveće geste ljubavi u Licu milosrđa – Isusu Kristu”, rekao je u homiliji nadbiskup Barišić. Istaknuo je da pobedu Gospodinova uskrsnuća, koja je važna za naš život i za cijeli svijet, Bog nije ostavio za sebe u prošlosti ili za budućnost, već je pobeda života nad smrću Kristov dar nama. Želi nam tu novost života dati danas. „Čovjek pred ovom gestom Božje ljubavi može biti zahvalan, ali i uzvratiti povjerenjem i krštenjem. Ako hoćemo živjeti novim životom moramo se povezati s izvorom života, uskrsnim Gospodinom.” Nadbiskup je ukazao na pitanje iz Evandželja ‘Što tražite živoga među mrtvima’ i rekao da ovaj upit predstavlja navještaj radosti, ali i ukor te naglasio da i mi često život tražimo na pogriješan način i na pogriješnim putovima koji često vode u smrt. „Uskrsli Gospodin

je nadvladao granicu smrti. Nema dovoljno riječi za ovu svetu noć, stoga nam večeras simboli govore više od riječi. Svjetlo koje je ušlo u tamu naše crkve darivali smo jedni drugima. Ono je znak da je naš život neugasiv jer je Krist pobjedio tamu smrti. Život svakoga od nas zapaljen je na izvoru ljubavi, praštanja i milosrđa. Zahvalimo Bogu, obnovimo svoja krsna obećanja i zamolimo ga da slavlje Uskrsa u nama ražari plamen ljubavi kako bismo i mi drugima u svojoj sredini mogli biti svjetlo života”, zaključio je nadbiskup.

Mons. Barišić je potom obavio obred blagoslova vode te je poškropio sabrani vjernički puk koji je tom prigodom obnovio svoja krsna obećanja. Na samom kraju misnoga slavlja nadbiskup je blagoslovio hranu i svim zaželio sretan Uskrs. (KB)

Uskrsno slavlje u splitskoj prvostolnici

Na svetkovinu Uskrsnuća Gospodinova, 27. ožujka, u splitskoj prvostolnici svetoga Dujma splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić predvodio je svečano koncelebrirano misno slavlje. (*Homilija mons. Barišića na str. 14*)

Nakon misnoga slavlja, koje je svojim pjevanjem uveličao mješoviti prvostolni zbor sv. Dujma pod ravnjanjem kapelnika maestra don Šime Marovića, nadbiskup je blagoslovio jelo čestitavši Uskrs svim vjernicima. „Uskrslji Gospodine, zaglavni kamenu Božjega stvaranja i ostvarenja, života i povijesti, ljudskog roda i kozmosa! U krštenju si nas pridružio svojoj smrti i uskrsnuću. S nama dijeliš pobjedu života nad smrću. Daruj nam milost da u protivština svakodnevnoga života ostanemo povezani s tobom, naslonjeni na tebe, naš zaglavni kamen. Svojim uskrsnućem, Gospodine, ulaziš u naše obitelji i domove. Unesi radost života u naša srca i u naše odnose. Budi radosna nada za sve obitelji i njihovu

djecu. Ohrabri sve mlade koji se pripremaju ući u brak i osnovati svoju obitelj. Neka i njihova otvorenost životu bude uskrsni znak naše obnovljene budućnosti. Osnaži sve nosive zaglavne kamene života i društva. Učvrsti, ohrabri i blagoslovi naše obitelji, domovinu i čitav svijet! Amen. Aleluja.” (KB)

Nadbiskup Barišić slavio Uskrs sa splitskim zatvorenicima

Već tradicionalno na Božić i Uskrs splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić pohodi splitske zatvorenike. Tako je i ovoga Uskrsa, 27. ožujka, posjetio zatvor na Bilicama u Splitu gdje je u mirnom i prijateljskom ozračju zatvorske kapele sv. Josipa radnika predvodio euharistijsko slavlje u koncelebraciji s duhovnikom zatvorenika don Andelkom Dukićem i svojim tajnikom don Nikolom Mikačićem.

Pozdravivši sve zatvorenike i osoblje, u uvodu je naglasio da Gospodin dolazi oslobođiti čovjeka od njegove ovisnosti, zarobljenosti te svih opipljivih i neopipljivih oblika ljudskih zatvora. Pozvao ih je da skrušeno, iskreno i radosno proslave Uskrs jer Isus prihvata svakog pojedinaca onakvog kakav jest, vjeruje u njega i daje mu oslonac za budućnost.

„Danas je u svijetu puno materijalnog siromaštva, no daleko je više životnoga siromaštva u kojem

je čovjek bez ljudskosti, poštenja i dobrote. Za jedne i druge Krist je došao biti blagovjesnik, sužnjima navijestiti oslobođenje, slijepima vratiti vid, na slobodu pustiti potlačenje i proglašiti godinu milosrđa Gospodnjega”, rekao je nadbiskup primjetivši da se

u „Isusovu programu” spominju sužnji i zarobljeni te da se to ne odnosi samo na one koji su pri vremeno „iza brave”, nego i na svakog čovjeka koji je u stanju zarobljenosti grijeha. Okupljene je podsjetio da se nalazimo u Godini milosrđa Božjeg koje se očituje upravo u Kristu koji

nas je ljubio do kraja. „Milosrđe je potrebno u ovom svijetu nepravde i nasilja. Čovjeka i društvo jedna gesta ljubavi i milosrđa može promijeniti. Pravda je potrebna za funkcioniranje društva, ali ona nije dostatna i ne rješava sve probleme. Pravda se mora razvijati k milosrđu”, istaknuo je.

U nastavku se nadbiskup osvrnuo na pitanje iz Evanđelja na Veliku subotu 'Što tražite živoga među mrtvima?' i rekao da ovaj upit predstavlja navještaj radosti da je Isus pobijedio smrt, ali i ukor te naglasio da i mi život tražimo na pogrješan način i na pogrešnim putovima koji često vode u smrt. „Krist je imao iskustvo ljudskoga života, zatvora i smrti. Bio nam je sličan u svemu osim u grijehu. No, uskrsno jutro svjedoči da je Krist pobijedio grijeh i smrt i tu pobjedu želi podijeliti s nama danas kako bismo i mi izišli iz svih oblika zarobljenosti i svega onog što nije život. Pokopajmo staroga čovjeka sa svojim grijesi-

ma i manama i s uskrsnućem Kristovim zaživimo kao bolji ljudi koji će graditi svoj život na Kristu – zaglavnom kamenu”, zaključio je nadbiskup.

Na samom je kraju zaželio da Gospodin u splitskom zatvoru nađe prijatelje koji će ga razumjeti i prihvati, kao što i on nas razumije i prihvaca jer životom se čovjeku svašta može dogoditi. Pozvao je zatvorenike da u prijateljstvu s Kristom u životu hode samo onim putovima gdje mogu naći život. Čestitajući im Uskrs, nadbiskup je svakome od zatvorenika darovao krunicu. (KB)

Blagoslov vitraja u župi sv. Martina u Rudi i obljetnica pokolja tamošnjeg stanovništva u II. svjetskom ratu

U Župi sv. Martina u Rudi na Uskrsni pondjeljak, 28. ožujka, za vrijeme euharistijskog slavlja upriličen je svečani blagoslov 12 novopostavljenih vitraja u župnoj crkvi. Vitrage je izradio umjetnik Josip Bosnić. Euharistijsko slavlje predvodio je župnik splitske prvostolnice sv. Dujma, don Tomislav Ćubelić, a župljani su odali počast 299 žrtava pokolja njihovih mještana u II. svjetskom ratu, 1944. godine.

Na samom početku slavlja pročitana su imena 299 ubijenih muškaraca, žena i djece iz Rude i Kamenskog te ubijenih iz mjesta Otoka i Gale koji su pokopani u Rudi. Također, pročitana su imena mještana poginulih u Domovinskom ratu.

„Na današnji dan prije 72 godine vaši preci ubijeni su iz čista mira, pravedni na svom ognjištu. Bili su to nevini ljudi koji su znali tko su, u koga vjeruju i kojem narodu pripadaju, ali veliki broj ubijene djece nije znao ni svoje ime. Nije im potrebna velika i

snažna molitva jer su svojom ljudskosti i vjerom, a djeca svojim andeoskim životom sami širom otvorili put u raj. No, ova je molitva potrebna nama koji hodamo po njihovoj krvi, patnji i muci. Molimo i da se spomen na njih ne zaboravi te da istina o ovim ljudima nađe mjesto u životu svojeg naroda”, rekao je u uvodu don Tomislav Ćubelić.

U prigodnoj homiliji predvoditelj je naglasio da je etično i moralno govoriti o smrti ljudi čija je krv natopila ovo pitomo mjesto, te da se tu ne radi o politici, već o istini koju smo svi dužni naviještati, a ona će biti potpuna kada se utvrdi tko je i zašto ubio ove nevine ljude. „Ovi ljudi hrabro su stajali nasuprot zлу. Nisu bježali jer nisu imali razloga i jer su vjerovali da je ovo njihov dom, njihov narod i njihova zemlja od koje žive. Samo Bog zna koliko je u našem narodu proliveno nevine krvi od ljudi istog tog naroda, samo zato što su vjerovali u Boga, voljeli svoj narod i bili

vjerni svojoj obitelji. Je li moj narod iz ove muke, patnje i nevinih žrtava nešto naučio?" upitao je i naglasio da nemamo pravo bježati od svoje povijesti i sudbine svojega naroda jer bježeći od svoje povijesti, bježimo sami od sebe. Ustvrdio je da povijest jest učiteljica života, no da su Hrvati loši učenici koji dozvoljavaju da nam povijest prerađuju i tumače drugi, kao da nas je strah snage i žrtve koju su stotine tisuća sinova ovog naroda posvjedočili da bismo mi danas imali pravo slobodno i u miru živjeti u svojoj zemlji. „Nitko ne traži i ne poziva na osvetu, nego na osvjetljavanje istine i zahvalnost prema žrtvama od čije hrabrosti mi danas živimo. Može li se reći u što vjeruje i za što se zalaže hrvatski čovjek danas? Dali smo se stjerati u kut, frustrirani i bez nade. Oni su umrli s nadom da će budući naraštaj znati više cijeniti život, državu i narod, a mi smo negdje zapeli. Imamo državu, a ne znamo dalje. Istina, puno je nepoštenja i nevjere, ali ovaj narod ima sposobnih, pametnih i dobrih ljudi. Priberimo se i ispravno poredajmo ljestvicu vrijednosti”, istaknuo je don Tomislav Ćubelić i pozvao je okupljene da nauče djecu i unuke istini o svojim ubijenim precima, da su bili obični ljudi, očevi i majke s djecom te starci koji nisu prljali duše ni karakter i nisu činili nikome zla.

„Misionari milosrđa” iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine

Sveti Otac imenovao je 730 misionara iz cijelog svijeta, a među njima i 4 misionara iz Hrvatske te 4 iz Bosne i Hercegovine, sa zadaćom da propovijedaju Božje milosrđe i pozivaju vjernike na obraćenje i pomirenje s Bogom s ovlašću da odrješuju i od grijeha pridržanih Apostolskoj stolici

Generalni vikar Đakovačko-osječke nadbiskupije Ivan Čurić uputio je svim svećenicima, redovnicima i redovnicama obavijest i preporuku u kojoj navodi imena misionara milosrđa s područja Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Podsjeća kako je papa Franjo u buli „Misericordiae vultus” najavio da će u sve biskupije svijeta odaslati misionare milosrđa, koji će kao živi znak Očeva praštanja imati vlast odriješiti i one grijeha koji su, u skladu s odredbama Zakonika kanonskoga prava, pridržani Apostolskoj stolici.

Misionari milosrđa u Hrvatskoj su Goran Rukavina, OFMCap (Sisačka biskupija), Žarko Lučić,

Zaključio je da su ubijeni snagom svoje krvi i čistoće otklonili sve prepreke koje bi im stajale na putu do živoga Boga u kojem će imati ispunjenje istine, te pozvao okupljene da od srca zamolimo te nevine mučenike da se snaga njihove žrtve, svjedočanstva i ljubavi još jednom zauzme kod Boga za hrvatski narod jer nam je to potrebnije nego ikada.

Župnik don Marin Matijaca na kraju misnoga slavlja uputio je riječi zahvale Bogu i svim nevinim žrtvama Rude i cijele Hrvatske, predvoditelju don Ćubeliću i ostalim svećenicima, predstavnicima lokalne vlasti i umjetniku Josipu Bosniću koji je oslikao novopostavljene vitraje. Posebnu zahvalu uputio je svima koji su dali svoj doprinos u izradi vitraja te svima koji su doprinijeli dostojanstvu slavlja.

Potom je uslijedio blagoslov 12 novopostavljenih vitraja na kojima su oslikani: prizori pokolja u Rudi 1944., golubica - Duh Sveti, Isus na križu, uskrсли Krist, Bezgrešno začeće BDM, sv. Josip, sv. Martin, sv. Ante, sv. Ivan Nepomuk, sv. Ivan Pavao II, sv. Klement, bl. Alojzije Stepinac i Sluga Božji Josip Stadler.

Po završetku misnoga slavlja okupljeni puk u procesiji se uputio prema groblju gdje su odali počast 299 nevinih žrtava svoga mjeseta. (KB)

OFMCap (Splitsko-makarska nadbiskupija), Bože Vuleta, OFM (Splitsko-makarska nadbiskupija) i Ante Vučković, OFM (Splitsko-makarska nadbiskupija). Misionari milosrđa u Bosni i Hercegovini su Ivan Landeka, OFM (Mostarsko-duvanjska biskupija), Milan Lončar, OFM (Mostarsko-duvanjska biskupija), Slavko Topić, OFM (Vrhbosanska nadbiskupija) te Josip Ikić, OFM (Vrhbosanska nadbiskupija).

„Na tragu Papina poziva, ali i poziva našega nadbiskupa Đure, koji nam je uputio u svojoj Okružnici povodom Jubileja milosrđa, preporučujemo braći svećenicima, napose župnicima i rektorima crkava, mogućnost da se u župnim i drugim zajednicama u našoj nadbiskupiji organiziraju misije milosrđa, upravo pod vodstvom gore navedenih misionara”, navodi se među ostalim u preporuci mons. Čurića. (IKA)

KRONIKA OCA NADBISKUPA

(1. siječnja – 31. ožujka 2016.)

SIJEČANJ

1. 1., svetkovina Marije Bogorodice

- * Katedrala - predvodio svečano euharistijsko slavlje sa zazivom Duha Svetoga na početku nove građanske godine

6. 1., Bogojavljenje

- * Katedrala - predvodio svečano euharistijsko slavlje

15. 1., Sv. Stošija

- * Zadar - sudjelovao na svečanoj proslavi svetkovine sv. Stošije, zaštitnice grada

16. 1.

- * Ordinariat - predsjedao sjednici Prezbiterkoga vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije

17. 1., Druga nedjelja kroz godinu

- * Konkatedrala - predvodio svečano euharistijsko slavlje povodom blagdana Gospe Ranjene

18. 1.

- * Ordinariat - primio članove Udruge osoba s invaliditetom „Prijatelj” iz Metkovića
- * BiH, Sarajevo – nazočio svečanoj akademiji povodom 25. obljetnice biskupskog ređenja uzoritog kardinala Vinka Puljića

19. 1.

- * BiH, Sarajevo – sudjelovao na svečanom euharistijskom slavlju i prigodnom ručku prigodom 25. obljetnice biskupskog ređenja uzoritog kardinala Vinka Puljića

20. 1.

- * Ordinariat – predstavio knjigu pape Franje „Božje ime je Milosrđe”
- * Ordinariat – predsjedao sjednici Pastoralnog vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije

22. 1.

- * Katedrala – predvodio molitvu za jedinstvo kršćana

20. 1.

- * Mlinište – predvodio misu zadušnicu za pokojne roditelje

25. 1.

- * Zagreb – Izvanredno plenarno zasjedanje HBK

26. 1.

- * Zagreb – nazočio Teološko-pastoralnom tjednu
- * Zagreb – sjednica Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja

31. 1., Četvrta nedjelja kroz godinu

- * Split, Dobri – predvodio Službu Riječi prigodom završetka godine posvećenog života u crkvi Gospe od Zdravlja

VELJAČA

2. 2., Prikazanje Gospodinovo - Svijećnica

- * Dubrovnik – sudjelovao na otvaranju feste i svečanoj Večernjoj uoči svetkovine sv. Blaža

3. 2. Sv. Blaž, b. i mč.

- * Dubrovnik – sudjelovao na svečanom euharistijskom slavlju i procesiji povodom svetkovine sv. Blaža, zaštitnika Grada

4. 2.

- * Split, Dobri – predvodio sv. misu zadušnicu za pokojnog fra Petra Bezinu u crkvi Gospe od Zdravlja

7. 2.

- * Kotor, Crna Gora – sudjelovao na proslavi sv. Tripuna, zaštitnika Grada

17. 2.

- * Vepric – sudjelovao na korizmenoj rekolekciji za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije

26. 2.

- * Ordinariat – Ugostio na večeri crkvene velikodostojnike, goste prigodom ređenja mons. Jure Bogdana

27. 2.

- * Split, Konkatedrala – u ulozi glavnog zareditelja predsjedao svečanim euharistijskim slavlјem i obredom ređenja novog Vojnog ordinarija, mons. Jure Bogdana

28. 2.

- * Split, Katedrala – koncelebrirao na euharistijskom slavlju, biskupskoj mladoj misi mons. Jure Bogdana

29. 2.

- * Otrić-Struge – pastirski pohod

OŽUJAK

1. 3.

- * Desne – pastirski pohod
- * Rogotin – pastirski pohod

2. 3.

- * Zagreb, Zgrada Vojnog ordinarijata – prisustvovao svečanom preuzimanju Vojnog ordinarijata mons. Jure Bogdana, novozaređenog Vojnog ordinarija

3. 3., sv. Marin (Nadbiskupov imendant)

- * Vid/Prud – pastirski pohod

4. 3.

- * Tugare – predvodio euharistijsko slavlje prigodom 1164. obljetnice prvog spomena imena Tugare

5. 3.

- * Metković, sv. Nikola – pastirski pohod

6. 3. Četvrta korizmena nedjelja

- * Bijeli Vir – pastirski pohod

7. 3.

- * Opuzen – pastirski pohod

8. 3.

- * Slivno Ravno – pastirski pohod

9. 3.

- * Metković, sv. Ilija – pastirski pohod

11. 3.

- * Stablina – pastirski pohod

12. 3.

- * Split, palača Milesi – otvorio Dane kršćanske kulture

13. 3., Peta korizmena nedjelja

- * Makarska, Katedrala sv. Marka – predvodio euharistijsko slavlje prigodom tradicionalnog pohoda Makarskoj uoči Uskrsa

14. 3.

- * Split, Katedrala – predvodio euharistijsko povodom 8. obljetnice preminuća službenice Božje Chiare Lubich, utemeljiteljice Djela Marijina

15. 3.

- * Ordinariat – primio bogoslove - kandidate za službe čitača i pratitelja

16. 3.

- * Split, CBS – predvodio euharistijsko slavlje i primio među kandidate za đakonat i prezbiterat šestoricu bogoslova na naslov Splitsko-makarske nadbiskupije i dvojicu na naslov Dubrovačke biskupije

17. 3.

- * Split, Konkatedrala – predvodio euharistijsko slavlje prigodom obljetnica smrti pokojnih nadbiskupa: Frane Franića i Ante Jurića

19. 3., sv. Josip, zaručnik Blažene Djevice Marije

- * Split, CBS – predvodio svečano euharistijsko slavlje i postavio u službu nove čitače i pratitelje
- * Dugi Rat – predvodio svečanu procesiju i euharistijsko slavlje povodom svetkovine zaštitnika župe

20. 3., Cvjetnica – Nedjelja Muke Gospodnje

- * Split, Katedrala – predvodio svečano euharistijsko slavlje te otvorio svečano četrdesetosatno klanjanje (kvarantore)
- * Split, Katedrala - poslijepodne sudjelovao na uri klanjanja

21. 3. Veliki pondjeljak

- * Split, Katedrala - poslijepodne sudjelovao na uri klanjanja

22. 3., Veliki utorak

- * Ordinariat – sveta misa i doručak sa djelatnicima Ordinarijata
- * Ordinariat - predstavljanje Usksne poruke i susret s medijskim djelatnicima
- * Katedrala – popodne sudjelovao na uri klanjanja
- * Ordinariat - sudjelovao na zatvaranju Dana kršć. kulture te dodijeli nagrade „A Buvina”

23. 3., Velika srijeda

- * Katedrala – ujutro sudjelovao na uri klanjanja
- * Katedrala – predvodio euharistijsko slavlje te zaključio četrdesetosatno klanjanje
- * Katedrala – predvodio svečanu molitvu časoslova

24. 3., Veliki četvrtak

- * Katedrala – predvodio svečano euharistijsko slavlje posvete ulja
- * Katedrala – predvodio euharistijsko slavlje Večere Gospodnje

25. 3., Veliki petak

- * Katedrala – predvodio svečanu molitvu časoslova
- * Katedrala – predvodio obrede Velikog petka

26. 3., Velika subota

- * Ordinariat – primio i čestitao blagdane predstavnicama raznih redova časnih sestara koje djeluju na području Splita
- * Svećenički dom – posjetio starije i bolesne svećenike te sudjelovao na zajedničkom ručku
- * Katedrala – predvodio Vazmeno bdijenje

27. 3., Vazam – Nedjelja Uskrsnuća Gospodnjega

- * Katedrala – predvodio svečano euharistijsko slavlje
- * Bilice, Zatvor – predvodio euharistijsko slavlje

NAŠI POKOJNICI

FRA PETAR BEZINA (1917. – 2016.)

IN MEMORIAM

Fra Petar Bezina rođen je 14. travnja 1917. u župi Prugovo od oca Ante i majke Ane r. Čipčić. Osnovnu je školu završio u rodnom Prugovu (1924.-1929.), a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju (1929.- 1935.). Filozofsko-teološki studij pohađao je u Sinju i Makarskoj (1936.-1942.).

U novicijat je stupio 31. kolovoza 1935. na Visovcu gdje je položio prve jednostavne zavjete 1. rujna 1936. godine. Svečane zavjete položio je 3. prosinca 1939. u Makarskoj. Za đakona je zaređen 30. svibnja 1942. u Makarskoj, a red prezbiterata primio je po rukama msgr. Kvirina Klementa Bonefačića, 12. srpnja 1942. u Splitu. Mladu misu proslavio je u župi Gospe od Zdravlja u Splitu 19. srpnja 1942.

Za života je fra Petar vršio brojne pastoralne i redovničke službe. Od 1943. do 1946., fra Petar djeluje u samostanu Gospe od Zdravlja i pastoralno u samostanskom okružju. Godine 1946., zbog poslijeratnih političkih okolnosti i opće životne nesigurnosti svećenika, fra Petar je imenovan župnikom svoje rodne župe Prugovo, koju je do 1958. posluživao iz samostana u Splitu. Uz Prugovo, fra Petar je devet godina posluživao i župu Konjsko. Na studij crkvene povijesti u Ljubljani odlazi 1958. godine, koji uspješno završava 1961.

Po povratku u Provinciju, godine 1961. fra Petar postaje župnikom Primorskog Doca, gdje ostaje do 1965. Nakon toga preuzima župničku službu na Unešiću i tu ostaje do 1970. godine. Slijedi dugo razdoblje njegova župnikovanja u župama na području grada Šibenika. Od 1970. do 1988., nastavljen u župnoj kući na Meterizama, fra Petar, uz šibenske Meterize, poslužuje duže ili kraće razdoblje i župe, Crnica, Bilice i Šubićevac.

Nakon aktivnog pastoralnog razdoblja, fra Petar se godine 1988. trajno nastanjuje u Splitu u samostanu Gospe od zdravlja, gdje do smrti djeluje kao isповjednik i kao glavni urednik glasila „Fra Rafo Kalinić – žrtva svoga svećeništva”, koje izlazi s ciljem prikupljanja građe o njegovu životu i stradanju, s ciljem upoznavanja javnosti o krepostima fra Rafina života i mučeništva, te kao priprema za pokretanje procesa beatifikacije, fra Rafe Kalinića i ostalih 43-ice mučki ubijenih članova Provincije. U ponедjeljak, 1. veljače 2016., u 99. godini života, 81. redovništva i 74. svećeništva, fra Petar je, okrijepljen sv. sakramentima, završio svoje ovozemaljsko putovanje.

Pogreb fra Petra Bezine

U franjevačkoj crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu u četvrtak, 4. veljače 2016., mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup, služio je misu zadušnicu za redovnika-svećenika fra Petra Bezinu koji je preminuo u ponedjeljak, 1. veljače 2016., u 99. godini života, 81. redovništva i 74. svećeništva. U koncelebraciji su bili mons. Ante Ivas, biskup šibenski, provincijal fra Joško Kodžoman, vikar Provincije i župnik Gospe od Zdravlja fra Ante Udovičić, gvardijan fra Jakov Begonja i drugi svećenici.

Sprovodne obrede, uoči mise zadušnice, na groblju Lovrinac u Splitu za pok. fra Petra predvodio je gvardijan fra Jakov Begonja. Na oproštaju je bilo oko 90 franjevaca i svećenika. Rodbina, vjernici, časne sestre, župljeni iz Prugova i osobni prijatelji došli su se oprostiti od fra Petra. Pjevanje je predvodio mo fra Stipica Grgat.

Mons. Marin Barišić na početku mise zadušnice izrazio je ljudsku i kršćansku sućut o. Provincijalu, braći franjevcima, biskupu Anti, rodbini i poznani-

cima pokojnog fra Petra. „Ova sveta misa je ljudski moment oproštaja gdje preporučujemo Božjem milosrđu fra Petra i u ovoj molitvi oprštamo fra Petru koji nam je, vjerujemo, već oprostio”, rekao je o. Nadbiskup.

„Neka se ne uznemiruje srce vaše” riječi su koje Krist rekao na putu prema svojoj smrti”, rekao je mons. Barišić na početku propovijedi i nastavio kako nas i smrt uznemiruje iako se to događa i u 99. godini. Smrt kao sjena prati naš život iako je tu smrt pokušavamo potiskivati. Jedan od načina naše kulture u borbi protiv smrti jest eutanazija. Suprotno toj kulturi, sv. Franjo Asiški smrt naziva „sestrica smrt”. Taj pojам ‘sestrica’ jest pozitivan, jer na primjer časna ‘sestra’ služi životu, medicinska ‘sestra’ pomaže u ozdravljenju. Stoga i sv. Franjo naziva smrt ‘sestricom’ jer služi za prijelaz

u puninu života, u život koji nam je darovao onaj koji je rekao ‘neka se uznemiruje srce vaše, vjerujte u mene’. Prvi kršćani nazivali su smrt ‘dan rođenja’. Prije su se više molile i molitve za dobru i blaženu smrt. Smrt je važan događaj i zato je važno moliti za

dobru smrt jer i mi poput apostola Tome imamo bezbrojna pitanja pred tajnom smrti. ‘Pitaj milost, a ne znanje’, pitaj Boga, a ne čovjeka, ‘pitaj svemogüćega, a ne ograničenoga’, citirao je o. Nadbiskup i naglasio kako se susrećemo sa

smrću pok. fra Petra koji je u duhu sv. Franje imao dioptriju smrti kao sestrlicu jer je u euharistiji i u drugim slavljkama naviještao uskrsloga Krista. Štoviše, on je i u svojim znanstvenim radovima ispovijedao tajnu vjere. Vjerujemo da ga Gospodin uvodi u tu tajnu punine života, završio je o. Nadbiskup. (FD)

FRA MILE ĆIRKO (1940. – 2016.)

IN MEMORIAM

Fra Mile Ćirko rođen je 15. srpnja 1940. u župi Rašeljke u općini Livno od oca Stjepana i majke Mare r. Ćirko. Na krštenju je dobio ime Karlo. Nakon završene osnovne škole, koju je pohađao u Kazagincu, Rašeljkama, Tomislavgradu i Aržanu, u razdoblju od 1947. do 1956., fra Mile je upisao Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju. Dijelom zbog političkih zabrana odgojno-obrazovnog rada Provincije a dijelom i zbog skučenih prostornih uvjeta, završne je razrede Gimnazije fra Mile pohađao i u Zagrebu, između 1956. i 1961. godine.

Kroz to je vrijeme fra Mile stupio i u franjevački novicijat na Visovcu, točnije 7. srpnja 1958., sukladno ondašnjem ustrojstvu franjevačke formacije. Filozofsko-teološki studij fra Mile je pohađao u Makarskoj (1963.-1968.).

Svečane zavjete položio je 8. prosinca 1964. u Makarskoj, gdje je zaređen i za đakona 27. ožujka 1967. Red prezbiterata fra Mile je primio 29. lipnja 1967. u Splitu po rukama Splitsko-makarskog nadbiskupa msgr. Frane Franića. Mladu je misu proslavio u rodnoj župi Rašeljke 9. srpnja 1967. godine.

Kao mladomisnika Uprava ga Provincije određuje za službu župnog vikara u župi Majke Božje Lurdske u Zagrebu, gdje ostaje godinu dana. Nepunu godinu, fra Mile je potom proveo i u svojstvu

orguljaša i zborovode u Svetištu Gospe Sinjske, te kao učitelj daka-sjemeništara crkvenom pjevanju. Uočivši njegovu nadarenost i već dokazanu ljubav prema liturgijskoj glazbi, Uprava Provincije ga je odredila, i bez njegova izričitog traženja ili želje, za daljnji četverogodišnji studij crkvene glazbe, koji je uspješno pohađao između 1970. – 1974. i završio na Institutu za crkvenu glazbu Albe Viđaković pri KBF-u Sveučilišta u Zagrebu. Nakon završenog studija crkvene glazbe, fra Mile je 1974. godine imenovan profesorom crkvenog pjevanja na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj. Uz redovitu profesorsku službu, vršio je i službu gvardijana samostana u Makarskoj, te službe tajnika Bogoslovije, samostanskog ljetopisca i dopisnika za Vjesnik Provincije. Od 1985. do 1987. fra Mile je bio i član Vijeća splitsko-makarske nadbiskupije za liturgiju, crkvenu umjetnost i glazbu.

U jeku ratnih zbivanja u Republici BiH, od 1993. do 1996., kada je iz sigurnosnih razloga Franjevačka klasična gimnazija-Visoko bila premještena u Bašku Vodu, fra Mile je djelovao i kao nastavnik glazbenog odgoja na toj obrazovnoj instituciji.

Realiziranjem prethodnog sporazuma o Udruživanju Franjevačke visoke bogoslovije u Makarskoj i Teologije u Splitu, te formiranjem nove sastavnica splitskog Sveučilišta, pod imenom Katolički bogoslovni fakultet, fra Mile je na novom fakultetu nastavio svoju službu profesora crkvene glazbe sve do umirovljenja 1. listopada 2002. godine. Rezidenciju je, kroz sve to vrijeme, zadržao u Makarskoj, koju je volio i u kojoj se dobro osjećao, pa je bio 2003. imenovan samostanskim vikarom i ekonomom, te, na godinu dana, i pastoralnim suradnikom u župi Bast-Baška Voda. Godine 2008., nakon useljenja u ovaj novosagrađeni samostan u Splitu, fra Mile preseljava na Trstenik sa zaduženjem voditelja i animatora liturgijskog pjevanja. Tu je posljednju službu vršio predano sve dok ga u tome nisu spriječili sve učestaliji zdravstveni problemi, koje je, moram naglasiti, stoički podnosio. U ponедjeljak, 8. veljače 2016., u 76. godini života, 58. redovništva i 49. svećeništva, njegovo je ovozemaljsko hodočašće iznenada završilo.

Pogreb fra Mile Čirka

U franjevačkoj crkvi Presvetog Otkupitelja u Splitu na Trsteniku u četvrtak, 11. veljače 2016., provincijal fra Joško Kodžoman služio je misu zadušnicu za redovnika-svećenika fra Milu Čirku koji je preminuo u Splitu u ponedjeljak, 8. veljače 2016., u 76. godini života, 58. redovništva i 49. svećeništva.

U koncelebraciji su bili gvardijan fra Petar Milanović Trapo, generalni vikar Split-sko-makarske nadbiskupije don Miroslav Vidović, generalni vikar Vojne biskupije o. Jakov Mamić, dekan KBF-a fra Andelko Domazet, župnik župe Rašeljke don Mijo Klarić i drugi svećenici.

Sprovodne obrede, uoči mise zadušnice, na groblju Lovrinac u Splitu za pok. fra Milu predvodio je gvardijan na Trsteniku fra Petar Milanović Trapo.

Na oproštaju je bilo oko 100 franjevaca i svećenika. Rodbina, vjernici, časne sestre i osobni prijatelji došli su se oprostiti od fra Mile. Pjevanje su predvodili Zbor franjevačkih bogoslova pod ravnateljem fra Frane Bosnića i Franjevački muški zbor iz Makarske. (FD)

FRA PETAR VUČEMILO

(1947. – 2016.)

IN MEMORIAM

Fra Petar Vučemilo rodio se u Lučanima, župa Sinj, 15. lipnja 1947., od oca Stjepana i majke Pere r. Batarelo. Osnovnu školu je završio u Lučanima, Sinju i Makarskoj od 1954. do 1962., a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju od 1962. do 1968. godine. Filozofsko-teološki studij pohađao je u Makarskoj i Zagrebu od 1968. do 1974. godine.

U novicijat je stupio 14. srpnja 1964. na Visovcu gdje je položio prve jednostavne zavjete 15. srpnja 1965. godine. Svečane zavjete položio je 8. prosinca 1970. u Makarskoj. Za đakona je zaređen 29. lipnja 1972. u Drnišu, a red prezbiterata primio je 1. srpnja 1973. u Sinju. Mladu misu proslavio je u župi Sinj 8. srpnja 1973. godine.

U Provinciji je vršio slijedeće službe: U župi Vrlika od 1973. do 1974. vršio je službu župnog vikara. U rodnoj župi Sinj od 1974. do 1975. bio je voditelj radova oko obnove Svetišta.

Potom ga Uprava Provincije šalje na službu u Frankfurt gdje je od 1975. do 1979. vršio službu dušobrižnika kao i misiji Esslingen od 1979. do 1982. godine. Nakon toga pastoralno je djelovao na ne-njemačkoj župi u Düsseldorfu od 1982. do 1986. godine. Službu voditelja misije vršio je u Ludwigsburgu pd 1986. do 1994., potom u Mainzu od 1994. do 2000. i u Frankfurtu od 2000. do 2006. godine.

Službu župnika od 2006. do 2009. vršio je u župi Turjadi, a potom ga Uprava Provincije šalje u Offenbach od 2009. do 2014. gdje je vršio službu voditelja misije. Zadnje dane svoga života proveo je u Sinju.

Pogreb fra Petra Vučemila

U četvrtak, 10. ožujka 2016. godine u crkvi Gospe Sinjske u Sinju vikar Provincije fra Ante Udovičić u 15.00 sati služio je misu zadušnicu za redovnika-

svećenika fra Petra Vučemila koji je preminuo u KBC Firule u Splitu u ponedjeljak, 7. ožujka 2016., u 69. godini života, 52. redovništva i 43. svećeništva.

U koncelebraciji su bili sinjski gvardijan fra Petar Klapež, sinjski župnik fra Ante Bilokapić, dekan don Stipe Ljubas i 87 svećenika.

Rodbina, vjernici, časne sestre i osobni prijatelji došli su se oprostiti od fra Petra.

Pjevanje su predvodili franjevački bogoslovi i sjemeništarci, a na orguljama je pratilo mo. fra Jure Župić.

Sprovodne obrede, nakon završetka mise zadušnice, na groblju sv. Franje u Sinju prevodio je fra gvardijan fra Petar Klapež. (FD)

POPIS SVEĆENIKA

SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE PO GODINI ROĐENJA

AKT = aktivan | BOL = bolovanje | MIR = umirovljen | SMN = u Nadbiskupiji

STUD = na studiju | MIS = u misijama | HRV = u Hrvatskoj izvan Nadbiskupije | INZ = u inozemstvu

	Ime	Prezime	Rođen	Sveć. ređenje		
1.	Ante	VOJNOVIĆ	14. 12. 1926.	06. 07. 1952.	SMN	MIR
2.	Pavao	VUKOVIĆ	22. 03. 1929.	29. 03. 1953.	SMN	MIR
3.	Ivan	LENDIĆ	24. 01. 1932.	13. 07. 1958.	SMN	MIR
4.	Dušan	VUKOVIĆ	06. 06. 1932.	13. 07. 1958.	SMN	MIR
5.	Lovre	ŽULJEVIĆ-MIKAS	03. 05. 1933.	22. 03. 1959.	SMN	MIR
6.	Nikola	MARGETA	13. 02. 1934.	29. 06. 1961.	SMN	MIR
7.	Pavao	MEDIĆ	20. 11. 1934.	12. 07. 1959.	SMN	MIR
8.	Krsto	TOMIĆ	07. 01. 1935.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
9.	Drago	ŠIMUNDŽA	22. 01. 1935.	13. 08. 1960.	SMN	MIR
10.	Juraj	NARANČA	11. 02. 1935.	12. 07. 1959.	SMN	MIR
11.	Josip	DELIĆ	18. 03. 1935.	29. 06. 1961.	SMN	AKT
12.	Bogoslav	BARTULOVIC	30. 07. 1935.	02. 07. 1961.	SMN	MIR
13.	Mile	VIDOVIĆ	01. 10. 1935.	29. 06. 1961.	SMN	MIR
14.	Vjekoslav	PAVLINOVIC	20. 01. 1936.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
15.	Ivan	GRUBIŠIĆ	20. 06. 1936.	29. 06. 1961.	SMN	MIR
16.	Stanko	VRNOGA	27. 07. 1936.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
17.	Jakov	DRAGUŠICA	13. 09. 1936.	29. 06. 1965.	SMN	MIR
18.	Većeslav	ŠUPUK	28. 09. 1936.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
19.	Marinko	BILIĆ	09. 10. 1936.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
20.	Josip	PAVIĆ	28. 10. 1936.	18. 02. 1962.	SMN	MIR
21.	Ljubomir	ERCEG	24. 05. 1937.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
22.	Alojzije	BAVČEVIĆ	25. 06. 1937.	29. 06. 1961.	SMN	AKT
23.	Marijan Ivan	ČAGALJ	15. 01. 1938.	29. 06. 1965.	SMN	MIR
24.	Marko	MARASOVIĆ	03. 02. 1938.	08. 08. 1964.	SMN	AKT
25.	Slavko	KOVAČIĆ	27. 04. 1938.	24. 03. 1964.	SMN	AKT
26.	Stjepan	VRDOLJAK	11. 01. 1939.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
27.	Jure	MARASOVIĆ	27. 01. 1939.	29. 06. 1966.	SMN	AKT
28.	Petar	MIKIĆ	27. 01. 1939.	29. 06. 1966.	SMN	MIR
29.	Luka	VUCO	04. 05. 1939.	29. 06. 1965.	SMN	MIR
30.	Stipe	DUKIĆ	30. 08. 1939.	24. 03. 1964.	HRV	MIR
31.	Božo	BULAT	15. 02. 1940.	06. 12. 1964.	SMN	MIR
32.	Ante	ČIPČIĆ	29. 04. 1940.	29. 06. 1965.	SMN	AKT
33.	Filip	PAVIĆ	21. 03. 1941.	29. 06. 1967.	SMN	AKT
34.	Danijel	GUĆ	01. 01. 1942.	29. 06. 1969.	SMN	AKT
35.	Slavko	RAKO	25. 04. 1942.	22. 06. 1970.	INZ	AKT
36.	Ivan	MATKOVIĆ	19. 10. 1942.	29. 06. 1968.	SMN	AKT
37.	Anđelko	DUKIĆ	28. 01. 1943.	29. 06. 1971.	SMN	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Sveć. ređenje</i>		
38.	Ante	VRBATOVIĆ	07. 02. 1943.	29. 06. 1968.	SMN	MIR
39.	Pavao	BANIĆ	21. 05. 1943.	29. 06. 1967.	SMN	AKT
40.	Petar	PERLETA	29. 06. 1943.	29. 06. 1971.	SMN	AKT
41.	Srećko	FRANIĆ	03. 12. 1943.	29. 06. 1968.	SMN	AKT
42.	Mirko	GRGAT	20. 05. 1944.	29. 06. 1969.	SMN	MIR
43.	Dragan	RAJKOVIĆ	30. 08. 1944.	29. 06. 1971.	SMN	MIR
44.	Ante	KAROGLAN	29. 01. 1945.	19. 11. 1978.	SMN	BOL
45.	Stanko	PEJAR	01. 03. 1945.	29. 06. 1972.	SMN	AKT
46.	Ante	DELIĆ	17. 03. 1945.	29. 06. 1969.	SMN	AKT
47.	Ilija	PERLETA	08. 07. 1945.	22. 06. 1970.	INZ	AKT
48.	Nikola	GALOV	25. 04. 1946.	29. 06. 1974.	SMN	AKT
49.	Nikola	SARIĆ	13. 05. 1946.	29. 06. 1972.	MIS	AKT
50.	Vladimir	ĐUDERIJA	10. 07. 1946.	29. 06. 1971.	SMN	AKT
51.	Ante	ČULIĆ	25. 10. 1946.	01. 07. 1973.	SMN	AKT
52.	Stjepan	JERKOVIĆ	19. 11. 1946.	29. 06. 1972.	SMN	AKT
53.	Marko	ĆUBELIĆ	10. 01. 1947.	29. 06. 1974.	SMN	MIR
54.	Mirko	SKEJIĆ	17. 01. 1947.	29. 06. 1971.	SMN	AKT
	Marin	BARIŠIĆ	24. 03. 1947.	14. 07. 1974.	Nadbiskup	
55.	Nediljko Ante	ANČIĆ	15. 02. 1948.	29. 06. 1974.	SMN	AKT
56.	Božo	DELIĆ	29. 03. 1948.	29. 06. 1972.	SMN	AKT
57.	Nedjeljko	RIBIČIĆ	10. 08. 1948.	29. 06. 1974.	SMN	AKT
58.	Jakov	CIKOJEVIĆ	22. 08. 1948.	26. 12. 1975.	SMN	MIR
59.	Ljubo	BODROŽIĆ	14. 10. 1948.	29. 06. 1972.	SMN	AKT
60.	Ivan	SUČIĆ	23. 10. 1948.	22. 06. 1975.	SMN	AKT
61.	Nedjeljko	KEŠINA	01. 01. 1949.	25. 06. 1978.	INZ	AKT
62.	Marin	MATIJACA	04. 06. 1949.	22. 06. 1975.	SMN	AKT
63.	Petar	KRSTIČEVIĆ	23. 07. 1949.	29. 06. 1975.	INZ	AKT
64.	Špiro	ČIKEŠ	02. 08. 1949.	27. 06. 1976.	SMN	AKT
65.	Miroslav	ŠESTAN	27. 08. 1949.	29. 06. 1975.	SMN	AKT
66.	Ante	BATARELO	19. 10. 1949.	29. 06. 1974.	MIS	AKT
67.	Josip	VARVODIĆ	27. 10. 1949.	29. 06. 1975.	SMN	AKT
68.	Ivan	DŽAJA	15. 11. 1949.	26. 12. 1975.	SMN	AKT
69.	Božo	RENJIĆ	05. 12. 1949.	22. 06. 1975.	SMN	AKT
70.	Josip	DELAŠ	14. 02. 1950.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
71.	Bariša	PLEĆAŠ	01. 02. 1951.	30. 06. 1985.	SMN	AKT
72.	Ivan	BARIŠIĆ	27. 04. 1951.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
73.	Ante	ANTUNOVIĆ	13. 06. 1951.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
74.	Mirko	MIHALJ	25. 06. 1951.	27. 06. 1976.	SMN	AKT
75.	Ivan	JAKULJ	11. 11. 1951.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
76.	Mladen	MARGETA	21. 01. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
77.	Ivan	UJEVIĆ	29. 02. 1952.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
78.	Jakov	RANČIĆ	01. 04. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
79.	Šime	MAROVIĆ	25. 05. 1952.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
80.	Mladen	VUKASOVIĆ	19. 08. 1952.	28. 06. 1981.	SMN	AKT
81.	Tomislav	ĆUBELIĆ	04. 09. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Roden</i>	<i>Sveć. redenje</i>		
82.	Pavao	PIPLICA	30. 09. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
83.	Vlado	STRIKIĆ	21. 10. 1952.	22. 06. 1980.	SMN	AKT
84.	Ante	MATEŠAN	02. 11. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
85.	Mate	ČULIĆ	07. 12. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
86.	Jure	ŽURO	14. 02. 1953.	25. 06. 1978.	SMN	BOL
87.	Marin (ml.)	BARIŠIĆ	03. 07. 1953.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
	Martin	VIDOVIĆ	15. 07. 1953.	28. 05. 1989.	Apostolski nuncij	
88.	Marinko	JURIŠIN	09. 09. 1953.	24. 06. 1979.	SMN	AKT
89.	Ivan	VRDOLJAK	17. 10. 1953.	24. 06. 1979.	SMN	AKT
90.	Ljubo	PAVIĆ	30. 04. 1954.	24. 06. 1979.	SMN	AKT
91.	Ivan	BANIĆ	21. 07. 1954.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
92.	Pavao	PAVIĆ	13. 08. 1954.	24. 06. 1979.	SMN	AKT
93.	Stipe	ŽURO	07. 09. 1954.	22. 06. 1980.	SMN	AKT
94.	Jakiša	DOMINIKOVIĆ	14. 09. 1954.	22. 06. 1980.	HRV	AKT
95.	Josip	LONČAR	26. 09. 1954.	22. 06. 1980.	SMN	AKT
96.	Ivan	KEŠINA	12. 10. 1954.	22. 06. 1980.	SMN	AKT
97.	Vjenceslav	KUJUNDŽIĆ	10. 11. 1954.	20. 07. 1980.	SMN	AKT
98.	Ivan	ĆUBELIĆ	11. 08. 1955.	28. 06. 1981.	SMN	AKT
99.	Ivan	TADIĆ	01. 11. 1955.	28. 06. 1981.	SMN	AKT
	Jure	BOGDAN	09. 11. 1955.	22. 06. 1980.	Biskup VO RH	
100.	Petar (st.)	DUKIĆ	30. 06. 1956.	03. 07. 1983.	SMN	AKT
101.	Dražen	KLAPEŽ	15. 07. 1956.	27. 06. 1982.	MIS	AKT
102.	Luka	VRLJIČAK	13. 09. 1956.	27. 06. 1982.	SMN	AKT
103.	Nikola	GOLEMAC	06. 02. 1957.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
104.	Zdravko	VUČAK	28. 01. 1958.	03. 07. 1983.	SMN	AKT
105.	Vinko	SANADER	19. 07. 1958.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
106.	Mate	LEKIĆ	19. 08. 1958.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
107.	Božo	ĆUBELIĆ	28. 10. 1958.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
108.	Tomislav	TOPČIĆ	17. 12. 1958.	26. 06. 1988.	SMN	AKT
109.	Jure	STRUJIĆ	09. 03. 1959.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
110.	Ante	LUKETA	17. 06. 1959.	29. 06. 1986.	INZ	AKT
111.	Ante	MATELJAN	30. 06. 1959.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
112.	Stjepan	LONČAR	26. 10. 1959.	30. 06. 1985.	SMN	AKT
113.	Ivan	PERIŠ	07. 03. 1960.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
114.	Ivan	BABIĆ	20. 06. 1960.	23. 06. 1991.	SMN	AKT
115.	Radojko	VIDOVIĆ	05. 09. 1960.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
116.	Luka	JOZIĆ	09. 10. 1960.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
117.	Marin	MARČIĆ	31. 10. 1960.	24. 06. 1990.	SMN	AKT
118.	Jure	VRDOLJAK	03. 12. 1960.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
119.	Ivan	SIMUNIĆ	13. 04. 1961.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
120.	Josip	MUŽIĆ	28. 04. 1961.	14. 06. 1992.	SMN	AKT
121.	Ranko	VIDOVIĆ	06. 05. 1961.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
122.	Boris	VUKASOVIĆ	27. 07. 1961.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
123.	Stipe	LJUBAS	21. 03. 1962.	26. 06. 1988.	SMN	AKT
124.	Ante (st.)	ČOTIĆ	10. 05. 1962.	28. 06. 1987.	SMN	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Sveć. ređenje</i>		
125.	Jurica	PETKOVIĆ	24. 06. 1962.	26. 06. 1988.	HRV	AKT
126.	Senko	ANTUNOVIĆ	21. 08. 1962.	25. 06. 1989.	SMN	AKT
127.	Ivan	ČOTIĆ	30. 10. 1962.	26. 06. 1988.	SMN	AKT
128.	Marinko	VIDOVIĆ	01. 01. 1963.	28. 06. 1987.	SMN	AKT
129.	Matslav	VILIĆ	04. 03. 1963.	08. 10. 1989.	SMN	AKT
130.	Matko	DŽAJA	27. 03. 1964.	24. 06. 1990.	SMN	AKT
131.	Zrinko	BRKOVIĆ	31. 05. 1964.	28. 06. 1992.	INZ	AKT
132.	Ante (ml.)	ČOTIĆ	14. 06. 1964.	23. 06. 1991.	SMN	AKT
133.	Mladen	PARLOV	06. 10. 1964.	23. 06. 1991.	SMN	AKT
134.	Šimun	DOLJANIN	15. 12. 1964.	28. 06. 1992.	SMN	AKT
135.	Josip (st.)	DUKIĆ	26. 02. 1965.	24. 06. 1990.	SMN	AKT
136.	Mijo	ŠURLIN	04. 10. 1965.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
137.	Josip	PERIŠ	26. 01. 1966.	24. 06. 1990.	SMN	AKT
138.	Petar	ČONDIĆ-KAPETANOV	28. 01. 1966.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
139.	Ante	ŠOŠIĆ	09. 03. 1966.	23. 06. 1991.	SMN	AKT
140.	Darko	JERKOVIĆ	16. 06. 1966.	23. 06. 1991.	SMN	BOL
141.	Mirko	BITUNJAC	06. 10. 1966.	28. 06. 1992.	SMN	AKT
142.	Dražen	DUKIĆ	04. 11. 1966.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
143.	Ante	JOZIĆ	16. 01. 1967.	28. 06. 1992.	INZ	AKT
144.	Bože	PLAZIBAT	12. 04. 1967.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
	Mate	UZINIĆ	17. 09. 1967.	27. 06. 1993.	Dubrovački biskup	
145.	Lovre	ŠOLA	10. 10. 1967.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
146.	Ivan	PRELAS	06. 01. 1968.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
147.	Petar (ml.)	DUKIĆ	01. 02. 1968.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
148.	Josip (ml.)	DUKIĆ	19. 03. 1968.	28. 06. 1992.	SMN	AKT
149.	Ivan	BODROŽIĆ	20. 08. 1968.	26. 06. 1994.	SMN	AKT
150.	Branimir	PROJIĆ	12. 01. 1969.	25. 06. 1995.	HRV	AKT
151.	Mario	MATKOVIĆ	19. 01. 1969.	25. 06. 1995.	SMN	AKT
152.	Nenad	ČONDIĆ	13. 04. 1969.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
153.	Mijo	GROZDANIĆ	15. 06. 1969.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
154.	Dražen	BALIĆ	25. 07. 1969.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
155.	Zvonimir	MIJIĆ	02. 04. 1969.	29. 06. 2013.	SMN	AKT
156.	Stipan	ŠURLIN	15. 09. 1969.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
157.	Milivoj	ČALO	04. 09. 1970.	25. 06. 1995.	SMN	AKT
158.	Alojzije	ČONDIĆ	23. 09. 1970.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
159.	Dražen	RADMAN	30. 10. 1970.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
160.	Neven	VUKOVIĆ	01. 01. 1971.	25. 06. 1995.	SMN	AKT
161.	Ante	VRANKOVIĆ	13. 01. 1971.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
162.	Tihomir	JURČIĆ	16. 01. 1971.	28. 06. 1998.	SMN	AKT
163.	Marijo	ČAGALJ	15. 05. 1971.	29. 06. 1997.	SMN	AKT
164.	Jenko	BULIĆ	29. 07. 1971.	28. 06. 1998.	SMN	AKT
165.	Boris	VIDOVIĆ	28. 02. 1972.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
166.	Stipan	BODROŽIĆ	16. 04. 1972.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
167.	Nikola	BODROŽIĆ-SELAK	17. 10. 1972.	29. 06. 1997.	SMN	AKT
168.	Ivan	DELIĆ	24. 11. 1972.	29. 06. 1997.	SMN	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Sveć. ređenje</i>		
169.	Carlos	TABORDA	25. 01. 1973.	10. 06. 1999.	SMN	AKT
170.	Ivica	ŽIŽIĆ	17. 09. 1973.	28. 06. 1998.	SMN	AKT
171.	Mate	ŠKARIČIĆ	06. 03. 1974.	25. 06. 2005.	SMN	AKT
172.	Mladen	IVIŠIĆ	16. 04. 1974.	27. 06. 1999.	SMN	AKT
173.	Augustin	RADOVIĆ	25. 09. 1974.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
174.	Damir	VULETIĆ	13. 02. 1975.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
175.	Ante	BEKAVAC	18. 02. 1975.	27. 06. 1999.	SMN	AKT
176.	Mihael	PROVIĆ	12. 06. 1975.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
177.	Damir	BISTRIC	09. 07. 1976.	29. 06. 2003.	SMN	AKT
178.	Emanuel	PETROV	28. 09. 1976.	24. 06. 2001.	SMN	AKT
179.	Marijo	VOLAREVIĆ	10. 10. 1976.	29. 06. 2003.	SMN	AKT
180.	Mislav	HODŽIĆ	06. 06. 1977.	23. 06. 2002.	INZ	AKT
181.	Ante	ŽDERIĆ	04. 07. 1977.	29. 06. 2008.	SMN	AKT
182.	Darijo	ČORIĆ	14. 09. 1977.	29. 06. 2003.	SMN	AKT
183.	Ivan	KOVAČEVIĆ	16. 11. 1977.	29. 06. 2003.	SMN	AKT
184.	Dalibor	MILINA	23. 11. 1977.	25. 06. 2005.	SMN	AKT
185.	Marko	KLARIĆ	23. 02. 1978.	29. 06. 2003.	SMN	-
186.	Josip	BEĆIĆ	12. 05. 1978.	29. 06. 2013.	SMN	AKT
187.	Darko	MATIJEVIĆ	14. 06. 1978.	23. 06. 2002.	SMN	AKT
188.	Jakoslav	BANIĆ	17. 07. 1978.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
189.	Edvard	PUNDA	24. 03. 1979.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
190.	Miroslav	VIDOVIĆ	06. 05. 1979.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
191.	Vedran	TORIĆ	30. 06. 1979.	24. 06. 2012.	SMN	AKT
192.	Ivan	LOVRIĆ	11. 07. 1979.	26. 06. 2004.	STUD	AKT
193.	Jozo	GOJSALIĆ	25. 09. 1979.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
194.	Davor	BILANDŽIĆ	11. 06. 1980.	25. 06. 2005.	SMN	AKT
195.	Mato	BREČIĆ	20. 11. 1980.	27. 06. 2010.	SMN	AKT
196.	Mario	BULJEVIĆ	24. 11. 1980.	25. 06. 2005.	SMN	AKT
197.	Hrvoje	DRAGUN	14. 01. 1981.	24. 06. 2006.	SMN	AKT
198.	Ivica	BARIŠIĆ	05. 06. 1981.	28. 06. 2009.	SMN	AKT
199.	Tomislav	BAŠIĆ	08. 11. 1981.	29. 06. 2008.	SMN	AKT
200.	Franjo-Frankopan	VELIĆ	23. 02. 1982.	29. 06. 2013.	STUD	AKT
201.	Mario	MIHANOVIĆ	19. 04. 1982.	24. 06. 2006.	SMN	AKT
202.	Jure	BJELIŠ	30. 05. 1982.	24. 06. 2007.	SMN	AKT
203.	Ivan	URLIĆ	03. 09. 1983.	28. 06. 2009.	SMN	AKT
204.	Mihael	JELAVIĆ	09. 01. 1984.	29. 06. 2008.	SMN	AKT
205.	Mario	POPOVIĆ	19. 05. 1984.	27. 06. 2010.	STUD	AKT
206.	Vinko	BEUS	05. 06. 1984.	27. 06. 2010.	SMN	AKT
207.	Ante	RAKO	04. 10. 1984.	27. 06. 2010.	SMN	AKT
208.	Ivo	BEZINA	24. 06. 1986.	28. 06. 2014.	SMN	AKT
209.	Franko	PRNJAK	22. 07. 1986.	26. 06. 2011.	SMN	AKT
210.	Ivan	ĐONLIĆ	21. 09. 1986.	28. 06. 2014.	SMN	AKT
211.	Domagoj	JELAČA	03. 01. 1987.	29. 06. 2013.	SMN	AKT
212.	Mate	MUNITIĆ	02. 03. 1988.	24. 06. 2012.	SMN	AKT
213.	Toni	ŠINKOVIĆ	18. 03. 1988.	27. 06. 2015.	SMN	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Sveć. ređenje</i>		
214.	Ratomir	VUKOREPA	29. 07. 1988.	24. 06. 2012.	SMN	AKT
215.	Mislav	ŠAŠKOR	22. 07. 1989.	27. 06. 2015.	SMN	AKT
216.	Nikola	MIKAČIĆ	20. 11. 1989.	28. 06. 2014.	SMN	AKT
217.	Ante	BITUNJAC	09. 12. 1989.	28. 06. 2014.	SMN	AKT
218.	Miroslav	RUBIĆ	25. 09. 1990.	27. 06. 2015.	SMN	AKT
219.	Ivan	MARIĆ	17. 10. 1990.	27. 06. 2015.	SMN	AKT

SVEĆENICI JUBILARCI 2016.

ZLATNI JUBILEJ - 50 godina misništva

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>
1.	Jure	MARASOVIĆ	27. 01. 1939.	29. 06. 1966.
2.	Petar	MIKIĆ	27. 01. 1939.	29. 06. 1966.

40 godina misništva

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>
1.	Špiro	ČIKEŠ	02. 08. 1949.	27. 06. 1976.
2.	Mirko	MIHALJ	25. 06. 1951.	27. 06. 1976.

30 godina misništva

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>
1.	Luka	JOZIĆ	09. 10. 1960.	29. 06. 1986.
2.	Ante	LUKETA	17. 06. 1959.	29. 06. 1986.
3.	Ivan	PERIŠ	07. 03. 1960.	29. 06. 1986.
4.	Ivan	SIMUNIĆ	13. 04. 1961.	29. 06. 1986.
5.	Radojko	VIDOVIĆ	05. 09. 1960.	29. 06. 1986.
6.	Ranko	VIDOVIĆ	06. 05. 1961.	29. 06. 1986.
7.	Jure	VRDOLJAK	03. 12. 1960.	29. 06. 1986.
8.	Boris	VUKASOVIĆ	27. 07. 1961.	29. 06. 1986.

SREBRNI JUBILEJ - 25 godina misništva

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>
1.	Ivan	BABIĆ	20. 06. 1960.	23. 06. 1991.
2.	Ante (ml.)	ČOTIĆ	14. 06. 1964.	23. 06. 1991.
3.	Darko	JERKOVIĆ	16. 06. 1966.	23. 06. 1991.
4.	Mladen	PARLOV	06. 10. 1964.	23. 06. 1991.
5.	Ante	ŠOŠIĆ	09. 03. 1966.	23. 06. 1991.

Obavijesti iz Nadbiskupskog ordinarijata

➤ Održana sjednica Nadbiskupskoga prezbiteralnog vijeća

Na sjednici novoimenovanog Prezbiteralnog vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije (16. siječnja 2016.) koje ima 30 članova raspravljalo se između ostalog o provedbi Okružnice o sprovodnoj praksi, o pastoralnim planovima i prijedlozima u Godini milosrđa, o poduzetim radnjama za gradnju novih crkava, pastoralnih centara te drugih crkvenih objekata, tijeku radova na nekim objektima te planovima za naredno razdoblje.

➤ Imenovanje zbara savjetnika

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić nadnevkom od 15. siječnja 2016. (Prot. br. 10/2016) imenovao je na mandat od pet godina savjetnicima sedmorici članova Prezbiteralnog vijeća. Zbor savjetnika čine sljedeći članovi: mons. Miroslav Vidović, fra Joško Kodžoman, mons. Nediljko Ante Ančić, don Boris Vidović, mons. Božo Renjić, mons. Josip Lončar i don Tomislav Ćubelić.

➤ Susret Nadbiskupskog pastoralnog vijeća

Pastoralno vijeće Splitsko-makarske nadbiskupije koje ima 27 članova na svojoj je sjednici 20. siječnja 2016. raspravljalo o nekoliko točaka dnevnog reda. Sudionici su između ostalog iznossili svoje poglede i prijedloge kako proslaviti Godinu milosrđa, zatim je Nadbiskup upoznao članove s pripremama za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu (2018), voditelj ureda za pastoral obitelji predstavio je aktivnosti svojega ureda, a na kraju je predstavnica agencije Ichtis prezentirala plan Nadbiskupijskog hodočašća u Rim.

➤ Korizmena rekolekcija za svećenike

Na ovogodišnjoj korizmenoj duhovnoj obnovi u Vepricu (17. veljače 2016.) okupilo se oko 130 svećenika. Pokorničko bogoslužje i ispit savjesti održao je fra Kristijan Stipanović dekan Imotskog dekanata. Nadbiskup Marin Barišić predvodio je euharistijsko slavlje i u prigodnoj homiliji aktualizirao temu Božjeg milosrđa. U nastavku su slijedila dva kratka izlaganja o „Sakramentu pomirenja – pred Licem Milosrđa“. Don Alojzije Bavčević je govorio o ulozi ispovjednika u slavlju pomirenja, a g. Neven Matijević je svjedočio o iskustvu pokornika. Generalni vikar don Miroslav Vidović najavio je različite planove i aktivnosti u proslavi Jubileja milosrđa.

➤ Vizitacije Biokovskoga i Neretvanskoga dekanata

Početkom korizme započeli su pastirski pohodi u Biokovskom (11 župa), a potom u Neretvanskom dekanatu (16 župa) Splitsko-makarske nadbiskupije. U vizitaciji župa tih dekanata nadbiskupu Barišiću pomažu generalni i pastoralni vikar. Na završetku pohoda upriličit će se završni susret župnika i župnih vikara jednoga i drugoga dekanata.

➤ Nadbiskupova poslanica u Godini milosrđa

Nadbiskup Marin Barišić uputio je svećenicima, redovnicima i redovnicama te svim vjerenicima Splitsko-makarske nadbiskupije Pismo na početku korizme u Jubilejskoj godini milosrđa. U njemu sve poziva da novim zanosom uđemo u otajstvo Božjeg milosrđa kako bi ono našlo mjesta u našim srcima, životima i odnosima. Navodi čitav niz planova i aktivnosti koje će se poduzeti na razini nadbiskupije u Jubilejskoj godini.

➤ Pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike u Zagrebu

U Zagrebu je u organizaciji Hrvatske biskupske konferencije održan Peti Pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike (24.-25. veljače 2016.) na kojem se okupilo oko 150 sudionika. Tema je bila: „Crkva je Božja obitelj u svijetu” (Deus caritas est, 25). O mogućnostima pastoralne obitelji „iz srca Evanđelja”. Iz naše nadbiskupije sudjelovalo je 12 svećenika: pročelnik katehetskog ureda, pastoralni vikar, tri dekana i sedam dekanatskih delegata.

➤ Mons. Jure Bogdan zaređen za vojnog ordinarija

Svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije i dugogodišnji rektor Hrvatskog papinskog zavoda sv. Jeronima u Rimu dr. Jure Bogdan zaređen je 27. veljače 2016. u splitskoj konkatedrali sv. Petra za vojnog ordinarija u Republici Hrvatskoj. Od svoga prethodnika mons. Jurja Jezerinca preuzeo je službu upravljanja vojnom biskupijom u Zagrebu 2. ožujka 2016.

➤ Sistematski pregledi svećenika

Preporučuje se da svećenici, osobito oni u dobi iznad pedeset godina, redovito obavljaju sistematske pregledne. Nadbiskupija je sklopila ugovor sa sljedećim poliklinikama:

- **Poliklinika dr. Vlašić** (www.poliklinika-dr-vlasic.hr)
Trg Hrvatske bratske zajednice 2, 21000 Split, Tel: (021) 317-320
- **Poliklinika Sunce Split** (www.sunce.hr)
Varaždinska 54, 21000 Split, Tel: (021) 453-810
- **Poliklinika dr. Ljutić** (www.poliklinika-ljutic.hr)
Spinčićeva ul. 2 C, 21000 Split (Lazarica), Tel: (021) 571-485

Pregled možete obaviti i u drugom Domu zdravlja gdje vam je zgodnije u visini do 1.500,00 kuna. Račun dostavite Ekonomatu nadbiskupije. Podrobne informacije o tome možete dobiti u našemu Ordinarijatu ili u jednoj od spomenutih poliklinika.

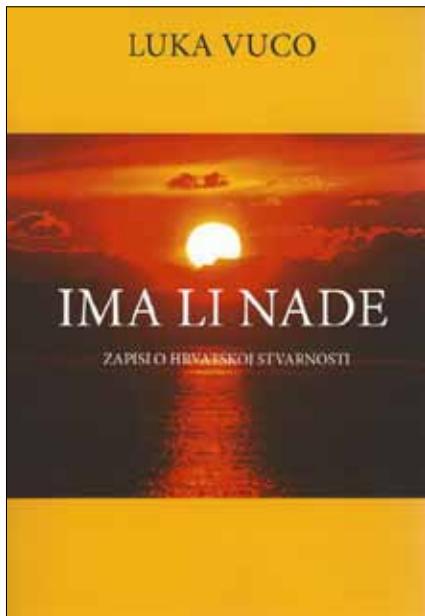
➤ Krizmanici u godini 2016.

Ove je godine u 138 župa naše nadbiskupije za primanje sakramenta potvrde prijavljeno 4.542 pripravnika.

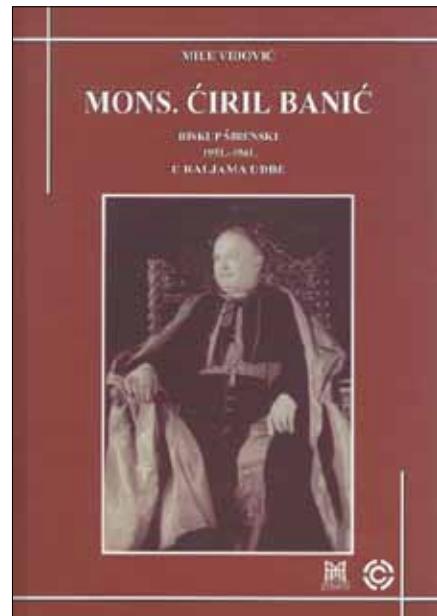
*mons. Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar
tel. (021) 407-506, fax. 407-532; e-mail: past.ured@smn.hr*

Uskrsna poruka mons. Marina Barišića	1
DOKUMENTI	
Poruka Svetog Oca Franje za korizmu 2016.	3
Poruka pape Franje za 50. svjetski dan sredstava društvene komunikacije	5
Poruka pape Franje za 53. svjetski dan molitve za duhovna zvanja	6
Poruka u povodu završetka Godine posvećenog života i prigodom Dana posvećenog života 2016.	8
PRIGODNE PROPOVIJEDI	
Biskupsko ređenje mons. Jure Bogdana - konkatedralna crkva Sv. Petra, Split, 27. veljače 2016..	10
Svetkovina Uskrsnuća Gospodinova – Katedrala sv. Dujma	12
DOPISI IZ ORDINARIJATA	
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana 2016.	14
Spomen sv. Josipa u misnom kanonu	14
Korizmena rekolekcija za svećenike.	15
Nadbiskupovo pismo na početak korizme u Jubilejskoj Godini milosrda	16
Uskladivanje ure početka sprovodnog obreda na Lovrincu	17
Misa posvete ulja i milostinja Velikoga petka	18
Priopćenje Nadbiskupskog ordinarijata Splitsko-makarske nadbiskupije o kanonskom statusu don Ivana Grubišića.	19
Devetnica sv. Dujmu	19
IZ ŽIVOTA SPLITSKO-MAKARSKЕ CRKVE	
Svetkovina Marije Bogorodice u splitskoj prvostolnici	21
Misa zahvalnica za trajni odlazak JNA iz Splita	22
Svetkovina Bogojavljenja u katedrali sv. Dujma	22
Božić u Splitu po julijanskom kalendaru	23
Sjednica Prezbiterorskoga vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije	24
Čakula s duhovnikom: „Kome je potreбno milosrde?“	25
Blagdan Gospe Raniјene u Konkatedrali sv. Petra	25
Udruga osoba s invaliditetom „Prijatelj“ iz Metkovića s nadbiskupom Barišićem.	26
Proslava blagdana sv. Fabijana i Sebastijana u Kaštel Novom	27
Predstavljanje knjige pape Franje „Božje ime je Milosrde“	27
Solinski svećenici na prijemu kod gradonačelnika Bobana	28
Sjednica Pastoralnoga vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije	29
Susret Hrvatskog nadzemљa: „Šta će mi Crkva?“	30
Ekumensko slavlje u Splitu.	30
Ministranti sa Sućidra darovali 25.800 kuna za liječenje svoje župljanke Lane.	31
Međuškolska vjerouaučna olimpijada za Splitsko-makarsku nadbiskupiju.	32
Studentska duhovna obnova.	32
Proslava blagdana Obraćenja svetog Pavla na Pujankama	33
Sjednica Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja	34
Salezijanaci na Kmanu proslavili blagdan sv. Ivana Bosca	34
Djelatnici Caritasa iz Sarajeva posjetili Bračno i obiteljsko savjetovalište Splitsko-makarske nadbiskupije	35
Molitveno bdijenje povodom zatvaranja Godine posvećenog života	35
Nadbiskup Barišić čestitao izborniku Babiću i igračima na osvojenoj medalji.	36
Tribina i predstavljanje knjige „Drame biblijskih i suvremenih obitelji“	36
Blagdan Svjećnice i Dan posvećenog života u Splitu	37
Kliški uskoci na Prikazanje Gospodinovo u crkvi Gospe od Dobrića.	38
Nova zbirka pjesama don Ivana Lendića	38
Proslava sv. Blaža u Žeževici.	39
Održan evangelizacijski seminar „Susret sa živim Bogom“	39
Djeca proslavila Dan života	40
Prvi molitveni susret za duhovna zvanja	40
Spomendan bl. Alojzija Stepinca na Trsteniku u Splitu	41
Stepinčev u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu	41
Čakula s duhovnikom: „Jubilej milosrda i mladi“	42
Pepelnica u splitskoj prvostolnici	42
Korizmeno molitveno bdijenje za nerodenu djecu „40 dana za život“	43
„Djeca Oca milosrda“ – literarno-likovni natječaj	43
Blagdan Gospe Lurdske u KBC Split	44
Župa Dobranje – Bijeli Vir proslavila blagdan Gospe Lurdske.	45
Splitski Isusovci proslavili blagdan Gospe Lurdske	46
Stručni skup za vjeroučitelje pripravnike i njihove mentore	46
Blagoslovljene postaje križnog puta u župi Solinskih mučenika.	47
Bračni susreti u Splitu	48
Korizmena rekolekcija svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije	48

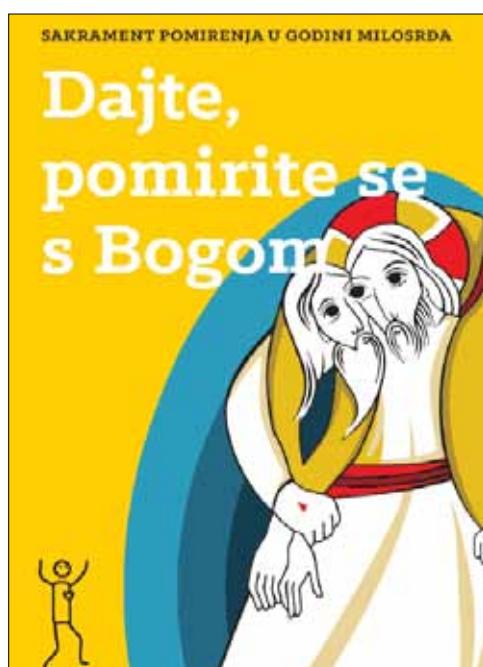
Susret Hrvatskog nadzemlja: „Valentinovo s Nadzemljem”	49
Nova uprava splitske provincije Školskih sestara franjevki	50
Tjedan braka u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji	50
Duhovne vježbe za splitske i zadarske sjemeništare	52
Nadbiskupijska vjeronaučna olimpijada za osnovnu školu i natjecanje iz vjeronauka za srednje škole	52
Pasiionska igra „Muka Gospodina našega Isusa Krista” u Kaštel Gomilici	54
U Župi sv. Nikole u Metkoviću održana tribina u Godini milosrđa	54
U Splitu zaređen novi vojni biskup, mons. Jure Bogdan	55
Biskup Jure Bogdan predvodio misu u Katedrali	58
Završetak duhovnih vježbi u svakidašnjem životu kod splitskih isusovaca	59
Novi vojni biskup Jure Bogdan u Svetištu Gospe Sinjske	60
Završeni Dani o. Ante Gabrića u Metkoviću	61
Sveta misa i dokumentarni film povodom obljetnice rođenja oca Ante Gabrića	62
Splitsko-makarska nadbiskupija izdala prigodne materijale o sakramenu pomirenja u Godini milosrđa	63
‘Antićevo’ u Makarskoj	63
Susret mons. Marina Barišića i s. Miroslave Bradica	64
Proslava 1164. godišnjice prvog spomena imena Tugare	64
Nadbiskupijski stručni skup za vjeroučitelje	65
Križni put ovisnika u Splitu	66
Molitveni susret za duhovna zvanja	67
Završena Ministranska malonogometna liga „Ivan Merz”	67
Biblijsko bdijenje na Sućidru u Splitu	68
Nagradni izlet najuspješnijih ekipa na Vjeronaučnoj olimpijadi i natjecanju iz vjeronauka	69
Hodočašće u svetište Sveti Križ na Čiovu	70
Šesti splitski Planinarski križni put mladih (PKP_St)	70
Korizmeni posjet nadbiskupa Barišića Makarskoj	71
Preduskrnsa duhovna obnova za redovnice grada Splita i okoline	72
Započele pripreme za 3. nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji Solin 2018..	73
Osma obljetnica preminuća službenice Božje Chiare Lubich	73
Održana godišnja Skupština Hrvatske udruge Benedikt	74
Župa Kaštel Novi predstavila društvenu igru „Put prema Milosrdnom Isusu”	75
Primanje među kandidate za đakonat i prezbiterat	75
Susret Hrvatskog nadzemlja: „Grijeh volim, kad zaškripi molim?”	76
Obljetnica smrti splitsko-makarskih nadbiskupa Jurića i Franića	77
Korizmena duhovna obnova za mlade	77
Predstavljena knjiga „Leksikon katoličkih muških redova”	78
Križni put „Od Gospe do Gospe”	79
Blagoslov postaja Križnog puta na Gospinom Gradu u Sinju	79
Kaštel Štafilić: Druga smotra korizmenih pučkih napjeva	80
Postavljanje u službu čitača i pratitelja u CBS-u u Splitu	81
Proslava blagdana sv. Josipa u Dugom Ratu	81
Duhovna obnova vjeroučitelja laika	83
Cvjetnica u splitskoj prvostolnici	84
Dani kršćanske kulture	84
Uskrnsna poruka nadbiskupa Marina Barišića predstavljena medijima	86
Završetak 40-osatnog klanjanja u splitskoj prvostolnici	87
Misa posvete krizme i blagoslov bolesničkog ulja u katedrali	87
Misa Večere Gospodnje u katedrali sv. Dujma	88
Obredi Velikoga petka u splitskoj prvostolnici	89
Uskrnsno čestitanje redovnica nadbiskupu Barišiću	90
Vazmeno bdjenje u splitskoj katedrali sv. Dujma	91
Uskrnsno slavlje u splitskoj prvostolnici	92
Nadbiskup Barišić slavio Usksr sa splitskim zatvorenicima	92
Blagoslov vitraja u župi sv. Martina u Rudi i obljetnica pokolja tamošnjeg stanovništva u II. svjetskom ratu	93
„Misionari milosrđa” iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine	94
KRONIKA OCA NADBISKUPA	95
NAŠI POKOJNICI	
Fra Petar Bezina (1917. - 2016.)	98
Fra Mile Ćirko (1940. - 2016.)	99
Fra Petar Vučemilo (1947. - 2016.)	101
POPIS SVEĆENIKA Splitsko-makarske nadbiskupije po godini rođenja	102
SVEĆENICI JUBILARCI 2016.	107
Obavijesti iz Nadbiskupskog ordinarijata	108

Vlastita naklada
Kaštela, 2016.
str. 1-220

CUS - Matica Hrvatska
Metković, 2016.
str. 1-448.

SMN - CUS
Split, 2016.
str. 1-96.

VJESNIK SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat Splitsko-makarske nadbiskupije, Poljana kneza Trpimira 7, Split

Vjesnik je dostupan i na mrežnim stranicama: www.smn.hr

Odgovorni urednik: nadbiskup Marin Barišić

Glavni urednik: Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar, tel.: 407-506, past.ured@smn.hr

Uredničko vijeće: Nediljko Ante Ančić, Kristina Bitanga, Nikola Mikačić, Miroslav Vidović

Lektura: Vedran Torić

Priprema: Ratimir Vukorepa

Tisak: -

Ovaj je broj zaključen 31. ožujka 2016.